

AN COIMISIÚN
EORPACH

An Bhruiséil, 7.12.2015
COM(2015) 613 final

2015/0277 (COD)

Togra le haghaidh

RIALACHÁN Ó PHARLAIMINT NA hEORPA AGUS ÓN gCOMHAIRLE

maidir le rialacha comhchoiteanna i réimse na heitlíochta sibhialta agus lena mbunaítear Gníomhaireacht Sábháilteachta Eitlíochta na hEorpa, agus lena n-aisghairtear Rialachán (CE) Uimh. 216/2008 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle

(Téacs atá ábhartha maidir le LEE)

{SWD(2015) 262 final}

{SWD(2015) 263 final}

MEABHRÁN MÍNIÚCHÁIN

1. COMHTHÉACS AN TOGRA

• Forais agus cuspóirí an togra

Tá an tionscnamh seo ina chuid de "Straitéis Eitlíochta chun Feabhas a chur ar an Iomaíochas in Earnáil Eitlíochta an Aontais Eorpaigh" a d'eisigh an Coimisiún Eorpach in 2015. Is éard is aidhm leis creat sábháilteachta eitlíochta an Aontais Eorpaigh a ullmhú do na dúshláin a bheidh ann sna deich mbliana nó cúig bliana déag amach romhainn agus ar an gcaoi sin a áirithiú go mbeidh aeriompar sábháilte, slán agus neamhdhíobhálach don chomhshaol ann. Tá an tionscnamh seo bunaithe ar bhreis agus dhá bhliain déag de thaithí ar chur chun feidhme Rialachán (CE) Uimh. 216/2008¹ agus ar an Rialachán ba réamhtheachtaí dó².

Is réamhchoinníollacha iad an tsábháilteacht agus caomhnú an chomhshaoil má táthar le hearnáil eitlíochta iomaíoch a cur ar fáil. Toisc go bhfuiltear ag tuar go mbeidh 14.4 milliún eitilt ann in 2035 (50% sa bhreis ar an líon eitiltí in 2012), is é cuspóir an Choimisiúin a áirithiú go gcoinneoidh an córas líon na dtionóiscí íseal mar atá faoi láthair, rud a fhágfaidh go bhféadfaidh earnáil eitlíochta an Aontais Eorpaigh fás go sábháilte sa todhchaí agus sa tslí sin cuidiú le buntáiste iomaíoch earnáil eitlíochta an Aontais Eorpaigh. Chun na críche sin, moltar leis an tionscnamh seo go dtabharfar isteach cur chuige bunaithe ar riosca agus ar fheidhmíocht i ndáil le rialáil sábháilteachta, go líonfar na bearnaí sábháilteachta atá ann cheana, agus go ndéanfar idirspiléachas idir sábháilteacht eitlíochta agus réimsí teicniúla eile den rialáil, amhail slándáil eitlíochta nó caomhnú an chomhshaoil, a chur san áireamh ar bhealach níos fearr.

Cé gurb í an tsábháilteacht eitlíochta príomhchuspóir an togra seo, ní hí an t-aon chuspóir amháin atá ann. Ní mór an togra seo a mheas freisin i gcomhthéacs tosaíochtaí an Choimisiúin maidir le cothú post agus fáis, forbairt an mhargaidh inmheánaigh agus neartú ról na hEorpa mar ghníomhaí domhanda. Is éard is aidhm leis an tionscnamh seo rannchuidiú le tionscal eitlíochta Eorpach iomaíoch mar aon le monarú aerloingseoireachta lena gcruthófar poist ardluacha agus lena spreagfar nuálaíocht theicneolaíoch. Cruthófar creat rialála éifeachtach leis an tionscnamh, le haghaidh comhtháthú samhlacha nua gnó agus teicneolaíochtaí atá ag teacht chun cinn. Go háirithe moltar leis an tionscnamh seo creat de chuid an Aontais a chruthú chun go ndéanfar aerárthaí gan foireann a chomhtháthú go sábháilte san Aerspás Eorpach.

Is freagairt an togra seo freisin ar na glaonna ó na Ballstáit, ó lucht tionscail agus ó úsáideoirí aerspáis ar chur chuige níos comhréirí agus níos solúbtha maidir le rialáil sábháilteachta agus deireadh a chur le rialacha a d'fhéadfadh bac a chur ar fhiontraíocht de bharr iomarca ceanglas saintreorach. Moltar ann go háirithe creat inscálaithe a thabhairt isteach lena n-aithneofar na

¹ Rialachán (CE) Uimh. 216/2008 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 20 Feabhra 2008 maidir le rialacha comhchoiteanna i réimse na heitlíochta sibhialta agus lena mbunaítear Gníomhaireacht Sábháilteachta Eitlíochta na hEorpa (EASA), agus lena n-aisghairtear Treoir 91/670/CEE ón gComhairle, Rialachán (CE) Uimh. 1592/2002 agus Treoir 2004/36/CE (IO L 79, 19.3.2008). Ina dhiaidh sin rinneadh an Rialachán seo a mhodhnú le Rialachán (CE) Uimh. 1108/2009, ar rialachán é a leathnaigh a raon feidhme i leith sábháilteacht aeradróm agus gnéithe sábháilteachta de Bhainistiú Aerthráchta agus de Sheirbhísí Aerloingseoireachta.

² Rialachán (CE) Uimh. 1592/2002 an 15 Iúil 2002 maidir le rialacha comhchoiteanna i réimse na heitlíochta sibhialta agus lena mbunaítear Gníomhaireacht Sábháilteachta Eitlíochta na hEorpa (IO L 240, 7.9.2002).

difríochtaí atá ann idir earnálacha éagsúla na heitlíochta sibhialta agus na rioscaí a bhaineann leo. Táthar ag súil go dtairbheoidh earnáil iomlán na heitlíochta san Aontas den chur chuige sin agus go n-oirfidh sé do riachtanais na bhfiontar beag agus meánmhéide (FBManna), go háirithe.

Agus aistriú á dhéanamh go cur chuige bunaithe ar riosca agus ar fheidhmíocht i leith rialála agus maoirseachta, ní mór do na Ballstáit agus do Ghníomhaireacht Sábháilteachta Eitlíochta an Aontais Eorpaigh (EASA) scileanna agus inniúlachtaí nua a fhorbairt chun go mbeidh siad bord ar bhord i gcónaí leis na teicneolaíochtaí is déanaí arna bhforbairt ag an tionscal. Tacaíonn an tionscnamh seo leis na cuspóirí sin a bhaint amach trí shocruithe níos fearr maidir le comhordú agus forbairt taighde agus oiliúna eitlíochta a mholadh.

Ar deireadh díritear sa mholadh seo ar na dúshlán atá roimh roinnt údarás náisiúnta i gcothabháil agus maoiniú na n-acmhainní atá de dhíth leis an obair deimhniúcháin agus maoirseachta a cheanglaítear a chur i gcrích. Chuige sin moltar sa togra seo creat le haghaidh chomhthiomsú agus comhroinnt acmhainní teicniúla idir na húdaráis náisiúnta agus Gníomhaireacht Sábháilteachta Eitlíochta an Aontais Eorpaigh, agus lena n-áirítear go bhféadfaí freagrachtaí maidir le cur chun feidhme reachtaíocht an Aontais a aistriú ar bhonn deonach.

- **Comhsheasmhacht le forálacha beartais atá ann cheana sa réimse beartais seo**

Cuireann an tionscnamh seo le forálacha an Aontais atá ann cheana a bhaineann le sábháilteacht eitlíochta sibhialta mar atá i Rialachán (AE) Uimh. 216/2008 faoi láthair.

Tá an togra comhsheasmhach le tionscnamh an Choimisiúin in 2013 maidir le dlús a chur le cur chun feidhme an Aerspáis Eorpaigh Aonair (an tionscnamh SES II +)³. Agus an togra seo á ullmhú chuir an Coimisiún san áireamh togra COM(2013)409 an 11.06.2013 ón gCoimisiún agus torthaí na bpléití i bParlaimint na hEorpa agus sa Chomhairle a rinneadh go dtí seo ar leasuithe beartaithe SES II+ ar Rialachán (CE) Uimh. 216/2008. Sa chaoi nach mbeadh dhá thogra reachtacha a bhaineann le Rialachán (CE) Uimh. 216/2008 á bplé i gcomhthráth agus toisc gurb é an togra seo an ceann is cuimsithí, rinneadh na leasuithe beartaithe SES II+ ar Rialachán (CE) Uimh. 216/2008 a chomhchuísiú sa togra nua seo agus iad á n-oiriúnú do struchtúr nua agus stíl dréachtaithe nua an togra seo. Dá thoradh sin ní dhéanfaidh an Coimisiún aon phléití breise ar thogra COM(2013)409 an 11.6.2013 a tíolacadh mar chuid den tionscnamh SES II+.

I gcás ina bhfuil tionchar ag athruithe a mholtar sa tionscnamh seo ar reachtaíocht eile de chuid an Aontais arna glacadh ag Parlaimint na hEorpa agus ag an gComhairle a bhaineann le haeriompar (an cás is minice d'fhiosrúcháin ar thionóiscí, tuairisciú ar tharluithe agus ceadúnú aeriompróirí), moltar leasuithe iomchuí ar ghníomhartha eile de chuid an Aontais le cur chuige comhsheasmhach a áirithiú.

³ Teachtaireacht ón gCoimisiún chuig Parlaimint na hEorpa, an Chomhairle, Coiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa agus Coiste na Réigiún maidir le Dlús a chur le cur chun feidhme an Aerspáis Eorpaigh Aonair an 11.06.2013, COM(2013)408 final, lena ngabhann togra le haghaidh Rialachán ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle lena leasaítear Rialachán (CE) Uimh. 216/2008 i réimse na n-aeradróm, an bhainistithe aerthráchta agus seirbhísí aerloingseoireachta, COM(2013)409 final, agus togra le haghaidh Rialachán ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle maidir le cur chun feidhme an Aerspáis Eorpaigh Aonair, COM(2013)410 final.

- **Comhsheasmhacht le beartais eile an Aontais**

Tá an tionscnamh seo nasctha agus lán-chomhsheasmhach le cuspóirí straitéiseacha an Choimisiúin 2014-2019, eadhon cuspóirí i ndáil le "Poist agus Fás" a chur chun cinn agus "Margadh Inmheánach níos Doimhne agus níos Cothroime a bhfuil Bonn Tionsclaíoch níos Láidre aige".

Tá an togra seo comhsheasmhach leis an gCur Chuige Comhchoiteann i ndáil le gníomhaireachtaí dílártaithe an Aontais a chomhaontaigh an Coimisiún, Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle i mí Iúil 2012, agus ailíníonn sé, más iomchuí, na forálacha a bhaineann le Gníomhaireacht Sábháilteachta Eitlíochta an Aontais Eorpaigh leis na clásail chaighdeánacha a mholtar sa chur chuige comhchoiteann sin.

Tá sé beartaithe leis an tionscnamh seo freisin dearadh agus oibríochtaí aerárthaí gan foireann a dhéanamh níos comhsheasmhaí leis an gcreat beartais eitlíochta níos leithne. Is éard a bheidh sna aerárthaí gan foireann cineál eile aerfheithicle a sholáthróidh raon seirbhísí nua i margadh eitlíochta na hEorpa faoi chuimsiú Rialachán (CE) Uimh. 1008/2008 maidir le rialacha comhchoiteanna le haghaidh oibriú aersheirbhísí sa Chomhphobal. Ós rud é go n-úsáideann aerárthaí gan foireann an t-aerspás céanna agus a úsáideann aerárthaí eile, caithfidh sábháilteacht a n-oibríochtaí bheith comhleanúnach leis an mbeartas sábháilteachta eitlíochta foriomlán. Ar deireadh, caithfidh oibríochtaí aerárthaí gan foireann bheith comhsheasmhach leis na rialacha aerthrachta atá leagtha síos i Rialacha Comhchoiteanna an Aeir⁴.

2. BUNÚS DLÍ, COIMHDEACHT AGUS COMHRÉIREACHT

- **Bunús dlí**

Tá an togra bunaithe ar Airteagal 100(2) den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh, arb é an bunús dlí é le haghaidh bearta an Aontais i ndáil le haeriompar a ghlacadh.

- **Coimhdeacht (le haghaidh inniúlacht neamheisiach)**

De bhun Rialachán Uimh. 1592/2002 agus Rialachán (CE) Uimh. 216/2008 cuireadh de fhreagracht ar an Aontas cúraimí a bhaineann le haeracmhainneacht agus comhoiriúnacht chomhshaol táirgí aerloingseoireachta, oibríochtaí eitilte, ceadúnú foirne eitilte, aeradróim agus bainistiú aerthrachta agus seirbhísí aerloingseoireachta (BAT/SAL), chomh maith le sábháilteacht oibreoirí tríú tír. Dá bhrí sin tá an tsábháilteacht eitlíochta sibhialta rialáilte ar leibhéal an Aontas le breis agus deich mbliana anuas. Tá an scéal amhlaidh toisc gur gníomhaíochtaí ar leibhéal trasnáisiúnta iad an t-aeriompar agus an táirgeadh aerloingseoireachta den chuid is mó ar féidir díriú isteach níos fearr uirthi ar leibhéal an Aontais.

Faoin tionscnamh reatha moltar líon teoranta réimsí sonracha a chur leis an gcreat sábháilteachta eitlíochta foriomlán seo de chuid an Aontais, eadhon aerárthaí gan foireann, sábháilteacht seirbhísí láimhseála ar an talamh agus gnéithe slándála aerárthaí agus dearthaí córas eitlíochta, lena n-áirítear cibearshlándáil.

⁴ Rialachán Cur chun Feidhme Uimh. 923/2012 ón gCoimisiún an 26 Meán Fómhair 2012 lena leagtar síos rialacha comhchoiteanna an aeir agus forálacha oibríochtúla maidir le seirbhísí agus nósanna imeachta san aerloingseoireacht.

Tá gné thrasteorann ag monarú aerárthaí ós rud é go gceannaítear roinnt mhaith aerárthaí gan foireann ar líne, go n-allmhairítear iad nó go mbíonn páirteanna allmhairithe iontu. Tá sé deacair aitheantas frithpháirteach a bhaint amach sa mhargadh inmheánach i bhfianaise caighdeáin agus rialacha atá mionsonraithe agus éagsúil le chéile. I dtaca le seirbhísí aerárthaí gan foireann freisin, tá roinnt mhaith oibreoirí ag forbairt gníomhaíochtaí trasteorann. Mar shampla, tá cigireachtaí bonneagair, ó rigí ola go ráillrianta á n-eagrú ar leibhéal idirnáisiúnta. Fiú más cúng an raon atá ag oibríochtaí, ba cheart oibreoirí a bheith ábalta an t-aerárthach céanna gan foireann agus na ceanglais oibriúcháin céanna a úsáid agus an píolóta céanna in áiteanna éagsúla san Aontas lena ngnólachtaí a fhorbairt, go háirithe má oibríonn siad i margaí nideoige. Chuir cuideachtaí móra seachadta in iúl go bhfuil sé beartaithe acu a gcuid seirbhísí a eagrú ar leibhéal na hEorpa, a d'fhágfadh do mbeadh rialacha comhchoiteanna de dhíth. Tá feidhm ag an gcoimhdeacht ar leibhéal chur chun feidhme na rialacha comhchoiteanna, e.g. déanfaidh údarais Ballstáit measúnuithe riosca áitiúla agus cinnfidh siad cén t-aerspás a bheidh ar oscailt nó dúnta d'oibríochtaí aerárthaí gan foireann, agus na coinníollacha faoina ndéanfar sin. Tá gné áitiúil ag formhór na n-oibríochtaí aerárthaí éadroma gan foireann agus ba cheart é a bheith faoi na húdarais áitiúla an leibhéal riosca a mheasúnú agus an cineál sonrach oibríochta a údarú.

Maidir le seirbhísí láimhseála ar an talamh, tá gá le gníomhaíocht ar leibhéal an Aontais ós rud é gurb iad na tionóiscí a bhaineann le láimhseáil ar an talamh an ceathrú catagóir tionóiscí is mó le deich mbliana anuas cé nár thug tionscnaimh dheonacha ar leibhéal na mBallstát aon torthaí sásúla i leith déileáil leis an riosca sin go nuige seo. Níl aon cheanglais sábháilteachta ar leibhéal an Aontais faoi láthair lena ndírítear go díreach ar sholáthraithe seirbhísí ar an talamh. Ós rud é gur cuid den chóras eitlíochta foriomlán iad seirbhísí láimhseála ar an talamh agus go bhfuil siad idirnasctha le córais eile atá cumhdaithe faoi inniúlacht an Aontais (amhail oibríochtaí aeradróim agus eitilte), fágfaidh a rialáil ar leibhéal an Aontais go n-áiritheofar cur chuige comhsheasmhach sna Ballstáit uile. Le cur chuige comhréireach a áirithiú, moltar nach mbeidh gá le deimhniúchán soláthraithe seirbhísí mar choinníoll le hoibríochtaí a thosú. Tá an Coimisiún den tuairim freisin gur cheart na ceanglais chomhchoiteanna maidir le láimhseáil ar an talamh a bheith bunaithe ar chaighdeáin agus dea-chleachtais tionscail aitheanta. Ag an am céanna ba cheart na huirlisí rialála is gá a thabhairt do na Ballstáit lena áirithiú go ndéanfar maoirseacht éifeachtach i ndáil le soláthraithe na seirbhísí sin.

I ndáil le gnéithe slándála an aerárthaí agus dearthaí córas, ní mór a thaispeáint go bhfuil an tAontas gafa cheana le roinnt de na ceisteanna sin. Ní soiléir i gcónaí an idirghníomhaíocht atá idir Rialachán (CE) Uimh. 300/2008 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 11 Márta 2008 maidir le rialacha comhchoiteanna i réimse slándála na heitlíochta sibhialta agus lena n-aisghairtear Rialachán (CE) Uimh. 2320/2002⁵, agus Rialachán (CE) Uimh. 216/2008 reatha, áfach, lena n-áirítear ról Ghníomhaireacht Sábháilteachta Eitlíochta an Aontais Eorpaigh. Sa tionscnamh seo beartaítear ról an Aontais a shoiléiriú i dtaca leis sin, ag cur san áireamh go bhfuil dlúthnasc idir na gnéithe slándála sin agus sábháilteacht dearthaí aerárthaí agus oibríochtaí eitilte, i gcás ina bhfuil freagracht ar an Aontas cheana de bhun Rialachán (CE) Uimh. 216/2008 cheana féin.

- **Comhréireacht**

Tá an chomhréireacht ar cheann de phríomhchuspóirí an tionscnaimh reatha, agus is dlúthchuid den phacáiste deiridh de bhearta beartais a mholtar iad na bearta lena ndírítear ar an gcreat sábháilteachta eitlíochta a dhéanamh níos comhréirí, mar a mhínítear sa tuarascáil ar

⁵ IO L 97, 9.4.2008, lch. 72.

Mheasúnú Tionchar a ghabhann leis (Caibidil 6.6). Tá sé beartaithe sa tionscnamh seo go dtabharfar isteach cur chuige bunaithe ar riosca maidir le rialáil na sábháilteachta eitlíochta, dá dtairbheodh earnáil na heitlíochta ina hiomláine agus a d'oirfeadh go háirithe do rialáil FBManna.

- **An rogha ionstraime**

Ní athraíonn an togra reatha an cineál ionstraime a úsáidfear. Ó 2002 nuair a glacadh Rialachán (CE) Uimh. 1592/2002 ar aghaidh is trí bhíthin Rialachán atáthar ag rialáil shábháilteacht na heitlíochta sibhialta san Aontas. Níl aon chúis ann lena athrú dar leis an gCoimisiún.

3. **TORTHAÍ NA MEASTÓIREACHTAÍ EX POST, AN CHOMHAIRLIÚCHÁIN LEIS NA PÁIRTITHE LEASMHARA AGUS NA MEASÚNUITHE TIONCHAIR**

- **Meastóireachtaí ex-post/seiceálacha oiriúnachta ar reachtaíocht atá ann cheana**
Neamhbhainteach

- **Comhairliúcháin leis na geallsealbhóirí**

Chuaigh an Coimisiún agus Gníomhaireacht Sabháilteachta Eitlíochta na hEorpa i gcomhairle le geallsealbhóirí i gcomhthráth. Bhí an dá chomhairliúchán comhlántach. Sa bhreis air sin, thionóil seirbhísí an Choimisiúin roinnt cruinnithe le Ballstáit agus le geallsealbhóirí eitlíochta chun na comhairliúcháin phoiblí a fhorlónadh le faisnéis bhreise. Tá [achoimre ar thorthaí chomhairliúchán poiblí an Choimisiúin foilsithe ar shuíomh gréasáin Europa](#). Is iad seo a leanas príomhthorthaí an chomhairliúcháin sin:

- Táthar ar aon tuairim go bhfuil leibhéal an-ard sábháilteachta bainte amach ag an Aontas. D'aontaigh os cionn 90% de na rannpháirtithe le ráiteas gur féidir taisteal go sábháilte in eitleán, faoi láthair, san Aontas Eorpach.
- Ag an am céanna aithníodh nach féidir bheith réchúiseach riamh ó thaobh sábháilteachta de. Creideann os cionn 70% de na Ballstáit agus de na heagraíochtaí tionscail a ghlac páirt sa suirbhé ar líne nach mór feabhas a chur ar an gcumas rioscaí sábháilteachta a aithint agus a mhaolú.
- I dteannta an fheidhmíocht sábháilteachta reatha a chothabháil, is í éifeachtúlacht agus comhréireacht an chórais reatha príomhchúram na mBallstát agus na ngeallsealbhóirí. Tá formhór mór na n-eagraíochtaí a ghlac páirt i suirbhé ar líne don Choimisiún (82%), agus go háirithe na FBManna, ag maíomh go bhfuil na rialacha atá ann cheana ró-mhionsonraithe agus róshaintreorach, agus go bhféadfaí na leibhéil sábháilteachta reatha a choinneáil ar bun agus costas comhlíonta níos ísle ag gabháil leo (83%). Tá formhór na mBallstát den tuairim sin;
- Is ábhar mór imní é ag na Ballstáit agus lucht tionscail go bhfuil na hacmhainní teicniúla á n-úsáid ar bhealach neamhéifeachtúil ag údarais eitlíochta agus go mbíonn acmhainní in easnamh ar roinnt údarás náisiúnta eitlíochta. Creideann tromlach na mBallstát (63%) agus na n-eagraíochtaí a thug freagraí don suirbhé ar líne don Choimisiún nach leor na hacmhainní airgeadais ná acmhainní daonna atá ag cuid de na húdarais náisiúnta eitlíochta lena gcúraimí maoirseachta a dhéanamh.
- Mhol tionscal monarúcháin na n-aerárthaí go mbeadh ról i bhfad níos gníomhaí ag an Aontas chun caighdeán sábháilteachta eitlíochta sibhialta Eorpacha a chur chun cinn

go hidirnáisiúnta, lena n-áirítear san Eagraíocht Eitlíochta Sibhialta Idirnáisiúnta (ICAO), agus léirigh siad a n-íomhaireacht le hinfháilteacht fhadéarmach acmhainní ag Gníomhaireacht Sábháilteachta Eitlíochta na hEorpa le haghaidh deimhniúcháin táirgí;

- Tharraing 73% de na heagraíochtaí a ghlac páirt sa suirbhé ar líne don Choimisiún aird air go bhfuil neamhréireachtaí, bearnaí agus forlíoanta féideartha i gcur chun feidhme an dlí, go háirithe toisc go léirmhínítear an dlí ar bhealaí éagsúla ó Bhallstát go chéile.

Rannchuidigh comhpháirtithe sóisialta an Aontais (a dhéanann ionadaíocht ar fhostóirí agus ar fhostaithe) leis na comhairliúcháin a sheol an Coimisiún agus Gníomhaireacht Sábháilteachta Eitlíochta na hEorpa. Chuir na heagraíochtaí a dhéanann ionadaíocht ar phearsanra eitlíochta in iúl go háirithe gur cheart go ndéanfaí an córas reatha de rialacháin sainordaitheacha a chomhlánú seachas a ionadú leis an gcur chuige bunaithe ar fheidhmíocht maidir le sábháilteacht eitlíochta. Bhí infháilteacht acmhainní atá tiomnaithe do mhaoirseacht sábháilteachta sa todhchaí ina cúis imní d'eagraíochtaí a dhéanann ionadaíocht ar fhostaithe freisin agus luaigh siad nach mór aird ar leith a thabhairt ar ardleibhéal oiliúna agus inniúlachta foirne a áirithiú sna húdaráis agus in éarnáil na heitlíochta i gcoitinne. Bhí eagraíochtaí a dhéanann ionadaíocht ar phíolótaí imníoch go háirithe faoin tionchar diúltach a d'fhéadfadh teacht as cleachtais fostaíochta aerlínte áirithe agus as samhlacha gnó nuálacha eile.

Ar an taobh eile tharraing eagraíochtaí a dhéanann ionadaíocht ar fhostaithe aird an Choimisiúin ar dhifríochtaí i gcur i bhfeidhm an dlí ó Bhallstát go chéile, rórialáil agus úsáid neamhéifeachtúil acmhainní atá tiomnaithe do dheimhniúcháin agus maoirseacht. Chuir fhostóirí in iúl go háirithe go bhfuil an mhaoirseacht á heagrú fós ar bhonn phrionsabal fhreagracht an Bhallstáit aonair, d'ainneoin go n-oibríonn tionscal na heitlíochta gan srianadh laistigh den mhargadh inmheánach. Meastar gur tábhachtach iad an cothrom iomaíochta, an caighdeánú agus an chobhsaíocht i gcur chun feidhme na rialacha do na fostaíthe. Mhol roinnt de na heagraíochtaí a dhéanann ionadaíocht ar fhostaithe go mbunófaí aon údarás eitlíochta sibhialta amháin don Aontas.

Comhaontaíonn an Coimisiún le torthaí na gcomhairliúcháin poiblí den chuid is mó agus tá an méid sin léirithe i leagan amach an togra reatha. Ba cheart feabhas a chur ar chumas an Aontais rioscaí sábháilteachta a aithint agus a mhaolú le forálacha an togra a dhéileáil le bainistíocht sábháilteachta, leis an bPlean Eorpach um Shábháilteacht Eitlíochta agus clár náisiúnta um shábháilteacht. Ach cur chuige bunaithe ar riosca agus feidhmíocht maidir le rialáil a thabhairt isteach, ba cheart go bhféadfaí creat rialála níos comhréirí a chur i gcrích lena gcuirfí san áireamh níos fearr na difríochtaí idir na cineálacha éagsúla gníomhaíochtaí eitlíochta agus na rioscaí a bhaineann leo. Táthar ag súil go méadófar an éifeachtúlacht in úsáid na n-acmhainní leis an gcreat molta le haghaidh comhthiomsú agus comhroinnt acmhainní idir na húdaráis náisiúnta eitlíochta agus Gníomhaireacht Sábháilteachta Eitlíochta an Aontais Eorpaigh.

Eagraíodh comhairliúcháin poiblí ar leithligh le haghaidh aerárthaí gan foireann, agus dearbhaíodh ann go raibh gá le beart práinneach ar leibhéal an Aontais le leas a bhaint as poitéinseal aerárthaí gan foireann. Deimhníodh gur rannchuidigh na teicneolaíochtaí seo le poist agus fás a chruthú. Dheimhnigh an comhairliúcháin an dearcadh go bhfuil raon iomlán aerárthaí gan foireann réidh le forbairt agus go bhfuil bac á chur ar fhairsingiú tapa trí éiginnteacht dhlíthiúil agus theicneolaíoch. Is fíor-ualach údaruithe sonracha agus ilroinnt. Dúirt freagróirí gurbh iad an tsábháilteacht agus an príobháideacht na hábhair imní ba

thábhachtaí a d'fhéadfaí a bhainistiú le creat rialála iomchuí lena gcoinneálfaí rialacha comhréireach le riosca agus lena mbeadh ról láidir ag údaráis náisiúnta.

Meastar go ginearálta nach bhfuil roinnt na hinniúlachta faoi láthair idir an tAontas agus Ballstáit maidir le rialáil aerárthaí gan foireann, atá bunaithe ar thairseach 150 kg, oiriúnach a thuilleadh. Ba cheart forbairt a theacht ar na rialacha maidir le haerárthaí gan foireann i dtreo cur chuige oibríocht-lárnach, ina mbeidh an riosca a bhaineann le hoibríocht áirithe ag brath ar raon fachtóirí. Maidir le gnéithe slándála agus príobháideachais oibríochtaí aerárthaí gan foireann, ní luaitear go bhfuil gá le rialacha nua, ach gur gá na rialacha atá ann cheana a chur i bhfeidhm níos fearr, go mbeidh comhoibriú níos dlúithe idir údaráis náisiúnta eitlíochta agus údaráis náisiúnta um chosaint sonraí.

- **Saineolas a bhailiú agus a úsáid**

D'iarr an Coimisiún [Tuairim ó Ghníomhaireacht Sábháilteachta Eitlíochta na hEorpa a tiolacadh ar an 16 Márta 2015](#). Tá an tuairim bunaithe ar bhreis is 6 000 barúil arna gcur isteach ag Ballstáit agus geallsealbhóirí, agus moltar inti athruithe éagsúla a dhéanamh ar réimsí éagsúla rialáil theicniúil na heitlíochta, lena n-áirítear sábháilteacht, slándáil, taighde, caomhnú an chomhshaoil, agus úsáid éifeachtúil acmhainní laistigh de chóras sábháilteachta eitlíochta na hEorpa.

Bhí an Coimisiún ag brath ar shaineolas agus comhairle ó na foinsí seo a leanas:

1. Cuireadh dhá staidéar amach ar conradh chun tacú le próiseas an mheasúnaithe tionchair:
 - Sa chéad staidéar rinneadh anailís ar infhaighteacht, éifeachtúlacht úsáide agus forás acmhainní daonna údarás eitlíochta chomh maith le maoiniú chóras sábháilteachta eitlíochta na hEorpa (staidéar tacaíochta ar acmhainní). Baineadh de thátal as an staidéar sin go bhfuil meath tagtha ar an gcóimheá idir an t-ualach oibre agus na hacmhainní le deich mbliana anuas. Ina theannta sin, de réir an staidéir, d'fhéadfaí na hacmhainní atá ann cheana a leithdháileadh níos fearr ar fud an chórais. Aithníodh laigí freisin i dtaca le cáilíochtaí foirne. Maítear sa staidéar go gcuireann na gnéithe sin, i dteannta a chéile, cosc ar údaráis eitlíochta a gcumas a fhorbairt ina iomláine. Ar deireadh, baineadh de thátal as an staidéar go bhfuil tionchar ag na difríochtaí i modhanna oibre idir údaráis náisiúnta eitlíochta agus difríochtaí sa chaoi ina maoinítear na húdaráis seo ar an gcothrom iomaíochta laistigh den chómhargadh eitlíochta.
 - Sa dara staidéar, ar scéimeanna feidhmíochta agus cur chuige bunaithe ar fheidhmíocht, cíoradh na bhféidearthachtaí maidir le heilimintí feidhmíochta a thabhairt isteach i mbainistíocht sábháilteachta eitlíochta (staidéar tacaíochta ar fheidhmíocht). Baineadh de thátal as an staidéar sin go mbeidh tabhairt isteach scéime feidhmíochta sábháilteachta don eitlíocht shibhialta indéanta, ach tugadh rabhadh maidir lena thabhairt isteach róthapa ar roinnt cúiseanna teicniúla. I dtaca le cur chuige bunaithe ar fheidhmíocht maidir le rialáil na sábháilteachta eitlíochta, baineadh de thátal as an staidéar gur cheart go mbeadh tionchar dearfach ag an gcur chuige sin ar shábháilteacht eitlíochta agus ar nuálaíocht, ach nach féidir ach tuairisc cháilíochtúil a dhéanamh ar thionchar an chur chuige sin agus go mbeidh sé ag brath go mór ar rialacha sonracha a iompófar ó rialacha saintreoracha go rialacha atá bunaithe ar fheidhmíocht. Fágann an méid sin nach féidir na sochair a bhaineann le cur chuige bunaithe ar fheidhmíocht i leith rialáil sábháilteachta in earnáil na

heitlíochta a chainníochtú roimh ré. Rinne lucht tionscail agus saineolaithe de chuid na mBallstát athbhreithniú piaraí ar an staidéar seo freisin.

2. Chuir an Coimisiún san áireamh moltaí ón [bhfo-ghrúpa um chóras rialála eitlíochta an Aontais Eorpaigh sa todhchaí](#) a bhunaigh Bord Bainistíochta Ghníomhaireacht Sábháilteachta Eitlíochta na hEorpa, a bhí comhdhéanta d'Ard-Stiúrthóirí na hEitlíochta Sibhialta in 14 Bhallstát/Stát CSTE, comh maith le hionadaithe ó EASA agus ón gCoimisiún⁶. Ar deireadh cuireadh san áireamh torthaí na meastóireachta seachtraí neamhspleáiche, [meastóireacht a rinneadh i gcomhréir le hAirteagal 62](#) de Rialachán (CE) Uimh. 216/2008 maidir le cur chun feidhme an Rialacháin seo (Meastóireacht Airteagal 62)⁷. Moladh sa dá mheastóireacht, *inter alia*, go leasófaí líon áirithe gnéithe de Rialachán (CE) Uimh. 216/2008. Tá achoimre ar na moltaí a rinneadh sna meastóireachtaí sin sa tuarascáil ar an measúnú tionchair a ghabhann leis an togra seo.

- **Measúnú tionchair**

Tá dhá Thuarascáil ar Mheasúnú Tionchair ag gabháil leis an togra seo agus is féidir rochtain a fháil orthu ag [nasc]. Rinne an Bord um Measúnú Tionchair athbhreithniú ar an Tuarascáil ar Mheasúnú Tionchair ar an Athbhreithniú ar Rialachán (CE) Uimh. 216/2008, agus d'eisigh sé tuairim dhearfach [nasc] ar an 19 Meitheamh 2015. Rinne an Bord um Ghrinnscrúdú Rialála athbhreithniú ar an Tuarascáil ar Mheasúnú Tionchair ar Fhorbairt Shábháilte Oibríochtaí Ladrann san Aontas Eorpach agus d'eisigh sé tuairim dhearfach [nasc] ar an 5 Samhain 2015.

- **Oiriúnacht rialála agus simpliú**

Sa togra díolmhaítear aerárthaí foireannaithe de dheardh an-simplí nó a n-oibrítear go háitiúil den chuid is mó iad, agus eitleáin ar de dhéantús baile iad nó atá an-neamhchoitianta nó nach bhfuil ach líon beag díobh ann. Díolmhaítear sa togra freisin aeradróim nach bhfuil ar oscailt i gcomhair úsáid phoiblí, agus nach bhfónann d'aon aeriompar tráchtála, nó nach gcomhlíonann saintréithe teicniúla íosta áirithe a bhaineann le méid nó raon na n-oibríochtaí.

Níl micrifhiontair agus FBManna eisiata ó raon feidhme an togra, agus is amhlaidh atá faoi Rialachán (CE) Uimh. 216/2008 atá ann faoi láthair. Mar sin féin tugtar isteach córas níos comhréirí agus níos inscálaithe sa togra lenar féidir na difríochtaí atá idir gnólachtaí atá ar mhéideanna éagsúla a chur san áireamh níos fearr. Ar ceann de phríomhthosaíochtaí an togra reatha tá corás inscálaithe dá leithéid a thabhairt isteach. Go sonrach, i dtaca le FBManna agus an eitlíocht éadrom, ach líon áirithe beart a dhéanamh, laghdófaí an t-ualach riaracháin do na hearnálacha seo agus bheadh an rialáil níos fabhraí d'fhiontraithe beaga. I réimse an fhormheasa ar dhearthaí aerárthaí, moltar nós imeachta malartach ar dheimhniúchán cineáil le haghaidh aerárthaí éadroma a úsáidtear in oibríochtaí íseal-riosca. Maidir le monaróirí aerárthaí éadroma a eisiatar de ghnáth ó rialacha an Aontais, d'fhéadfaidís freisin - dá mba mhian leo - a gcuid táirgí a chur faoi rialáil faoi dhlí an Aontais Eorpaigh agus tairbhiú ar an gcaoi sin de shaorchúrsaíocht laistigh den mhargadh inmheánach. D'fhéadfadh aerclubanna agus comhlachais speisialaithe eitlíochta éadroime - laistigh de choinníollacha bunaithe - gníomhú mar aonáin cháilithe thar ceann údaráis náisiúnta eitlíochta.

⁶ Fo-ghrúpa Bhord Bainistíochta EASA, 'Tuarascáil Deiridh' (2015), <http://easa.europa.eu/the-agency/governance/management-board/meetings/mb-032014>.

⁷ Meastóireacht Airteagal 62, Tuarascáil Deiridh (2013), <http://easa.europa.eu/system/files/dfu/Article%2062%20Report.pdf>.

Ina theannta sin, éascófar an malartú leictreonach faisnéise agus tabhairt isteach teicneolaíochtaí digiteacha breise leis an togra seo. Molann an Coimisiún go háirithe go mbunófar stór lárnach leictreonach d'fhaisnéis is ábhartha do ghníomhaíochtaí deimhniúcháin, maoirseachta agus forfheidhmithe a mbeadh rochtain ag údaráis eitleochta uile na mBallstát agus ag Gníomhaireacht Sábháilteachta Eitleochta na hEorpa air. Faisnéis áirithe a bhaileofar sa stór lárnach, cuirfear ar fáil í don phobal i gcoitinne. Moltar go dtabharfar de chumhacht don Gníomhaireacht socruithe a dhéanamh le gnóthais nó comhlachais gnóthas maidir le bailiú, malartú agus anailísiú sonraí, rud a réiteodh an bealach chun teicneolaíochtaí na "mórshonraí" a thabhairt isteach in anailísiú na sábháilteachta eitleochta.

- **Ceartha bunúsacha**

Níl aon iarmhairtí díreacha ag an togra reatha maidir le cosaint ceart bunúsach, cé is moite d'Airteagail áirithe maidir le hoibríochtaí aerárthaí gan foireann. Rannchuideoidh na rialacha arna bhforbairt le haghaidh oibriú sábháilte aerárthaí gan foireann le cur i bhfeidhm níos éifeachtaí na rialacha maidir le príobháideacht agus cosaint sonraí atá ann cheana. Beidh an ceanglas sábháilteachta maidir le haerárthaí gan foireann a fheistiú le gléas sainaitheantais, amhail slios sainaitheantais leictreonach ina chuidiú freisin daoine a sháraigh rialacha maidir le príobháideacht nó cosaint sonraí a bhrath.

4. IMPLEACHTAÍ BUISÉADACHA

Tá impleachtaí buiséadacha ag an togra maidir leis an mbuiséad do Gníomhaireacht Sábháilteachta Eitleochta an Aontais Eorpaigh atá leagtha amach faoi Airteagal 06 02 02 de bhuiséad an Aontais mar a mhínítear a thuilleadh sa Ráiteas Airgeadais Reachtach.

Faoin togra tugtar isteach roinnt cúraimí nua le haghaidh na Gníomhaireachta a mbeidh tionchar acu ar an gá atá aici le poist a mhaoineofar as ranníocaíocht an Aontais. Baineann na hiarrataí breise ar fhoireann go príomha le (1) comhordú ar leibhéal an Aontais maidir le bailiú, malartú agus anailísiú sonraí agus faisnéise (ar a dtugtar "mórshonraí"), (2) cruthú agus bainistiú stóir lárnaigh de chuid an Aontais d'fhaisnéis is ábhartha do dheimhniúcháin, maoirseacht agus forfheidhmiú, (3) cúraimí nua a bhaineann le ceapadh rialacha agus cur chun feidhme i réimsí na láimhseála ar an talamh, an chomhshaoil agus na slándála, chomh maith le (4) cruthú creata le haghaidh aistriú freagrachtaí laistigh de chóras sábháilteachta eitleochta na hEorpa lena ndíreofar ar úsáid níos fearr a bhaint as na hacmhainní atá ar fáil ar fud an Aontais.

Soláthrófar i bpáirt na hacmhainní daonna is gá trí chomhaltaí foirne atá ann cheana a ath-imlonnú, rud a laghdóidh an gá atá ag an nGníomhaireacht le comhaltaí foirne breise a mhaoineofaí as buiséad a bhaineann le ranníocaíocht an Aontais do 5 phost agus 4 ghníomhaire ar conradh.

In Iarscríbhinn X a ghabhann leis an Tuarascáil ar an Measúnú Tionchair, moladh rogha, bunaithe ar ath-leithdháileadh muirear a íocadh as cúraimí a bhaineann le húdaráis BAT/SAL ó Eurocontrol chuig an ngníomhaireacht, gan na costais d'oibreoirí a mhéadú. Dá gcumasófaí an Gníomhaireacht a cuid gníomhaíochtaí a bhaineann le cúraimí údaráis BAT/SAL a dhéanamh trí na muirir sin, chuirfí buiséad ar fáil leis an ranníocaíocht a fhaigheann sí ón Aontas chun poist bhreise a mhaoiniú. Dá bhrí sin, bhunófar leis an Rialachán atá beartaithe muirir faoi bhealach mar ioncam don Gníomhaireacht in Airteagal 109(1)(f). Dá dtabharfaí na muirir faoi bhealach do EASA bheadh gá freisin le leasú ar Rialachán Cur chun Feidhme 391/2013 an 3 Bealtaine 2013 ón gCoimisiún maidir le scéim muirearaithe chomhchoiteann le haghaidh seirbhísí aerloingseoireachta.

Ina theannta sin, tá sé d'aidhm ag an togra sásra a thabhairt isteach lena bhféadfaí líon foirne na Gníomhaireachta, a mhaoinítear as buiséad a bhaineann le táillí agus muirir, a choigeartú níos fearr do riachtanais aitheanta.

I bhfianaise an méid sin tá sé tábhachtach a chuimhneamh gur gníomhaireacht de chuid an Aontais í Gníomhaireacht Sábháilteachta Eitlíochta an Aontais Eorpaigh, agus go bhfuil sí féinmhaoinithe i bpáirt le táillí agus muirir. Is as ranníocaíocht an Aontais mar aon le ranníocaíochtaí ó thríú tíortha a thagann tuairim is aon trian dá bhuiséad, agus gintear an dá thrían eile le bailiú táillí agus muirear a íocann lucht tionscail as deimhniúchán agus seirbhísí eile. Is dhá bhuiséad ar leith iad an buiséad a thagann as ranníocaíocht an Aontais agus buiséad na dtáillí agus na muirear agus déanann córas cuntasáíochta an Aontais idirdhealú glan idir gníomhaíochtaí a bhaineann le ranníocaíocht ón Aontas agus gníomhaíochtaí a bhaineann le táillí agus muirir ar mhaithe le haon trasmhaoiniú a sheachaint. I gcás na Gníomhaireachta seo, dá bhrí sin, ní ranníocaíocht chomhardaithe í ranníocaíocht an Aontais, mar a tharlaíonn i gcás gníomhaireachtaí eile atá féinmhaoinithe i bpáirt, bunaithe ar chinneadh an reachtóra gur cheart táillí agus muirir na costais réadúla a léiriú.

Molann an Coimisiún féachaint an bhféadfaí níos mó solúbthachta a thabhairt isteach agus plean bunaíochta na Gníomhaireachta á choigeartú i dtaca le táillí agus muirir ón tionscal as deimhniúchán agus seirbhísí eile, bunaithe ar luaineachtaí in éileamh an tionscail ar sheirbhísí. Ba cheart an tsolúbthacht sin a bheith ann, áfach, ar choinníoll táscairí iontaofa bheith forbartha leis an ualach oibre agus éifeachtúlacht na Gníomhaireachta a thomhas. Déanfar amhlaidh lena áirithiú nach dtiocfadh ualach breise ar an tionscal de bharr na solúbthachta méadaithe. D'fhéadfaí eilimintí a chur san áireamh leis na táscairí sin amhail meánluas gníomhaíochtaí deimhniúcháin, tréimhse freagartha d'iarratais ón tionscal, an mheáníarracht in aghaidh deimhniú agus coibhéis forhostas in aghaidh costais gníomhaíochta iomláine. I gcás éileamh atá ag laghdú ní mór don Ghníomhaireacht an líon foirne a mhaoinítear le táillí a laghdú le coigeartú. Bhainfí an laghdú foirne ba ghá amach trí úsáid a bhaint as conarthaí ar théarma seasta agus láimhdeachas nádúrtha i bpoist agus pleanáil fhónta cúraimí sa todhchaí mar thaca faoin méid sin.

Tá roinnt fachtóirí ann a d'fhéadfadh tionchar a imirt ar an ngá le foireann a mhaoinítear le táillí. Ar na fachtóirí a d'fhéadfadh tionchar a imirt ar éileamh an mhargaidh sna cúig bliana amach romhainn tá:

- An t-éileamh ar aerárthaí nua agus é dírithe ar cheantar an Aigéin Chiúin agus na hÁise, áit a bhfuiltear ag súil go méadóidh an cabhlach faoi thrí. Freagrófar an t-éileamh sin go páirteach le cineálacha nua ó mhonaróirí sna réigiúin sin agus beidh siad faoi réir phróiseas deimhniúcháin EASA freisin.
- Trácht domhanda a thuartar a bheith ag méadú ar rata bliantúil 3 % a mbeidh tionchar díreach aige sin ar ghníomhaíochtaí aeracmhainneachta leanúnacha na Gníomhaireachta (maoirseacht atá ríthábhachtach don tsábháilteacht) ós rud é go bhfuil comhréir dhíreach idir an obair in aghaidh an deimhnithe cineáil agus an úsáid a bhainfidh na haerlínte as an gcineál sin.
- Teicneolaíochtaí nua amhail forbairt aerárthaí gan foireann, aerárthaí leictreacha nó teicneolaíocht aerloinge nua.

Ar na fachtóirí a d'fhéadfadh tionchar a imirt ar chúraimí nua ag an ngníomhaireacht tá:

- An tionscadal "Mórshonraí"
- Aistriú freagrachtaí ó Bhallstáit chuig an nGníomhaireacht de réir Airteagal 53, Airteagal 54 agus Airteagal 55 atá beartaithe ar bhonn córas a mhaoinítear le táillí.

- Tá méadú tagtha ar na bagairtí slándála lena n-áirítear bagairtí ar an gcibearshlándáil agus d'fhéadfadh sé go mbeadh gá le cur chuige nua maidir le deimhniúchán.

Tá sé beartaithe ag an gCoimisiún plé a dhéanamh le Parlaimint na hEorpa agus leis an gComhairle ar bhuntáistí samhla nua solúbthachta a thabhairt isteach le freagairt ar luaineachtaí san ualach oibre a thagann ón tionscal, agus éifeachtúlacht á ráthú trí úsáid táscairí ag an am céanna. Dhéanfaí an plé sin i gcomhthéacs an ghrúpa oibre idirinstiúidigh (IIWG) um acmhainní gníomhaireachtaí dlárnaithe, a bhfuil a chéad chruinniú eile sceidealaithe go sealadach do Mhárta 2016.

I dtreocheangal, in éineacht leis an nGníomhaireacht, leanfaidh an Coimisiún de bheith ag obair ar thacar táscairí le hualach oibre na Gníomhaireachta agus a héifeachtúlacht i ndáil le táillí agus muirir a thomhas, lena leagan síos go mionsonraithe an chaoi a n-oibreodh córas solúbthachta do phoist a bhainfeadh le táillí agus muirir dáiríre, agus cad é an tionchar comhfhreagrach a bheadh ar phlean bunaíochta na Gníomhaireachta.

Tá dlúthnasc idir an t-iarratas ar sholúbthacht mhéadaithe i gcoigeartú an lín foirne i gcás poist a bhaineann le táillí agus muirir agus tosaíocht an Choimisiúin borradh a chur faoi phoist, fás agus infheistíocht. I ndáil leis na gníomhaíochtaí a mhaoinítear le táillí agus muirir tá an lucht tionscail ag súil le freagairt luath mhargadhthiomáinte ar a gcuid riachtanas a mheastar a bheith fíor-riachtanach d'iomáiochas thionscal eitleachta na hEorpa.

5. EILIMINTÍ EILE

- **Pleananna cur chun feidhme agus socruithe faireacháin, meastóireachta agus tuairiscithe**

Tá tuairisc ar an gcreat faireacháin, meastóireachta agus tuairiscithe don tionscnamh reatha i gCaibidil 7 den Tuarascáil ar an Measúnú Tionchair a ghabhann leis an Rialachán seo. Tá flúirse sásraí le haghaidh faireacháin agus meastóireachta ann cheana agus féadtar iad a úsáid, toisc gur dlúthchuid de chreat rialála an Aontais é an faireachán ar fheidhmíocht i réimse na sábháilteachta eitleachta. Déanfar meastóireacht éigeantach ar a éifeachtaí atá an beart atá beartaithe, tar éis a ghlactha, gach cúig bliana, de réir mar a dhéantar cheana faoi Rialachán (CE) Uimh. 216/2008 atá i bhfeidhm faoi láthair.

- **Doiciméid mhíniúcháin (i gcás treoracha)**

Neamhbhainteach

- **Míniú mionsonraithe ar fhorálacha sonracha an togra**

Rinneadh seiceáil ar cháilíocht na reachtaíochta i dtéacs iomlán an Rialacháin atá beartaithe, ar dá thoradh atá an Coimisiún ag moladh struchtúr nua níos soiléire don Rialachán agus teanga caighdeánaithe, go háirithe i gCaibidil III, a bhaineann le réimsí éagsúla na sábháilteachta eitleachta.

Is i gCaibidil IV anois atá na forálacha uile a bhaineann le gníomhaíochtaí údarás náisiúnta inniúil agus na Gníomhaireachta i ndáil le feidhmiú a gcúraimí deimhniúcháin, maoirseachta agus forfheidhmithe cruinnithe le chéile. Níl i gCaibidil III den Rialachán atá beartaithe ach forálacha is infheidhme maidir le daoine nádúrtha agus dlítheanacha faoi réir an Rialacháin (eadhon píolótaí, eagraíochtaí atá freagrach as monarú aerárthaí, oibreacha aeradróm etc.).

Caibidil I "Prionsabail"

Airteagal 1: Cuirtear cuspoirí agus modhanna breise chun na cuspoirí seo a bhaint amach leis an Rialachán atá beartaithe, murab ionann agus le Rialachán (CE) Uimh. 216/2008 atá ann faoi láthair.

Airteagal 2: Leis an Airteagal seo déantar Airteagal 1 agus Airteagal 4 de Rialachán (CE) Uimh. 216/2008 a chumasc. Tá an téacs simplithe. Is é an príomhathrú ann go dtugtar isteach an deis do na Ballstáit forálacha áirithe an Rialacháin nua a chur i bhfeidhm maidir le gníomhaíochtaí agus seirbhísí a sholáthraíonn aerárthaí Stáit, amhail gníomhaíochtaí custaim, póilíneachta, cuardaigh agus tarrthála, comhrac dóiteán, garda cósta nó seirbhísí nó gníomhaíochtaí eile den chineál sin, agus BAT/SAL a sholáthraíonn an t-arm chomh maith. Tá an córas "roghnaím é" modúlach, rud a chiallaíonn, cuir i gcás, go bhféadfaidh Ballstát é a úsáid le haghaidh gníomhaíocht nó seirbhís amháin nó níos mó. Is faoin mBallstát lena mbaineann a chinneadh freisin cé hiad na réimsí rialála eitleochta (aeracmhainneacht, foireann eitilte, oibríochtaí etc.) ina dteastaíonn uaidh an córas "roghnaím é" a úsáid. I gcás ina mbaineann Ballstát úsáid as an gcóras "roghnaím é" do ghníomhaíocht ní mór dó forálacha ábhartha an Rialacháin nua agus na gníomhartha a ghlacfar ar an mbonn sin a chomhlíonadh. Féadfaidh Ballstáit a chinneadh freisin tráth ar bith stop a chur le cur i bhfeidhm fhorálacha an Rialacháin maidir le haerárthaí stáit nó BAT/SAL a sholáthraíonn an t-arm, ar choinníoll go gcuirfidh siad tréimhse eatramhach leormhaith ar fáil.

Sa bhreis air sin, tá leasú déanta ar liosta na n-aerárthaí a eisiatar ó raon feidhme an Rialacháin (Aerárthaí Iarscríbhinn I) (mar shampla, cuireadh isteach aerárthaí beaga a bhfuil innill leictreacha iontu). Moltar freisin go n-údarófar an Coimisiún coigeartú a dhéanamh ar na teorainneacha meáchain agus ar chritéir theicniúla eile maidir le haerárthaí atá liostaithe in Iarscríbhinn I trí bhíthin gníomh tarmligthe. Ar deireadh, moltar go bhféadfaidh monaróirí aerárthaí a liostaítear in Iarscríbhinn I a iarraidh go rialálfar cineálacha áirithe de na haerárthaí sin faoi fhorálacha an Rialacháin. Ceapadh an córas "roghnaím é" go sonrach le haghaidh aerárthaí a thógtar i dtáirgeadh srathach agus a d'fhéadfadh leas a bhaint as an tsaorchúrsaíocht sa mhargadh aonair agus de réir ceanglais chomhchoiteanna.

I ngach cás tá na féidearthachtaí maidir le rogha an ghlactha agus rogha an diúltaithe faoi réir coinníollacha áirithe, lena n-áirítear cinneadh ón gCoimisiún roimh ré, atá ceaptha lena áirithiú, go háirithe, go gcuirfear i bhfeidhm an Rialacháin nua mar is ceart, go n-urramófar na cuspoirí atá leagtha amach in Airteagal 1 ann agus go mbeidh trédhearcacht agus éiginnteacht dhlíthiúil ann do na páirtithe uile lena mbaineann.

Airteagal 3: Leasaítear roinnt sainmhínithe agus cuirtear roinnt sainmhínithe nua leis de réir mar is gá de bharr na n-athruithe ar fhorálacha substainteacha an Rialacháin atá beartaithe. Scriosadh sainmhínithe ar "aerárthaí atá á gcumhachtú le mótar coimpléascach" agus "oibríocht tráchtála" i gcomhréir leis an gcur chuige bunaithe ar riosca. Is fearr is féidir na critéir shonracha dá dtagraíonn na sainmhínithe a leagan síos sna gníomhartha tarmligthe. Cuireadh isteach forálacha idirthréimhseacha ag deireadh an Rialacháin atá beartaithe (Airteagal 126) lena áirithiú go ndéanfar trasdul ordúil i gcás inar athraíodh nó inar scriosadh sainmhíniú.

Airteagal 4: Cuirtear isteach Airteagal nua a bhaineann le bunphrionsabail, nach bhfuil i Rialachán (CE) Uimh. 216/2008. Tugtar isteach leis, go háirithe, prionsabal na comhréireachta, léirítear ann freisin seasamh na Comhairle maidir leis an tionscnamh SES II+ a bheartaigh an Coimisiún níos luaithe, agus critéir ar cheart iad a chur san áireamh i gcur i

gcrích na measúnuithe riosca as a dtagann foirmlíú agus cur chun feidhme na mbeart a dhéantar faoin Rialachán nua.

Caibidil II 'Sábháilteacht eitlíochta a bhainistiú'

Airteagail 5-8: Tugtar isteach caibidil nua maidir le bainistíocht sábháilteachta, lena gceanglaítear an Clár Eorpach um Shábháilteacht Eitlíochta agus an Plean Eorpach um Shábháilteacht Eitlíochta a ghlacadh, agus lena dtrasuitear na caighdeáin agus na cleachtais mholta a bhaineann le Cláir Sábháilteachta Stáit atá in Iarscríbhinn 19 do ICAO. Le hAirteagal 6, a bhaineann leis an bPlean Eorpach um Shábháilteacht Eitlíochta, tugtar isteach coincheap an leibhéil feidhmíochta sábháilteachta inghlactha ar leibhéal an Aontais. Ní bhunaítear aon spriocanna sábháilteachta ceangailteacha don Aontas ná dá Bhallstáit de thoradh an choincheap seo a thabhairt isteach, áfach.

Caibidil III 'Ceanglais Shubstainteacha'

Airteagail 9-18: Rinneadh leasú ar fhorálacha Rialachán (CE) Uimh. 216/2008 maidir le haeracmhainneacht agus le coincheap nua an trealamh neamhsuíteáilte a léiriú, agus cuireadh san áireamh an taithí fuarthas cheana. Tá fairsingiú déanta ar raon feidhme na bhforálacha maidir le haeracmhainneacht go comhoiriúnacht chomhshaoil táirgí aerloingseoirseachta. Ba cheart na caighdeáin chomhshaoil do tháirgí a bhunú fós ar ICAO Iarscríbhinn 16, ach bheadh an tsolúbthacht ag an Aontas anois caighdeáin ICAO a oiriúnú dá riachtanais shonracha ar leith, mar atá cheana i gcás na sábháilteachta. Ar deireadh, i gcás oibríochtaí íseal-riosca, moltar an deis a thabhairt measúnú a dhéanamh ar aeracmhainneacht agus comhoiriúnacht chomhshaoil dearthaí táirgí agus páirteanna gan gá a bheith le heisiúint deimhnithe. D'fhéadfaí an deis sin a chur chun feidhme go háirithe i gcás aerárthaí áirithe a úsáidtear in earnáil na heitlíochta ginearálta. Táthar ag súil freisin go n-úsáidfídh monaróirí aerárthaí a liostaítear in Iarscríbhinn I a ghabhann leis an Rialachán an tsolúbthacht sin nuair a roghnóidh siad córas rialála an Aontais faoi Airteagal 2.

Tá comhoiriúnacht chomhshaoil táirgí, mar atá leagtha amach in Airteagal 6 de Rialachán (CE) Uimh. 216/2008, pléite freisin in Airteagail 9-18 den Rialachán atá beartaithe (Aeracmhainneacht agus caomhnú an chomhshaoil). Cuireadh isteach forálacha nua maidir le caomhnú an chomhshaoil freisin faoi Airteagal 75.

Airteagail 19-25: Tá Airteagal 7 de Rialachán (CE) Uimh. 216/2008 athstruchtúrtha anois in Airteagail 19 go 25. Leathnaítear raon feidhme na nAirteagal leis an bhfoireann cábáin a áireamh agus tá na forálacha ábhartha maidir leis an bhfoireann cábáin aistrithe ó Airteagal 10 de Rialachán (CE) Uimh. 216/2008 go dtí an roinn seo. Tá simpliú déanta ar an téacs a bhaineann le ceadúnas póilóta fóillíochta agus aistríodh an téacs a bhaineann le dochtúir ginearálta go Caibidil IV a bhaineann le gníomhaíochtaí deimhniúcháin.

Airteagail 26-28: Tá Airteagal 8 de Rialachán (CE) Uimh. 216/2008 athstruchtúrtha anois in Airteagail 26-28. Tá an ceanglas deimhniúcháin teoranta anois d'oibríochtaí aeriompair tráchtála. Saineofar na cineálacha eile oibríochtaí a bheidh faoi réir ceanglas deimhniúcháin nó ceanglas dearbhúcháin sna gníomhartha tarmlichthe bunaithe ar mheasúnú riosca.

Airteagail 29-34: Tá Airteagal 8a de Rialachán (CE) Uimh. 216/2008 athstruchtúrtha anois in Airteagail 29-34. Cuireadh seirbhísí láimhseála ar an talamh le raon feidhme na ranna seo. Moltar freisin go gceadófar do sholáthraithe seirbhísí bainistíochta náprúin a dhearbhu go bhfuil siad ag comhlíonadh na gceanglas is infheidhme seachas deimhniú a fháil air sin.

Airteagail 35-39: Tá Airteagal 8b de Rialachán (CE) Uimh. 216/2008 athstruchtúrtha anois in Airteagail 35-39. Tá an téacs bunaithe ar an gcomhréiteach a baineadh amach sa Chomhairle maidir leis an tionscnamh SES II+. Go háirithe, tá na forálacha a bhaineann le dearbhuithe ag eagraíochtaí atá rannpháirteach i ndearadh, monarú agus cothabháil chórais agus chomhdhamhnaí BAT/SAL curtha isteach.

Airteagail 40-44: Tá Airteagal 8c de Rialachán (CE) Uimh. 216/2008 athstruchtúrtha anois in Airteagail 40-44. Níor athraíodh substaint na bhforálacha i gcomparáid le Rialachán (CE) Uimh. 216/2008.

Airteagail 45-47: Leis na hAirteagail seo cruthaítear an bunús dlí chun foráil a dhéanamh maidir le rialacha níos mionsonraithe i dtaca le haerárthaí gan foireann, i bhfianaise an leathnaithe ar raon an Rialacháin atá beartaithe.

Go sonrach:

Tagraíonn Airteagal 45 d'Iarscríbhinn IX atá ábhartha agus ina bhfuil na buncheanglais maidir le dearadh, táirgeadh, oibriú agus cothabháil aerárthaí gan foireann, nach mór iad a chomhlíonadh le hoibríochtaí sábháilte a áirithiú.

In Airteagal 46 tá tuairisc ar an réimse modhanna lena thaispeáint gur comhlíonadh na buncheanglais. Ós rud é go bhfuil aerárthaí gan foireann in ann oibríochtaí a dhéanamh nárbh fhéidir a dhéanamh le haerárthaí foireannaithe, tá an réimse rioscaí a bhaineann le haerárthaí an-leathan, ó oibríochtaí ardriosca traidisiúnta amhail "rioscaí eitlíochta foireannaithe" go riosca an-íseal. Leis na rialacha agus na nósanna imeachta a choinneáil comhréireach le riosca na hoibríochta, is gá dul i dtreo cur chuige oibríocht-lárnach lena measúnaítear go beacht an riosca a bhaineann le hoibríocht nó le cineál oibríochtaí.

I gcás aerárthaí gan foireann a olltáirgtear nach bhfuil ach riosca íseal ag baint leo, moltar sásraí faireachais margaidh atá ann cheana a úsáid, a rialáiltear ag Rialachán Uimh. 765/2008 agus Cinneadh 768/2008, a ceapadh go sonrach le haghaidh táirgeadh agus margú an chineáil sin táirgí. Mar sin féin, fiú sa chás sin, tá baint ag na húdaráis eitlíochta leis an méid sin fós go hindíreach, toisc nach mór na srianta maidir le hacmhainn oibríochtúil a bheadh le forchur (e.g. nár cheart d'aerárthaí gan foireann eitilt níos airde ná, mar shampla, 50m leis na riosca a choinneáil íseal) a bheith bunaithe go díreach ar cheanglais eitlíochta thraidisiúnta. Cé nach mbeadh an Ghníomhaireacht freagrach as maoirseacht na sásraí faireachais margaidh, tá an Coimisiún i dteideal a sheiceáil i gcónaí an bhfuil na Ballstáit ag comhlíonadh a gcuid freagrachtaí. Thairis sin, tá an sásra faireachais margaidh ag brath ar ghearáin a bhfuil bonn cirt leo ó shaoránaigh nó ó ghnóthais chun táirgí neamhchomhlíontacha a bhrath. Cuirtear fionnachtana a fuarthas maidir le neamhchomhlíonadh i mBallstát áirithe amháin in iúl ar fud an chómhagaidh.

Airteagail 48-50: Tá Airteagal 9 de Rialachán (CE) Uimh. 216/2008 athstruchtúrtha anois in Airteagail 48-50. Tá an ceanglas údarúcháin teoranta anois d'oibreoírí tríú tír atá ag gabháil d'aeriompar tráchtála. Saineofar catagóirí eile oibríochtaí tríú tír a bheidh faoi réir ceanglas údarúcháin nó ceanglas dearbhúcháin sna gníomhartha tarmligthe bunaithe ar mheasúnú riosca. Tá sé soiléirithe freisin, i gcomhréir leis an gcleachtas reatha, nach bhfuil feidhm ag ceanglas údarúcháin maidir le traseiltí i gcás oibreoir tríú tír.

Caibidil IV 'Comhchórais Maoirseachta agus Forfheidhmithe'

Airteagal 51: Tá forálacha uile an Rialachán (CE) Uimh. 216/2008 seo maidir le cúraimí deimhniúcháin, maoirseachta agus forfheidhmithe na n-údarás náisiúnta inniúil agus na Gníomhaireachta cruinnithe le chéile san Airteagal seo. Ina theannta sin moltar bunús dlí soiléir a bheith ann lena thabhairt de chumhacht don Choimisiún, trí bhíthin gníomhartha tarmligthe, ceanglais a ghlacadh i ndáil le córais bhainistíochta údarás, cáiliú cigirí, coinníollacha maidir leis na cigireachtaí agus gníomhaíochtaí maoirseachta eile a sheoladh, cigireachtaí rampaí, agus aerárthaí a choinneáil ar an talamh i gcás neamhchomhlíonadh.

Airteagail 52-54: Cuireadh isteach tacar forálacha nua i gcomparáid le Rialachán (CE) Uimh. 216/2008, maidir leis an gcomhar idir údarais inniúla na mBallstát, an Coimisiún agus Gníomhaireacht Sábháilteachta Eitlíochta an Aontais Eorpaigh i dtaca le deimhniúchán, maoirseacht agus forfheidhmiú. Tugtar isteach sásra comhthiomsúcháin agus comhroinnte cigirí eitlíochta agus saineolaithe eile, chomh maith le sásra maoiniúcháin tiomnaithe chun cuidiú le Ballstáit an mhaoirseacht chomhoibríoch a dhéanamh. Ina theannta sin, leathnaítear an deis freagrachtaí a aistriú ó na Ballstáit go dtí an Ghníomhaireacht (atá ann faoi láthair le haghaidh áiseanna táirgthe agus feistí oiliúna ionsamhalta eitilte) go gach cineál gníomhaíochtaí. Mar an gcéanna tugtar isteach creat le haghaidh aistriú freagrachtaí idir na Ballstáit. In Airteagal 54 tugtar isteach an deis d'eagraíochtaí a oibríonn ar leibhéal idirnáisiúnta an Ghníomhaíochta a roghnú mar údarás inniúil acu. Bearta deonacha is ea formhór na mbearta a mholtar faoi na hAirteagail seo.

Airteagal 55: Moltar foráil nua le haghaidh easnaimh maoirseachta sábháilteachta sistéamaí fhéideartha, a shaináithnítear ar leibhéal an Bhallstáit, a laghdú. Tá an sásra maoirseachta éigeandála sin le húsáid mar rogha dheireanach dhlísteanach de chineál sealadach agus moltar gur féidir é a chur ag obair/a chur de bheith ag obair trí chinneadh ón gCoimisiún bunaithe ar chritéir shoiléire atá bunaithe sa dlí.

Airteagal 56: Tá dearbhuithe curtha le raon feidhme na forála seo.

Airteagal 57: Cuirtear an deis leis an Airteagal seo glacadh le deimhnithe eachtracha agus doiciméid den chineál sin ar bhonn coinníollacha a shonraítear i ngníomhartha tarmligthe. Moltar freisin go scriosfar forálacha Rialachán (CE) Uimh. 216/2008 atá ann faoi láthair a bhaineann le comhaontuithe sábháilteachta eitlíochta déthaobhacha náisiúnta.

Airteagal 58: Soiléiríodh na forálacha maidir le creidiúniú aonán cáilithe. Moltar go dtabharfar an inniúlacht d'aonáin cháilithe deimhnithe a eisiúint, a chúlghairm, agus a chur ar fionraí thar ceann na Gníomhaireachta nó thar ceann an údarais náisiúnta inniúil. Tugtar isteach prionsabal an aitheantais le haghaidh creidiúnuithe d'aonáin cháilithe. Tá an méid sin gan dochar do chearta na mBallstát maidir le cinneadh a dhéanamh faoi cén t-aonán cáilithe ar mian leo cúraimí deimhniúcháin agus maoirseachta a leithdháileadh air. Moltar freisin go bhféadfaidh Ballstáit aonán a chreidiúnú go chomhpháirteach.

Airteagal 59 agus Airteagal 60: Tá Airteagal 14 de Rialachán (CE) Uimh. 216/2008 roinnte anois ina dhá Airteagal ar leith. Baineann Airteagal 59 le bearta de chineál práinneach, agus baineann Airteagal 60 le bearta solúbthachta. I gcomhréir leis an gcur chuige bunaithe ar riosca, moltar nach mbeidh rochtain ag an nGníomhaireacht ná ag an gCoimisiún ach ar na bearta sin a mhaireann níos faide ná aon séasúr sceidealaithe aerlíne amháin (ocht mí).

Airteagail 61-63: Baineann na hAirteagail seo le faisnéis lena n-áirítear sonraí is ábhartha do chur chun feidhme an Rialacháin nua atá beartaithe. Baineann na heilimintí nua le ról na

Gníomhaireachta i gcomhordú, bailiú, malartú agus anailísiú faisnéise ar leibhéal an Aontais. Tá na forálacha maidir le cosaint faisnéise agus cosaint foinsí faisnéise ailínithe le Rialachán (AE) Uimh. 376/2014 maidir le tuairisciú ar tharluithe. Cruthaítear bunús dlí le haghaidh stór lárnach nua faisnéise is ábhartha maidir le gníomhaíochtaí deimhniúcháin, maoirseachta agus forfheidhmithe, a bhainisteadh an Gníomhaireacht. Moltar go n-úsáidfí na Ballstáit an stór lárnach seo freisin chun faisnéis faoi dhea-shláinte píolótaí a mhalartú.

Caibidil V 'Gníomhaireacht Sábháilteachta Eitlíochta an Aontais Eorpaigh':

Airteagail 64-65: Cuireadh trí fheidhm nua don Gníomhaireacht le hAirteagal 64 (cúnamh d'údarais náisiúnta inniúla, tacaíocht don Choimisiún i gcur chun feidhme na scéimeanna feidhmíochta eitlíochta, agus comhar le comhlachtaí eile de chuid an Aontais, amhail an Gníomhaireacht Eorpach Ceimiceán nó an Gníomhaireacht Eorpach um Chosaint, maidir le hábhair theicniúla a bhaineann le heitlíocht shibhialta). Tá Airteagal 18 agus Airteagal 19 de Rialachán (CE) Uimh. 216/2008 maidir le bearta Gníomhaireachta cumaiscthe in Airteagail 65.

Airteagail 66-67: Rinneadh na hAirteagail sin a ailíniú leis na hathruithe a rinneadh ar Roinn I agus Roinn II de Chaibidil III den Rialachán atá beartaithe. Tá freagracht na Gníomhaireachta maidir le heagraíochtaí nach bhfuil bunaithe san Aontas a fhormheas teoranta d'eagraíochtaí atá suite lasmuigh den chríoch a bhfuil Ballstát freagrach as faoi Choinbhinsiún Chicago. Soiléirítear leis sin an cheist faoi cén t-údarás atá inniúil eagraíochtaí atá suite i dtíortha agus i gcríocha thar lear de chuid Ballstát a fhormheas. Rinneadh athruithe freisin, bunaithe ar thaithí a fuarthas, i ndáil le freagracht na Gníomhaireachta feistí oiliúna ionsamhalta eitilte a fhormheas.

Airteagal 22 de Rialachán (CE) Uimh. 216/2008: Cuireadh a fhorálacha maidir le teorainneacha ama eitilte le hAirteagal 28(1)(f) agus Airteagal 65(7), agus aistríodh a fhorálacha maidir leis na bearta atá le déanamh ag an nGníomhaireacht i gcás práinne go dtí Airteagal 65(6).

Airteagal 68: Tá na hathruithe bunaithe den chuid is mó ar an gcomhréiteach a bhain an Chomhairle amach maidir leis an tionscnamh SES II+. Go háirithe, tá coincheap na ndearbhuithe comhlíonta léirithe san Airteagal seo. Ar mhaithe le soiléire moltar struchtúr nua san Airteagal seo, ina mbaineann mír 1 le heagraíochtaí agus ina mbaineann mír 2 le córais agus comhdhamhnaí. I ndáil leis na córais agus na comhdhamhnaí, tá inniúlacht na Gníomhaireachta coinníollach – ní bheidh an Gníomhaireacht freagrach as deimhniúchán córas agus comhdhamhnaí ach amháin má dhéantar foráil ina leith sna gníomhartha tarmlichthe arna nglacadh ag an gCoimisiún.

Airteagal 69: Tá freagracht na Gníomhaireachta maidir le heagraíochtaí nach bhfuil bunaithe san Aontas a fhormheas teoranta d'eagraíochtaí atá suite lasmuigh den chríoch a bhfuil Ballstát freagrach as faoi Choinbhinsiún Chicago. Soiléirítear leis sin an cheist faoi cén t-údarás atá inniúil eagraíochtaí atá suite i dtíortha agus i gcríocha thar lear de chuid Ballstát a fhormheas.

Airteagal 70: I gcomparáid leis an bhforáil chomhfhreagrach i Rialachán (CE) Uimh. 216/2008, cuireadh isteach mír nua a bhaineann leis an gcúnamh a thugann an Gníomhaireacht don Choimisiún i gcur chun feidhme Rialachán (CE) Uimh. 2111/2005.

Airteagal 71: Comhfhreagraíonn an fhoráil seo le hAirteagal 55 de Rialachán (CE) Uimh. 216/2008. Tugadh teanga an Airteagail seo bord ar bord leis an gcur chuige is déanaí

ón gCoimisiún maidir le himscrúduithe a dhéanann institiúidí agus comhlachtaí an Aontais i gcríocha na mBallstát a léiriú. Go háirithe, soiléiríodh a thuilleadh nach mór cumhachtaí imscrúdaitheacha na Gníomhaireachta a fheidhmiú i gcomhlíonadh fhorálacha is infheidhme dhlí náisiúnta an Bhallstáit ina ndéantar an t-imscrúdú.

Airteagal 72: Cuireadh an tAirteagal in oiriúint do thaithí a fuarthas ón gcur chun feidhme go nuige seo. Go háirithe, soiléiríodh nár cheart i bprionsabal fíneálacha a fhorchur ach amháin dá mbeadh bearta forfheidhmithe eile neamhleor nó díréireach.

Airteagal 73: Tá Airteagal 24 agus Airteagal 54 de Rialachán (CE) Uimh. 216/2008 cumaiscthe san Airteagal seo. Tugadh teanga an tAirteagal seo bord ar bord leis an gcur chuige is déanaí ón gCoimisiún maidir le himscrúduithe a dhéanann institiúidí agus comhlachtaí an Aontais Eorpaigh i gcríocha na mBallstát a léiriú. Go háirithe, soiléiríodh a thuilleadh nach mór cumhachtaí imscrúdaitheacha na Gníomhaireachta a fheidhmiú i gcomhlíonadh fhorálacha is infheidhme dhlí náisiúnta an Bhallstáit ina ndéantar an t-imscrúdú. Cuireadh foráil isteach lena gcuirtear d'oibleagáid ar an nGníomhaireacht achoimre ar fhaisnéis faoi chur i bhfeidhm fhorálacha an Rialacháin nua agus na rialacha mionsonraithe arna nglacadh ar an mbonn sin ag gach ceann de na Ballstáit a áireamh ina hAthbhreithniú Bliantúil ar Shábháilteacht.

Airteagal 74: Leathnaíodh an tAirteagal atá ann cheana trí shainordú a thabhairt don Ghníomhaireacht cúnamh a thabhairt don Choimisiún le príomhthéamaí taighde i ndáil leis na réimsí atá cumhdaithe sa Rialachán a shainaithint. Ina theannta sin tugadh ról tacaíochta don Ghníomhaireacht in ullmhú agus cur chun feidhme chlár taighde an Aontais. Ina theannta sin, tugann an tAirteagal seo an deis don Ghníomhaireacht bheith rannpháirteach i dtionscadail taighde i réimse a saineolais ar bhonn deontais *ad hoc* faoi Chreatchlár an Aontais Eorpaigh um thaighde agus nuálaíocht agus faoi chlár mhaoiniúcháin eile.

Airteagal 75: Cuireadh isteach Airteagal nua eile a bhaineann le caomhnú an chomhshaoil san eitlíocht shibhialta. Cé nach leathnaítear raon feidhme reatha ghníomhaíocht an Aontais leis, díríonn an tAirteagal seo ar idirspéachas a d'fhéadfadh bheith ann idir bearta comhshaoil (e.g. substaintí ceimiceacha áirithe a chosc) agus réimsí teicniúla eile i rialáil na heitlíochta. Tugann sé sainordú freisin go dtabharfaidh an Ghníomhaireacht cúnamh don Choimisiún i sainiú agus comhordú beart maidir le caomhnú an chomhshaoil san eitlíocht, agus cruthaítear leis bunús dlí d'athbhreithniú ar an gcomhshaoil san eitlíocht atá le foilsiú ag an nGníomhaireacht gach trí bliana.

Airteagal 76: Cuireadh Airteagal nua isteach a bhaineann le gnéithe slándála eitlíochta atá nasctha go díreach le sábháilteacht. Baineann an tAirteagal ar dtús le hidirspéachas a d'fhéadfadh bheith ann idir bearta slándála eitlíochta (e.g. córais ghlasála dhóras chró an phíolóta) agus sábháilteacht eitlíochta. Leis an Airteagal seo tugtar isteach an deis go bhféadfadh an Coimisiún brath ar shaineolas na Gníomhaireachta agus Rialachán (CE) Uimh. 300/2008 á chur chun feidhme aige. Ar deireadh, moltar san Airteagal seo próiseas a bhunú lena gceadófar don Ghníomhaireacht bearta a ghlacadh atá laistigh de raon feidhme a hinniúlachta, amhail teoracha maidir le haeracmhainneacht nó feasacháin faisnéise sábháilteachta, leis an eitlíocht shibhialta a chosaint ar ghníomhartha cur isteach neamhdhleathaigh. Moltar go ndéanfaidh an Ghníomhaireacht na bearta sin i gcomhaontú leis an gCoimisiún agus tar éis di dul i gcomhairle leis na Ballstáit. Roimh dó a chomhaontú a thabhairt don bheart atá beartaithe ag an nGníomhaireacht, d'fhéadfadh an Coimisiún tuairim an choiste um shlándáil eitlíochta a bunaíodh faoi Rialachán (CE) Uimh. 300/2008 a lorg.

Airteagal 77: Leis na forálacha nua san Airteagal seo moltar i mír 4 go mbunófar stór lárnach faisnéise faoi dhifríochtaí idir caighdeáin ICAO agus cleachtais mholta ar thaobh amháin, agus forálacha an Rialacháin seo atá beartaithe agus na gníomhartha tarmligthe agus cur chun feidhme atá le glacadh ar an mbonn sin ar an taobh eile. Moltar foráil maidir le comhoibriú idir an Coimisiún, an Gníomhaireacht agus na húdaráis náisiúnta inniúla trí líonra saineolaithe i mír 5. Ar deireadh, i mír 6 soiléirítear go bhfuil an deis ag an nGníomhaireacht gabháil do chomhar teicniúil do thríú tíortha agus cúnamh a thabhairt dóibh ar bhonn deontais *ad hoc*.

Airteagail 78-80: Moltar na trí Airteagal nua seo le déileáil le ról na Gníomhaireachta i mbainistiú géarchéimeanna, soláthar oiliúna eitlíochta agus cur chun feidhme an Aerspáis Aonair Eorpaigh.

Na hAirteagail: 81-103: Léiríonn na hathruithe a mholtar, i gcomparáid le Rialachán (CE) Uimh. 216/2008, an taithí a fuarthas go nuige seo agus na clásail chaighdeánacha le haghaidh Gníomhaireachtaí an Aontais a tugadh isteach ar bhonn 'Cur Chuige Comhchoiteann maidir le gníomhaireachtaí dílártha' 2012. Go háirithe, moltar go gcruthófar Bord Feidhmiúcháin a thabharfaidh cúnamh do Bhord Bainistíochta na Gníomhaireachta. Tá bunú oifigí áitiúla ag brath anois ar fhormheas ón gCoimisiún, ón mBord Bainistíochta agus ón mBallstát lena mbaineann. Soiléiríodh na rialacha don Bhord Achomhairc.

Airteagail 104-105: Athbhreithníodh na forálacha maidir le modhanna oibre na Gníomhaireachta, agus an cleachtas reatha á chur san áireamh.

Airteagail 106-108: Is léir ó na hathruithe a mholtar i gcomparáid le Rialachán (CE) Uimh. 216/2008, an taithí a fuarthas go nuige seo agus clásail chaighdeánacha do Gníomhaireachtaí an Aontais a tugadh isteach ar bhonn 'Cur Chuige Comhchoiteann maidir le gníomhaireachtaí dílártha' 2012 chomh maith le Rialachán Tarmligthe (AE) Uimh. 1271/2013 ón gCoimisiún an 30 Meán Fómhair 2013 maidir leis an Rialachán réime airgeadais le haghaidh na gcomhlachtaí dá dtagraítear in Airteagal 208 de Rialachán (AE), Euratom) Uimh. 966/2012 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle⁸. Ina theannta sin rinneadh simpliú ar fhorálacha maidir le haistriúchán doiciméad a dhéanann an nGníomhaireacht (déanfar an t-aistriúchán agus ábharthacht sábháilteachta an doiciméid á cur san áireamh).

Airteagail 109-114: Léiríonn na hathruithe a mholtar, i gcomparáid le Rialachán (CE) Uimh. 216/2008, an taithí a fuarthas go nuige seo agus na clásail chaighdeánacha le haghaidh Gníomhaireachtaí an Aontais a tugadh isteach ar bhonn 'Cur Chuige Comhchoiteann maidir le gníomhaireachtaí dílártha' 2012 chomh maith le Rialachán Tarmligthe (AE) Uimh. 1271/2013 ón gCoimisiún. Ina theannta sin, faoi Airteagal 109(1), moltar an Gníomhaireacht a údarú glacadh le deontais *ad hoc* trí dheontais a thabhairt isteach mar fhoinse bhreise ioncaim don Gníomhaireacht. Sainaithnítear muirir aerloingseoireachta (nó cúraimí údarais a bhaineann le BAT/SAL) mar fhoinse bhreise ioncaim. Faoi thionscnamh SES II+ mhol Parlaimint na hEorpa eilimintí eile eadhon an dá fhoinse maoiniúcháin bhreise chomh maith leis an deis coigeartú a dhéanamh ar líon foirne a mhaoineítear le táillí agus muirir i gcomhréir le héileamh an mhargaidh, i gcomhtheács chaibidlíocht an Choimisiúin ar thionscnamh SES II+. Leagtar amach in Airteagal 109(5) go mbeidh pleanáil foirne agus bainistiú acmhainní ar bun ag an nGníomhaireacht, i dtaca le táillí agus muirir, a chuireann ar

⁸ IO L 328, 7.12.2013, lch. 42.

a chumas freagairt do luaineacht an ioncaim ó tháillí agus muirir. Ba cheart an méid sin a léamh i gceangal le hAirteagal 109(6) ina leagtar amach go léireoidh an dréachtphean bunaíochta i dtaca le foireann na Gníomhaireachta a mhaoineáir as buiséad a bhaineann le táillí agus muirir arna moladh ag an nGníomhaireacht ar bhonn táscairí ualaigh oibre agus éifeachtúlachta, go léireoidh sé na hacmhainní atá de dhíth le héileamh tionscail ar dheimhniúchán agus ar sheirbhísí eile a shásamh ar bhealach éifeachtúil agus tráthúil, rud a chuirfidh le hiomaíochas earráil eitlíochta na hEorpa. Ba cheart feidhm a bheith ag an gcur chuige sin freisin maidir le haistriú féideartha freagrachtaí ó Bhallstáit go dtí an Gníomhaireacht mar a mholtar in Airteagail 53 go 55. Ar deireadh, ba cheart acmhainní a éilítear chun an t-eileamh margaidh a shásamh a chur san áireamh freisin agus an dréachbhuiséad ginearálta á ullmú.

Airteagal 115: Modhnaíodh an tAirteagal seo le tuairisc níos soiléire a thabhairt ar ghníomhaíochtaí atá le maoiniú le táillí agus muirir. Ina theannta sin sonraítear san Airteagal nach mór táillí agus muirir a oiriúnú i gcás ina mbíonn torthaí dearfacha nó diúltacha nach beag ann arís agus arís eile.

Caibidil VI 'Forálacha Críochnaitheacha'

Airteagail 116-117: Baineann na forálacha sin leis na cumhachtaí a thugtar don Choimisiún na gníomhartha tarmlichte agus cur chun feidhme is gá faoin Rialachán nua a ghlacadh, agus bunaítear na coinníollacha faoina bhfeidhmeofar an tarmligeán sin leo.

Airteagal 118: Modhnaíodh an tAirteagal seo le soiléiriú a dhéanamh ar rannpháirtíocht tríú tíortha Eorpacha in obair na Gníomhaireachta chomh maith le ról na gníomhaireachta i mbunú socruithe oibre leis an tíortha sin.

Airteagal 119: Is Airteagal nua é a eascraíonn ón "gCur Chuige Chomhchoiteann maidir le Gníomhaireachtaí Dílártha" 2012 lenar mbunaíodh an ceanglas i dtaca le Comhaontú maidir le Ceanncheathrú idir an Gníomhaireacht agus an Ballstát aíochta.

Airteagal 120: Tagraíonn an tAirteagal seo do phionóis atá leagtha síos ag Ballstáit maidir le sárú rialacha agus comhfhreagraíonn sé d'Airteagal 68 de Rialachán (CE) Uimh. 216/2008.

Airteagal 121: Sa Rialachán seo leagtar amach na rialacha is infheidhme maidir le próiseáil sonraí pearsanta.

Airteagal 122: Aisghairtear Rialachán (CE) Uimh. 216/2008 atá ann faoi láthair leis an Airteagal seo.

Airteagal 123: Leis an Airteagal seo tugtar isteach leasuithe ar Rialachán (CE) Uimh. 1008/2008 a bhfuil gá leo leis an aistriú inniúlachtaí le haghaidh Deimhniú Aerobreoirí (AOC) idir Ballstát agus an Gníomhaireacht, chomh maith lena n-aistriú idir na Ballstáit. Ina theannta sin, moltar an ceanglas maidir le formheas roimh ré i dtaca le socruithe léasaithe fhliuch nach mbaineann le hoibreoir tríú tír. Ar deireadh soiléirítear leis an leasú gur féidir aerárthach a úsáideann aerobreoir de chuid an Aontais a chlárú freisin i dtríú tír i gcás léasú tirim

Airteagal 124: Leis an Airteagal seo tugtar isteach leasuithe ar rialacha an Aontais maidir le tionóiscí a imscrúdú atá leagtha síos i Rialachán (AE) Uimh. 996/2010, lena sheachaint go mbeadh ar na comhlachtaí inniúla imscrúdú iomlán ar thionóisc a thionscnamh i gcás tionóiscí idir aerárthaí beaga gan foireann, nach mbeadh iarmhairtí acu ar fud an chórais.

Airteagal 125: Leis an Airteagal seo leasaítear rialacha an Aontais maidir le tarluithe a thuairisciú mar atá leagtha síos i Rialachán (AE) Uimh. 376/2014 lena sheachaint go gcuirfí bac ar na línte tuairiscithe ar tharluithe de bharr tarluithe a bhaineann le haerárthaí beaga gan foireann nach bhfuil ach tionchar diomaibhseach acu ar shábháilteacht chóras na heitlíochta.

Airteagal 126: Leis an Airteagal seo déantar foráil maidir le socruithe eatramhacha i ndáil leis na sainmhínithe atá á mbaint nó á n-athrú ag an Rialachán atá beartaithe anois, ach atá léirithe sna Rialacháin cur chun feidhme a glacadh ar bhonn Rialachán (CE) Uimh. 216/2008.

Iarscríbhinn I: Moltar aerárthaí leictreonacha éadroma a chur faoi raon feidhme na hIarscríbhinne (le hathrú ar an gcóras tiomána agus ceallraí a chur leis, méadaítear mais an aerárthaigh i gcás aerárthach de chineál coibhéiseach). Moltar freisin balúin the bheaga aontaistealaí a eisiamh ó raon feidhme an Rialacháin nua, agus na teorainneacha meáchain le haghaidh faoileoirí a choigeartú. Aistríodh aerárthaí gan foireann go hIarscríbhinn IX.

Iarscríbhinn II Baineann an príomhathrú i gcomparáid le Rialachán (CE) Uimh. 216/2008 lena shoiléiriú go bhfuil gnéithe cibearshlándála le cur san áireamh i ndearadh na n-aerárthaí (1.3.5). Ina theannta sin, léirítear an taithí a fuarthas trí chur chun feidhme praiticiúil an Rialacháin sin agus tugtar isteach coincheap an trealamh neamhshuiteáilte (lena n-áirítear ceanglais fhíor-riachtanacha maidir le trealamh neamhshuiteáilte).

Iarscríbhinn III: Cuireadh isteach Iarscríbhinn nua ina bhfuil ceanglais fhíor-riachtanacha maidir le comhoiriúnacht chomhshaoil a bhaineann le táirgí, dá bhforáiltear in Airteagal 9.

Iarscríbhinn IV: Baineann an t-athrú is mó le tabhairt isteach ceanglas fíor-riachtanach breise maidir leis an bhfoireann cábáin. Ina theannta sin, léirítear an taithí a fuarthas trí chur chun feidhme praiticiúil Rialachán (CE) Uimh. 216/2008.

Iarscríbhinn V: Tá gnéithe na comhoiriúnachta comhshaoil san áireamh i Roinn 6. Scriosadh ceanglais fhíor-riachtanacha maidir le foireann cábáin a áiríodh i Rialachán (CE) Uimh. 216/2008 toisc go ndírítear go cuimsitheach orthu in Iarscríbhinn IV a ghabhann leis an Rialachán nua. Rinneadh Roinn 8, a bhaineann le ceanglais fhíor-riachtanacha bhreise maidir le catagóirí níos casta oibríochtaí, a ailíniú leis an bhfoclaíocht a úsáidtear in Airteagal 27 den Rialachán nua. Cuireadh gnéithe cibearshlándála le Roinn 8.4. Ar deireadh, léirítear an taithí a fuarthas trí chur chun feidhme praiticiúil Rialachán (CE) Uimh. 216/2008.

Iarscríbhinn VI: Cuireadh isteach nóta soiléirithe maidir le coinníollacha faoinar féidir eagraíocht a cruthaíodh le haghaidh eitlíocht spóirt nó fóillíochta a chur chun cinn, a chreidiúnú mar aonán cáilithe. Baineann na coinníollacha sin le bainistíocht agus le cosc ar choinbhleacht leasa.

Iarscríbhinn VII: Cuireadh isteach ceanglais fhíor-riachtanacha maidir le seirbhísí láimhseála ar an talamh (Roinn 4). Ina theannta sin, léiríodh an taithí a fuarthas as cur chun feidhme praiticiúil Rialachán (CE) Uimh. 216/2008.

Iarscríbhinn VIII: Cuireadh gnéithe cibearshlándála leis na ceanglais fhíor-riachtanacha a bhaineann le faisnéis agus sonraí aerloingseoireachta (Pointe 2.1.3) agus sláine na gcóras agus na gcomhdhamhnaí (Pointe 3.3). Ina theannta sin léiríonn na hathruithe an comhréiteach a bhain an Chomhairle amach maidir leis an tionscnamh SES II+ a mhol an Coimisiún níos luaithe.

Iarscríbhinn IX: San Iarscríbhinn seo, dá dtagraítear in Airteagal 45, 46 agus 47, tá na ceanglais fhíor-riachtanacha lena gcuimseofar aerárthaí gan foireann i dtaca le

haeracmhainneacht, oibríochtaí agus gnóthais a bhfuil baint acu leo. Is iad na ceanglais fhíor-riachtanacha freisin a thug an bonn le rialacha níos mionsonraithe a fhorbairt arbh ionann iad agus "reachtaíocht Comhphobail um chomhchuibhiú" de réir bhrí Rialachán (CE) Uimh. 765/2008.

Iarscríbhinn X: Áirítear sa tábla crostagartha an comhghaol idir forálacha Rialachán (CE) Uimh. 216/2008, agus na forálacha atá sa togra reatha le haghaidh Rialachán nua.

Togra le haghaidh

RIALACHÁN Ó PHARLAIMINT NA hEORPA AGUS ÓN gCOMHAIRLE

maidir le rialacha comhchoiteanna i réimse na heitlíochta sibhialta agus lena mbunaítear Gníomhaireacht Sábháilteachta Eitlíochta na hEorpa, agus lena n-aisghairtear Rialachán (CE) Uimh. 216/2008 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle

(Téacs atá ábhartha maidir le LEE)

TÁ PARLAIMINT NA hEORPA AGUS COMHAIRLE AN AONTAIS EORPAIGH,

Ag féachaint don Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh, agus go háirithe Airteagal 100(2) de,

Ag féachaint don togra ón gCoimisiún Eorpach,

Tar éis dóibh an dréachtghníomh reachtach a chur chuig na parlaimintí náisiúnta,

Ag féachaint don tuairim ón gCoiste Eacnamaíoch agus Sóisialta⁹,

Ag féachaint don tuairim ó Choiste na Réigiún¹⁰,

Ag gníomhú dóibh i gcomhréir leis an ngnáthnós imeachta reachtach,

De bharr an méid seo a leanas:

- (1) Ba cheart ardleibhéal aonfhoirmeach sábháilteachta eitlíochta sibhialta agus chaomhnú an chomhshaoil a áirithiú i gcónaí, trí rialacha comhchoiteanna sábháilteachta a ghlacadh agus trí bhearta lena n-áirítear go gcomhlíonfadh aon earraí, daoine agus eagraíochtaí atá rannpháirteach i ngníomhaíocht eitlíochta sibhialta san Aontas na rialacha sin agus na rialacha sin arna nglacadh chun an comhshaoil a chaomhnú.
- (2) Ina theannta sin, ba cheart aerárthaí tríú tír a oibrítear isteach sa chríoch, laistigh den chríoch sin agus amach aisti, ina bhfuil feidhm ag forálacha ábhartha an Chonartha ar an Aontais Eorpaigh (CAE) agus an Chonartha ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh (CFAE) ("na Conarthaí") ba cheart dóibh bheith faoi réir maoirseacht iomchuí ar leibhéal an Aontais faoi na teorainneacha a socraíodh leis an gCoinbhinsiún um Eitlíocht Shibhialta, a síníodh in Chicago an 7 Nollaig 1944 ("Coinbhinsiún Chicago") agus ar páirtithe na Ballstáit uile ann.
- (3) Níorbh iomchuí na haerárthaí uile a bheith faoi réir rialacha comhchoiteanna. Go háirithe, i bhfianaise an riosca ísle a bhaineann leo i dtaca le sábháilteacht eitlíochta sibhialta ba cheart aerárthaí a bhfuil a ndearadh simplí nó a oibrítear go háitiúil den chuid is mó, agus i gcás eitleáin ar de dhéantús baile iad nó atá an-neamhchoitianta nó nach bhfuil ach líon beag díobh ann, ba cheart iad a fhágáil faoi rialú rialála na

⁹ IO C , , lch. .

¹⁰ IO C , , lch. .

mBallstát, gan aon oibleagáid faoin Rialachán seo a bheith ar na Ballstáit eile na socruithe náisiúnta sin a aithint.

- (4) Mar sin féin, ba cheart an deis a thabhairt forálacha áirithe faoin Rialachán seo a chur i bhfeidhm maidir le cineálacha áirithe aerárthaí arna n-eisiamh ó fhorálacha an Rialacháin seo, go háirithe aerárthaí a tháirgtear ar bhealach tionsclaíoch agus a thairbheodh de shaorchúrsaíocht laistigh den Aontas. Dá bhrí sin, ba cheart go bhféadfadh eagraíochtaí atá rannpháirteach i ndearadh na n-aerárthaí sin a iarraidh ar an gCoimisiún a chinneadh go mbeidh feidhm ag ceanglais Aontais maidir le dearthaí, monarú agus cothabháil aerárthaí, go mbeidh feidhm acu maidir le cineálacha nua aerárthaí arna gcur ar an margadh ag na heagraíochtaí sin.
- (5) Níorbh iomchuí na haeradróim uile a bheith faoi réir rialacha comhchoiteanna. Ba cheart, i gcás aeradróim nach bhfuil ar oscailt i gcomhair úsáid phoiblí agus aeradróim a úsáidtear den chuid is mó i gcomhair eitilt áineasa nó chun fónamh d'aeriompar tráchtála seachas i gcomhréir le nósanna imeachta um eitilt de réir uirlisí agus ag a bhfuil rúidbhealaí pábháilte ar lú ná 800 méadar a bhfad, ba cheart iad a fhágáil faoi rialú rialála na mBallstát gan aon oibleagáid a bheith ar Bhallstáit eile faoin Rialachán seo aitheantas a thabhairt do na socruithe náisiúnta sin.
- (6) Ba cheart cead a thabhairt do Bhallstáit aeradróim a bhfuil líon íseal tráchta iontu a dhíolmhú ó fhorálacha an Rialacháin seo, faoi réir réamhúdarú ón gCoimisiún, ar choinníoll go gcomhlíonann na haeradróim lena mbaineann, mar sin féin, na cuspóirí sábháilteachta comhchoiteanna íosta atá leagtha síos sna ceanglais fhíor-riachtanacha ábhartha. I gcás ina dtugann Ballstát na díolúintí sin, ba cheart feidhm a bheith ag na díolúintí sin freisin maidir le trealamh a úsáidtear ag an aeradróm lena mbaineann agus le soláthraithe na láimhseála ar an talamh agus seirbhísí bainistíochta naprúin a oibríonn ag aeradróim atá díolmhaithe. Ba cheart díolúintí a bheidh tugtha ag Ballstát d'aeradróim sula dtiocfaidh an Rialachán seo i bhfeidhm a bheith bailí fós, agus a áirithiú ag an am céanna go mbeidh faisnéis faoi na díolúintí sin ar fáil don phobal.
- (7) Is féidir gur fearr le Ballstáit, go háirithe d'fhonn sábháilteacht, idir-inoibritheacht nó gnóthachain éifeachtúlachta a bhaint amach, forálacha an Rialacháin seo a chur i bhfeidhm, seachas a ndlí náisiúnta, maidir le haerárthaí agus bainistiú aerthrachta ("BAT") agus seirbhísí aerloingseoireachta ("SAL") a sholáthraíonn an t-arm. Ba cheart cead a thabhairt dóibh sin a dhéanamh. Ba cheart na cumhachtaí cur chun feidhme is gá a thabhairt don Choimisiún le cinneadh a dhéanamh maidir leis na hiarrataí sin. Ba cheart do Bhallstáit a úsáideann an deis seo comhoibriú le Gníomhaireacht Sábháilteachta Eitlíochta an Aontais Eorpaigh (dá ngairtear an "Ghníomhaireacht" anseo feasta) go háirithe trí sholáthar na faisnéise uile is gá lena dheimhniú go gcomhlíonann na haerárthaí agus gníomhaíochtaí lena mbaineanna forálacha ábhartha an Rialacháin seo.
- (8) Ba cheart comhfhreagairt agus comhréireacht a bheith ann idir na bearta a dhéantar i gcomhréir leis an Rialachán seo le sábháilteacht eitlíochta sibhialta san Aontas a rialáil, lena n-áirítear na gníomhartha tarmligthe agus cur chun feidhme a ghlacfar ar a bhonn sin, agus cineál agus rioscaí a bhaineann leis na cineálacha éagsúla oibríochtaí agus gníomhaíochtaí a ndíríonn siad orthu. Ba cheart iad a bheith foirmlithe, a mhéid is féidir, ar bhealach lena ndíreofar ar chuspóirí atá le baint amach, ach go bhféadfar modhanna éagsúla a úsáid leis na cuspóirí sin a bhaint amach. Ba cheart go rannchuideodh an méid sin leis na leibhéil sábháilteachta a cheanglaítear a bhaint amach ar bhealach níos costéifeachtúla agus le nuálaíocht theicniúil agus oibríochtúil a spreagadh. Ba cheart úsáid a bhaint as caighdeáin agus cleachtais tionscail aitheanta, i

gcás inar léir go n-áirithítear comhlíonadh na ceanglais fhíor-riachtanacha a leagtar amach sa Rialachán seo leo.

- (9) Tá cur i bhfeidhm prionsabal fóna bainistíochta sábháilteachta fíor-riachtanach má táthar chun leanúint d'fheabhas a chur ar shábháilteacht eitlíochta sibhialta san Aontas, de rioscaí sábháilteachta atá ag teacht chun cinn a thuar, agus den úsáid is fearr a bhaint as acmhainní teicniúla teoranta. Is gá, dá bhrí sin, creat comhchoiteann um phleanáil agus cur chun feidhme gníomhaíochtaí le haghaidh feabhsú ar shábháilteacht a bhunú. Chuirge sin, ba cheart Plean Eorpach um Shábháilteacht Eitlíochta agus Clár Eorpach um Shábháilteacht Eitlíochta a tharraingt suas ar leibhéal an Aontais. Ba cheart do gach Ballstát Clár Sábháilteachta Náisiúnta a tharraingt suas freisin i gcomhréir leis na ceanglais atá in Iarscríbhinn 19 a ghabhann le Coinbhinsiún Chicago. Ba cheart plean ina bhfuil tuairisc ar na gníomhaíochtaí atá le déanamh ag an mBallstát leis na rioscaí sábháilteachta sainaitheanta a mhaolú a bheith ag gabháil leis an gclár sin.
- (10) I gcomhréir leis na forálacha atá leagtha síos in Iarscríbhinn 19 a ghabhann le Coinbhinsiún Chicago, tá na Ballstáit le leibhéal feidhmíochta sábháilteachta inghlactha a bhunú i ndáil leis na gníomhaíochtaí eitlíochta a bhfuil siad freagrach astu. Chun cuidiú leis na Ballstáit leis an gceanglas seo a chomhlíonadh ar bhealach comhordaithe, ba cheart don Phlean Eorpach um Shábháilteacht Eorpach leibhéal feidhmíochta sábháilteachta inghlactha a leagan síos i leith na gcatagóirí éagsúla gníomhaíochtaí eitlíochta. Níor cheart an leibhéal inghlactha feidhmíochta sábháilteachta bheith ceangailteach ach rún an Aontais agus na mBallstát i dtaca le sábháilteacht eitlíochta sibhialta a chur in iúl.
- (11) Déantar foráil i gCoinbhinsiún Chicago maidir le híoschaighdeáin chun sábháilteacht na heitlíochta sibhialta agus caomhnú an chomhshaoil a bhaineann léi sin a áirithiú. Ba cheart a áirithiú le ceanglais fhíor-riachtanacha an Aontais agus leis na rialacha breise chun iad a chur chun feidhme, a bhunaítear sa Rialachán seo, go gcomhlíonfaidh na Ballstáit, ar bhealach aonfhoirmeach, na hoibleagáidí a leagadh síos i gCoinbhinsiún Chicago, lena n-áirítear na hoibleagáidí i leith tríú tíortha. I gcás ina bhfuil difear idir na híoschaighdeáin a bunaíodh le Coinbhinsiún Chicago agus rialacha an Aontais, ba cheart do na Ballstáit fógra a thabhairt ina leith sin don Eagraíocht Eitlíochta Sibhialta Idirnáisiúnta.
- (12) I gcomhréir leis na caighdeáin agus na cleachtais mholta a socraíodh le Coinbhinsiún Chicago, ba cheart ceanglais fhíor-riachtanacha a leagan síos a bheidh infheidhme maidir le táirgí, páirteanna agus trealamh neamhshuiteáilte aerloingseoireachta, aeradróim agus soláthar BAT/SAL; Ina theannta sin, ba cheart ceanglais fhíor-riachtanacha a bhunú freisin a bheidh infheidhme maidir le daoine agus eagraíochtaí a bhfuil baint acu le hoibriú aerárthaí, oibriú aeradróm agus soláthar BAT/SAL, agus ceanglais fhíor-riachtanacha a bheidh infheidhme maidir le daoine agus táirgí atá rannpháirteach in oiliúint agus scrúdú leighis a chur ar fhoireann eitilte agus ar rialtóirí aerthráchta
- (13) Ba cheart na ceanglais fhíor-riachtanacha maidir le comhoiriúnacht chomhshaoil dearthaí táirgí aerloingseoireachta, a bheith dírithe ar thorann aerárthaí agus ar astaíochtaí aráon, le go bhféadfaidh an tAontas caighdeáin theicniúla mhionsonraithe a leagan amach, caighdeáin a bhfuil gá leo chun an comhshaoil a chaomhnú agus an duine a chosaint ar éifeachtaí díobhálacha oibríochtaí eitlíochta. Ba cheart na ceanglais sin a bheith bunaithe ar na caighdeáin agus na cleachtais mholta atá leagtha amach i gCoinbhinsiún Chicago.

- (14) Ba cheart don Aontas freisin ceanglais fhíor-riachtanacha a leagan síos maidir le soláthar sábháilte seirbhísí láimhseála ar an talamh.
- (15) Ós rud é go bhfuil an eitleocht shibhialta ag brath níos mó agus níos mó ar fhaisnéis agus teicneolaíochtaí cumarsáide nua-aimseartha ba cheart ceanglais fhíor-riachtanacha a leagan síos le slándáil na faisnéise a úsáideann earnáil na heitleochta sibhialta a áirithiú.
- (16) Ba cheart táirgí, páirteanna agus trealamh neamhshuiteáilte aerloingseoireachta, aeradróim agus an trealamh iontu, oibreoirí aerárthaí agus aeradróm, córais BAT/SAL agus a soláthraithe, chomh maith le píolótaí, rialtóirí aerthrachta agus daoine, táirgí agus eagraíochtaí atá bainteach lena n-oiliúint agus lena gcur faoi scrúdú leighis, ba cheart iad a bheith deimhnithe nó ceadúnaithe a luaite a shuífear go gcomhlíonann siad ceanglais fhíor-riachtanacha ábhartha nó más ábhartha, na ceanglais eile a bhunaítear leis an Rialachán seo nó de bhun an Rialacháin seo. Ba cheart a thabhairt de chumhacht don Choimisiún na rialacha mionsonraithe is gá maidir le heisiúint na ndeimhnithe sin a ghlacadh agus más ábhartha, na dearbhuithe atá le déanamh chuige sin, agus cuspoirí an Rialacháin agus cineál agus riosca na gníomhaíochta lena mbaineann a chur san áireamh san am céanna.
- (17) Ba cheart an deis a thabhairt do na heagraíochtaí atá rannpháirteach i ndearadh agus monarú táirgí agus páirteanna aerloingseoireachta dearbhú a dhéanamh go bhfuil dearthaí táirgí agus páirteanna ag comhlíonadh na gcaighdeán tionsclaíocha ábhartha, i gcás ina meastar go n-áiritheoidh sé leibhéal inghlactha sábháilteachta. Ba cheart an deis sin a theorannú do tháirgí a úsáidtear in eitleocht éadrom agus fóillíochta, agus faoi shrianta agus coinníollacha iomchuí ó thaobh áirithiú na sábháilteachta de..
- (18) Ós rud é go n-oibríonn aerárthaí gan foireann laistigh den aerspás freisin in éineacht le haerárthaí traidisiúnta, ba cheart na haerárthaí sin a bheith cumhdaithe faoin Rialachán seo beag beann ar a mais oibriúcháin. Is féidir anois leis na teicneolaíochtaí d'aerárthaí gan foireann raon leathan oibríochtaí a dhéanamh ar ceart dóibh bheith faoi réir rialacha atá comhréireach le riosca na hoibríochta áirithe nó na gcineálacha oibríochtaí.
- (19) Ba cheart na rialacha maidir le haerárthaí gan foireann rannchuidiú a mhéid is féidir le comhlíonadh ceart ábhartha faoi dhlí an Aontais a bhaint amach, go háirithe an ceart maidir le meas ar an saol príobháideach agus ar shaol an teaghlaigh, mar a leagtar amach in Airteagal 7 den Chairt um Chearta Bunúsacha an Aontais Eorpaigh, agus an ceart maidir le cosaint sonraí pearsanta, mar a leagtar amach in Airteagal 8 den Chairt agus in Airteagal 16 den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh ("CFAE") agus mar a rialáiltear i dTreoir 95/46/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 24 Deireadh Fómhair 1995 maidir le daoine aonair a chosaint i ndáil le sonraí pearsanta a phróiseáil agus maidir le saorghluaiseacht sonraí den sórt sin¹¹.
- (20) I gcás cineálacha airithe aerárthaí gan foireann, ní gá forálacha an Rialacháin seo maidir le deimhniúchán, maoirseacht agus forfheidhmiú, ná na forálacha a bhaineann leis an nGníomhaireacht, a chur i bhfeidhm chun leibhéil ábhartha sábháilteachta a bhaint amach. Ba cheart sásraí faireachais margaidh a ndéantar foráil ina leith i

¹¹

Treoir 95/46/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 24 Deireadh Fómhair 1995 maidir le daoine aonair a chosaint i ndáil le sonraí pearsanta a phróiseáil agus maidir le saorghluaiseacht sonraí den sórt sin (IO L 281, 23.11.1995, lch. 31).

reachtaíocht an Aontais um chomhchuibhiú táirgí a bheith infheidhme maidir leis na cásanna sin.

- (21) Chun cuspóirí an Rialacháin seo a bhaint amach, ba cheart don Choimisiún, don Ghníomhaireacht agus d'údaráis inniúla na mBallstát, trí chomhroinnt acmhainní agus trí bheith ag obair i ndlúthchomhar le chéile, gníomhú mar aon chóras sábháilteachta eitlíochta amháin don Eoraip.
- (22) Ba cheart don Ghníomhaireacht agus do na húdaráis náisiúnta inniúla bheith ag obair i gcomhpháirtíocht le chéile chun gur fearr is féidir leo dálaí neamhshábháilte a bhrath agus bearta feabhais a dhéanamh mar is iomchuí. Ba cheart do Bhallstáit, bheith ábalta, go háirithe, na freagrachtaí faoin Rialachán seo maidir le deimhniúchán, maoirseacht agus forfheidhmiú, go háirithe nuair is gá sin chun sábháilteacht fheabhsaithe nó úsáid níos éifeachtúla acmhainní, a aistriú chuig Ballstát eile nó chuig an nGníomhaireacht. Is gá freisin, de réir an cháis, tacú leis na Ballstáit i gcomhlíonadh na gcúraimí sin, go háirithe maoirseacht chomhoibríoch agus trasteorann, trí chreat éifeachtúil le haghaidh chomhthiomsú agus comhroinnt cigirí eitlíochta agus saineolaithe eile, a bhfuil saineolas ábhartha acu, a bhunú.
- (23) Ba cheart sásra maoirseachta éigeandála a bhunú, atá le cur ag obair ag an gCoimisiún nuair is léir ó fhianaise fhíoraithe neamhábaltacht thromchúiseach leanúnach Ballstáit a áirithiú go héifeachtach go ndéantar cúraimí áirithe deimhniúcháin, maoirseachta nó forfheidhmithe dá chuid nó na cúraimí sin uile faoin Rialachán seo. Dá réir sin, i gcás ina gcuirtear an tsábháilteacht i mbaol agus nach réitíonn an Ballstát lena mbaineann an fhadhb go leormhaith, ba cheart an Ghníomhaireacht a bheith ábalta an fhreagracht a ghlacadh chuici ar bhonn sealadach.
- (24) Ar mhaithe le príomhspríocanna an Rialacháin seo a bhaint amach, chomh maith le cuspóirí a bhaineann le saorghluaiseacht earraí, daoine, seirbhísí agus caipitil, ba cheart na deimhnithe a eiseofar agus na dearbhuithe a dhéanfar i gcomhréir leis an Rialachán seo agus na gníomhartha tarmligthe agus cur chun feidhme a ghlacfar ar a bhonn sin, ba cheart iad a bheith bailí, gan tuilleadh ceanglas ná measúnaithe, i ngach Ballstát.
- (25) Agus deimhnithe á n-eisiúint de bhun an Rialacháin seo, féadfar deimhnithe, nó aon doiciméid ábhartha eile lena bhfianaítear comhlíonadh, arna n-eisiúint i gcomhréir le dlíthe tríú tíortha a chur san áireamh. Ba cheart an méid sin a dhéanamh i gcás ina bhforáiltear amhlaidh sna comhaontuithe idirnáisiúnta ábhartha arna dtabhairt chun críche ag an Aontas le tríú tíortha nó sna gníomhartha tarmligthe arna nglacadh ag an gCoimisiún de bhun an Rialacháin seo, agus i gcomhréir leis na comhaontuithe nó na gníomhartha tarmligthe sin.
- (26) I bhfianaise na rialacha maidir le glacadh le deimhnithe agus doiciméid ábhartha eile lena bhfianaítear comhlíonadh, arna n-eisiúint i gcomhréir le dlíthe tríú tíortha, a ndéanann an Rialachán foráil ina leith, ba cheart aon chomhaontuithe idirnáisiúnta arna dtabhairt chun críche idir Ballstát agus tríú tír a fhoirceannadh nó a choigeartú i gcás nach bhfuil na comhaontuithe sin comhoiriúnach leis na rialacha sin.
- (27) Ba cheart foráil a dhéanamh maidir le leibhéal áirithe solúbthachta i ndáil le cur i bhfeidhm na rialacha a leagtar amach sa Rialachán seo nó a ghlactar ar an mbonn sin, ionas go bhféadfaidh na Ballstáit na bearta is gá a dhéanamh le freagairt láithreach d'fhadhbanna a bhaineann le sábháilteacht eitlíochta sibhialta nó le díolúintí a thabhairt i gcás cúinsí neamh-intuartha práinneacha áirithe nó riachtanais oibríochtúla phráinneacha, faoi réir coinníollacha iomchuí lena áirithiú, go háirithe, comhréireacht,

rialú oibiachtúil agus trédhearcacht. Ar chúiseanna comhréireachta, níor cheart don Ghníomhaireacht ná don Choimisiún measúnú a dhéanamh ar na bearta nó na díolúintí i dtrácht ach amháin d'fhonn moladh a eisiúint nó cinneadh a dhéanamh, faoi seach, i gcás inar mó a bhfad ná fad séasúir sceidealaithe aerlíne amháin, eadhon, ocht mí, gan dochar do chumhachtaí an Choimisiúin faoi Airteagal 258 de CFAE. I gcás inarb í an Ghníomhaireacht an t-údarás inniúil i ndáil le deimhnithe áirithe a eisiúint i gcomhréir leis an Rialachán seo, ba cheart a thabhairt de chumhacht di freisin na díolúintí sin a thabhairt, sna cásanna céanna agus faoi réir na gcoinníollacha céanna agus na cinn a bhfuil feidhm acu maidir leis na Ballstáit. Sa chomhthéacs sin ba cheart foráil a dhéanamh freisin maidir le leasuithe féideartha, más iomchuí, ar na rialacha ábhartha atá leagtha síos i ngníomhartha tarmligthe nó cur chun feidhme arna nglacadh ar bhonn an Rialacháin seo, go háirithe le modhanna comhlíonta eile a cheadú agus leibhéal inghlactha sábháilteachta eitlíochta sibhialta a áirithiú san Aontas ag an am céanna.

- (28) D'fhonn cur i bhfeidhm ceart an Rialacháin seo a áirithiú agus ag féachaint don ghá atá ann na rioscaí i gcás shábháilteacht na heitlíochta sibhialta a shainnithint, a mheasúnú agus a laghdú, ba cheart don Choimisiún, don Ghníomhaireacht agus do na húdaráis náisiúnta inniúla aon fhaisnéis atá ar fáil dóibh a mhalartú i gcomhthéacs chur i bhfeidhm an Rialacháin seo. Chun na críche sin, ba cheart cead a bheith ag an nGníomhaireacht comhar struchtúrtha a eagrú maidir le faisnéis ábhartha a bhaineann le sábháilteacht a bhailiú, a mhalartú agus anailís a dhéanamh uirthi. Chun na críche sin, ba cheart cead a bheith aici dul i mbun na socruithe riaracháin is gá.
- (29) Ar mhaithe leis an malartú faisnéise, lena n-áirítear sonraí, is ábhartha do ghníomhaíochtaí deimhniúcháin, maoirseachta agus forfheidhmithe, idir na Ballstáit, an Coimisiún agus an Ghníomhaireacht, ba cheart don Ghníomhaireacht, i gcomhar leis na Ballstáit agus an Coimisiún, stór lárnach na faisnéise sin a bhunú agus a bhainistiú.
- (30) Tá feidhm ag Treoir 95/46/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle maidir le próiseáil sonraí pearsanta a dhéanfar mar chuid de chur i bhfeidhm an Rialacháin seo. De bhun na Treorach sin, féadfaidh Ballstáit foráil a dhéanamh maidir le díolúintí agus srianta i ndáil le roinnt de na cearta agus na hoibleagáidí a ndéantar foráil ina leith inti, lena n-áirítear iad siúd a bhaineann le próiseáil sonraí leighis agus sláinte. Tá gá le próiseáil sonraí pearsanta, agus go háirithe sonraí leighis agus sláinte, i gcomhthéacs an stóir lárnaigh de bhun Airteagal 63 den Rialachán seo le comhar éifeachtach a chumasú idir na Ballstáit i ndeimhniúchán agus maoirseacht dea-shláinte píolótaí. Ba cheart malartú sonraí pearsanta a bheith faoi réir coinníollacha dochta, agus teoranta don mhéid a bhfuil géarghá leis chun cuspóirí an Rialacháin seo a bhaint amach. I bhfianaise an méid thuas, ba cheart na prionsabail atá leagtha amach i dTreoir 95/46/CE a fhorlíonadh nó a shoiléiriú, más gá.
- (31) Tá feidhm ag Rialachán (CE) Uimh. 45/2001 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle¹² agus go háirithe na forálacha di a bhaineann le rúndacht agus slándáil na próiseála, tá feidhm acu maidir le próiseáil sonraí pearsanta ag an nGníomhaireacht agus í i mbun a cuid freagrachtaí i gcur i bhfeidhm an Rialacháin seo agus go sonrach i mbainistiú an stóir lárnaigh de bhun Airteagal 63 den Rialachán seo. I bhfianaise an

¹² Rialachán (CE) Uimh. 45/2001 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 18 Nollaig 2000 maidir le cosaint daoine aonair i dtaca le próiseáil sonraí pearsanta ag institiúidí agus ag comhlachtaí an Chomhphobail agus maidir le saorghluaiseacht na sonraí sin (IO L 8, 12.1.2001, lch. 1).

méid thuas, ba cheart na prionsabail atá leagtha amach i Rialachán(CE) Uimh. 45/2001 a fhorlíonadh nó a shoiléiriú sa Rialachán seo, más gá.

- (32) Bunaíodh an Ghníomhaireacht le Rialachán (CE) Uimh. 1592/2002 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle¹³ laistigh de struchtúr institiúideach agus coimheá cumhachta an Aontais mar atá, agus tá sí neamhspleách i ndáil le hábhair theicniúla agus tá neamhspleáchas dlíthiúil, riaracháin agus airgeadais aici. Fuair an Ghníomhaireacht tuilleadh inniúlachtaí i gcomhréir le Rialachán (CE, Euratom) Uimh. 216/2008. Ba cheart coigeartuithe áirithe a dhéanamh ar a struchtúr agus a feidhmiú ionas gur féidir déileáil níos fearr leis na cúraimí nua a thugtar di leis an Rialachán seo.
- (33) Faoi chóras institiúideach an Aontais, is ar na Ballstáit go príomha atá an fhreagracht maidir le dlí an Aontais a chur chun feidhme. Ba cheart, dá bhrí sin, i bprionsabal, cúraimí deimhniúcháin, maoirseachta agus forfheidhmithe, arna gceangal ag an Rialachán seo agus ag gníomhartha tarmlichte agus cur chun feidhme, a dhéanamh ar an leibhéal náisiúnta trí údarás inniúil amháin nó níos mó de chuid na mBallstát. I gcásanna áirithe a shaineofar go soiléir, áfach, ba cheart é a thabhairt de chumhacht don Ghníomhaireacht na cúraimí sin a dhéanamh mar a shonraítear sa Rialachán seo. Sna cásanna sin ba cheart cead a thabhairt don Ghníomhaireacht, na bearta is gá a dhéanamh a bhaineann le hoibriú aerárthaí, le cáilíocht foirne eitilte nó le húsáid aerárthaí tríú tír i gcás inarb is é sin an modh is fearr chun aonfhoirmeacht a áirithiú agus chun oibriú an mhargaidh inmheánaigh a éascú.
- (34) Ba cheart don Ghníomhaireacht saineolas teicniúil a thabhairt don Choimisiún agus an reachtaíocht is gá á hullmhú aige agus, más iomchuí, cúnamh a thabhairt do na Ballstáit agus don tionscal agus an reachtaíocht sin á cur chun feidhme. Ba cheart é a bheith de chumhacht aici sonraíochtaí deimhniúcháin agus ábhar teorach a eisiúint agus cinntí teicniúla a dhéanamh agus deimhnithe a eisiúint nó dearbhuithe a chlárú de réir mar is gá.
- (35) Beidh ról lárnach ag córais dhomhanda loingseoireachta satailíte, agus go háirithe ag clár Galileo an Aontais i gcur chun feidhme córais Eorpaigh um bainistiú aerthráchta. Maidir leis sin, ba cheart a thabhairt de chumhacht don Ghníomhaireacht na sonraíochtaí teicniúla is gá a fhorbairt agus eagraíochtaí a sholáthraíonn BAT/SAL uile-Eorpacha a dheimhniú le hardleibhéal, aonfhoirmeach sábháilteachta, idir-inoibritheachta agus éifeachtúlachta oibríochtúla a áirithiú.
- (36) Cuireann Rialachán (CE) Uimh. 2111/2005 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle¹⁴ de dhualgas ar an nGníomhaireacht an fhaisnéis go léir a chur in iúl a d'fhéadfadh bheith ábhartha maidir le liosta an Aontais d'aeríompróirí a bheidh faoi réir toirmeasc ar a n-oibriú san Aontas, ar chúiseanna sábháilteachta, a thabhairt cothrom le dáta. Ba cheart don Ghníomhaireacht cúnamh a thabhairt don Choimisiún agus Rialachán (CE) Uimh. 2111/2005 á chur chun feidhme aige, trí na measúnuithe is gá a dhéanamh ar oibreoirí tríú tír agus údarais tríú tír atá freagrach as maoirseacht orthu, agus moltaí iomchuí a thabhairt don Choimisiún.

¹³ Rialachán (CE) Uimh. 1592/2002 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 15 Iúil 2002 maidir le rialacha comhoiteanna i réimse na heitlíochta sibhialta agus lena mbunaítear Gníomhaireacht Sábháilteachta Eitlíochta na hEorpa (IO L 240, 7.9.2002, lch. 1).

¹⁴ Rialachán (CE) Uimh. 2111/2005 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 14 Nollaig 2005 maidir le liosta Comhphobail d'aeríompróirí a tharraingt suas a bheidh faoi réir toirmeasc ar a n-oibriú laistigh den Chomhphobal agus maidir le paisinéirí aeríompair a chur ar an eolas faoi chéannacht an aeríompróra oibríochta (IO L 344, 27.12.2005, lch. 15).

- (37) Le comhlíonadh an Rialacháin seo a áirithiú, ba cheart an deis a bheith ann fíneálacha nó íocaíochtaí pionósacha tréimhsiúla a fhorchur, nó an dá rud, ar shealbhóirí deimhnithe arna n-eisiúint ag an nGníomhaireacht agus ar ghnóthais a rinne dearbhuithe leis an nGníomhaireacht, i gcás ina sáróidh siad na rialacha is infheidhme ina leith de bhun an Rialacháin seo. Ba cheart don Choimisiún na fíneálacha agus na híocaíochtaí pionósacha tréimhsiúla sin a fhorchur ar mholadh ón nGníomhaireacht. I dtaca leis sin, ba cheart don Choimisiún, i bhfianaise cúinsí gach cáis ar leith, freagairt do na sáruithe sin ar bhealach comhréireach agus leormhaith, agus bearta eile amhail tarraingt siar an deimhnithe á gcur san áireamh.
- (38) D'fhothann rannchuidiú le cur i bhfeidhm aonfhoirmeach an Rialacháin seo, ba cheart a thabhairt de chumhacht don Gníomhaireacht faireachán a dhéanamh ar an gcur i bhfeidhm sin a dhéanfaidh na Ballstáit, lena n-áirítear cigireachtaí a dhéanamh.
- (39) Ar bhonn a saineolais theicniúil, ba cheart don Gníomhaireacht cúnamh a thabhairt don Choimisiún beartas taighde a shainiú agus cláir thaighde de chuid an Aontais a chur chun feidhme. Ba cheart cead a bheith aici taighde a bhfuil gá leis láithreach a dhéanamh agus páirt a ghlacadh i dtionscadail taighde *ad hoc* faoi Chreatchlár an Aontais Eorpaigh um Thaighde agus Nuálaíocht nó faoi chlár mhaoiniúcháin phríobháideacha nó phoiblí de chuid an Aontais nó eile.
- (40) Ag féachaint do na hidirspleáchais atá ann cheana idir sábháilteacht agus slándáil san eitleocht shibhialta, ba cheart don Gníomhaireacht páirt a ghlacadh sa chomhar maidir le réimse na slándála eitleochta, lena n-áirítear cibearshlándáil. Ba cheart di rannchuidiú lena saineolas le cur chun feidhme, ag an gCoimisiún agus ag na Ballstáit, rialacha an Aontais sa réimse sin.
- (41) Ba cheart don Gníomhaireacht, arna iarraidh sin uirthi, cuidiú leis na Ballstáit agus leis an gCoimisiún i réimse an chaidrimh idirnáisiúnta a bhaineann le hábhair a chumhdaítear faoin Rialachán seo, go háirithe i dtaca le comhchuibhiú rialacha agus aitheantas frithpháirteach deimhnithe. Bheadh sí i dteideal an caidreamh iomchuí a bhunú, trí shocruithe oibre, le húdaráis tríú tíortha agus eagraíochtaí idirnáisiúnta atá inniúil sna hábhair a chumhdaítear sa Rialachán seo, faoi réir fhormheas ón gCoimisiún roimh ré. Ar mhaithe le sábháilteacht a chur chun cinn ar leibhéal domhanda, i bhfianaise na n-ardchaighdeán atá á gcur i bhfeidhm laistigh den Aontas, ba cheart cead a thabhairt don Gníomhaireacht, laistigh dá réimse inniúlachta, gabháil do chomhar teicniúil *ad hoc*, taighde agus tionscadail chúnaimh le tríú tíortha agus le heagraíochtaí idirnáisiúnta. Ba cheart don Gníomhaireacht cúnamh a thabhairt don Choimisiún reachtaíocht de chuid an Aontais i réimsí teicniúla eile na heitleochta sibhialta, amhail slándáil nó an tAerspás Eorpach Aonair, a chur chun feidhme i gcás ina bhfuil an saineolas ábhartha ag an nGníomhaireacht.
- (42) Ar mhaithe le dea-chleachtais agus cur chun feidhme aonfhoirmeach reachtaíocht sábháilteachta eitleochta an Aontais a chur chun cinn, féadfaidh an Gníomhaireacht oiliúint a cur ar fáil.
- (43) Ba cheart an Gníomhaireacht a rialú agus a oibriú i gcomhréir le prionsabail an Ráitis Chomhpháirtigh ó Pharlaimint na hEorpa, ón gComhairle agus ón gCoimisiún Eorpach maidir le gníomhaireachtaí díláraithe an 19 Iúil 2012.
- (44) Ba cheart ionadaíocht a dhéanamh ar na Ballstáit agus an gCoimisiún laistigh de Bhord Bainistíochta na Gníomhaireachta chun a feidhmeanna a rialú go héifeachtach. Ba cheart na cumhachtaí is gá a thabhairt don Bhord Bainistíochta go háirithe le Stiúrthóir Feidhmiúcháin a cheapadh, agus leis an tuarascáil ghníomhaíochta bhliantúil

chomhdhlúite, an doiciméad clárúcháin, an buiséad bliantúil, agus na rialacha airgeadais is infheidhme maidir leis an nGníomhaireacht a ghlacadh.

- (45) Ar mhaithe le trédhearcacht, ba cheart stádas breathnóra a thabhairt do pháirtithe leasmhara laistigh de Bhord Bainistíochta na Gníomhaireachta.
- (46) Ionas gur féidir leis an mBord Bainistíochta a chúraimí a dhéanamh i gceart, ba cheart Bord Feidhmiúcháin bheith de chúnamh air, ar cheart dó go háirithe cinntí an Bhoird Bainistíochta a ullmhú agus comhairle a thabhairt do Stiúrthóir Feidhmiúcháin na Gníomhaireachta maidir le cur chun feidhme na gcinntí sin.
- (47) Éilítear ar mhaithe le leas an phobail gur ar shaineolas neamhspleách amháin a bhunóidh an Ghníomhaireacht a gníomhaíocht maidir le sábháilteacht, agus an Rialachán seo agus na gníomhartha tarmlichte agus cur chun feidhme arna nglacadh ar a bhonn sin á gcur i bhfeidhm go docht aici. Chuige sin, ba cheart don Stiúrthóir Feidhmiúcháin cinntí a bhaineann le sábháilteacht a dhéanamh, agus ba cheart an deis a bheith aige bheith an-solúbtha maidir le comhairle a lorg agus feidhmiú inmheánach na Gníomhaireachta a eagrú.
- (48) Is gá a áirithiú go dtairbheoidh na páirtithe a ndéanfaidh cinntí na Gníomhaireachta difear dóibh de na réitigh is gá ar mhodh a oireann do nádúr speisialta réimse na heitlíochta. Dá bhrí sin, ba cheart sásra oiriúnach achomhairc a bhunú le go bhféadfaidh cinntí na Gníomhaireachta bheith faoi réir achomharc chuig Bord Achomhairc speisialaithe, bord a bhféadfaí a chuid cinntí bheith faoi réir caingean os comhair Chúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh (an"Chúirt Bhreithiúnais") i gcomhréir le CFAE.
- (49) Tá na cinntí uile a dhéanann an Coimisiún faoin Rialachán seo faoi réir athbhreithniú ag an gCúirt Bhreithiúnais i gcomhréir le CFAE. Ba cheart i gcomhréir le hAirteagal 261 de CFAE, dlínse neamhsrionta i ndáil le cinntí lena bhforchuireann an Coimisiún fineálacha nó íocaíochtaí pionósacha tréimhsiúla a thabhairt don Chúirt Bhreithiúnais.
- (50) Nuair a fhorbraíonn an Ghníomhaireacht dréacht-rialacha, ar rialacha ginearálta iad agus ar rialacha iad a bheidh le cur chun feidhme ag na húdaráis náisiúnta, ba cheart dul i gcomhairle leis na Ballstáit. Ina theannta sin, i gcás ina bhféadfadh iarmhairtí sóisialta tábhachtacha a bheith ag gabháil le rialacha, ba cheart dul i gcomhairle go hiomchuí le geallsealbhóirí, lena n-áirítear comhpháirtithe sóisialta de chuid an Aontais, nuair a ullmhóidh an Ghníomhaireacht dréachtrialacha comhfhreagracha.
- (51) D'fhoill a cúraimí a dhéanamh go héifeachtach faoin Rialachán seo, ba cheart don Ghníomhaireacht comhoibriú, de réir mar is gá, le hinstiúidí, comhlachtaí, oifigí agus gníomhaireachtaí eile de chuid an Aontais i réimsí ina ndéanann an gcuid gníomhaíochtaí difear do ghnéithe teicniúla na heitlíochta sibhialta. Go háirithe, ba cheart don Ghníomhaireacht comhoibriú leis an nGníomhaireacht Eorpach Ceimiceán mar mhalairt ar fhaisnéis ar shábháilteacht substaintí ceimiceacha, a dtionchar ar shábháilteacht eitlíochta agus gnéithe teicniúla agus eolaíocha gaolmhara. Nuair is gá comhairliúchán a reáchtáil maidir le gnéithe míleata, ba cheart don Ghníomhaireacht bheith ag obair i gcomhar leis an nGníomhaireacht Eorpach um Chosaint chuige sin.
- (52) Is gá faisnéis leormhaith a sholáthar don phobal maidir le leibhéal na sábháilteachta eitlíochta sibhialta agus maidir le caomhnú an chomhshaoil a bhaineann leis, agus Rialachán (CE) Uimh. 1049/2001 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle agus reachtaíocht náisiúnta ábhartha á gcur san áireamh.

- (53) Chun uathriail iomlán agus neamhspleáchas iomlán na Gníomhaireachta a áirithiú, ba cheart buiséad uathrialach a thabhairt di a mhaoineofar go príomha as ranníocaíocht ón Aontas agus le táillí agus muirir a íocfaidh úsáideoirí chóras sábháilteachta eitlíochta na hEorpa. Níor cheart d'aon ranníocaíocht airgeadais a fhaigheann an Ghníomhaireacht ó Bhallstáit, ó thríú tíortha ná ó aonáin nó daoine eile, cur isteach ar a neamhspleáchas ná ar a neamhchlaontacht. Ba cheart feidhm a bheith ag nós imeachta buiséid an Aontais a mhéid a bhaineann leis an ranníocaíocht ón Aontas agus le haon fhóirdheontais eile is inmhuirearaithe ar bhuiséad ginearálta an Aontais Eorpaigh, agus ba cheart don Chúirt Iniúchóirí na cuntais iniúchóireachta a dhéanamh. Le gur féidir leis an nGníomhaireacht páirt a ghlacadh sna tionscadail uile sa todhchaí, ba cheart a fhoráil go bhféadfadh sé deontais a fháil. Ba cheart a áireamh in ioncam na Gníomhaireachta muirir a íoctar i gcomhréir Rialachán (AE) Uimh. XXXX/XXXX maidir leis an Aerspás Aonair Eorpach a chur chun feidhme, leis an bprionsabal "íoc mar a úsáidtear" a léiriú.
- (54) Ar mhaithe lena áirithiú gur féidir leis an nGníomhaireacht freagairt ar an éileamh ar na gníomhaíochtaí a dhéanann sí, go háirithe i dtaca le deimhniúchán agus gníomhaíochtaí a bhaineann le haistriú féideartha freagrachta ó Bhallstáit, ar bhealach éifeachtúil, tráthúil, agus bainistíocht fhónta airgeadais á hurramú, ba cheart a chur san áireamh sa phlean bunaíochta na hacmhainní is gá le héilimh ar dheimhniúchán agus gníomhaíochtaí eile na Gníomhaireachta a shásamh ar bhealach éifeachtúil, tráthúil, lena n-áirítear na héilimh de thoradh aistriú freagrachta i gcomhréir le hAirteagail 53, 54 agus 55. Chuige sin, ba cheart tacar táscairí a bhunú le hualach oibre na Gníomhaíochta agus a héifeachtúlacht i ndáil le gníomhaíochtaí a mhaoineítear le táillí agus muirir a thomhas. Ag féachaint do na táscairí sin ba cheart don Ghníomhaireacht pleanáil a foinne agus bainistiú a hacmhainní, i dtaca le táillí agus muirir, a choigeartú sa chaoi gurbh fhéidir leo freagairt go leormhaith don éileamh sin agus d'aon luaineachtaí san ioncaim ó tháillí agus muirir.
- (55) Tá gá le bearta iomchuí a bhunú leis an gcosaint is gá ar fhaisnéis íogair i dtaca le sábháilteacht a áirithiú.
- (56) Ba cheart na táillí agus na muirir a thabhóidh an Ghníomhaireacht a shocrú ar bhealach trédhearcach, cothrom, neamh-idirdhealaitheach agus aonfhoirmeach. Níor cheart go ndéanfaidís iomaíochas thionscal an Aontais a chur i mbaol. Ina theannta sin, ba cheart iad a bhunú ar bhonn lena gcuirtear san áireamh go hiomchuí an bhfuil na daoine dlítheanacha nó nádúrtha lena mbaineann ábalta íoc, go háirithe i bhfiontair bheaga agus mheánmhéide.
- (57) Chun coinníollacha comhionanna a áirithiú maidir leis an Rialachán seo a chur chun feidhme, ba cheart cumhachtaí cur chun feidhme a thabhairt don Choimisiún. Ba cheart na cumhachtaí sin a fheidhmiú i gcomhréir le Rialachán (AE) Uimh. 182/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle¹⁵.
- (58) Ba cheart don Choimisiún gníomhartha cur chun feidhme atá infheidhme láithreach a ghlacadh más rud é, i gcásanna a bhfuil bonn cirt leis sin agus a bhaineann le díolúintí ó fhorálacha an Rialacháin seo, ón sásra maoirseachta éigeandála, ón ngníomhaíocht cheartaitheach agus ó na bearta cosanta, gur gá sin a dhéanamh ar mhórchúiseanna práinne.

¹⁵ Rialachán (AE) Uimh. 182/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Feabhra 2011 lena leagtar síos na rialacha agus na prionsabail ghinearálta a bhaineann leis na sásraí maidir le rialú ag na Ballstáit ar fheidhmiú cumhachtaí cur chun feidhme ag an gCoimisiún, (IO L 55, 28.2.2011, lch. 13).

- (59) D'fhoill riachtanais theicniúla, eolaíochta, oibríochtúla nó sábháilteachta a chur san áireamh, trí na forálacha maidir le haeracmhainneacht, caomhnú an chomhshaoil, foireann eitilte, oibríochtaí aeir, aeradróim, BAT/SAL, rialtóirí aerthrachta, oibreoirí tríú tír, aerárthaí gan foireann, maoirseacht agus forfheidhmiú, forálacha solúbthachta, fíneálacha agus íocaíochtaí tréimhsiúla pionósacha agus táillí agus muirir a leasú nó a fhorlíonadh, ba cheart an chumhacht gníomhartha a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 290 den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh a tharmligean chuig an gCoimisiún. Tá sé rithábhachtach go ndéanfaidh an Coimisiún comhairliúchán iomchuí le linn a chuid oibre ullmhúcháin, lena n-áirítear comhairliúchán le saineolaithe. Le linn dó gníomhartha tarmligthe a ullmhú agus a tharraingt suas, ba cheart don Choimisiún a áirithiú go ndéanfar na doiciméid ábhartha a chur chuig Parlaimint na hEorpa agus chuig an gComhairle ar bhealach comhuaineach, tráthúil agus iomchuí.
- (60) Ba cheart rannpháirtíocht tríú tíortha a lorg lena áirithiú go dtiocfaidh feabhas ar shábháilteacht na heitlíochta sibhialta ar fud na hEorpa. Na tíortha a bhfuil comhaontuithe idirnáisiúnta curtha i gcrích leis an Aontas acu chun *acquis* an Aontais a ghlacadh agus a chur i bhfeidhm sa réimse a chumhdaítear faoin Rialachán seo, ba cheart baint a bheith acu le hobair na Gníomhaireachta i gcomhréir le coinníollacha atá leagtha síos faoi chuimsiú chreat na gcomhaontuithe sin.
- (61) Leagtar síos leis an Rialachán seo rialacha comhchoiteanna i réimse na heitlíochta sibhialta agus coinníonn sé ar bun an Ghníomhaireacht. Ba cheart Rialachán (CE) 216/2008 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle¹⁶ a aisghairm dá bhrí sin.
- (62) Tá tionchar ag na hathruithe a tugadh isteach leis an Rialachán seo ar chur chun feidhme reachtaíocht eile de chuid an Aontais. Ba cheart Rialachán (CE) Uimh. 1008/2008 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle¹⁷, Rialachán (AE) Uimh. 996/2010 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle¹⁸, agus Rialachán (AE) Uimh. 376/2014 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle¹⁹, a leasú dá réir dá bhrí sin.
- (63) Ba cheart Rialachán (CE) Uimh. 1008/2008 a leasú le go gcuirfear san áireamh go hiomchuí an fhéidearthacht a tugadh isteach leis an Rialachán seo go bhféadfaidh an Gníomhaireacht bheith mar údarás inniúil le haghaidh deimhnithe aeroibreora a eisiúint agus maoirseacht a dhéanamh orthu. Ina theannta sin, i bhfianaise tábhacht mhéadaitheach aeriompróirí a bhfuil bunáiteanna oibríochtúla acu i roinnt Ballstát a fhágann nach gá gurb ionann an t-údarás inniúil le haghaidh na gceadúnas oibríochta

¹⁶ Rialachán (CE) Uimh. 216/2008 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 20 Feabhra 2008 maidir le rialacha comhchoiteanna i réimse na heitlíochta sibhialta agus lena mbunaítear Gníomhaireacht Sábháilteachta Eitlíochta na hEorpa (IO L 240, 7.9.2002, lch. 1).

¹⁷ Rialachán (CE) Uimh. 1008/2008 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 24 MeánFómhair 2008 maidir le rialacha comhchoiteanna le haghaidh oibriú aersheirbhísí sa Chomhphobal (IO L 293, 31.10.2008, lch. 3).

¹⁸ Rialachán (AE) Uimh. 996/2010 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 20 Deireadh Fómhair 2010 maidir le tionóiscí agus teagmhais eitlíochta sibhialta a imscrúdú agus a chosc agus lena n-aisghairtear Treoir 94/56/CE (IO L 295, 12.11.2010, lch. 35).

¹⁹ Rialachán (AE) Uimh. 376/2014 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 3 Aibreán 2014 maidir le tarluithe san eitlíocht sibhialta a thuairisciú, leis an anailís a dhéantar orthu agus leis na bearta leantacha a dhéantar ina leith, lena leasaítear Rialachán (AE) Uimh. 996/2010 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle agus lena n-aisghairtear Treoir 2003/42/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle agus Rialachán (CE) Uimh. 1321/2007 ón gCoimisiún agus Rialachán (CE) Uimh. 1330/2007 ón gCoimisiún (IO L 122, 24.4.2014, lch. 18).

agus an t-údarás inniúil le haghaidh deimhnithe aeroibreora a thuilleadh, tá gá le maoirseacht éifeachtúil na n-aeríompróirí sin a threisiú. Ba cheart dá bhrí sin Rialachán (CE) Uimh. 1008/2008 a leasú lena áirithiú go mbeidh dlúthchomhar idir na húdaráis atá freagrach as maoirseacht i ndáil leis an deimhniú aeroibreora agus an deimhniú oibríochta faoi seach.

- (64) Ó tharla nach féidir leis na Ballstáit cuspóirí an Rialacháin seo, eadhon ardleibhéal aonfhoirmeach sábháilteachta eitlíochta sibhialta a bhunú agus a choinneáil ar bun agus ardleibhéal aonfhoirmeacha caomhnaithe comhshaoil a áirithiú ag an am céanna, de bharr nádúr na heitlíochta atá trasnáisiúnta den chuid is mó agus de bharr a castachta, ach gur féidir i ngeall ar raon feidhme uile-Aontais an Rialacháin seo, gur fearr is féidir iad a bhaint amach ar leibhéal an Aontais, féadfaidh an tAontas bearta a ghlacadh, i gcomhréir le prionsabal na coimhdeachta, mar a leagtar amach in Airteagal 5 de CAE é. I gcomhréir le prionsabal na comhréireachta, mar atá leagtha amach san Airteagal sin, ní théann an Rialachán seo thar a bhfuil riachtanach chun na cuspóirí sin a bhaint amach,

TAR ÉIS AN RIALACHÁN SEO A GHLACADH:

CAIBIDIL I

PRIONSABAIL

Airteagal 1

Ábhar agus cuspóirí

1. Is é príomhchuspóir an Rialacháin seo ardleibhéal aonfhoirmeach sábháilteachta san eitlíocht sibhialta a bhunú agus a choinneáil ar bun san Aontas, agus ardleibhéal aonfhoirmeach caomhnúcháin comhshaoil a áirithiú.
2. Beidh sé d'aidhm ag an Rialachán seo ina theannta sin:
 - (a) cur le beartas eitlíochta níos leithne an Aontais agus le feabhas a chur ar fheidhmíocht fhoriomlán earnáil na heitlíochta sibhialta;
 - (b) sna réimsí a chumhdaítear leis an Rialachán seo, saorghluaiseacht earraí, daoine, seirbhísí agus caipitil, ag soláthar cothromaíocht deiseanna do na gníomhaithe uile sa mhargadh eitlíochta inmheánach a éascú, agus feabhas a chur ar iomaíochas thionscal eitlíochta an Aontais;
 - (c) an chostéifeachtúlacht agus an chostéifeachtacht a chur chun cinn sna próisis rialála agus deimhniúcháin agus an leas is fearr is féidir a bhaint as acmhainní ar an leibhéal náisiúnta agus ar leibhéal an Aontais;
 - (d) cur, sna réimsí a chumhdaítear sa Rialachán seo, le hardleibhéal aonfhoirmeach slándála eitlíochta sibhialta a bhunú agus a choinneáil ar bun.
 - (e) cúnamh a thabhairt do Bhallstáit i gcomhlíonadh a n-oibleagáidí faoi Choinbhinsiún Chicago, trí léiriú chomhchoiteann agus cur chun feidhme aonfhoirmeacha a chuid forálacha a áirithiú.
 - (f) dearthaí an Aontais i dtaca le caighdeáin na heitlíochta sibhialta agus rialacha na heitlíochta sibhialta a chur chun cinn ar fud an domhain trí chomhar iomchuí a bhunú le tríú tíortha agus le heagraíochtaí idirnáisiúnta;

- (g) taighde agus nuálaíocht, *inter alia* taighde agus nuálaíocht i bpróisis rialála agus deimhniúcháin, a chur chun cinn;
 - (h) idir-inoibritheacht theicniúil agus oibríochtúil a chur chun cinn sna réimsí a chumhdaítear sa Rialachán seo.
3. Bainfear amach na cuspóirí a leagtar amach i mír 1 agus mír 2, *inter alia*:
- (a) trí na gníomhartha uile is gá a ullmhú, a ghlacadh agus a chur i bhfeidhm go haonfhoirmeach;
 - (b) trína áirithiú go mbeidh na dearbhuithe agus na deimhnithe a eiseofar i gcomhréir leis an Rialachán seo agus lena chuid gníomhartha tarmligthe agus cur chun feidhme agus go mbeidh siad bailí ar fud an Aontais, gan aon cheanglais bhreise;
 - (c) agus comhlachtaí caighdeánaithe agus comhlachtaí tionscail eile rannpháirteach sa phróiseas, trí chaighdeáin theicniúla mhionsonraithe a fhorbairt lena n-úsáid mar mhodh chun an Rialachán seo a chomhlíonadh mar aon leis na gníomhartha tarmligthe agus cur chun feidhme arna nglacadh ar an mbonn sin, más iomchuí;
 - (d) trí Ghníomhaireacht Sábháilteachta Eitlíochta an Aontais Eorpaigh ("an Ghníomhaireacht") a bhunú a bheidh neamhspleách;
 - (e) trí na gníomhartha uile is gá a bheith á gcur chun feidhme go haonfhoirmeach ag na húdaráis inniúla náisiúnta agus ag an nGníomhaireacht laistigh dá réimsí freagrachta faoi seach.
 - (f) trí fhaisnéis a chuideoidh le cinnteoireacht fianaise-bhunaithe a bhailiú, a anailísiú agus a mhalartú;
 - (g) tabhairt faoi thionscnaimh mhúscailte feasachta agus cur chun cinn, lena n-áirítear oiliúint, cumarsáid agus scaipeadh faisnéise ábhartha faoin tsábháilteacht.

Airteagal 2

Raon feidhme

- 1. Beidh feidhm ag an Rialachán seo maidir leis an méid seo a leanas:
 - (a) dearadh agus táirgeadh aerárthaí a dhéanann duine nádúrtha nó dlítheanach faoi mhaoirseacht na Gníomhaireachta nó Ballstáit;
 - (b) dearadh, táirgeadh, cothabháil nó oibriú aerárthaí, chomh maith le táirgí, páirteanna agus trealamh neamhshuiteáilte gaolmhara, i gcás inar aerárthach é:
 - (i) a cláraíodh i mBallstát, mura rud é agus a mhéid is gur aistrigh an Ballstát a fhreagrachtaí chuig tríú tír de bhun Choinbhinsiún Chicago agus go bhfuil an t-aerárthach á n-oibriú ag oibreoir tríú tír;
 - (ii) a cláraíodh i dtríú tír agus atá á oibriú ag oibreoir atá bunaithe nó a chónaíonn nó a bhfuil príomhionad gnó aige i gcríoch ina bhfuil feidhm ag na Conarthaí;
 - (c) oibriú aerárthaí a dhéanann oibreoir tríú tír isteach san Aerspás Eorpach Aonair, laistigh de agus amach as;
 - (d) dearadh, táirgeadh, cothabháil agus oibriú trealamh aeradróim a úsáidtear nó a bheartaítear a úsáid ag aeradróim dá dtagraítear i bpointe (e) agus soláthar seirbhísí láimhseála ar an talamh agus seirbhísí bainistíochta naprúin sna haeradróim sin;

- (e) dearadh, cothabháil agus oibriú aeradróm atá suite i gcríoch a bhfuil feidhm ag na Conarthaí ina leith, aeradróm atá:
 - (i) atá ar oscailt i gcomhair úsáid phoiblí;
 - (ii) a fhónann d'aeriompar tráchtála;
 - (iii) a fhónann d'oibriúcháí a úsáideann nósanna imeachta de réir uirlisí i ndáil le teacht agus imeacht; agus
 - (iv) ag a bhfuil rúdbhealaí pábháilte ar 800 méadar nó níos mó a bhfad; nó a fhónann d'héileacaptair amháin;
 - (f) gan dochar do reachtaíocht Aontais agus reachtaíocht náisiúnta maidir leis an gcomhshaol agus pleanáil úsáide talún, coimirciú an limistéir thart ar na haeradróim dá dtagraítear i bpointe (e);
 - (g) bainistiú aerthrachta agus seirbhísí aerloingseoireachta (BAT/SAL) a sholáthar san Aerspás Eorpach Aonair, agus dearadh, táirgeadh, cothabháil agus oibriú córas agus comhdhamhnaí a úsáidtear i soláthar na seirbhísí BAT/SAL sin.
 - (h) dearadh, táirgeadh, cothabháil agus oibriú aerárthaí gan foireann, maille lena n-innill, lena liáin, lena bpáirteanna agus lena dtrealamh neamhshuiteáilte, chomh maith leis an trealamh lena ndéantar aerárthaí gan foireann a rialú go cianda, i gcás ina mbíonn na haerárthaí sin á n-oibriú laistigh den Aerspás Eorpach Aonair ag oibreoir atá bunaithe nó lonnaithe sa chríoch a bhfuil feidhm ag na Conarthaí ina leith.
2. Beidh feidhm ag an Rialachán seo maidir le pearsanra agus eagraíochtaí atá rannpháirteach sna gníomhaíochtaí dá dtagraítear i mír 1.
 3. Ní bheidh feidhm ag an Rialachán seo maidir leis an méid seo a leanas:
 - (a) aerárthaí Stáit, maille lena dtáirgí, páirteanna agus trealamh neamhshuiteáilte agus an pearsanra agus na heagraíochtaí atá rannpháirteach i ngníomhaíochtaí agus seirbhísí a dhéanann aerárthaí Stáit.
 - (b) aeradróim nó páirteanna díobh, mar aon le trealamh, pearsanra agus eagraíochtaí, atá faoi rialú agus á n-oibriú ag an arm;
 - (c) BAT/SAL, lena n-áirítear córais agus comhpháirteanna, pearsanra agus eagraíochtaí, a sholáthraíonn an t-arm nó a chuireann an t-arm ar fáil;
 - (d) dearadh, táirgeadh, cothabháil agus oibriú aerárthaí a mbaineann riosca íseal don tsábháilteacht eitlíochta lena n-oibriú, mar a liostaítear in Iarscríbhinn I, agus don phearsanra agus do na heagraíochtaí a bhaineann leo.

I dtaca le pointe (a), áiríteoidh na Ballstáit go dtabharfar aird iomchuí do chuspóirí an Rialachán nuair a bheifear ag déanamh gníomhaíochtaí agus seirbhísí a dhéanann aerárthaí stáit dá dtagraítear sa phointe sin. Áiríteoidh Ballstáit freisin, más iomchuí, go ndéanfar aerárthaí stáit a scaradh ó aerárthaí eile.

I dtaca le pointe (d) tabharfar de chumhacht don Choimisiún gníomhartha tarmligthe a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 117 le coigeartú a dhéanamh, nuair is gá i bhfianaise forbairtí teicniúla nó oibriúcháil, go háirithe tabhairt isteach teicnící monaraíochta nua nó teicneolaíochtaí nua, agus a mhéid a bhfuil bonn cirt leis i bhfianaise an riosca ísil don tsábháilteacht eitlíochta a bhaineann le hoibriú an aerárthaigh lena mbaineann, ar na critéir seo a leanas a leagtar amach in Iarscríbhinn I:

- (i) na dátaí dá dtagraítear i bpointe (a)(i) den Iarscríbhinn sin;

- (ii) na teorainneacha meáchain, luaís, agus toirte aeir the dá dtagraítear i bpointí (e), (f), (g), (h), (i) agus (j) den Iarscríbhinn sin.
4. Eagraíocht atá freagrach as cineál aerárthaigh a dhearadh, féadfaidh an eagraíocht sin a iarraidh ar an gCoimisiún a chinneadh go bhfuil feidhm ag forálacha Roinn I de Chaibidil III maidir le dearadh, táirgeadh agus cothabháil an chineáil aerárthaigh sin agus maidir leis an bpearsanra agus na heagraíochtaí atá rannpháirteach sna gníomhaíochtaí sin, sna cásanna seo a leanas:
- (a) tagann an t-aerárthach lena mbaineann faoi raon feidhme phointí (e), (f), (g), (h) (i) agus (j) d'Iarscríbhinn I,
 - (b) tá an cineál aerárthaigh sin beartaithe don táirgeadh srathach; agus
 - (c) níor fhorhmeasadh dearadh an cineál aerárthaigh sin i gcomhréir le dlíthe náisiúnta Ballstáit;

Cinnfidh an Coimisiún ar bhonn an iarratais sin, tar éis dó dul i gcomhairle leis an nGníomhaireacht agus leis an mBallstát ina bhfuil a phríomhionad gnó ag an eagraíocht lena mbaineann, ar comhlíonadh critéir na céad míre. Is trí bhíthin gnímh cur chun feidhme a ghlacfar i gcomhréir leis an nós imeachta comhairleach dá dtagraítear in Airteagal 116(2) a dhéanfar an cinneadh sin agus foilseofar é in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh*. Cuirfidh an Gníomhaireacht an cinneadh sin san áireamh sa stór lárnach dá dtagraítear in Airteagal 63.

Ón dáta arna shonrú sa chinneadh cur chun feidhme sin, is le forálacha Roinn I de Chaibidil III agus leis na gníomhartha tarmligthe agus na gníomhartha cur chun feidhme arna nglacadh ar bhonn na bhforálacha sin, agus leosan amháin, a rialálfar dearadh, táirgeadh agus cothabháil an chineáil aerárthaigh lena mbaineann agus an pearsanra agus na heagraíochtaí atá rannpháirteach sna gníomhaíochtaí sin. Sa chás sin, beidh feidhm freisin ag forálacha Chaibidil IV agus Caibidil V a bhaineann le forálacha Roinn I de Chaibidil III maidir leis an gcineál aerárthaigh lena mbaineann.

5. Gan dochar d'Airteagal 8 de Rialachán (CE) Uimh. (XXX/XXXX) maidir le cur chun feidhme an Aerspáis Aonair Eorpaigh (athmhúnlú), áiríteoidh na Ballstáit go mbeidh na háiseanna míleata dá dtagraítear i mír 3(b) den Airteagal seo atá oscailte d'aerthrácht ginearálta agus BAT/SAL dá dtagraítear i mír 3(c) den Airteagal seo, a sholáthraíonn nó a chuireann ar fáil pearsanra míleata d'aerthrácht ginearálta, go gcuirfidh siad leibhéal sábháilteachta ar fáil atá coibhéiseach leis an leibhéal a thagann as cur i bhfeidhm na gceanglas fíor-riachtanach atá leagtha amach in Iarscríbhinn VII agus in Iarscríbhinn VIII den Rialachán seo.
6. Féadfaidh Ballstáit a chinneadh na forálacha ó aon cheann de Ranna I, II, III, V, VI nó VII de Chaibidil III a chur i bhfeidhm maidir le roinnt gníomhaíochtaí nó na gníomhaíochtaí uile dá dtagraítear i mír 3(a) agus mír 3(c) den Airteagal seo agus maidir leis an bpearsanra agus na heagraíochtaí atá rannpháirteach sna gníomhaíochtaí sin.

Sa chás sin, tabharfaidh an Ballstát lena mbaineann fógra don Choimisiún agus don Gníomhaireacht maidir lena rún. Beidh an fhaisnéis ábhartha uile san fhógra sin, agus, go háirithe:

- (a) an Roinn nó na Ranna a bheartaíonn sé a chur i bhfeidhm.
- (b) na gníomhaíochtaí, an pearsanra agus na heagraíochtaí lena mbaineann;
- (c) na cúiseanna leis an gcinneadh atá beartaithe; agus

(d) an dáta óna mbeidh an cinneadh atá beartaithe infheidhme.

Cinnfidh an Coimisiún, tar éis dó dul i gcomhairle leis an nGníomhaireacht, i bhfianaise shaintréithe na ngníomhaíochtaí, an phearsanra agus na n-eagraíochtaí i dtrácht, agus chuspóir agus ábhar fhorálacha na Roinne nó na Ranna ar tugadh fógra dó ina leith an féidir na forálacha i dtrácht a chur i bhfeidhm go héifeachtach agus más iomchuí, na coinníollacha faoinar féidir sin a dhéanamh. An cinneadh ón gCoimisiún arna ghlacadh trí bhíthin gnímh cur chun feidhme, déanfar é i gcomhréir leis an nós imeachta comhairleach dá dtagraítear in Airteagal 116(2) agus foilseofar é in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh*. Cuirfidh an Gníomhaireacht an cinneadh sin isteach sa stór lárnach dá dtagraítear in Airteagal 63.

Ní dhéanfaidh an Ballstát lena mbaineann forálacha na Roinne nó na Ranna a dtugadh fógra don Choimisiún ina leith a chur i bhfeidhm ach amháin tar éis cinneadh dearfach ón gCoimisiún agus, más ábhartha, má d'áirithigh sé go bhfuil na coinníollacha a ghabhann leis an gcinneadh sin comhlíonta. Sa chás sin, ón dáta arna shonrú sa chinneadh ón mBallstát, is leis na forálacha sin agus forálacha na ngníomhartha tarmlichte agus na ngníomhartha cur chun feidhme arna nglacadh ar an mbonn sin, agus leosan amháin, a rialálfar na gníomhaíochtaí, an pearsanra agus na heagraíochtaí lena mbaineann. Sa chás sin, beidh feidhm ag forálacha Chaibidil IV agus Chaibidil V a bhaineann le cur i bhfeidhm fhorálacha na Roinne nó na Ranna a dtugtar fógra dóibh i leith na ngníomhaíochtaí, an phearsanra agus na n-eagraíochtaí lena mbaineann.

Comhoibreoidh an Coimisiún, an Gníomhaireacht agus údaráis inniúla an Bhallstáit lena mbaineann chun críocha chur i bhfeidhm na míre seo.

Féadfaidh na Ballstáit a chinneadh a gcuid cinní arna nglacadh de bhun na míre seo a chúlghairm. Sa chás sin, tabharfaidh an Ballstát lena mbaineann fógra don Choimisiún agus don Gníomhaireacht. Foilseofar an fógra in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh* agus cuirfidh an Gníomhaireacht i dtaisce é sa stór lárnach dá dtagraítear in Airteagal 63. Déanfaidh an Ballstát lena mbaineann foráil maidir le tréimhse eatramhach iomchuí.

7. Féadfaidh na Ballstáit a chinneadh dearadh, cothabháil agus oibriú aeradróim agus an trealamh a úsáidtear san aeradróm sin a dhíolmhú ó fhorálacha an Rialacháin seo, i gcás ina ndéileálann an t-aeradróm le líon paisinéirí nach mó na 10 000 in aghaidh na bliana agus líon gluaiseachtaí nach mó ná 850 in aghaidh na bliana, a bhaineann le hoibríochtaí lasta agus ar choinníoll nach gcuireann an díolúine sin comhlíonadh na gceanglas fíor-riachtanach dá dtagraítear in Airteagal 29 i mbaol.

Ina leithéid de chás, tabharfaidh an Ballstát lena mbaineann, trí aighneacht réasúnaithe, fógra don Choimisiún agus don Gníomhaireacht maidir lena rún an cinneadh sin a dhéanamh. Beidh an fhaisnéis ábhartha uile a bhaineann leis an gcinneadh atá beartaithe san aighneacht sin.

Cinnfidh an Coimisiún, tar éis dó dul i gcomhairle leis an nGníomhaireacht, cé acu a comhlíonadh nó nár comhlíonadh coinníollacha na céad mhíre. An cinneadh ón gCoimisiún arna ghlacadh trí bhíthin gnímh cur chun feidhme, déanfar é i gcomhréir leis an nós imeachta comhairleach dá dtagraítear in Airteagal 116(2) agus foilseofar é in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh*. Cuirfidh an Gníomhaireacht an cinneadh sin isteach sa stór lárnach dá dtagraítear in Airteagal 63.

Ní ghlacfaidh an Ballstát lena mbaineann an cinneadh atá beartaithe ach amháin tar éis cinneadh dearfach ón gCoimisiún. Sa chás sin, ón dáta arna shonrú sa chinneadh

ón mBallstát, ní le forálacha an Rialacháin seo ná le forálacha na ngníomhartha tarmligthe agus na ngníomhartha cur chun feidhme arna nglacadh ar an mbonn sin, a rialálfar na gníomhaíochtaí, an pearsanra agus na heagraíochtaí lena mbaineann a thuilleadh.

Scrúdóidh Ballstáit, ar bhonn bliantúil, figiúirí tráchta na n-aeradróm a dhíolmhaigh siad de bhun na míre seo. I gcás ina léiríonn an scrúdú sin, le linn trí bliana i ndiaidh a chéile, go láimhseálann ceann amháin de na haeradróim sin níos mó ná 10 000 paisinéir in aghaidh na bliana agus níos mó ná 850 gluaiseacht a bhaineann le hoibríochtaí lasta in aghaidh na bliana, déanfaidh an Ballstát lena mbaineann díolúine an aeradróim sin a chúlghairm. Sa chás sin cuirfidh sé an Coimisiún agus an Ghníomhaireacht ar an eolas dá réir. Foilseofar an cinneadh lenar cúlghaireadh an díolúine in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh* agus cuirfidh an Ghníomhaireacht san áireamh é sa stór lárnach dá dtagraítear in Airteagal 63.

Ní dhéanfaidh forálacha na míre seo difear do dhíolúintí a thugann Ballstáit de bhun Airteagal 4(3b) de Rialachán (CE) Uimh. 216/2008. Foilseofar na cinntí lena ndéanfar foráil maidir leis na díolúintí sin in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh* agus cuirfidh an Ghníomhaireacht san áireamh é sa stór lárnach dá dtagraítear in Airteagal 63.

Airteagal 3

Sainmhínithe

Chun críocha an Rialacháin seo, beidh feidhm ag na sainmhínithe seo a leanas:

- (1) ciallaíonn "maoirseacht" fíorú, a dhéanann údarás inniúil nó a dhéantar thar a ceann údarás inniúil, ar bhonn leanúnach go leantar de na ceanglais faoinar eisíodh deimhniú nó na ceanglais a ndearnadh dearbhú ina leith a chomhlíonadh;
- (2) ciallaíonn "Coinbhinsiún Chicago" an Coinbhinsiún um Eitlíocht Shibhialta agus na hIarscríbhinní a ghabhann leis, a síníodh in Chicago an 7 Nollaig 1944;
- (3) ciallaíonn "táirge" aerárthach, inneall nó lián;
- (4) ciallaíonn "páirt" aon chomhpháirt aerárthaigh seachas inneall nó lián;
- (5) ciallaíonn "comhdhamhna BAT/SAL" aon chomhdhamhna mar atá sainmhínithe in Airteagal 2(19) de Rialachán (AE) Uimh. XXX/XXX²⁰;
- (6) ciallaíonn "deimhniúchán" aon chineál aitheantais i gcomhréir leis an Rialachán seo, bunaithe ar mheasúnú iomchuí, go gcomhlíonann eagraíocht, duine, táirge, páirt nó trealamh neamhsuiteáilte, trealamh aeradróim, córas BAT/SAL, comhdhamhna BAT/SAL nó feiste oiliúna ionsamhailte eitilte na ceanglais is infheidhme den Rialachán seo agus na ngníomhartha tarmligthe agus cur chun feidhme arna nglacadh ar an mbonn sin, trí eisiúint deimhnithe lena bhfianaítear an comhlíonadh sin;
- (7) ciallaíonn "dearbhu" aon ráiteas scríofa a dhéantar i gcomhréir leis an Rialachán seo faoi fhreagracht aonair duine dhlítheanaigh nó nadúrtha faoi réir an Rialacháin seo agus lena ndeimhnítear gur comhlíonadh ceanglais infheidhme an Rialacháin seo

²⁰

Rialachán (AE) Uimh. XXX/XXXX ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle [.....]maidir le cur chun feidhme an Aerspáis Aonair Eorpaigh..... (IO L ... an ..., lch. ...)

agus na gníomhartha tarmlichte agus cur chun feidhme arna nglacadh ar a bhonn sin a bhaineann le heagraíocht nó duine, táirge, páirt nó trealamh neamhsuiteáilte, trealamh aeradróim, córas BAT/SAL, nó comhdhamhna BAT/SAL;

- (8) ciallaíonn "aonán cáilithe" duine dlítheanach nó nádúrtha creidiúnaithe a bhféadfaí cúraimí áirithe deimhniúcháin nó maoirseachta a thabhairt dó faoin Rialachán seo agus faoi rialú agus faoi fhreagracht na Gníomhaireachta nó údarais inniúil.
- (9) ciallaíonn "deimhniú" aon deimhniú, formheas, ceadúnas, údarú nó fianú nó aon doiciméad a eisiatar de thoradh deimhniúcháin lena bhfianaítear an comhlíonadh sin;
- (10) ciallaíonn "oibreoir" aon duine dlítheanach nó aon duine nádúrtha, a oibríonn aerárthach amháin nó níos mó nó a bheartaíonn aerárthach amháin nó níos mó a oibriú nó aeradróm amháin nó níos mó a oibriú;
- (11) ciallaíonn "feiste oiliúna ionsamhalta eitilte" aon chineál feiste ina n-ionsamhlaítear dálaí eitilte ar an talamh, lena n-áirítear ionsamhlóirí eitiltí, feistí oiliúna eitilte, oiliúnoirí nósanna imeachta eitilte agus loingseoireachta agus feistí bunúsacha um oiliúint ar uirlisí;
- (12) ciallaíonn "aeradróm" limistéar sainithe, ar an talamh nó ar an uisce, nó ar dhéanmhas fosaithe, ar dhéanmhas fosaithe amach ón gcósta nó ar dhéanmhas snámhach, lena n-áirítear aon fhoirgnimh, suiteálacha agus trealamh atá orthu, a úsáidtear go hiomlán nó i bpáirt le haghaidh teacht, imeacht agus gluaiseacht aerárthaí ar dromchla;
- (13) ciallaíonn "trealamh aeradróim" aon trealamh, aon ghaireas, aon chomhghabhálas, aon bhogearra nó aon ghabhálas, a úsáidtear nó a bheartaítear a úsáid chun cur le hoibriú aerárthaí in aeradróm;
- (14) ciallaíonn "naprún" limistéar sainithe aeradróim atá beartaithe freastal ar aerárthaí chun críocha luchtaithe nó díluchtaithe paisinéirí, poist nó lasta, nó chun críocha breoslaithe, páirceála nó cothabhála;
- (15) ciallaíonn "seirbhís bainistíochta naprúin" seirbhís a sholáthraítear chun gníomhaíochtaí agus gluaiseacht aerárthaí agus feithiclí ar an naprún a rialáil;
- (16) ciallaíonn "BAL/SAL (Bainistiú Aerthrachta/Seirbhísí Aerloingseoireachta) na feidhmeanna agus na seirbhísí bainistíochta aerthrachta mar atá sainmhínithe in Airteagal 2(10) de Rialachán (AE) XXX/XXX, na seirbhísí aerloingseoireachta mar atá sainmhínithe in Airteagal 2(4) den Rialachán sin, lena n-áirítear na feidhmeanna agus seirbhísí bainistíochta gréasáin dá dtagraítear in Airteagal 17 den Rialachán sin, agus seirbhísí arb é atá iontu sonraí a thionscnamh agus a phróiseáil agus sonraí is sonrach don tsábháilteacht aerloingseoireachta a fhormáidiú agus a sholáthar d'aerthracht ginearálta.
- (17) ciallaíonn "córas BAT/SAL (Bainistiú Aerthrachta/Seirbhísí Aerloingseoireachta) aon chomhcheangal córas mar atá sainmhínithe in Airteagal 2(33) de Rialachán (AE) Uimh. XXX/XXX;
- (18) ciallaíonn "Máistirphlean do BAT (Bainistiú Aerthrachta)" aon doiciméad dá dtagraítear in Airteagal 2(14) de Rialachán (AE) Uimh. XXX/XXXX;
- (19) ciallaíonn "seirbhís faisnéise eitiltí" seirbhís a sholáthraítear chun comhairle agus faisnéis a thabhairt atá úsáideach le haghaidh eitiltí a sheoladh go sábháilte agus go héifeachtúil;

- (20) ciallaíonn "aerthracht ginearálta" gach gluaiseacht aerárthaí sibhialta agus aerárthaí stáit a dhéantar i gcomhréir le nósanna imeachta na hEagraíochta Eitlíochta Sibhialta Idirnáisiúnta ("ICAO");
- (21) ciallaíonn "caighdeáin idirnáisiúnta agus cleachtais mholta" caighdeáin idirnáisiúnta agus cleachtais mholta arna nglacadh ag ICAO i gcomhréir le hAirteagal 37 de Choinbhinsiún Chicago;
- (22) ciallaíonn "seirbhís láimhseála ar an talamh" aon seirbhís a sholáthraítear ag aeradróim a chuimsíonn gníomhaíochtaí sábháilteachta a bhaineann le riaracháin agus maoirseacht ar an talamh, láimhseáil paisinéirí, láimhseáil bagáiste, láimhseáil lasta agus poist, láimhseáil rampaí, seirbhísí aerárthaí, láimhseáil breosla agus ola, cothabháil aerárthaí, oibríochtaí eitilte agus riarachán foirne, iompar dromchla agus lónadóireacht;
- (23) ciallaíonn "aeriompar tráchtála" oibríocht aerárthaigh le paisinéirí, lasta nó post a iompar mar mhalairt ar luach saothair nó ar chomaoin luachmhar eile, idir dhá aeradróm;
- (24) ciallaíonn "feidhmíocht sábháilteachta" an méid atá bainte amach ó thaobh sábháilteachta ag Ballstát, ag an Aontas nó ag eagraíocht, mar atá sainithe ina spriocanna feidhmíochta sábháilteachta agus ina t(h)ascairí feidhmíochta sábháilteachta.
- (25) ciallaíonn "táscaire feidhmíochta sábháilteachta" paraiméadar a úsáidtear chun faireachán agus measúnú a dhéanamh ar fheidhmíocht sábháilteachta;
- (26) ciallaíonn "sprioc feidhmíochta sábháilteachta" cuspóir pleanáilte nó beartaithe le tascairí feidhmíochta sábháilteachta a chomhlíonadh le linn tréimhse áirithe ama.
- (27) ciallaíonn "aerárthach" aon mheaisín ar féidir leis tacaíocht a fháil san atmaisféar ó imoibrithe an aeir seachas imoibrithe an aeir i gcoinne dhromchla an domhain;
- (28) ciallaíonn "trealamh neamhshuiteáilte" aon trealamh a iompraítear ar bord aerárthaigh ach nach bhfuil ionsuiteáilte san aerárthach agus d'fhéadfadh tionchar a imirt ar shábháilteacht;
- (29) ciallaíonn "aerárthach gan foireann" aon aerárthach a oibrítear nó a dheartar lena oibriú gan piólóta ar bord;
- (30) ciallaíonn "trealamh le haerárthach gan foireann a rialú go cianda" aon trealamh, aon ghaires, aon chomhghabhálas, aon bhogearra nó aon ghabhálas is gá le haghaidh oibriú sábháilte aerárthaigh gan foireann.
- (31) ciallaíonn "aerárthach atá cláraithe i mBallstát" nó " aerárthach atá cláraithe i dtríú tír" aerárthach atá cláraithe i gcomhréir leis an gcaighdeáin idirnáisiúnta agus na cleachtais mholta a bhaineann le hIarscríbhinn 7 a ghabhann le Coinbhinsiún Chicago dar teideal "Marcanna Náisiúntachta agus Clárúcháin Aerárthaí";
- (32) ciallaíonn "aerárthaí Stáit" aerárthaí atá ag gabháil do ghníomhaíochtaí míleata, custaim, póilíneachta, cuardaigh agus tarrthála, comhrac dóiteán, garda cósta nó do ghníomhaíochtaí nó do sheirbhísí den chineál céanna faoi rialú agus faoi fhreagracht Ballstáit, faoina dtugann comhlacht ag a mbeidh cumhachtaí údarais phoiblí ar mhaithe leis an bpobal;
- (33) ciallaíonn "Aerspás Eorpach Aonair" aerspás i gcríoch a bhfuil feidhm ag na Conarthaí ina leith, chomh maith le haon aerspás eile ina gcuireann Ballstáit i

bhfeidhm Rialachán (AE) Uimh. XXX/XXXX i gcomhréir le hAirteagal 1(4) den Rialachán sin;

- (34) ciallaíonn "údarás náisiúnta inniúil" aonán amháin nó níos mó a d'ainmnigh Ballstát agus a bhfuil na cumhachtaí agus na freagrachtaí leithdháilte is gá aige le cúraimí deimhniúcháin, maoirseachta agus forfheidhmithe a dhéanamh i gcomhréir leis an Rialachán seo agus na gníomhartha tarmligthe agus cur chun feidhme arna nglacadh ar an mbonn sin.

Airteagal 4

Prionsabail le haghaidh bearta faoin Rialachán seo

1. Agus bearta á nglacadh faoin Rialachán seo, déanfaidh na Ballstáit, an Coimisiún agus an Ghníomhaireacht an méid seo a leanas:
 - (a) léireoidh siad an úrscothacht agus na cleachtais is fearr i réimse na heitlíochta, agus cuirfear san áireamh taithí eitlíochta ar fud an domhain, agus dul chun cinn eolaíoch agus teicniúil sna réimsí faoi seach;
 - (b) tógfaidh siad ar an bhfianaise agus an anailís is fearr atá ar fáil;
 - (c) fágfaidh siad go mbeifear in ann freagairt láithreach do chúiseanna a cinneadh a bheith ann le tionóiscí, teagmhais thromchúiseacha agus sáruithe slándála a dhéantar d'aon turas;
 - (d) cuirfidh siad san áireamh idirspiléachas idir réimsí éagsúla na sábháilteachta eitlíochta, agus idir sábháilteacht eitlíochta agus réimsí teicniúla eile i rialáil na heitlíochta;
 - (e) leagfaidh siad síos, más féidir, ceanglais ar mhodh lena ndíreofar ar chuspóirí atá le baint amach, ach go bhféadfar modhanna éagsúla a úsáid i gcomhlíonadh na gcuspóirí sin;
 - (f) cuirfidh siad comhar agus úsáid éifeachtúil acmhainní chun cinn idir údaráis ar leibhéal an Aontais agus ar leibhéal na mBallstát;
 - (g) déanfaidh siad bearta neamhcheangailteacha, lena n-áirítear gníomhaíochtaí le sábháilteacht a chur chun cinn, más féidir;
 - (h) cuirfidh siad san áireamh oibleagáidí idirnáisiúnta an Aontais agus na mBallstát i réimse na heitlíochta sibhialta.
2. Beidh na bearta a ghlacfar faoin Rialachán seo, ag comhfhreagairt do chineál agus riosca gach gníomhaíochta ar leith a mbaineann siad leis agus beidh siad comhréireach leo. Agus na bearta sin á n-ullmhú agus á n-achtú, cuirfidh na Ballstáit, an Coimisiún agus an Ghníomhaireacht an méid seo a leanas san áireamh, mar is iomchuí don ghníomhaíocht lena mbaineann:
 - (a) an bhfuil daoine eile seachas an fhoireann eitle á n-iompar ar bord, agus go háirithe, an bhfuil an oibríocht ar oscailt i gcomhair úsáid phoiblí;
 - (b) a mhéid a d'fhéadfadh an ghníomhaíocht tríú páirtithe nó réadmhaoin ar an talamh a chur i mbaol;
 - (c) castacht agus feidhmíocht an aerárthaigh lena mbaineann;
 - (d) cuspóir na heitilte agus an cineál aerspáis a úsáidtear;

- (e) cineál, scála, agus castacht na hoibríochta nó na gníomhaíochta, lena n-áirítear, más ábhartha, méid agus cineál an tráchta a láimhseálann an duine nó an eagraíocht atá freagrach;
- (f) a mhéid is féidir leis na daoine a ndéanann na rioscaí a bhaineann leis an oibríocht difear dóibh na rioscaí sin a mheasúnú agus a rialú;
- (g) torthaí gníomhaíochtaí deimhniúcháin agus maoirseachta a rinneadh cheana.

CAIBIDIL II

SÁBHÁILTEACHT EITLÍOCHTA A BHAINISTIÚ

Airteagal 5

An Clár Eorpach um Shábháilteacht Eitlíochta

1. Déanfaidh an Coimisiún, ar dhul dó i gcomhairle leis an nGníomhaireacht, doiciméad a ghlacadh, a fhoilsiú, agus a thabhairt cothrom le dáta mar is gá, ina ndéanfar cur síos ar fheidhmiú chóras sábháilteachta eitlíochta na hEorpa, maille leis na rialacha, gníomhaíochtaí agus próisis arna n-úsáid le sábháilteacht na heitlíochta sibhialta a bhainistiú san Aontas i gcomhréir leis an Rialachán seo (dá ngairfear feasta 'an Clár Eorpach um Shábháilteacht Eitlíochta').
2. Déanfar cur síos sa Chlár Eorpach um Shábháilteacht Eitlíochta ar na nithe seo a leanas, ar a laghad:
 - (a) beartas, cuspóirí agus acmhainní sábháilteachta eitlíochta na hEorpa;
 - (b) bainistíocht riosca ar shábháilteacht eitlíochta na hEorpa;
 - (c) áirithiú sábháilteachta eitlíochta na hEorpa;
 - (d) cur chun cinn sábháilteachta eitlíochta na hEorpa.

Déanfar cur síos freisin sa Chlár Eorpach um Shábháilteacht Eitlíochta ar an bpróiseas lena ndéanfar an Plean Eorpach um Shábháilteacht Eitlíochta, dá dtagraítear in Airteagal 6 agus a mbeidh dlúthbhaint leis ag na Ballstáit agus ag páirtithe leasmhara eile, a fhorbairt, a ghlacadh, a thabhairt cothrom le dáta agus a chur i bhfeidhm.

Airteagal 6

An Plean Eorpach um Shábháilteacht Eitlíochta

1. Déanfaidh an Gníomhaireacht Plean Eorpach um Shábháilteacht Eitlíochta a fhorbairt, a ghlacadh, a fhoilsiú, agus a thabhairt cothrom le dáta uair sa bhliain, ar a laghad, dá éis sin. Arna bhunú ar fhianaise ábhartha sábháilteachta, déanfar sa Plean Eorpach um Shábháilteacht Eitlíochta na príomhrioscaí sábháilteachta atá ar chóras sábháilteachta eitlíochta na hEorpa a shainaithint, agus na gníomhartha is gá chun na rioscaí sin a mhaolú a leagan amach.
2. Déanfaidh an Gníomhaireacht, le punann a bheidh tiomanta do na rioscaí sábháilteachta sin, tuairisc a thabhairt ar na rioscaí dá dtagraítear i mír 1, agus déanfaidh sí faireachán ar chur chun feidhme gníomhaíochtaí gaolmhara maolúcháin ag na páirtithe lena mbaineann, lena n-áireofar, más iomchuí, táscairí feidhmíochta sábháilteachta a leagan síos.

3. Agus na cuspóirí a leagtar amach in Airteagal 1 á dtabhairt san áireamh, déanfar, sa Phlean Eorpach um Shábháilteacht Eitlíochta, leibhéal inghlactha feidhmíochta sábháilteachta don Aontas Eorpach a shonrú, a bhféachfaidh na Ballstáit, an Coimisiún agus an Ghníomhaireacht lena bhaint amach i dteannta a chéile.

Airteagal 7

An Clár Náisiúnta um Shábháilteacht Eitlíochta

1. Déanfaidh gach Ballstát clár náisiúnta um shábháilteacht eitlíochta a chur ar bun chun sábháilteacht na heitlíochta sibhialta a bhainistiú, i dtaca leis na gníomhaíochtaí eitlíochta a thiocfaidh faoina chúram ('An Clár Náisiúnta um Shábháilteacht Eitlíochta'). Beidh an clár sin ar cóimhéid le méid agus castacht na ngníomhaíochtaí sin agus ag teacht leis an gClár Eorpach um Shábháilteacht Eitlíochta.
2. Déanfar na nithe seo a leanas, ar a laghad, a chuimsiú faoin gClár Náisiúnta um Shábháilteacht Eitlíochta:
 - (a) beartas, cuspóirí, agus acmhainní na sábháilteachta eitlíochta;
 - (b) bainistíocht riosca don tsábháilteacht eitlíochta;
 - (c) áirithiú na sábháilteachta eitlíochta;
 - (d) cur chun cinn na sábháilteachta eitlíochta.
3. Agus na cuspóirí a leagtar amach in Airteagal 1 agus an leibhéal inghlactha feidhmíochta sábháilteachta dá dtagraítear in Airteagal 6(3) á dtabhairt san áireamh, sonrófar sa Phlean Náisiúnta um Shábháilteacht Eitlíochta an leibhéal inghlactha feidhmíochta sábháilteachta atá le baint amach ar leibhéal náisiúnta i dtaca leis na gníomhaíochtaí eitlíochta a thiocfaidh faoi chúram an Bhallstáit lena mbaineann.

Airteagal 8

An Plean Náisiúnta um Shábháilteacht Eitlíochta

1. I dteannta leis an gClár Náisiúnta um Shábháilteacht Eitlíochta, cuirfear ar fáil freisin Plean Náisiúnta um Shábháilteacht Eitlíochta. Arna bhunú ar mheasúnú ar fhianaise ábhartha sábháilteachta, déanfaidh gach Ballstát, trí bhíthin an phlean sin, na príomhrioscaí sábháilteachta atá ar a chóras sábháilteachta eitlíochta náisiúnta féin a shainaithint, agus leagfaidh sé síos na gníomhartha is gá chun na rioscaí sin a mhaolú.
2. Cuimseofar sa Phlean Náisiúnta um Shábháilteacht Eitlíochta na rioscaí agus na gníomhaíochtaí sin a sainaithníodh sa Phlean Eorpach um Shábháilteacht Eitlíochta agus is ábhartha don Bhallstát lena mbaineann. Cuirfidh an Ballstát an Ghníomhaireacht ar an eolas maidir leis na rioscaí agus na gníomhaíochtaí sin a sainaithníodh sa Phlean Eorpach um Shábháilteacht Eitlíochta nach ábhartha, dar leis, dá chóras sábháilteachta eitlíochta náisiúnta féin maille leis na cúiseanna atá leis sin.

CAIBIDIL III

CEANGLAIS SHUBSTAINTEACHA

ROINN I

Aeracmhainneacht agus caomhnú an chomhshaoil

Airteagal 9

Ceanglais fhíor-riachtanacha

Gach aerárthach (lena inneall, liáin, páirteanna, agus trealamh neamhshuiteáilte) dá dtagraítear in Airteagal 2(1)(a) agus (b), ní mór dó cloí leis na ceanglais fhíor-riachtanacha a bhaineann le haeracmhainneacht (a leagtar amach in Iarscríbhinn II) agus, i dtaca le torann agus le hastaíochtaí, leis na ceanglais fhíor-riachtanacha um chomhoiriúnacht chomhshaoil táirgí (a leagtar amach in Iarscríbhinn III).

Airteagal 10

Comhlíonadh

1. I dtaca le haerárthaí (lena n-innill, liáin, páirteanna, agus trealamh neamhshuiteáilte) dá dtagraítear in Airteagal 2(1)(b)(i), déanfar a áirithiú go gcomhlíonann siad Airteagal 9 i gcomhréir le hAirteagal 11 go 16.
2. I dtaca le haerárthaí (lena n-innill, liáin, páirteanna, agus trealamh neamhshuiteáilte) dá dtagraítear in Airteagal 2(1)(a), déanfar a áirithiú go gcomhlíonann siad Airteagal 9 i gcomhréir le hAirteagal 11, 12 agus 15(1).

Airteagal 11

Dearadh na dTáirgí

Beidh dearadh gach táirge faoi réir deimhniúcháin agus déanfar deimhniú cineáil a eisiúint ina leith. Beidh aon athrú a chuirfear ar an deimhniú cineáil sin faoi réir deimhniúcháin agus eiseofar deimhniú i leith na n-athruithe sin, lena n-áirítear deimhnithe cineáil forlíontacha. Beidh gach dearadh deisiúcháin faoi réir deimhniúcháin agus déanfar formheas a eisiúint ina leith.

Eiseofar, arna n-iarraidh, an deimhniú cineáil sin, an deimhniú ar aon athrú sin, agus an formheas ar dhearthaí deisiúcháin sin, arna léiriú ag an iarratasóir go bhfuil dearadh an táirge i gcomhréir leis an mbonn deimhniúcháin cineáil a bunaíodh i gcomhréir leis na gníomhartha tarmligthe dá dtagraítear in Airteagal 18(1)(a)(i), agus nach bhfuil aon ghné nó tréith de chuid an táirge a fhágann go ndéanfadh sé díobháil don chomhshaoil nó go mbeadh sé dainséarach é a oibriú.

Eagraíocht a formheasadh i gcomhréir le hAirteagal 15 agus ar bronnadh de phribhléid uirthi na dearbhuithe nó formheasanna sin a eisiúint i gcomhréir leis na gníomhartha tarmligthe dá dtagraítear in Airteagal 18(1)(k), i gcás ina gcinneann an eagraíocht sin go bhfuil dearadh an táirge ag teacht leis na coinníollacha a bunaíodh sa dara fomhír, féadfaidh sí an deimhniú cineáil sin, an deimhniú ar aon athrú sin, agus an formheas ar dhearthaí deisiúcháin sin a eisiúint gan a iarraidh.

Ní theastóidh deimhniú cineáil ar leith le haghaidh dearadh innill nó lián a ndearnadh deimhniú air, i gcomhréir leis an Airteagal seo, le linn phróiseas deartha an aerárthaigh.

Airteagal 12

Dearadh na bpáirteanna

Mura mbunaítear a mhalairt le gníomhartha tarmligthe arna nglacadh de bhun Airteagal 18, beidh dearadh gach páirte faoi réir deimhniúcháin agus déanfar deimhniú cineáil a eisiúint ina leith.

Déanfar an deimhniú sin a eisiúint arna iarraidh, agus arna léiriú ag an iarratasóir go bhfuil dearadh na páirte i gcomhréir leis an mbonn deimhniúcháin a bunaíodh i gcomhréir le hAirteagal 18(1)(a)(ii).

Eagraíocht a formheasadh i gcomhréir le hAirteagal 15 agus ar bronnadh de phribhléid uirthi na deimhnithe sin a eisiúint i gcomhréir leis na gníomhartha tarmligthe dá dtagraítear in Airteagal 18(1)(k), i gcás ina gcinneann an eagraíocht sin go bhfuil dearadh na páirte ag teacht leis an mbonn deimhniúcháin a bunaíodh i gcomhréir le hAirteagal 18(1)(a)(ii), féadfaidh sí an deimhniú sin a eisiúint gan a iarraidh.

Ní theastóidh deimhniú cineáil ar leith le haghaidh dearadh páirte a ndearnadh deimhniú air, i gcomhréir le hAirteagal 11, le linn phróiseas deartha an táirge.

Airteagal 13

Dearadh trealamh neamhshuiteáilte

I gcás ina bhforáiltear amhlaidh sna gníomhartha tarmligthe a glacadh de bhun Airteagal 18, beidh dearadh trealamh neamhshuiteáilte faoi réir deimhniúcháin agus déanfar deimhniú a eisiúint ina leith.

Déanfar an deimhniú sin a eisiúint arna iarraidh sin, agus arna léiriú ag an iarratasóir go bhfuil dearadh an trealamh neamhshuiteáilte i gcomhréir leis an mbonn deimhniúcháin a bunaíodh i gcomhréir le hAirteagal 18(1)(a)(ii).

Eagraíocht a formheasadh i gcomhréir le hAirteagal 15 agus ar bronnadh de phribhléid uirthi na deimhnithe sin a eisiúint i gcomhréir leis na gníomhartha tarmligthe dá dtagraítear in Airteagal 18(1)(k), i gcás ina gcinneann an eagraíocht sin go bhfuil dearadh na páirte ag teacht leis an mbonn deimhniúcháin a bunaíodh i gcomhréir le hAirteagal 18(1)(a)(ii), féadfaidh sí an deimhniú sin a eisiúint gan a iarraidh.

Airteagal 14

Gach aerárthach ar leith

Beidh gach aerárthach ar leith faoi réir deimhniúcháin agus déanfar deimhniú aeracmhainneachta a eisiúint ina leith, agus, nuair a fhoráiltear amhlaidh sna gníomhartha tarmligthe arna nglacadh de bhun Airteagal 18, eiseofar deimhniú torainn freisin ina leith.

Is arna n-iarraidh a eiseofar na deimhnithe seo, agus arna léiriú ag an iarratasóir go bhfuil an t-aerárthach i gcomhréir leis an dearadh a deimhníodh i gcomhréir le

hAirteagal 11, agus go bhfuil sé i riocht a oibríthe go sábháilte agus i gcomhoiriúnacht don chomhshaol.

Airteagal 15

Eagraíochtaí

1. Mura mbunaítear a mhalairt le gníomhartha tarmligthe a glacadh de bhun Airteagal 18, beidh eagraíochtaí a bhfuil freagracht orthu as dearadh agus monarú táirgí, páirteanna agus trealamh neamhshuiteáilte, faoi réir deimhniúcháin agus déanfar formheas a eisiúint dóibh ina leith.

Déanfar an formheas sin a eisiúint arna iarraidh, agus arna léiriú ag an iarratasóir go bhfuil sé nó sí i gcomhréir leis na rialacha a bunaíodh leis na gníomhartha tarmligthe arna nglacadh de bhun Airteagal 18 d'fhonn a áirithiú go gcomhlíonfaí na ceanglais fhíor-riachtanacha dá dtagraítear in Airteagal 9. Sonrófar ar an bhformheas sin na pribhléidí a bronnadh ar an eagraíocht agus raon an fhormheasta.

2. Mura mbunaítear a mhalairt le gníomhartha tarmligthe a glacadh de bhun Airteagal 18, beidh eagraíochtaí a bhfuil freagracht orthu as cothabháil agus as bainistiú ar aeracmhainneacht leanúnach táirgí, páirteanna agus trealamh neamhshuiteáilte, faoi réir deimhniúcháin agus déanfar formheas a eisiúint dóibh ina leith.

Déanfar an formheas sin a eisiúint arna iarraidh, agus arna léiriú ag an iarratasóir go bhfuil sé nó sí i gcomhréir leis na rialacha a bunaíodh leis na gníomhartha tarmligthe arna nglacadh de bhun Airteagal 18 d'fhonn a áirithiú go gcomhlíonfaí na ceanglais fhíor-riachtanacha dá dtagraítear in Airteagal 9. Sonrófar ar an bhformheas sin na pribhléidí a bronnadh ar an eagraíocht maraon le raon an fhormheasta.

3. I gcás ina bhforáiltear amhlaidh sna gníomhartha tarmligthe a glacadh de bhun Airteagal 18, beidh eagraíochtaí atá rannpháirteach in oiliúint an phearsanra dá dtagraítear in Airteagal 16 faoi réir deimhniúcháin agus déanfar formheas a eisiúint dóibh.

Déanfar an formheas sin a eisiúint arna iarraidh, agus arna léiriú ag an iarratasóir go bhfuil sé nó sí i gcomhréir leis na rialacha a bunaíodh leis na gníomhartha tarmligthe a glacadh de bhun Airteagal 18 d'fhonn a áirithiú go gcomhlíonfaí na ceanglais fhíor-riachtanacha dá dtagraítear in Airteagal 9. Sonrófar ar an bhformheas sin na pribhléidí a bronnadh ar an eagraíocht agus raon an fhormheasta.

Airteagal 16

Pearsanra

I gcás ina bhforáiltear amhlaidh sna gníomhartha tarmligthe a glacadh de bhun Airteagal 18, beidh pearsanra a bhfuil freagracht orthu as táirge, páirt nó trealamh neamhshuiteáilte a scaoileadh i ndiaidh a gcothabhála, beidh siad faoi réir deimhniúcháin agus déanfar ceadúnas a eisiúint dóibh.

Eiseofar an ceadúnas sin arna iarraidh, agus arna léiriú ag an iarratasóir go bhfuil de chumas agus d'acmhainn aige nó aici na freagrachtaí a ghabhann leis na pribhléidí sin a chomhall i gcomhréir leis na ceanglais fhíor-riachtanacha dá dtagraítear in Airteagal 9. Sonrófar ar an gceadúnas sin na pribhléidí a bronnadh ar an eagraíocht agus raon an cheadúnais.

Airteagal 17

Maoluithe

1. De mhaolú ar mhír 9, 10, 11 agus ar mhír 12, mar is iomchuí:
 - (a) féadfar comhlíonadh na gceanglas fíor-riachtanach ábhartha dá dtagraítear in Airteagal 9 i dtaca le dearadh táirgí agus páirteanna, féadfar sin a mheas gan deimhniú a eisiúint, i gcás ina bhforáiltear amhlaidh leis na gníomhartha tarmligthe arna nglacadh de bhun Airteagal 18. Sa chás sin, is iad na gníomhartha tarmligthe sin a shaineoidh na coinníollacha agus na nósanna imeachta a bhainfidh leis an measúnú sin. Féadfar a fhoráil sna gníomhartha tarmligthe sin go gceadófar don eagraíocht atá freagrach as dearadh agus monarú na dtáirgí agus na bpáirteanna sin dearbhú a thabhairt go gcomhlíonann dearadh na dtáirgí agus na bpáirteanna sin na sonraíochtaí mionsonraithe sin a bunaíodh i gcomhréir leis na gníomhartha tarmligthe arna nglacadh de bhun Airteagal 18(1)(i) d'fhonn a áirithiú go gcomhlíonfadh na dearthaí sin na ceanglais fhíor-riachtanacha sin;
 - (b) i gcás nach gcomhlíonann dearadh an aerárthaigh na ceanglais fhíor-riachtanacha dá dtagraítear in Airteagal 9, féadfar deimhniú srianta ar chineál a eisiúint. Sa chás sin, eiseofar an deimhniú sin arna iarraidh, agus arna léiriú ag an iarratasóir go bhfuil dearadh an aerárthaigh ag teacht le sonraíochtaí sonracha aeracmhainneachta arna mbunú i gcomhréir leis na gníomhartha tarmligthe a glacadh de bhun Airteagal 18(1)(a)(ii), agus gur leor dearadh an aerárthaigh, i dtaca le haeracmhainneacht agus le comhoiriúnacht chomhshaoil, i bhfianaise na húsáide atá le baint as;
2. De mhaolú ar mhír 9, 10 agus ar mhír 14, mar is iomchuí:
 - (a) i gcomhréir leis na gníomhartha tarmligthe a glacadh de bhun Airteagal 18, eiseofar deimhniú srianta ar aeracmhainneacht nó deimhniú srianta ar thorann i gcás aerárthaí a ndearnadh dearbhú ar a dhearadh i gcomhréir le mír 1(a) nó ar eisíodh deimhniú cineáil srianta ina leith i gcomhréir le mír 1(b). Sa chás sin, is arna n-iarraidh a eiseofar na deimhnithe seo, agus arna léiriú ag an iarratasóir go bhfuil an t-aerárthach i gcomhréir leis an dearadh sin agus i riocht a oibrithe go sábháilte gan díobháil a dhéanamh don chomhshaoil;
 - (b) i gcomhréir leis na gníomhartha tarmligthe arna nglacadh de bhun Airteagal 18, féadfar ceadúnas eitilte a eisiúint lena gceadófar aerárthach atá gan deimhniú bailí aeracmhainneachta nó gan deimhniú bailí srianta ar aeracmhainneacht a oibriú. Sa chás sin, eiseofar an ceadúnas sin arna iarraidh, agus arna léiriú ag an iarratasóir go bhfuil an t-aerárthach in ann eitilt bhunúsach a dhéanamh go sábháilte.

Eagraíocht a formheasadh i gcomhréir le hAirteagal 15 agus ar bronnadh de phribhléid uirthi na ceadúnais eitilte sin a eisiúint i gcomhréir leis na gníomhartha tarmligthe dá dtagraítear in Airteagal 18(1)(k), i gcás ina gcinneann an eagraíocht sin go bhfuil an t-aerárthach in ann eitilt bhunúsach a dhéanamh go sábháilte, féadfaidh sí an ceadúnas eitilte a eisiúint gan a iarraidh.

Beidh an ceadúnas faoi réir teorainneacha iomchuí, mar a fhoráiltear sna gníomhartha tarmligthe sin, go háirithe i dtaca le sábháilteachta tríú páirtithe.

Airteagal 18

Cumhachtaí tarmligthe

1. I dtaca le haerárthaí dá dtagraítear in Airteagal 2(1)(a) agus (b), maille lena n-innill, liáin, páirteanna agus trealamh neamhshuiteáilte, tabharfar de chumhacht don Choimisiún gníomhartha tarmligthe a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 117 chun rialacha mionsonraithe a leagan síos ina dtaobh seo a leanas:
 - (a) na coinníollacha faoina mbunóidh an Ghníomhaireacht an t-iarratasóir agus faoina dtabharfaidh sí fógra don iarratasóir i gcomhréir le hAirteagal 66:
 - (i) an bonn deimhniúcháin cineáil is infheidhme maidir le táirge chun críocha an deimhniúcháin cineáil dá dtagraítear in Airteagal 11 agus 17(1)(b);
 - (ii) an bonn deimhniúcháin cineáil is infheidhme maidir le páirt nó le trealamh neamhshuiteáilte chun críocha an deimhniúcháin dá dtagraítear in Airteagal 12 agus 13;
 - (iii) na sonraíochtaí mionsonraithe aeracmhainneachta agus comhoiriúnachta comhshaoil is infheidhme maidir le haerárthaí atá i dteideal deimhniú srianta ar aeracmhainneacht nó deimhniú srianta ar thorann dá dtagraítear in Airteagal 17(2)(a);
 - (b) na coinníollacha faoina n-eiseoidh agus faoina scaipfidh an Ghníomhaireacht faisnéis éigeantach, i gcomhréir le hAirteagal 66, d'fhonn aeracmhainneacht leanúnach agus comhoiriúnacht chomhshaoil na dtáirgí a áirithiú, agus na coinníollacha faoina ndéanfar modhanna malartacha comhlíonta i gcás na faisnéise éigeantaí seo a fhormheas;
 - (c) na coinníollacha sonracha faoina gcomhlíonfaidh aerárthach dá dtagraítear in Airteagal 2(1)(b)(ii) na ceanglais fhíor-riachtanacha dá dtagraítear in Airteagal 9;
 - (d) na coinníollacha faoina ndéanfar na deimhnithe dá dtagraítear in Airteagal 11, 12, 13, 14, 17(1)(b) agus 17(2), a eisiúint, a choinneáil ar bun, a leasú, a chur ar fionraí nó a chúlghairm, lena n-áirítear:
 - (i) na coinníollacha a bhaineann le cásanna ina mbeidh nó nach mbeidh gá le deimhnithe dá leithéid, de réir mar is infheidhme, d'fhonn na cuspóirí a leagtar síos in Airteagal 1 a bhaint amach agus aird á tabhairt ar chineál agus ar riosca na gníomhaíochta atá i gceist;
 - (ii) na coinníollacha a bhaineann le tréimhse na ndeimhnithe sin agus lena n-athnuachan más teoranta dá dtréimhse;
 - (iii) na coinníollacha a bhaineann le heisiúint agus le húsáid na ndeimhnithe srianta ar aeracmhainneacht agus na ndeimhnithe srianta ar thorann dá dtagraítear in Airteagal 17(2)(a);
 - (iv) na coinníollacha a bhaineann le heisiúint agus le húsáid na gceadúnas eitilte dá dtagraítear in Airteagal 17(2)(b);
 - (v) sonraí na hoiriúnachta oibríochtúla, lena n-áirítear:
 - an t-íos-siollabas cothabhála chun rátáil cineáil ar an bpearsanra a cháiliú;

- an t-íos-siollabas chun rátáil cineáil a dhéanamh ar phíolótaí agus na sonraí tagartha chun ionsamhlóirí gaolmhara a cháiliú go hoibiachtúil;
 - an máistirliosta de threalamh íosta, más iomchuí;
 - sonraí atá ábhartha don fhoireann chábáin maidir le cineál an aerárthaigh;
 - mionsonraíochtaí breise d'fhonn a áirithiú go gcomhlíonfar Roinn III den Chaibidil seo;
- (vi) na coinníollacha a bhaineann le cothabháil táirgí, páirteanna agus trealamh neamhshuiteáilte;
- (vii) na coinníollacha a bhaineann le bainistiú aeracmhainneacht leanúnach an aerárthaigh;
- (e) na ceanglais aeracmhainneachta bhreise is gá d'fhonn tacú leis an aeracmhainneacht leanúnach agus d'fhonn an tsábháilteacht a fheabhsú, i gcás táirgí, páirteanna agus trealamh neamhshuiteáilte a ndearnadh deimhniú ar a ndearadh cheana;
- (f) na coinníollacha faoina ndéanfar na formheasanna dá dtagraítear in Airteagal 15 a eisiúint, a choinneáil ar bun, a leasú, a chur ar fionraí nó a chúlghairm, lena n-áirítear na cásanna ina mbeidh nó nach mbeidh gá le formheasanna dá leithéid d'fhonn na cuspóirí a leagtar síos in Airteagal 1 a bhaint amach agus aird á tabhairt ar chineál agus ar riosca na gníomhaíochta atá i gceist;
- (g) na coinníollacha faoina ndéanfar na ceadúnais dá dtagraítear in Airteagal 16 a eisiúint, a choinneáil ar bun, a leasú, a chur ar fionraí nó a chúlghairm, lena n-áirítear na cásanna ina mbeidh gá le ceadúnais dá leithéid d'fhonn na cuspóirí a leagtar síos in Airteagal 1 a bhaint amach agus aird á tabhairt ar chineál agus ar riosca na gníomhaíochta atá i gceist;
- (h) na pribhléidí agus na freagrachtaí a bheidh ag sealbhóirí deimhnithe arna n-eisiúint de bhun na Roinne seo agus ag na heagraíochtaí a rinne dearbhuithe i gcomhréir le hAirteagal 17(1)(a);
- (i) na coinníollacha faoin mbunófar na sonraíochtaí mionsonraithe is infheidhme i dtaca le dearadh táirgí agus páirteanna atá faoi réir dearbhú i gcomhréir le hAirteagal 17(1)(a);
- (j) na coinníollacha agus na nósanna imeachta, lena n-áirítear na coinníollacha agus na teorainneacha oibríochtúla, faoina ndéanfar, i gcomhréir le hAirteagal 17(1)(a), aeracmhainneacht agus comhoiriúnacht chomhshaoil na dtáirgí agus na bpáirteanna a mheasúnú gan ceanglas a bheith ann deimhniú a eisiúint;
- (k) na coinníollacha faoina mbeidh de phribhléid ag eagraíochtaí ar eisíodh dóibh formheas eagraíochta i gcomhréir le hAirteagal 15 na deimhnithe dá dtagraítear in Airteagal 11, 12, 13 agus 17(2)(b) a eisiúint;
- (l) na coinníollacha faoina nglacfar le deimhnithe, le faisnéis faoin aeracmhainneacht leanúnach agus le doiciméadacht eile ar ábhar di an aeracmhainneacht, a eisítear i gcomhréir le dlíthe an tríú tír, d'fhonn Airteagal 57 a chur i bhfeidhm;
2. I dtaca le haeracmhainneacht agus comhoiriúnacht chomhshaoil aerárthaí (maille lena n-innill, liáin, páirteanna agus trealamh neamhshuiteáilte) dá dtagraítear in Airteagal 2(1)(a) agus (b), tabharfar de chumhacht don Choimisiún, trí bhíthin

gníomhartha tarmligthe arna nglacadh i gcomhréir le hAirteagal 117, Iarscríbhinn II agus Iarscríbhinn III a leasú nó a fhorlíonadh, nuair is gá sin ar chúiseanna a bhaineann le forbairtí teicniúla, oibríochtúla nó eolaíochta nó le fianaise i réimse na haeracmhainneachta nó na comhoiriúnachta comhshaoil, d'fhoill na cuspóirí a leagtar síos in Airteagal 1 a bhaint amach, agus a mhéid is gá chuige sin.

Roinn II

Foireann an Eitleáin

Airteagal 19

Na ceanglais fhíor-riachtanacha

Píolótaí agus foireann chábáin atá páirteach in oibriú aerárthaí dá dtagraítear in Airteagal 2(1)(b), maille le feistí oiliúna ionsamhalta eitilte, agus daoine agus eagraíochtaí atá rannpháirteach in oiliúint, i dtástáil, i seiceáil agus i measúnú leighis a dhéanamh ar na píolótaí agus ar an bhfoireann chábáin sin, déanfaidh siad na ceanglais fhíor-riachtanacha a leagtar síos in Iarscríbhinn IV a chomhlíonadh.

Airteagal 20

Píolótaí

1. Mura mbunaítear a mhalairt le gníomhartha tarmligthe a glacadh de bhun Airteagal 25, beidh píolótaí faoi réir deimhniúcháin agus déanfar ceadúnas píolóta agus deimhniú leighis píolóta is iomchuí don oibríocht atá le déanamh a eisiúint dóibh.
2. Déanfar an ceadúnas píolóta sin a eisiúint arna iarraidh, agus arna léiriú ag an iarratasóir go bhfuil sé nó sí i gcomhréir leis na rialacha a bunaíodh leis na gníomhartha tarmligthe arna nglacadh de bhun Airteagal 25 d'fhoill a áirithiú go gcomhlíonfaí na ceanglais fhíor-riachtanacha dá dtagraítear in Airteagal 19 i dtaca le heolas teoiriciúil, scil phraiticiúil, inniúlacht teanga agus taithí.
3. Déanfar an ceadúnas píolóta sin a eisiúint arna iarraidh, agus arna léiriú ag an iarratasóir go bhfuil sé nó sí i gcomhréir leis na rialacha a bunaíodh leis na gníomhartha tarmligthe arna nglacadh de bhun Airteagal 25 d'fhoill a áirithiú go gcomhlíonfaí na ceanglais fhíor-riachtanacha dá dtagraítear in Airteagal 19 i dtaca le dea-shláinte.
4. Sonrófar ar na ceadúnais agus ar na deimhnithe leighis píolóta sin na pribhléidí a deonaíodh don pháilóta.

Airteagal 21

An fhoireann chábáin

Beidh foireann chábáin atá rannpháirteach in oibríochtaí aeriompair tráchtála faoi réir deimhniúcháin agus déanfar fianú a eisiúint ina leith.

I gcás ina bhforáiltear amhlaidh sna gníomhartha tarmligthe a glacadh de bhun Airteagal 25, beidh foireann chábáin atá rannpháirteach in oibríochtaí nach oibríochtaí aeriompair tráchtála iad, beidh siad faoi réir deimhniúcháin agus déanfar fianú a eisiúint ina leith.

Déanfar na fianuithe sin a eisiúint arna n-iarraidh, agus arna léiriú ag an iarratasóir go bhfuil sé nó sí i gcomhréir leis na rialacha a bunaíodh leis na gníomhartha tarmligthe arna nglacadh de bhun Airteagal 25 d'fhonn a áirithiú go gcomhlíonfaí na ceanglais fhíor-riachtanacha dá dtagraítear in Airteagal 19 i dtaca le heolas teoiriciúil, scil phraiticiúil, agus dea-shláinte.

Airteagal 22

Eagraíochtaí oiliúna agus ionaid aerleighis

Mura mbunaítear a mhalairt leis na gníomhartha tarmligthe a glacadh de bhun Airteagal 25, beidh na heagraíochtaí um oiliúint ar phíolótaí agus ar fhoirne eitilte, agus na hionaid aerleighis, faoi réir deimhniúcháin agus déanfar formheas a eisiúint dóibh.

Déanfar an formheas sin a eisiúint arna iarraidh, agus arna léiriú ag an iarratasóir go bhfuil sé nó sí i gcomhréir leis na rialacha a bunaíodh leis na gníomhartha tarmligthe arna nglacadh de bhun Airteagal 25 d'fhonn a áirithiú go gcomhlíonfaí na ceanglais fhíor-riachtanacha dá dtagraítear in Airteagal 19.

Sonrófar ar an bhformheas sin na pribhléidí a bronnadh ar an eagraíocht.

Airteagal 23

Feistí oiliúna ionsamhalta eitilte

Mura suitear a mhalairt leis na gníomhartha tarmligthe a glacadh de bhun Airteagal 25, beidh gach feiste oiliúna ionsamhalta eitilte a úsáidfear le píolótaí a oiliúint faoi réir deimhniúcháin agus déanfar deimhniú a eisiúint ina leith.

Déanfar an deimhniú sin a eisiúint arna iarraidh, agus arna léiriú ag an iarratasóir go bhfuil an feiste i gcomhréir leis na rialacha a bunaíodh leis na gníomhartha tarmligthe arna nglacadh de bhun Airteagal 25 d'fhonn a áirithiú go gcomhlíonfaí na ceanglais fhíor-riachtanacha dá dtagraítear in Airteagal 19.

Airteagal 24

Teagascóirí agus scrúdaitheoirí

Mura mbunaítear a mhalairt leis na gníomhartha tarmligthe a glacadh de bhun Airteagal 25, beidh daoine a bhfuil freagracht orthu as oiliúint eitilte, as oiliúint ionsamhalta eitilte, nó as oiliúint na foirne cábáin, nó as measúnú a dhéanamh ar scil na bpíolótaí nó na foirne cábáin, maille le scrúdaitheoirí aerleighis, beidh siad faoi réir deimhniúcháin agus déanfar deimhniú a eisiúint dóibh.

Déanfar an deimhniú sin a eisiúint arna iarraidh, agus arna léiriú ag an iarratasóir go bhfuil sé nó sí i gcomhréir leis na rialacha a bunaíodh leis na gníomhartha tarmligthe a glacadh de bhun Airteagal 25 d'fhonn a áirithiú go gcomhlíonfaí na ceanglais fhíor-riachtanacha dá dtagraítear in Airteagal 19.

Sonrófar ar an deimhniú sin na pribhléidí a bronnadh.

Cumhachtaí tarmligthe

1. I dtaca le píolótaí agus foirne cábáin atá rannpháirteach in oibriú aerárthaí dá dtagraítear in Airteagal 2(1)(b), maille le feistí oiliúna ionsamhalta eitilte, agus le daoine agus eagraíochtaí atá rannpháirteach in oiliúint, i dtástáil, i seiceáil agus i measúnú leighis a dhéanamh ar na píolótaí agus ar na foirne cábáin sin, tabharfar de chumhacht don Choimisiún gníomhartha tarmligthe a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 117 d'fhonn rialacha mionsonraithe a leagan síos ina dtaobh seo a leanas:
 - (a) na rátálacha éagsúla a bheidh ann do cheadúnais píolótaí agus do na deimhnithe leighis píolóta dá dtagraítear in Airteagal 20 ar leordhóthanach iad do na cineálacha éagsúla gníomhaíochtaí a dhéantar;
 - (b) na coinníollacha faoina n-aithneofar oiliúint agus taithí a fuarthas ar bord aerárthaí nach bhfuil faoi réir an Rialacháin seo agus ceadúnas píolóta dá dtagraítear in Airteagal 20(2) á lorg;
 - (c) na coinníollacha faoina ndéanfar ceadúnais náisiúnta píolóta maille le ceadúnais náisiúnta aerinnealtóra, a eisíodh ar bhonn dhlí an Bhallstáit, a iompú sna ceadúnais píolótaí dá dtagraítear in Airteagal 20(2), chomh maith leis na coinníollacha faoina ndéanfar deimhnithe náisiúnta leighis, a eisíodh ar bhonn dhlí an Bhallstáit, a iompú sna deimhnithe aerleighis píolóta dá dtagraítear in Airteagal 20(3);
 - (d) pribhléidí agus freagrachtaí na sealbhóirí ceadúnas, rátálacha ceadúnas, deimhnithe leighis, formheasanna, fianuithe agus deimhnithe dá dtagraítear i mír 20, 21, 22, 23 agus 24;
 - (e) na coinníollacha faoina ndéanfar na ceadúnais, rátálacha, deimhnithe leighis, formheasanna, fianuithe agus deimhnithe dá dtagraítear in Airteagal 20, 21, 22, 23 agus 24 a eisiúint, a choinneáil ar bun, a leasú, a chur ar fionraí nó a chúlghairm, lena n-áirítear na cásanna ina mbeidh nó nach mbeidh gá le ceadúnais, rátálacha, deimhnithe leighis, formheasanna, fianuithe agus deimhnithe dá leithéid d'fhonn na cuspóirí a leagtar síos in Airteagal 1 a bhaint amach agus aird á tabhairt ar chineál agus ar riosca na gníomhaíochta atá i gceist;
 - (f) na coinníollacha faoina nglacfar le ceadúnais píolóta, le deimhnithe leighis píolóta agus le fianaithe foireann chábáin a eisítear i gcomhréir le dlíthe an tríú tír, d'fhonn Airteagal 57 a chur i bhfeidhm.
 - (g) na coinníollacha faoina dteormiscfear, faoina dteorannófar, nó faoina mbeidh gníomhaíochtaí a rialáiltear leis an Roinn seo faoi réir coinníollacha áirithe ar mhaithe leis an tsábháilteacht.
2. I dtaca le píolótaí agus foirne cábáin atá páirteach in oibriú aerárthaí dá dtagraítear in Airteagal 2(1)(b), chomh maith le feistí oiliúna ionsamhalta eitilte, agus le daoine agus eagraíochtaí atá rannpháirteach in oiliúint, i dtástáil, i seiceáil agus i measúnú leighis na bpíolótaí agus na bhfoirne cábáin sin, tabharfar de chumhacht don Choimisiún, trí bhíthin gníomhartha tarmligthe arna nglacadh i gcomhréir le hAirteagal 117, Iarscríbhinn IV a leasú nó a fhorlíonadh, nuair is gá sin ar chúiseanna a bhaineann le forbairtí teicniúla, oibríochtúla nó eolaíochta nó le fianaise sábháilteachta a bhaineann leis an bhfoireann eitilte, d'fhonn na cuspóirí a leagtar síos in Airteagal 1 a bhaint amach, agus a mhéid is gá chuige sin.
3. Áireofar leis na rialacha dá dtagraítear i mír 1 agus 2, más iomchuí, forálacha maidir le ceadúnais píolóta agus rátálacha den uile chineál is riachtanach faoi Choinbhinsiún

Chicago. Féadfar a áireamh freisin leis na rialacha sin forálacha maidir le cineálacha eile ceadúnais agus rátála a eisiúint.

ROINN III

Oibríochtaí aeir

Airteagal 26

Na ceanglais fhíor-riachtanacha

Comhlíonfaidh oibriú aerárthaí dá dtagraítear in Airteagal 2(1)(b) na ceanglais fhíor-riachtanacha a leagtar síos in Iarscríbhinn VI agus, más infheidhme, in Iarscríbhinn VII agus VIII.

Airteagal 27

Oibreoirí

1. Beidh oibreoirí a bhfuil príomhionad gnó dá gcuid laistigh den chríoch atá faoi réir ag forálacha na gConarthaí agus atá ag gabháil d'oibríochtaí aeriompair tráchtála, beidh siad faoi réir deimhniúcháin agus déanfar deimhniú a eisiúint dóibh.

Déanfar an deimhniú sin a eisiúint arna iarraidh, agus arna léiriú ag an iarratasóir go bhfuil sé nó sí i gcomhréir leis na rialacha a bunaíodh leis na gníomhartha tarmligthe arna nglacadh de bhun Airteagal 28 d'fhonn a áirithiú go gcomhlíonfaí na ceanglais fhíor-riachtanacha dá dtagraítear in Airteagal 26. Sonrófar ar an deimhniú sin na pribhléidí a bronnadh ar an oibreoir agus raon na n-oibríochtaí.

2. I gcás ina bhforáiltear amhlaidh sna gníomhartha tarmligthe a glacadh de bhun Airteagal 28, oibreoirí atá bunaithe nó lonnaithe sa chríoch atá faoi réir ag forálacha na gConarthaí, nó a bhfuil príomhionad gnó acu inti, agus iad a bheith rannpháirteach in oibríochtaí nach oibríochtaí aeriompair tráchtála iad, beidh siad faoi réir deimhniúcháin agus déanfar deimhniú a eisiúint dóibh.

Déanfar an deimhniú sin a eisiúint arna iarraidh, agus arna léiriú ag an iarratasóir go bhfuil sé nó sí i gcomhréir leis na rialacha a bunaíodh leis na gníomhartha tarmligthe arna nglacadh de bhun Airteagal 28 d'fhonn a áirithiú go gcomhlíonfaí na ceanglais fhíor-riachtanacha dá dtagraítear in Airteagal 26. Sonrófar ar an deimhniú sin na pribhléidí a bronnadh ar an oibreoir agus raon na n-oibríochtaí.

De mhaolú ar an gcéad fhomhír, i gcás ina bhforáiltear amhlaidh sna gníomhartha tarmligthe a glacadh de bhun Airteagal 28, oibreoirí atá bunaithe nó lonnaithe i gcríoch na mBallstát sin atá faoi réir ag forálacha na gConarthaí, nó a bhfuil príomhionad gnó acu inti, agus iad a bheith rannpháirteach in oibríochtaí nach oibríochtaí aeriompair tráchtála iad, beidh de chead acu a dhearbhu go bhfuil de chumas agus d'acmhainn acu na freagrachtaí a ghabhann leis na hoibríochtaí sin a chomhall i gcomhréir leis na ceanglais fhíor-riachtanacha dá dtagraítear in Airteagal 26.

3. Oibreoirí atá bunaithe nó lonnaithe lasmuigh de chríoch na mBallstát sin atá faoi réir ag forálacha na gConarthaí, nó a bhfuil príomhionad gnó acu lasmuigh di, ach ar Ballstát a dhéanann feidhmeanna agus cúraimí an stáit arb as don oibreoir faoi Choinbhinsiún Chicago a chomhlíonadh, áiritheoidh gach Ballstát go gcomhlíonfaidh na hoibreoirí sin, maille le pearsanra agus eagraíochtaí atá rannpháirteach sna

hoibríochtaí seo, agus iad ag oibriú aerárthaí san Aerspás Eorpach Aonair, go gcomhlíonfaidh siad leibhéal sábháilteachta atá coibhéiseach leis an leibhéal a bhunaítear leis an Rialachán seo.

Airteagal 28

Cumhachtaí tarmligthe

1. I dtaca le hoibriú aerárthaí dá dtagraítear in Airteagal 2(1)(b), tabharfar de chumhacht don Choimisiún gníomhartha tarmligthe a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 117 d'fhonn rialacha mionsonraithe a leagan síos ina dtaobh seo a leanas:
 - (a) na coinníollacha sonracha faoi oibriú aerárthaí i gcomhréir leis na ceanglais fhíor-riachtanacha dá dtagraítear in Airteagal 26;
 - (b) na coinníollacha faoina ndéanfar na deimhnithe dá dtagraítear in Airteagal 27(1) agus (2) a eisiúint, a choinneáil ar bun, a leasú, a chur ar fionraí nó a chúlghairm, lena n-áirítear na cásanna ina mbeidh gá lena leithéid de dheimhnithe nó a gceadófar a leithéid de dhearbhuirte d'fhonn na cuspóirí a leagtar síos in Airteagal 1 a bhaint amach agus aird á tabhairt ar chineál agus ar riosca na gníomhaíochta atá i gceist, mar is infheidhme;
 - (c) na pribhléidí agus freagrachtaí a bheidh ag sealbhóirí na ndeimhnithe sin dá dtagraítear in Airteagal 27(1) agus (2) agus ag na hoibreoirí a eiseoidh dearbhuithe de bhun na rialacha mionsonraithe dá dtagraítear i bpointe (b);
 - (d) na ceanglais a bheidh le comhlíonadh ag gach oibreoir (lena fhoireann eitle) dá dtagraítear in Airteagal 27(1) agus (2) i dtaca le teorainneacha ama eitle agus ama dualgais, chomh maith le ceanglais scithe na foirne eitle;
 - (e) na ceanglais bhreise sin is gá chun a áirithiú go gcomhlíonfaí na ceanglais fhíor-riachtanacha dá dtagraítear in Airteagal 26 is infheidhme d'oibreoirí atá bunaithe nó lonnaithe lasmuigh de chríoch na mBallstát sin atá faoi réir ag forálacha na gConarthaí, nó a bhfuil príomhionad gnó acu laistigh di, i gcás ina bhfuil comhaontú códroinnte nó comhaontú léasa fhliuch idir na hoibreoirí sin agus oibreoirí atá bunaithe nó lonnaithe lasmuigh den chríoch sin, nó a bhfuil príomhionad gnó acu lasmuigh di;
 - (f) na coinníollacha agus nósanna imeachta is gá chun a áirithiú go gcomhlíonfaí na riachtanais fhíor-riachtanacha dá dtagraítear in Airteagal 26 i dtaca le scéimeanna aonair um shonrú ama eitle, agus i dtaca le tuairimí na Gníomhaireachta a eisiúint faoi Airteagal 65(7);
 - (g) na coinníollacha faoina dtoirmiscfear, faoina dteorannófar oibriú aerárthaí, nó faoina mbeidh sé faoi réir coinníollacha áirithe ar mhaithe leis an tsábháilteacht.
2. I dtaca le hoibriú aerárthaí dá dtagraítear in Airteagal 2(1)(b), tabharfar de chumhacht don Choimisiún, trí bhíthin gníomhartha tarmligthe arna nglacadh i gcomhréir le hAirteagal 117, Iarscríbhinn V agus, más infheidhme, Iarscríbhinn VII agus VIII, a leasú nó a fhorlíonadh, nuair is gá sin ar chúiseanna a bhaineann le forbairtí teicniúla, oibríochtúla nó eolaíochta nó le fianaise sábháilteachta a bhaineann le hoibríochtaí aeir, d'fhonn na cuspóirí atá leagtha síos in Airteagal 1 a bhaint amach, agus a mhéid is gá chuige sin.

Roinn IV

Aeradróim

Airteagal 29

Na ceanglais fhíor-riachtanacha

I dtaca le haeradróim, lena dtrealamh agus lena n-oibriú, le soláthar seirbhísí láimhseála ar an talamh agus le seirbhísí bainistíochta naprúin in aeradróim, comhlíonfaidh na nithe sin ar fad na ceanglais fhíor-riachtanacha a leagtar síos in Iarscríbhinn VII agus, más infheidhme, in Iarscríbhinn VIII.

Airteagal 30

Deimhniúchán aeradróm

1. Beidh gach aeradróm faoi réir deimhniúcháin agus déanfar deimhniú a eisiúint ina leith. Beidh aon athrú a chuirfear ar an deimhniú sin faoi réir deimhniúcháin agus eiseofar deimhniú ar athrú ina leith.

Eiseofar an deimhniú agus an deimhniúchán ar aon athrú a chuirfear ar an deimhniú sin arna léiriú ag an iarratasóir go bhfuil an t-aeradróm i gcomhréir leis an mbonn do dheimhniúchán aeradróim a leagtar amach i mír 2, agus nach bhfuil aon ghné nó tréith de chuid an aeradróim a fhágann nach bhfuil sé sábháilte é a oibriú.

Cuimseofar an t-aeradróm agus a threalamh leis an deimhniú.

2. A bhfuil anseo síos a bheidh mar bhonn le deimhniúchán aeradróim:
 - (a) na sonraíochtaí deimhniúcháin is infheidhme maidir leis an gcineál aeradróim;
 - (b) na forálacha ar ina leith a glacadh le leibhéal coibhéiseach sábháilteachta;
 - (c) na sonraíochtaí mionsonraithe speisialta teicniúla is gá nuair a fhágann gnéithe de dhearadh aeradróim áirithe nó an taithí oibríochta a bhaineann leis nach leor nó nach iomchuí aon cheann de na sonraíochtaí dá dtagraítear i bpointe (a) d'fhonn a áirithiú go gcomhlíonfaí na ceanglais fhíor-riachtanacha a leagtar amach in Airteagal 29;

Airteagal 31

Trealamh aeradróim is sonrach don tsábháilteacht

1. I gcás ina bhforáiltear amhlaidh sna gníomhartha tarmligthe a glacadh de bhun Airteagal 34, beidh trealamh aeradróim is sonrach don tsábháilteacht nó trealamh a ndéantar nó a mbeartaítear é a úsáid in aeradróm, beidh sé faoi réir deimhniúcháin agus déanfar deimhniú a eisiúint ina leith.

Déanfar deimhniú an trealaimh sin a eisiúint arna iarraidh, agus arna léiriú ag an iarratasóir go gcomhlíonann an trealamh na sonraíochtaí mionsonraithe a bunaíodh i gcomhréir le hAirteagal 34 d'fhonn a áirithiú go gcomhlíonfaí na ceanglais fhíor-riachtanacha dá dtagraítear in Airteagal 29.

2. De mhaolú ar mhír 1, i gcás ina bhforáiltear amhlaidh sna gníomhartha tarmligthe a glacadh de bhun Airteagal 34, eagraíochtaí atá rannpháirteach i ndearadh, i monarú agus i gcothabháil trealamh aeradróim is sonrach don tsábháilteacht, beidh de chead

acu a dhearbhu go bhfuil an trealamh sin i gcomhréir leis na ceanglais fhíor-riachtanacha dá dtagraítear in Airteagal 29.

Airteagal 32

Eagraíochtaí

1. Beidh gach eagraíocht a bhfuil freagracht uirthi as aeradróm a oibriú faoi réir deimhniúcháin agus déanfar deimhniú a eisiúint ina leith.

Déanfar an deimhniú sin a eisiúint arna iarraidh, agus arna léiriú ag an iarratasóir go bhfuil sé nó sí i gcomhréir leis na rialacha a bunaíodh leis na gníomhartha tarmligthe arna nglacadh de bhun Airteagal 34 d'fhonn a áirithiú go gcomhlíonfaí na ceanglais fhíor-riachtanacha dá dtagraítear in Airteagal 29.

Sonrófar ar an deimhniú sin na pribhléidí a bronnadh ar an eagraíocht dheimhnithe agus raon an deimhnithe.

2. Eagraíochtaí a bhfuil freagracht orthu as seirbhísí láimhseála ar an talamh agus as seirbhísí bainistíochta napruin in aeradróim atá faoi réir an Rialacháin seo, dearbhóidh siad go bhfuil de chumas agus d'acmhainn acu na freagrachtaí a ghabhann leis na seirbhísí sin atá á soláthar acu a chomhall i gcomhréir leis na ceanglais fhíor-riachtanacha dá dtagraítear in Airteagal 29.

Airteagal 33

Coimirciú an limistéir thart ar an aeradróm

1. Áiritheoidh na Ballstáit go bhfuil i bhfeidhm na bearta is gá chun aeradróim atá lonnaithe ina gcríoch féin a choimirciú ar ghníomhaíochtaí agus ar fhorbairtí sa limistéar máguaird a d'fhéadfadh bheith ina gcúis le rioscaí neamh-inghlactha d'aerárthaí a úsáideann an t-aeradróm.
2. Déanfaidh na heagraíochtaí sin dá dtagraítear in Airteagal 32(1) faireachán ar ghníomhaíochtaí agus ar fhorbairtí a d'fhéadfadh bheith ina gcúis le rioscaí neamh-inghlactha don eitlíocht sa limistéar thart ar pé aeradróm arb iad atá freagrach as a oibriú. Cuirfidh siad i bhfeidhm, de réir a n-acmhainne, pé bearta is gá chun na rioscaí sin a mhaolú agus i gcás nach bhfuil d'acmhainn acu sin a dhéanamh, díreoidh siad aird na n-údarás inniúil sa Bhallstát ina bhfuil an t-aeradróm lonnaithe ar na rioscaí sin.

Airteagal 34

Cumhachtaí tarmligthe

1. I dtaca le haeradróim, le trealamh aeradróim is sonrach don tsábháilteacht, le hoibriú aeradróm, agus le soláthar seirbhísí láimhseála ar an talamh agus le seirbhísí bainistíochta napruin, tabharfar de chumhacht don Choimisiún gníomhartha tarmligthe a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 117 d'fhonn rialacha mionsonraithe a leagan síos ina dtaobh seo a leanas:
 - (a) na coinníollacha sonracha lena ndéanfar aeradróim a oibriú i gcomhréir leis na ceanglais fhíor-riachtanacha dá dtagraítear in Airteagal 29;

- (b) na coinníollacha faoina mbunófar an t-iartrasóir agus faoina dtabharfar fógra dó nó di, i gcomhréir le hAirteagal 30(2), faoin mbonn deimhniúcháin is infheidhme d'aeradróm d'fhonn deimhniúchán a eisiúint i gcomhréir le hAirteagal 30(1);
 - (c) na coinníollacha faoina mbunófar an t-iartrasóir agus faoina dtabharfar fógra dó nó di faoi na sonraíochtaí mionsonraithe is infheidhme do threalamh aeradróim is sonrach don tsábháilteacht d'fhonn deimhniúchán a eisiúint i gcomhréir le hAirteagal 31(1);
 - (d) na coinníollacha faoina ndéanfar deimhnithe aeradróim dá dtagraítear in Airteagal 30 a eisiúint, a choinneáil ar bun, a leasú, a chur ar fionraí nó a chúlghairm, lena n-áirítear srianta oibriúcháin a bhaineann le dearadh sonrach an aeradróim;
 - (e) na coinníollacha faoina ndéanfar deimhnithe do threalamh aeradróim is sonrach don tsábháilteacht dá dtagraítear in Airteagal 31 a eisiúint, a choinneáil ar bun, a leasú, a chur ar fionraí nó a chúlghairm, lena n-áirítear na cásanna ina mbeidh gá lena leithéid de dheimhnithe nó ina gceadófar dearbhuithe d'fhonn na cuspóirí a leagtar síos in Airteagal 1 a bhaint amach agus aird á tabhairt ar chineál agus ar riosca na gníomhaíochta atá i gceist, mar is infheidhme;
 - (f) na coinníollacha faoina ndéanfar na deimhnithe dá dtagraítear i mír 32(1) a eisiúint, a choinneáil ar bun, a leasú, a chur ar fionraí nó a chúlghairm;
 - (g) na pribhléidí agus freagrachtaí a bheidh ag sealbhóirí na ndeimhnithe sin dá dtagraítear in Airteagal 30, 31(1) agus 32(1), agus ag na heagraíochtaí sin a eiseoidh dearbhuithe i gcomhréir le hAirteagal 31(2);
 - (h) na coinníollacha agus na nósanna imeachta don dearbhú a dhéanfaidh eagraíochtaí a sholáthraíonn seirbhísí láimhseála ar an talamh agus seirbhísí bainistíochta naprúin i gcomhréir le hAirteagal 32(2);
 - (i) pribhléidí agus freagrachtaí na n-eagraíochtaí sin a sholáthraíonn seirbhísí láimhseála ar an talamh agus seirbhísí bainistíochta naprúin agus a bhfuil dearbhuithe eisithe acu i gcomhréir le hAirteagal 32(2);
 - (j) na coinníollacha faoina nglacfar deimhnithe náisiúnta aeradróim arna n-eisiúint ag Ballstáit ar bhonn a ndlí náisiúnta féin, agus faoina n-iompófar na deimhnithe sin sna deimhnithe aeradróim dá dtagraítear in Airteagal 30, maille leis na bearta atá údaraithe cheana féin ag an mBallstát lena mbaineann ar bhonn claontaí fógartha arna gcóimheas leis an 14ú hIarscríbhinn a ghabhann le Coinbhinsiún Chicago;
 - (k) na coinníollacha faoina ndéanfar oibriú aeradróim, nó gníomhaíochtaí na n-eagraíochtaí sin dá dtagraítear in Airteagal 32(2) a thoirmeasc, a theorannú nó a thabhairt faoi réir coinníollacha áirithe ar mhaithe leis an tsábháilteacht.
 - (l) na coinníollacha faoina n-eiseoidh agus faoina scaipfidh an Ghníomhaireacht, agus na húdaráis náisiúnta inniúla, faisnéis éigeantach, i gcomhréir le hAirteagal 65(6), d'fhonn an tsábháilteacht a áirithiú i dtaca le hoibríochtaí aeradróim agus le trealamh aeradróim.
2. I dtaca le haeradróim, lena dtrealamh agus lena n-oibriú, le seirbhísí láimhseála ar an talamh agus le seirbhísí bainistíochta naprúin, tabharfar de chumhacht don Choimisiún, trí bhíthin gníomhartha tarmligthe arna nglacadh i gcomhréir le hAirteagal 117, Iarscríbhinn VII agus, más infheidhme, Iarscríbhinn III, a leasú nó a fhorlíonadh, nuair is gá sin ar chúiseanna a bhaineann le forbairtí teicniúla, oibríochtúla nó eolaíochta nó le fianaise sábháilteachta a bhaineann le haeradróim,

d'fhoill na cuspóirí a leagtar amach in Airteagal 1 a bhaint amach, agus a mhéid is gá chuige sin.

ROINN V

BAT/SAL

Airteagal 35

Na ceanglais fhíor-riachtanacha

Comhlíonfaidh soláthar BAT/SAL na ceanglais fhíor-riachtanacha a leagtar amach in Iarscríbhinn VIII agus, más infheidhme, in Iarscríbhinn VII.

Airteagal 36

Soláthraithe BAT/SAL

1. Beidh gach soláthraí BAT/SAL faoi réir deimhniúcháin agus déanfar deimhniú a eisiúint ina leith.

Déanfar an deimhniú sin a eisiúint arna iarraidh, agus arna léiriú ag an iarratasóir go bhfuil sé nó sí i gcomhréir leis na rialacha a bunaíodh leis na gníomhartha tarmligthe arna nglacadh de bhun Airteagal 39 d'fhoill a áirithiú go gcomhlíonfaí na ceanglais fhíor-riachtanacha dá dtagraítear in Airteagal 35.

Sonrófar ar an deimhniú sin na pribhléidí a bronnadh agus raon na seirbhísí atáthar a sholáthar.

2. De mhaolú ar mhír 1, i gcomhréir leis na gníomhartha tarmligthe arna nglacadh de bhun Airteagal 39, féadfaidh na Ballstáit a chinneadh go mbeidh cead ag soláthraithe seirbhísí faisnéise eitiltí a dhearbhu go bhfuil de chumas agus d'acmhainn acu na freagrachtaí a bhaineann leis na seirbhísí a sholáthraíonn siad a chomhall i gcomhréir leis na ceanglais fhíor-riachtanacha dá dtagraítear in Airteagal 35.

Sa chás sin, cuirfidh an Ballstát ábhartha an Coimisiún, an Ghníomhaireacht agus na Ballstáit eile ar an eolas maidir leis an gcinneadh. Foilseofar an cinneadh in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh* agus cuirfidh an Ghníomhaireacht i dtaisce é sa stór lárnach dá dtagraítear in Airteagal 63.

Airteagal 37

Eagraíochtaí a ghabhann do chórais agus do chomhdhamhnaí BAT/SAL a dhearadh, a mhonarú agus a chothabháil

1. I gcás ina bhforáiltear amhlaidh sna gníomhartha tarmligthe arna nglacadh de bhun Airteagal 39, beidh eagraíochtaí a ghabhann do dhearadh, monarú agus cothabháil córais agus comhdhamhnaí BAT/SAL, a mbíonn an tsábháilteacht agus an idir-inoibritheacht ag brath orthu, beidh siad faoi réir deimhniúcháin agus déanfar deimhniú a eisiúint ina leith.

Déanfar an deimhniú sin a eisiúint arna iarraidh, agus arna léiriú ag an iarratasóir go bhfuil sé nó sí i gcomhréir leis na rialacha a bunaíodh leis na gníomhartha tarmligthe arna nglacadh de bhun Airteagal 39 d'fhoill a áirithiú go gcomhlíonfaí na ceanglais fhíor-riachtanacha dá dtagraítear in Airteagal 35.

Sonrófar ar an deimhniú sin na pribhléidí a bronnadh.

2. De mhaolú ar mhír 1, i gcás ina bhforáiltear amhlaidh sna gníomhartha tarmligthe arna nglacadh de bhun Airteagal 39, beidh de chead ag eagraíochtaí a ghabhann do dheardh, monarú agus cothabháil córais agus comhdhamhnaí BAT/SAL, a mbíonn an tsábháilteacht agus an idir-inoibritheacht ag brath orthu, beidh de chead acu a dhearbhu go bhfuil de chumas agus d'acmhainn acu na freagrachtaí a bhaineann leis na gníomhaíochtaí a bheidh ar siúl a chomhall i gcomhréir leis na ceanglais fhíor-riachtanacha dá dtagraítear in Airteagal 35.

Airteagal 38

Córais agus comhdhamhnaí BAT/SAL

1. I gcás ina bhforáiltear amhlaidh sna gníomhartha tarmligthe arna nglacadh de bhun Airteagal 39, beidh de cheangal ar sholáthraithe ATM/ANS dá dtagraítear in Airteagal 36 a dhearbhu go bhfuil na córais agus comhdhamhnaí BAT/SAL, a mbíonn an tsábháilteacht agus an idir-inoibritheacht ag brath orthu, agus atá le cur chun oibríochta ag an soláthraí seirbhísí sin, go bhfuil siad i gcomhréir leis na sonraíochtaí mionsonraithe a bunaíodh leis na gníomhartha tarmligthe arna nglacadh de bhun Airteagal 39 d'fhonn a áirithiú go gcomhlíonfaí na ceanglais fhíor-riachtanacha dá dtagraítear in Airteagal 35.
2. I gcás ina bhforáiltear amhlaidh sna gníomhartha tarmligthe arna nglacadh de bhun Airteagal 39, beidh córais agus comhdhamhnaí BAT/SAL, a mbíonn an tsábháilteacht agus an idir-inoibritheacht ag brath orthu, beidh siad faoi réir deimhniúcháin agus déanfar deimhniú a eisiúint ina leith.

Déanfar an deimhniú sin a eisiúint arna iarraidh, agus arna léiriú ag an iarratasóir go bhfuil na córais agus comhdhamhnaí i gcomhréir leis na sonraíochtaí mionsonraithe a bunaíodh leis na gníomhartha tarmligthe arna nglacadh de bhun Airteagal 39 d'fhonn a áirithiú go gcomhlíonfaí na ceanglais fhíor-riachtanacha dá dtagraítear in Airteagal 35.

De mhaolú ar fhómhír 1, i gcás ina bhforáiltear amhlaidh sna gníomhartha tarmligthe arna nglacadh de bhun Airteagal 39, beidh de chead ag eagraíochtaí a ghabhann do dheardh, monarú agus cothabháil córais agus comhdhamhnaí BAT/SAL, a mbíonn an tsábháilteacht agus an idir-inoibritheacht ag brath orthu, beidh de chead acu a dhearbhu go bhfuil na córais agus comhdhamhnaí sin i gcomhréir le hAirteagal 39 d'fhonn a áirithiú go gcomhlíonfaí na ceanglais fhíor-riachtanacha dá dtagraítear in Airteagal 35, agus gur oiriúnach na córais agus comhdhamhnaí sin a úsáid.

Airteagal 39

Cumhachtaí tarmligthe

1. I dtaca le soláthar BAT/SAL, tabharfar de chumhacht don Choimisiún gníomhartha tarmligthe a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 117 d'fhonn rialacha mionsonraithe a leagan amach ina dtaobh seo a leanas:
 - (a) na coinníollacha sonracha faoina ndéanfar BAT/SAL a sholáthar i gcomhréir leis na ceanglais fhíor-riachtanacha dá dtagraítear in Airteagal 35;
 - (b) na coinníollacha faoina mbunófar an t-iarratasóir agus faoina dtabharfar fógra dó nó di faoi na sonraíochtaí mionsonraithe is infheidhme do chórais agus comhdhamhnaí BAT/SAL chun críocha deimhniúcháin i gcomhréir le hAirteagal 38(2);

- (c) na coinníollacha faoina ndéanfar na deimhnithe dá dtagraítear in Airteagal 36 a eisiúint, a choinneáil ar bun, a leasú, a chur ar fionraí nó a chúlghairm, lena n-áirítear na cásanna ina gceadófar a leithéid de dheimhnithe d'fhonn na cuspóirí a leagtar síos in Airteagal 1 a bhaint amach agus aird á tabhairt ar chineál agus ar riosca na gníomhaíochta atá i gceist, mar is infheidhme;
 - (d) na coinníollacha faoina ndéanfar na deimhnithe dá dtagraítear in Airteagal 37(1) agus 38(2) a eisiúint, a choinneáil ar bun, a leasú, a chur ar fionraí nó a chúlghairm, lena n-áirítear na cásanna ina mbeidh gá lena leithéid de dheimhnithe nó a gceadófar a leithéid de dhearbhuirthe d'fhonn na cuspóirí a leagtar síos in Airteagal 1 a bhaint amach agus aird á tabhairt ar chineál agus ar riosca na gníomhaíochta atá i gceist, mar is infheidhme;
 - (e) na pribhléidí agus freagrachtaí a bheidh ag sealbhóirí na ndeimhnithe sin dá dtagraítear in Airteagal 36, agus más iomchuí, in Airteagal 37 agus 38;
 - (f) pribhléidí agus freagrachtaí na n-eagraíochtaí sin a eiseoidh dearbhuithe i gcomhréir le hAirteagal 36(2), 37(2) agus 38(2);
 - (g) na coinníollacha agus na nósanna imeachta don dearbhú a dhéanfaidh soláthraithe BAT/SAL, i gcomhréir le hAirteagal 38(1), lena n-áirítear cásanna ina mbeidh gá lena leithéid de dhearbhuirthe d'fhonn na cuspóirí a leagtar síos in Airteagal 1 a bhaint amach agus aird á tabhairt ar chineál agus ar riosca na gníomhaíochta atá i gceist;
 - (h) na coinníollacha faoina dtoirmiscfear nó faoina dteorannófar soláthar BAT/SAL nó faoina mbeidh sin faoi réir coinníollacha áirithe ar mhaithe leis an tsábháilteacht;
 - (i) na coinníollacha faoina n-eiseoidh agus faoina scaipfidh an Ghníomhaireacht agus na húdaráis náisiúnta inniúla faisnéis éigeantach i gcomhréir le hAirteagal 65(6) d'fhonn an tsábháilteacht a áirithiú i dtaca le soláthar BAT/SAL;
 - (j) na rialacha oibriúcháin a bhaineann le húsáid an aerspáis agus na córais agus comhdhamhnaí BAT/SAL is gá chun an t-aerspás a úsáid.
2. I dtaca le soláthar BAT/SAL, tabharfar de chumhacht don Choimisiún, trí bhíthin gníomhartha tarmligthe i gcomhréir le hAirteagal 117, Iarscríbhinn VIII, agus más iomchuí, Iarscríbhinn VII a leasú nó a fhorlíonadh, más gá sin ar chúiseanna a bhaineann le forbairtí teicniúla, oibríochtúla nó eolaíochta nó le fianaise sábháilteachta atá bainteach le BAT/SAL, d'fhonn na cuspóirí a leagtar amach in Airteagal 1 a bhaint amach, agus a mhéid is gá chuige sin.
3. Más iomchuí, déanfar na rialacha sin dá dtagraítear i mír 1:
- (a) a thabhairt i gcomhréir leis an Máistirphlean do BAT;
 - (b) a fhorbairt agus leas á bhaint as forálacha ábhartha atá i Rialachán (AE) Uimh. (XXXX/XXX) d'fhonn foráil a dhéanamh maidir le sásraí idirthréimhseacha chun an leanúnachas a áirithiú i gcás deimhnithe arna ndeonú faoin Rialachán sin.

Rialtóirí aerthrachta

Airteagal 40

Na ceanglais fhíor-riachtanacha

Déanfaidh rialtóirí aerthrachta, chomh maith le daoine agus eagraíochtaí atá rannpháirteach in oiliúint, i dtástáil, i measúnú leighis, nó i seiceáil a dhéanamh ar rialtóirí aerthrachta, chomh maith le feistí sintéiseacha oiliúna, na ceanglais fhíor-riachtanacha ábhartha a leagtar amach in Iarscríbhinn VIII a chomhlíonadh.

Airteagal 41

Rialtóirí aerthrachta

1. Beidh gach rialtóir aerthrachta faoi réir deimhniúcháin agus déanfar ceadúnas rialtóra aerthrachta agus deimhniú leighis a eisiúint a oirfidh don tseirbhís a bheifear a sholáthar.
2. Déanfar an ceadúnas rialtóra aerthrachta dá dtagraítear i mír 1 a eisiúint arna iarraidh, agus arna léiriú ag an iarratasóir go bhfuil sé nó sí i gcomhréir leis na rialacha a bunaíodh leis na gníomhartha tarmligthe arna nglacadh de bhun Airteagal 44 d'fhonn a áirithiú go gcomhlíonfaí na ceanglais fhíor-riachtanacha dá dtagraítear in Airteagal 40 i dtaca le heolas teoiriciúil, scil phraiticiúil, inniúlacht teanga agus taithí.
3. Déanfar an deimhniú leighis dá dtagraítear i mír 1 a eisiúint arna iarraidh, agus arna léiriú ag an rialtóir aerthrachta go bhfuil sé nó sí i gcomhréir leis na rialacha a bunaíodh leis na gníomhartha tarmligthe arna nglacadh de bhun Airteagal 44 d'fhonn a áirithiú go gcomhlíonfaí na ceanglais fhíor-riachtanacha dá dtagraítear in Airteagal 40 i dtaca le dea-shláinte.
4. Sonrófar ar an gceadúnas rialtóra aerthrachta agus ar an deimhniú leighis na pribhléidí a bronnadh ar an rialtóir aerthrachta maille le raon an cheadúnais agus an deimhnithe leighis.

Airteagal 42

Eagraíochtaí um oiliúint ar rialtóirí aerthrachta, scrúdaitheoirí aerleighis agus ionaid aerleighis

Beidh gach eagraíocht um oiliúint ar rialtóirí aerthrachta, gach scrúdaitheoir aerleighis agus gach ionad aerleighis faoi réir deimhniúcháin agus déanfar deimhniú a eisiúint ina leith.

Déanfar an deimhniú sin a eisiúint arna iarraidh, agus arna léiriú ag an iarratasóir go bhfuil sé nó sí i gcomhréir leis na rialacha a bunaíodh leis na gníomhartha tarmligthe arna nglacadh de bhun Airteagal 44 d'fhonn a áirithiú go gcomhlíonfaí na ceanglais fhíor-riachtanacha dá dtagraítear in Airteagal 40.

Sonrófar ar an deimhniú sin na pribhléidí a bronnadh.

Airteagal 43

Teagascóirí agus scrúdaitheoirí

Iad siúd a bheidh freagrach as oiliúint phraiticiúil a chur ar fáil nó as scileanna praiticiúla rialtóirí aerthráchta a mheasúnú, beidh siad faoi réir deimhniúcháin agus déanfar deimhniú a eisiúint ina leith.

Déanfar an deimhniú sin a eisiúint arna iarraidh, agus arna léiriú ag an iarratasóir go bhfuil sé nó sí i gcomhréir leis na rialacha a bunaíodh leis na gníomhartha tarmligthe a glacadh de bhun Airteagal 44 d'fhonn a áirithiú go gcomhlíonfaí na ceanglais fhíor-riachtanacha dá dtagraítear in Airteagal 40.

Sonrófar ar an deimhniú sin na pribhléidí a bronnadh.

Airteagal 44

Cumhachtaí tarmligthe

1. I dtaca le rialtóirí aerthráchta, chomh maith le daoine agus eagraíochtaí atá rannpháirteach in oiliúint, i dtástáil, i seiceáil nó i measúnú leighis a dhéanamh ar rialtóirí aerthráchta, tabharfar de chumhacht don Choimisiún gníomhartha tarmligthe a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 117 d'fhonn rialacha mionsonraithe a leagan amach ina dtaobh seo a leanas:
 - (a) na rátálacha agus na formhuinithe éagsúla do cheadúnais rialtóra aerthráchta dá dtagraítear in Airteagal 41;
 - (b) na coinníollacha faoina ndéanfar na ceadúnais, na rátálacha, agus na formhuinithe a bhaineann leis na ceadúnais rialtóra aerthráchta agus leis na deimhnithe leighis dá dtagraítear in Airteagal 41, maille leis na deimhnithe sin dá dtagraítear in Airteagal 42 agus 43, a eisiúint, a choinneáil ar bun, a leasú, a chur ar fionraí nó a chúlghairm;
 - (c) pribhléidí agus freagrachtaí na sealbhóirí ceadúnas rialtóra aerthráchta, rátálacha agus formhuinithe ar ceadúnas, deimhnithe leighis, formheasanna agus na deimhnithe dá dtagraítear in Airteagal 41, 42 agus 43;
 - (d) na coinníollacha faoina ndéanfar ceadúnais náisiúnta rialtóra aerthráchta agus deimhnithe náisiúnta leighis a eisíodh ar bhonn dhlí na mBallstát a ghlacadh agus a athrú go dtí na ceadúnais rialtóra aerthráchta agus na deimhnithe leighis sin dá dtagraítear in Airteagal 41;
 - (e) na coinníollacha faoina nglacfar le ceadúnas rialtóra aerthráchta a eisítear i gcomhréir le dlíthe an tríú tír, d'fhonn Airteagal 57 a chur i bhfeidhm;
 - (f) na coinníollacha faoina dtoirmiscfear nó faoina dteorannófar soláthar oiliúna sa láthair oibre nó faoina mbeidh sé faoi réir coinníollacha áirithe ar mhaithe leis an tsábháilteacht;
 - (g) na coinníollacha faoina n-eiseoidh agus faoina scaipfidh an Ghníomhaireacht agus na húdaráis náisiúnta inniúla faisnéis éigeantach i gcomhréir le hAirteagal 65(6) d'fhonn an tsábháilteacht a áirithiú i dtaca le soláthar oiliúna sa láthair oibre.
2. I dtaca le rialtóirí aerthráchta, chomh maith le daoine agus eagraíochtaí atá rannpháirteach in oiliúint, i dtástáil, i measúnú leighis, agus i seiceáil a dhéanamh ar rialtóirí aerthráchta, chomh maith le feistí sintéiseacha oiliúna, tabharfar de chumhacht don Choimisiún, trí bhíthin gníomhartha tarmligthe i gcomhréir le

hAirteagal 117, Iarscríbhinn VIII a leasú nó a fhorlíonadh, nuair is gá sin ar chúiseanna a bhaineann le forbairtí teicniúla, oibríochtúla nó eolaíochta nó le fianaise sábháilteachta atá bainteach le heagraíochtaí oiliúna agus rialtóirí aerthrachta, d'fhoill na cuspóirí atá leagtha amach in Airteagal 1 a bhaint amach, agus a mhéid is gá chuige sin.

Roinn VII

Aerárthaí gan foireann

Airteagal 45

Ceanglais fhíor-riachtanacha maidir le haerárthaí gan foireann

Déanfaidh dearadh, táirgeadh, cothabháil agus oibriú an aerárthaigh gan foireann (maille lena innill, liáin, páirteanna, trealamh neamhsuiteáilte agus an trealamh lena ndéantar an t-aerárthach gan foireann a oibriú go cianda), na ceanglais fhíor-riachtanacha a leagtar amach in Iarscríbhinn IX a chomhlíonadh.

Airteagal 46

Comhlíonadh na gceanglas ag aerárthaí gan foireann

1. I gcás ina bhforáiltear amhlaidh sna gníomhartha tarmligthe arna nglacadh de bhun Airteagal 47, d'fhoill leibhéil leordhóthanacha sábháilteachta a bhaint amach, agus ag féachaint do na prionsabail a leagadh amach in Airteagal 4(2), beidh dearadh, táirgeadh, cothabháil agus oibriú aerárthaí gan foireann faoi réir ag deimhniú. Déanfar an deimhniú sin a eisiúint arna iarraidh, agus arna léiriú ag an iarratasóir go bhfuil sé nó sí i gcomhréir leis na rialacha a bunaíodh leis na gníomhartha tarmligthe arna nglacadh de bhun Airteagal 47 d'fhoill a áirithiú go gcomhlíonfaí na ceanglais fhíor-riachtanacha dá dtagraítear in Airteagal 45. Sonrófar ar an deimhniú sin na srianta is sonracha don tsábháilteacht, na coinníollacha oibriúcháin, agus na pribhléidí a bheidh i gceist.
2. I gcás ina bhforáiltear amhlaidh sna gníomhartha tarmligthe arna nglacadh de bhun Airteagal 47, d'fhoill leibhéil leordhóthanacha sábháilteachta a bhaint amach, agus ag féachaint do na prionsabail a leagadh amach in Airteagal 4(2), beidh dearadh, táirgeadh, cothabháil agus oibriú aerárthaí gan foireann faoi réir ag deimhniú. Déanfar an dearbhú a eisiúint ar chomhlíonadh na gceanglas fíor-riachtanach dá dtagraítear in Airteagal 45 agus na rialacha mionsonraithe comhfhreagracha a bhaineann leo a bunaíodh i gcomhréir le hAirteagal 47 d'fhoill a áirithiú go gcomhlíonfaí na ceanglais fhíor-riachtanacha seo.
3. I gcás in bhforáiltear amhlaidh sna gníomhartha tarmligthe arna nglacadh de bhun Airteagal 47, ós rud é gur féidir leibhéil leordhóthanacha sábháilteachta a bhaint amach gan Caibidlí IV agus V an Rialacháin seo a chur i bhfeidhm, ní bheidh feidhm ag na Caibidlí sin i dtaca leis na ceanglais fhíor-riachtanacha dá dtagraítear in Airteagal 45 ná leis na rialacha mionsonraithe comhfhreagracha a bunaíodh i gcomhréir le hAirteagal 47 d'fhoill a áirithiú go gcomhlíonfaí na ceanglais fhíor-riachtanach seo. Sa chás sin, is éard a bheidh sna ceanglais agus rialacha sin reachtaíocht an Chomhphobail um chomhchuibhiú de réir bhrí Rialachán (CE) 765/2008 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle 9 Iúil 2008 lena leagtar amach na ceanglais maidir le creidiúnú agus maidir le faireachas margaidh i dtaca le táirgí a mhargú, agus lena n-aisghairtear Rialachán (CEE)

Uimh. 339/93, agus Cinneadh 768/2008/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle 9 Iúil 2008 maidir le creat comhchoiteann um táirgí a mhargú, agus lena n-aisghairtear Cinneadh 93/465/CEE ón gComhairle.

Airteagal 47

Cumhachtaí tarmligthe

1. I dtaca le dearadh, táirgeadh, cothabháil agus oibriú an aerárthaigh gan foireann (maille lena innill, liáin, páirteanna, trealamh neamhshuiteáilte agus an trealamh lena ndéantar an t-aerárthach gan foireann a oibriú go cianda), tabharfar de chumhacht don Choimisiún gníomhartha tarmligthe a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 117 chun rialacha mionsonraithe a leagan síos ina dtaobh seo a leanas:
 - (a) na coinníollacha agus na nósanna imeachta faoina ndéanfar na deimhnithe a bhaineann le dearadh, táirgeadh, cothabháil agus oibriú an aerárthaigh gan foireann dá dtagraítear in Airteagal 46(1) agus (2) a eisiúint, a choinneáil ar bun, a leasú, a chur ar fionraí nó a chúlghairm, lena n-áirítear na cásanna ina mbeidh gá lena leithéid de dheimhnithe nó a gceadófar a leithéid de dhearbhuithe d'fhonn na cuspóirí a leagtar síos in Airteagal 1 a bhaint amach agus aird á tabhairt ar chineál agus ar riosca na gníomhaíochta atá i gceist, mar is infheidhme;
 - (b) na coinníollacha agus na nósanna imeachta faoina mbeidh oibreoir aerárthaigh gan foireann i dtuilleamaí deimhnithe nó dearbhuithe a eiseofar i gcomhréir le Roinn I, II, III agus VIII;
 - (c) na coinníollacha faoi nach mbeidh na ceanglais a bhaineann le dearadh, táirgeadh, agus cothabháil an aerárthaigh gan foireann (maille lena innill, liáin, páirteanna, trealamh neamhshuiteáilte agus an trealamh lena ndéantar an t-aerárthach gan foireann a oibriú go cianda) faoi réir Chaibidil IV agus V an Rialacháin seo, chun críocha Airteagal 46(3).
 - (d) na pribhléidí agus freagrachtaí a bheidh ag sealbhóirí na ndeimhnithe agus ag oibreoirí a eiseoidh dearbhuithe;
 - (e) comharthaíocht agus sainaitheant aerárthaigh gan foireann;
 - (f) na coinníollacha faoina dteormiscfear nó faoina dteorannófar oibríochtaí aerárthaigh gan foireann nó faoina mbeidh siad faoi réir coinníollacha áirithe ar mhaithe leis an tsábháilteacht.
2. I dtaca le dearadh, táirgeadh, cothabháil agus oibriú an aerárthaigh gan foireann (maille lena innill, liáin, páirteanna, trealamh neamhshuiteáilte agus an trealamh lena ndéantar an t-aerárthach gan foireann a oibriú go cianda), tabharfar de chumhacht don Choimisiún, trí bhíthin gníomhartha tarmligthe arna nglacadh i gcomhréir le hAirteagal 117, Iarscríbhinn IX agus, más infheidhme, Iarscríbhinn III, a leasú nó a fhorlíonadh, nuair is gá sin ar chúiseanna a bhaineann le forbairtí teicniúla, oibríochtúla nó eolaíochta nó le fianaise sábháilteachta a bhaineann le hoibríochtaí aeir, d'fhonn na cuspóirí a leagtar amach in Airteagal 1 a bhaint amach, agus a mhéid is gá chuige sin.

Aerárthaí a úsáideann oibreoir tríú tír ar dhul isteach sa Chomhphobal, laistigh den Chomhphobal nó ar dhul amach as an gComhphobal

Airteagal 48

Rialacha is infheidhme

Cloífidh gach aerárthach dá dtagraítear in Airteagal 2(1)(c), mar aon lena fhoireann eitle agus a chuid oibríochtaí, leis na caighdeáin ICAO is infheidhme. A mhéid nach mbeidh aon chaighdeáin dá sórt ar fáil, comhlíonfaidh na haerárthaí sin maraon lena bhfoireann eitle agus a n-oibríochtaí na ceanglais fhíor-riachtanacha a leagtar amach in Iarscríbhinn II, IV, V agus, más infheidhme, in Iarscríbhinn VIII, ar choinníoll nach dtagann na ceanglais sin salach ar chearta tríú tíortha faoi aon choinbhinsiún idirnáisiúnta.

Airteagal 49

Comhlíonadh

1. Beidh oibriú gach aerárthaigh chun críocha aeriompair tráchtála dá dtagraítear in Airteagal 2(1)(c) faoi réir deimhniúcháin agus déanfar údarú a eisiúint ina leith.
Eiseofar an t-údarú sin arna iarraidh, agus arna léiriú ag an iarratasóir go bhfuil de chumas agus d'acmhainn aige nó aici na freagrachtaí a ghabhann le hoibriú an aerárthaigh sin a chomhall i gcomhréir leis na ceanglais a shonraítear in Airteagal 48.
Sonrófar ar an údarú sin na pribhléidí a bronnadh ar an oibreoir maille le raon na n-oibríochtaí.
2. I gcás ina bhforáiltear amhlaidh sna gníomhartha tarmligthe arna nglacadh de bhun Airteagal 50, beidh oibriú aerárthaí dá dtagraítear in Airteagal 2(1)(c), ach nach oibriú aeriompair tráchtála faoi réir deimhniúcháin é agus déanfar údarú a eisiúint ina leith.
Eiseofar an t-údarú sin arna iarraidh, agus arna léiriú ag an iarratasóir go bhfuil de chumas agus d'acmhainn aige nó aici na freagrachtaí a ghabhann le hoibriú an aerárthaigh sin a chomhall i gcomhréir leis na ceanglais a shonraítear in Airteagal 48.
Sonrófar ar an údarú sin na pribhléidí a bronnadh ar an oibreoir agus raon na n-oibríochtaí.
De mhaolú ar an gcéad fhomhír, i gcás ina bhforáiltear amhlaidh sna gníomhartha tarmligthe a glacadh de bhun Airteagal 50, oibreoirí na n-aerárthaí dá dtagraítear in Airteagal 2(1)(c) atá ag gabháil d' oibríochtaí nach oibríochtaí aeriompair tráchtála iad, beidh de chead acu a dhearbhu go bhfuil de chumas agus d'acmhainn acu na freagrachtaí a ghabhann leis na hoibríochtaí sin a chomhall i gcomhréir leis na ceanglais a shonraítear in Airteagal 48.
3. Na húdaruithe agus na dearbhuithe dá dtagraítear in Airteagal 1 agus 2, ní bheidh riachtanas leo siúd ach amháin i dtaca le hoibríochtaí aerárthaí ag dul isteach, sa chríoch a bhfuil feidhm ag na Conarthaí ina leith, laistigh den chríoch, nó ag dul amach aisti. Ní bhaineann seo le haerárthaí nach mbeidh ach ag eitilt os cionn na críche seo.

Cumhachtaí tarmligthe

1. I dtaca le haerárthaí dá dtagraítear in Airteagal 2(1)(c), chomh maith lena bhfoireann agus lena n-oibríochtaí, tabharfar de chumhacht don Choimisiún gníomhartha tarmligthe a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 117 chun rialacha mionsonraithe a leagan síos ina dtaobh seo a leanas:
 - (a) údarú ar aerárthaí nach bhfuil acu deimhniú caighdeánach aeracmhainneachta de chuid ICAO nó údarú ar phíolótaí nach bhfuil acu ceadúnas caighdeánach de chuid ICAO, chun oibriú isteach sa chríoch a bhfuil feidhm ag na Conarthaí ina leith, laistigh den chríoch agus amach aisti;
 - (b) na coinníollacha sonracha maidir le haerárthach a oibriú i gcomhréir le forálacha Airteagal 48;
 - (c) coinníollacha malartacha nuair nach féidir na caighdeáin agus na ceanglais dá dtagraítear in Airteagal 48 a chomhlíonadh nó lena mbaineann an dua díréireach, ach go mbaintear amach, dá ainneoin sin, cuspóirí na gcaighdeán agus na gceanglas lena mbaineann;
 - (d) na coinníollacha faoina ndéanfar na húdaruithe dá dtagraítear in Airteagal 49 a eisiúint, a choinneáil ar bun, a leasú, a chur ar fionraí nó a chúlghairm, lena n-áirítear coinníollacha i gcás ina mbeidh gá lena leithéid d'údaruithe nó a gceadófar dearbhuithe d'fhonn na cuspóirí a leagtar síos in Airteagal 1 a bhaint amach agus aird á tabhairt ar chineál agus ar riosca na gníomhaíochta atá i gceist, mar is infheidhme. Cuirfear san áireamh sna coinníollacha seo na deimhnithe a d'eisigh an stát inar cláraíodh an t-aerárthach, nó stát an oibreora, gan dochar do Rialachán (CE) Uimh. 2111/2005 ná dá rialacha cur chun feidhme;
 - (e) na pribhléidí agus freagrachtaí a bheidh ag sealbhóirí na n-údaruithe sin dá dtagraítear in Airteagal 49(1) agus (2), agus, mas ábhartha, ag na hoibreoirí a d'eisigh dearbhuithe i gcomhréir le hAirteagal 49(2);
 - (f) na coinníollacha faoina ndéanfar oibriú gach aerárthaigh dá dtagraítear in Airteagal 2(1)(c) a thoirmeasc, a theorannú nó a thabhairt faoi réir coinníollacha áirithe ar mhaithe leis an tsábháilteacht.
2. Agus na rialacha cur chun feidhme dá dtagraítear i mír 1 á nglacadh aige, féachfaidh an Coimisiún chuige go sonracha:
 - (a) go mbainfear úsáid, más iomchuí, as cleachtais agus as doiciméid threoracha atá molta ag ICAO;
 - (b) nach rachaidh aon cheanglas, thar mar a éilítear, ar aerárthaí dá dtagraítear in Airteagal 2(1)(b)(i) ná ar oibreoirí na n-aerárthaí sin;
 - (c) gur le próiseas a bheidh simplí, comhréireach, éifeachtach agus costéifeachtúil a gheofar na húdaruithe dá dtagraítear in Airteagal 49(1) agus (2), próiseas a cheadóidh an comhlíonadh a dhearbhu ar dhóigh a bheidh ar comhréir le castacht na n-oibríochtaí agus leis an riosca a bheidh i gceist. Áiríteoidh an Coimisiún go gcuirfear san áireamh:
 - (i) torthaí Chlár Uilíoch ICAO um Iniúchadh ar Mhaoirseacht Sábháilteachta;

- (ii) an fhaisnéis a bhailítear de thairbhe cláir cigireachta rampaí arna mbunú i gcomhréir leis na gníomhartha tarmligthe arna nglacadh de bhun Airteagal 51(10);
 - (iii) aon fhaisnéis aitheanta eile faoi ghnéithe den tsábháilteacht maidir leis an oibreoir lena mbaineann;
 - (iv) deimhnithe arna n-eisiúint i gcomhréir le dlíthe an tríú tír.
- (d) go gcuirfear na gnéithe sábháilteachta a bhaineann le BAT/SAL san áireamh.

CAIBIDIL IV

CÓRAS COMHPHÁIRTEACH DEIMHNIÚCHÁIN, MAOIRSEACHTA AGUS FORFHEIDHMITHE

Airteagal 51

Deimhniúchán, maoirseacht agus forfheidhmiú

1. Comhoibreoidh na Ballstáit, an Coimisiún agus an Ghníomhaireacht le chéile laistigh d'aon chóras sábháilteachta eitleachta amháin don Eoraip d'fhonn a áirithiú go gcomhlíonfar an Rialachán seo agus na gníomhartha tarmligthe agus cur chun feidhme a glacadh ar a bhonn.
2. D'fhonn a áirithiú go gcomhlíonfar forálacha an Rialacháin seo agus forálacha na ngníomhartha tarmligthe agus cur chun feidhme a glacadh ar a bhonn, déanfaidh an Ghníomhaireacht agus na húdaráis náisiúnta inniúla, i gcomhréir leis an Rialachán seo:
 - (a) iarratais a chuirfear faoina mbráid a ghlacadh agus a mheasúnú, agus na deimhnithe a eisiúint agus, más infheidhme, iad a athnuachan, chomh maith le dearbhuithe a chuirfear faoina mbráid a ghlacadh, i gcomhréir leis na forálacha a leagadh síos i gCaibidil III;
 - (b) maoirseacht ar shealbhóirí deimhnithe, ar dhaoine dlítheanacha agus ar dhaoine nádúrtha a dhéanann dearbhuithe, ar tháirgí, páirteanna, trealamh, córais BAT/SAL, comhdhamhnaí BAT/SAL, feistí oiliúna ionsamhalta eitle, agus aeradróim faoi réir a bhforáiltear i gCaibidil III;
 - (c) na himscrúduithe, cigireachtaí, iniúchtaí, agus gníomhaíochtaí faireacháin eile is gá chun sáruithe féideartha a dhéanfaidís siúd dá dtagraítear i bpointe (b) ar aon cheanglas is ábhartha dóibh féin de cheanglais an Rialacháin seo agus na ngníomhartha tarmligthe agus cur chun feidhme a glacadh ar a bhonn;
 - (d) pé bearta forfheidhmithe is gá a chur i bhfeidhm, lena n-áirítear deimhnithe arna n-eisiúint acu a leasú, a chur ar fionraí nó a chúlghairm, aerárthaí a choinneáil ar an talamh agus pionóis airgeadais a ghearradh, d'fhonn sáruithe sainaitheanta a fhoirceannadh.
3. Is i gcomhréir leis na forálacha seo a leanas a chinnfear na freagrachtaí a bhainfidh leis na cúraimí deimhniúcháin, maoirseachta agus forfheidhmithe dá dtagraítear i mír 2.

I gcás gur don Ghníomhaireacht a sannadh na cúraimí sin de bhun Airteagal 53, 54, 55, 66, 67, 68, 69 agus 70, is ar an nGníomhaireacht a bheidh an fhreagracht.

I dtaca leis an deimhniú aeradróim dá dtagraítear in Airteagal 30(1) agus leis an deimhniú dá dtagraítear in Airteagal 32(1) a eisítear d'eagraíocht atá freagrach as aeradróm a oibriú, is iad údaráis inniúla náisiúnta an Bhallstáit ina bhfuil an t-aeradróm lonnaithe a bheidh freagrach as na cúraimí sin. Féadfar deimhniú a eisítear d'eagraíocht atá freagrach as aeradróm a oibriú a eisiúint ar leithligh nó mar aon le deimhniú aeradróim.

I ngach cás eile, mura bhforáiltear a mhalairt sna gníomhartha tarmligthe arna nglacadh de bhun mhír 10, beidh freagracht na gcúraimí sin ar údarás náisiúnta inniúil an Bhallstáit ina bhfuil cónaí ar an duine nádúrtha a iarrfaidh an deimhniú nó a eiseoidh an dearbhú, nó, más duine dlítheanach atá i gceist, ar údarás náisiúnta an Bhallstáit ina bhfuil príomhbhunaíocht an iarratasóra suite.

Ach má fhoráiltear amhlaidh sna gníomhartha tarmligthe arna nglacadh de bhun mhír 14:

- (a) scrúdaitheoirí aerleighis, ionaid aerleighis agus dochtúirí ginearálta a bheidh freagrach as eisiúint na ndeimhnithe leighis píolóta dá dtagraítear in Airteagal 20(3) agus na ndeimhnithe leighis rialtóra aerthrachta dá dtagraítear in Airteagal 41(1);
 - (b) eagraíochtaí um oiliúint ar phíolótaí agus ar fhoirne eitilte, ar eisíodh formheas dóibh i gcomhréir le hAirteagal 22, agus oibreoirí, ar eisíodh deimhniú dóibh i gcomhréir le hAirteagal 27, a bheidh freagrach as eisiúint na bhfianuithe ar an bhfoireann chábáin dá dtagraítear in Airteagal 21.
4. Ar bhonn leanúnach agus bunaithe ar thosaíochtaí a mbeidh beann acu ar na rioscaí a bhaineann leis an eitlíocht shibhialta, a bheidh an mhaoirseacht a dhéanfaidh an Ghníomhaireacht agus na húdaráis náisiúnta inniúla.
5. Is í an Ghníomhaireacht a dhéanfaidh bainistiú agus oibriú ar na huirlisí agus na nósanna imeachta is gá chun an fhaisnéis sábháilteachta sin a fhaightear trí chlár cigireachta rampaí a bunaíodh leis na gníomhartha tarmligthe arna nglacadh de bhun mhír 10, agus ar sonrach don tsábháilteacht í, a bhailiú, a mhalartú agus a anailísiú.
6. D'fhonn éascaíocht a dhéanamh dóibh féin agus iad i mbun na gcúraimí sin a bhaineann le deimhniú, maoirseacht agus forfheidhmiú, déanfaidh an Coimisiún, an Ghníomhaireacht agus na húdaráis náisiúnta inniúla faisnéis a mhalartú lena chéile, lena n-áirítear faisnéis i dtaobh sáruithe féideartha nó sainaitheanta.
7. Déanfaidh an Ghníomhaireacht *inter alia* tuiscint agus cur i bhfeidhm comhchoiteann i dtaca le ceanglais an Rialacháin seo agus na ngníomhartha tarmligthe agus cur chun feidhme a glacadh ar a bhonn a chur chun cinn, tríd an ábhar treorach dá dtagraítear in Airteagal 65(3) a fhorbairt i gcomhairle leis na húdaráis náisiúnta inniúla.
8. Féadfaidh duine nádúrtha nó dlítheanach ar bith a bheidh faoi réir an Rialacháin seo aird na Gníomhaireachta a dhíriú ar aon difríochtaí is léir dóibh idir cur i bhfeidhm na rialacha sna Ballstáit éagsúla. I gcás ina bhféadfadh na difríochtaí sin cur isteach go mór ar oibríochtaí na ndaoine seo, nó deacrachtaí móra a tharraingt, rachaidh an Ghníomhaireacht agus údarás inniúil an Bhallstáit lena mbaineann i gcomhar d'fhonn na difríochtaí sin a réiteach gan ró-mhoill. I gcás nach féidir na difríochtaí seo a réiteach, cuirfidh an Ghníomhaireacht an scéal faoi bhráid an Choimisiúin.

9. Déanfaidh an Ghníomhaireacht agus na húdaráis náisiúnta inniúla pé beart is gá chun an fheasacht ar an tsábháilteacht eitlíochta sibhialta a mhéadú agus a chur chun cinn, agus chun faisnéis is sonrach don tsábháilteacht a scaipeadh d'fhonn tionóiscí agus teagmhais a sheachaint.
10. I dtaca leis na cúraimí sin de chuid na Gníomhaireachta agus na n-údarás náisiúnta inniúil a bhaineann le deimhniúchán, maoirseacht agus forfheidhmiú, tabharfar de chumhacht don Choimisiún gníomhartha tarmligthe a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 117 d'fhonn rialacha mionsonraithe a leagan amach ina dtaobh seo a leanas:
 - (a) na coinníollacha faoina ndéanfar faisnéis a bhailiú, a mhalartú agus a scaipeadh idir an Ghníomhaireacht agus na húdaráis náisiúnta inniúla agus iad i mbun a gcuid cúraimí;
 - (b) na coinníollacha faoina ndéanfar deimhniú, agus faoina ndéanfar na himscrúduithe, cigireachtaí, iniúchtaí, agus gníomhaíochtaí faireacháin sin is gá chun maoirseacht éifeachtach ar dhaoine dlítheanacha agus nádúrtha, ar tháirgí, páirteanna, trealamh, córais BAT/SAL, comhdhamhnaí BAT/SAL, feistí oiliúna ionsamhalta eitilte, agus aeradróim atá faoi réir an Rialacháin seo a áirithiú.
 - (c) na coinníollacha a bhaineann le cáilíochtaí lucht cigireachta agus leis na heagraíochtaí sin a chuireann oiliúint orthu;
 - (d) na coinníollacha faoina ndéanfar cigireachtaí rampaí agus a gcoinneofar aerárthach ar an talamh i gcás nach gcomhlíonann oibreoir nó foireann eitilte an aerárthaigh, nó an t-aerárthach féin, forálacha an Rialacháin seo agus na ngníomhartha tarmligthe agus cur chun feidhme arna nglacadh ar a bhonn;
 - (e) na coinníollacha a bhaineann le córais riaracháin agus bainistíochta na Gníomhaireachta agus na n-údarás náisiúnta inniúil i dtaca le cúraimí deimhniúcháin, maoirseachta agus forfheidhmithe;
 - (f) i dtaca le mír 3, na coinníollacha a bhaineann le sannadh na bhfreagrachtaí i measc na n-údarás náisiúnta inniúil d'fhonn go gcuirfí i gcrích go héifeachtach na cúraimí sin a bhaineann le deimhniú, maoirseacht agus forfheidhmiú;
 - (g) i dtaca le mír 3, na coinníollacha a bhaineann le sannadh na bhfreagrachtaí do scrúdaitheoirí aerleighis agus d'ionaid aerleighis chun críocha deimhnithe leighis píolóta agus rialtóra aerthráchta a eisiúint, maille leis na coinníollacha faoina leagfar freagrachtaí dá leithéid ar dhochtúirí ginearálta, d'fhonn go gcuirfí i gcrích go héifeachtach na cúraimí sin a bhaineann le deimhniú leighis a dhéanamh ar phíolótaí agus ar rialtóirí aerthráchta;
 - (h) i dtaca le mír 3, na coinníollacha a bhaineann le sannadh na bhfreagrachtaí d'eagraíochtaí um oiliúint ar phíolótaí agus ar fhoirne eitilte chun críocha fianuithe foirne cábáin a eisiúint, d'fhonn go gcuirfí i gcrích go héifeachtach na cúraimí sin a bhaineann le deimhniúchán a dhéanamh ar fhoirne cábáin.

Airteagal 52

Cigirí eitlíochta na hEorpa

1. Déanfaidh an Ghníomhaireacht, i gcomhar leis na húdaráis náisiúnta inniúla, sásra a bhunú chun comhthiomsú agus comhroinnt a dhéanamh ar chigirí agus saineolaithe eile, a bhfuil saineolas is ábhartha acu do na cúraimí deimhniúcháin agus

maoirseachta lena mbaineann an Rialachán seo. Chun na críche sin, déanfaidh an Ghníomhaireacht na próifílí cáilíochta agus taithí a éileofar a shainmhíniú agus a chur in iúl do na húdaráis náisiúnta inniúla; is ar a mbonn siúd a dhéanfaidh na húdaráis sin iarrthóirí a ainmniú, ach iad a bheith ar fáil, chun páirt a ghlacadh mar chigirí eitlíochta na hEorpa sa sásra comhthiomsúcháin agus comhroinnte.

2. Féadfaidh an Ghníomhaireacht agus gach aon údarás náisiúnta inniúil, agus iad i mbun a gcuid gníomhaíochtaí maoirseachta agus deimhniúcháin, cúnamh a iarraidh ar chigirí eitlíochta na hEorpa. Déanfaidh an Ghníomhaireacht comhordú ar na hiarrataí seo, agus chun na críche sin, déanfaidh sí nósanna imeachta iomchuí a fhorbairt i gcomhairle leis na húdaráis náisiúnta inniúla.
3. Is faoi rialú, faoi threorú, agus faoi fhreagracht an Bhallstáit nó na Gníomhaireachta a iarraídh cúnamh a dhéanfaidh cigirí eitlíochta na hEorpa a gcuid gníomhaíochtaí maoirseachta agus deimhniúcháin.
4. Is le táillí a chumhdófar an costas a bhainfidh leis an gcúnamh a chuirfidh na cigirí eitlíochta Eorpacha sin a ainmneoidh na húdaráis náisiúnta inniúla. Chun na críche sin, déanfaidh an Ghníomhaireacht, thar ceann an Bhallstáit a tharraing an costas, sonrasc a sheoladh chuig an eagraíocht nó chuig an duine nádúrtha nó dlítheanach a ndearna na cigirí seo deimhniú agus maoirseacht air. Déanfaidh an Ghníomhaireacht an tsuim a bhaileofar ón duine úd a aistriú chuig an údarás náisiúnta inniúil lena mbaineann.
5. I dtaca leis an sásra comhthiomsúcháin agus comhroinnte dá dtagraítear i mír 1, tabharfar de chumhacht don Choimisiún gníomhartha tarmligthe a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 117 chun rialacha mionsonraithe a leagan síos ina dtaobh seo a leanas:
 - (a) cearta agus pribhléidí na Gníomhaíochta agus na n-údarás náisiúnta inniúil a iarraídh, a gheobhaidh, nó a sholáthróidh cúnamh trí bhíthin an tsásra sin;
 - (b) na húdaruithe agus na rialacha a bhaineann le cigirí eitlíochta na hEorpa agus an cúnamh sin á sholáthar acu;
 - (c) socrú agus bailiú na dtáillí dá dtagraítear i mír 4.

Airteagal 53

Freagrachtaí a aistriú

1. Féadfaidh Ballstát freagracht a aistriú chuig an nGníomhaireacht as deimhniú, maoirseacht agus forfheidhmiú a dhéanamh ar cheann amháin nó ar gach ceann acu seo thíos, a mbeidh freagracht ar an mBallstát ina leith faoi réir an Rialacháin: oibreoir, pearsanra, aerárthach, feistí oiliúna ionsamhalta aerárthaí, nó aeradróm.

Ar dhéanamh an aistrithe sin, is í an Ghníomhaireacht a bheidh ina húdarás inniúil feasta chun críocha na freagrachta a aistríodh, agus scaoilfear óna fhreagracht an Ballstát lenar bhain. I dtaca leis an nGníomhaireacht agus le feidhmiú a freagrachta, is ag forálacha Chaibidil IV agus V a bheidh feidhm.
2. Féadfaidh Ballstáit, de thoil a chéile, freagracht a aistriú chuig Ballstát eile as deimhniú, maoirseacht agus forfheidhmiú a dhéanamh ar cheann amháin nó ar gach ceann acu seo thíos, a mbeidh freagracht ar an mBallstát ina leith faoi réir an Rialacháin: oibreoir, pearsanra, aerárthach, feistí oiliúna ionsamhalta aerárthaí, nó aeradróm.

Ar dhéanamh an aistrithe sin, is é údarás náisiúnta inniúil an Bhallstáit ar chuige a aistríodh an fhreagracht a bheidh ina údarás inniúil feasta chun críocha na freagrachta a aistríodh, agus scaoilfear óna fhreagracht an Ballstát sin ar uaidh a aistríodh an fhreagracht.

I dtaca le feidhmiú na freagrachta sin, is ag forálacha Chaibidil II agus IV agus Airteagal 120 agus 121, maille leis na forálacha is infheidhme i ndlí an Bhallstáit chuig a bhfuiltear ag aistriú na freagrachta, a bheidh feidhm.

3. Ní dhéanfaidh an Ghníomhaireacht ná an Ballstát, mar is infheidhme, comhaontú maidir le haistriú na bhfreagrachtaí dá dtagraítear in mír 1 agus 2 nó go mbítear sásta gur féidir an fhreagracht a aistríodh a chur i gcrích go héifeachtach agus i gcomhréir leis an Rialachán seo agus leis na gníomhartha tarmligthe agus cur chun feidhme arna nglacadh ar a bhonn.
4. I gcás ina mbíonn rún ag Ballstát freagrachtaí áirithe a aistriú i gcomhréir le mír 1 agus 2, bunóidh sé i gcomhpháirt leis an nGníomhaireacht nó leis an mBallstát eile, mar is infheidhme, plean aistrithe d'fhonn aistriú ordúil na bhfreagrachtaí sin a áirithiú. I dtaca leis an bplean aistrithe sin, rachfar i gcomhairle leis na daoine dlítheanacha agus nádúrtha lena mbaineann an t-aistriú, agus leis an nGníomhaireacht i gcás gur aistriú dá dtagraítear i mír 2 atá i gceist, sula gcuirtear bailchríoch air.

Áiritheoidh an Ghníomhaireacht agus an Ballstát (nó na Ballstáit más infheidhme) lena mbaineann gur i gcomhréir leis an bplean aistrithe a aistrefar na freagrachtaí.

5. Cuirfidh an Ghníomhaireacht ar fáil, sa stór lárnach a bunaíodh faoi Airteagal 63, liosta de na Ballstáit a bhfuil freagrachtaí áirithe aistrithe acu i gcomhréir leis an Airteagal seo. Áireofar leis an liosta sin mionsonraí na bhfreagrachtaí a aistríodh, d'fhonn éascú a dhéanamh ar shainaithint shoiléir na bhfreagrachtaí sin tar éis a n-aistrithe, maille le sainaithint shoiléir na n-eagraíochtaí, oibreoirí, pearsanra, aerárthaí, feistí oiliúna ionsamhalta aerárthaí, nó aeradróm, mar is infheidhme, lena mbaineann.

Cuirfidh an Ghníomhaireacht na freagrachtaí a aistríodh san áireamh agus cigireachtaí nó gníomhaíochtaí eile faireacháin ar siúl aici i gcomhréir le hAirteagal 73.

6. Ní dhéanfaidh an tAirteagal seo dochar do chearta agus oibleagáidí na mBallstát faoi Choinbhinsiún Chicago. I gcás ina ndéanann Ballstát freagrachtaí a sannadh dó de bhun Choinbhinsiún Chicago a aistriú i gcomhréir leis an Airteagal seo, cuirfidh sé in iúl do ICAO, más iomchuí, gurb í an Ghníomhaireacht nó Ballstát eile is ionadaí údraithe dó feasta i dtaca le comhlíonadh a chuid ceanglas faoi Choinbhinsiún Chicago.

Airteagal 54

Eagraíochtaí a bheidh ag oibriú ar bhonn ilnáisiúnta

1. Féadfaidh eagraíocht iarraidh ar an nGníomhaireacht feidhmiú mar an údarás inniúil a mbeidh freagracht air as deimhniú, maoirseacht agus forfheidhmiú na heagraíochta féin, de dhiallas ó Airteagal 51(3), má tá de chead ag an eagraíocht deimhniú a iarraidh ar an údarás náisiúnta inniúil i mBallstát amháin i gcomhréir le forálacha Chaibidil III, nó i gcás ina bhfuil deimhniú ina seilbh, má tá de rún aici áiseanna

suntasacha agus pearsanra atá lonnaithe i mBallstát nó i mBallstáit eile, a chumhdach leis an deimhniú sin.

Féadfar iarraidh dá leithéid sin a dhéanamh i gcás dhá eagraíocht nó níos mó a mbeidh acu araon príomhionad gnó i mBallstát eile agus a mbeidh deimhniú acu araon, sin nó iad a bheith i dteideal a iarrtha i gcomhréir le forálacha Chaibidil III.

I gcás ina ndéanann eagraíochtaí dá dtagraítear i bhfomhír 1 nó 2 iarraidh dá leithéid, cuirfidh siad ar an eolas údaráis náisiúnta inniúla na mBallstát ina bhfuil na príomhionaid ghnó acu lonnaithe.

2. I gcás ina measann an Ghníomhaireacht gur acmhainn di na freagrachtaí deimhniúcháin, maoirseachta agus forfheidhmithe a iarradh a chur i gcrích go héifeachtach, i gcomhréir leis an Rialachán seo agus leis na gníomhartha tarmlichte arna nglacadh ar a bhonn, bunóidh sí, i gcomhpháirt leis an mBallstát nó leis na Ballstáit lena mbaineann (mar is infheidhme), plean aistrithe d'fhonn aistriú ordúil na bhfreagrachtaí sin a áirithiú. Rachfar i gcomhairle leis na heagraíochtaí a d'iarr an t-aistriú maidir leis an bplean aistrithe seo sula gcuirtear bailchríoch air.

Áiritheoidh an Ghníomhaireacht agus an Ballstát (nó na Ballstáit más infheidhme) lena mbaineann gur i gcomhréir leis an bplean aistrithe a aistreofar na freagrachtaí.

3. Ar aistriú na freagrachta sin de bhun mhír 1 agus 2, is í an Ghníomhaireacht a bheidh ina húdarás inniúil feasta chun críocha na freagrachta a aistríodh, agus scaoilfear ón bhfreagracht sin an Ballstát nó na Ballstáit lenar bhain. I dtaca leis an nGníomhaireacht agus le feidhmiú a freagrachta, is ag forálacha Chaibidil IV agus V a bheidh feidhm.
4. I dtaca le haon aistriú freagrachta a dhéanfar de bhun an Airteagail seo, is ag forálacha Airteagal 53(5) agus (6) a bheidh feidhm.

Airteagal 55

An sásra maoirseachta éigeandála

1. Molfaidh an Ghníomhaireacht don Bhallstát na freagrachtaí a aistriú i gcomhréir le hAirteagal 53, ach gach ceann de na coinníollacha seo a leanas a shásamh:
 - (a) go léirítear de bharr cigireachtaí agus gníomhaíochtaí faireacháin eile de chuid na Gníomhaireachta, i gcomhréir le hAirteagal 73, neamhábalacht thromchúiseach leanúnach an Bhallstáit cúraimí deimhniúcháin, maoirseachta nó forfheidhmithe áirithe dá chuid a chur i gcrích go héifeachtach faoin Rialachán seo,
 - (b) go bhfuil iarrtha ag an gCoimisiún ar an mBallstát na heasnamh a sainaitníodh i gcomhréir le pointe (a) a réiteach,
 - (c) nár réitigh an Ballstát na heasnamh sin go sásúil agus go bhfuil sábháilteacht na heitlíochta sibhialta á cur i mbaol.
2. I gcás nár thug an Ballstát lena mbaineann éifeacht do mholadh na Gníomhaireachta nó nár réitigh sé na heasnamh laistigh de thréimhse trí mhí d'éis an mholta, féadfaidh an Coimisiún, arna mheas dó gur sásáíodh coinníollacha mhír 1, freagracht na gcúraimí deimhniúcháin, maoirseachta agus forfheidhmithe ábhartha a aistriú go sealadach chuig an nGníomhaireacht. Is trí bhíthin gníomhartha cur chun feidhme a ghlacfar i gcomhréir leis an nós imeachta comhairleach dá dtagraítear in Airteagal 116(2) a dhéanfar an cinneadh sin. Ar mhórchúiseanna práinne is sonrach

don tsábháilteacht eitlíochta, a bhfuil bonn cirt leo, glacfaidh an Coimisiún gníomhartha cur chun feidhme a mbeidh feidhm leo láithreach i gcomhréir leis an nós imeachta dá dtagraítear in Airteagal 116(4).

3. Ón lá a thabharfar éifeacht don chinneadh cur chun feidhme dá dtagraítear i mír 2, déanfaidh an Gníomhaireacht a mheas ar bhonn rialta cé acu atá nó nach bhfuil an coinníoll a luaitear i mír 1(c) fós á shásamh. I gcás ina measann sí nach sásaítear na coinníollacha níos mó, molfaidh sí don Choimisiún aistriú sealadach na bhfreagrachtaí a fhoirceannadh.
4. I gcás ina measann an Coimisiún, agus moladh sin na Gníomhaireachta á chur san áireamh aige, nach bhfuil an coinníoll a luaitear i mír 1(c) fós á shásamh, cinnfidh an Coimisiún aistriú sealadach na bhfreagrachtaí a fhoirceannadh.

Is trí bhíthin gníomhartha cur chun feidhme a ghlacfar i gcomhréir leis an nós imeachta comhairleach dá dtagraítear in Airteagal 116(2) a dhéanfar an cinneadh sin. Ar mhórchúiseanna práinne is sonrach don tsábháilteacht eitlíochta, a bhfuil bonn cirt leo, glacfaidh an Coimisiún gníomhartha cur chun feidhme a mbeidh feidhm leo láithreach i gcomhréir leis an nós imeachta dá dtagraítear in Airteagal 116(4).
5. Ar aistriú na freagrachta sin de bhun mhír 2, is í an Gníomhaireacht a bheidh ina húdaráis inniúil feasta chun críocha na freagrachta a aistríodh, agus scaoilfear ón bhfreagracht sin an Ballstát lenar bhain. I dtaca le feidhmiú na freagrachta sin ag an nGníomhaireacht, is ag forálacha Chaibidil IV agus V a bheidh feidhm.
6. I dtaca le haon aistriú freagrachta a dhéanfar de bhun an Airteagail seo, is ag forálacha Airteagal 53(5) agus (6) a bheidh feidhm. Cuirfidh an Gníomhaireacht i dtaisce sa stór lárnach a bunaíodh faoi Airteagal 63 na cinntí cur chun feidhme sin de chuid an Choimisiúin dá dtagraítear i mír 2 agus 4.

Airteagal 56

Bailíocht Deimhnithe agus Dearbhuithe

1. Gach deimhniú agus dearbhú a eiseofar i gcomhréir leis an Rialachán seo agus lena ghníomhartha tarmligthe agus cur chun feidhme arna nglacadh ar a bhonn, beidh bailíocht acu i ngach Ballstát, gan breis ceanglas ná meastóireachta.
2. I gcás ina measfaidh an Coimisiún nach bhfuil ceanglais an Rialacháin seo agus na ngníomhartha tarmligthe agus cur chun feidhme arna nglacadh ar a bhonn á gcomhlíonadh ag duine dlítheanach nó nádúrtha dár eisíodh deimhniú nó a d'eisigh dearbhú é féin, iarrfaidh an Coimisiún, ar mholadh na Gníomhaireachta, ar an mBallstát atá freagrach as maoirseacht an duine sin gníomh ceartaitheach cuí agus bearta cosanta a ghlacadh, lena n-áirítear an deimhniú a theorannú nó a chur ar fionraí.

Is trí bhíthin gníomhartha cur chun feidhme a ghlacfar i gcomhréir leis an nós imeachta comhairleach dá dtagraítear in Airteagal 116(2) a dhéanfar an cinneadh sin. Ar mhórchúiseanna práinne is sonrach don tsábháilteacht eitlíochta, a bhfuil bonn cirt leo, glacfaidh an Coimisiún gníomhartha cur chun feidhme a mbeidh feidhm leo láithreach i gcomhréir leis an nós imeachta dá dtagraítear in Airteagal 116(4).

Ón lá a dtabharfar éifeacht don chinneadh cur chun feidhme sin, ní bheidh aon bhailíocht ag an deimhniú nó dearbhú sin, de dhiallas ó mhír 1, in aon Bhallstát.

3. Nuair a mheasfaidh an Coimisiún go bhfuil an Ballstát dá dtagraítear i mír 2 tar éis gníomh ceartaitheach cuí agus cosanta a ghlacadh, cinnfidh sé, ar mholadh na Gníomhaireachta, bailíocht a thabhairt arís ar fud na mBallstát don deimhniú nó dearbhú, i gcomhréir le mír 1. Is trí bhíthin gníomhartha cur chun feidhme a ghlacfar i gcomhréir leis an nós imeachta comhairleach dá dtagraítear in Airteagal 116(2) a dhéanfar an cinneadh sin. Ar mhórchúiseanna práinne is sonrach don tsábháilteacht eitlíochta, a bhfuil bonn cirt leo, glacfaidh an Coimisiún gníomhartha cur chun feidhme a mbeidh feidhm leo láithreach i gcomhréir leis an nós imeachta dá dtagraítear in Airteagal 116(4).
4. Ní dhéanfaidh an tAirteagal seo dochar do Rialachán (CE) Uimh. 2111/2005.

Airteagal 57

Glacadh le deimhniúchán tríú tír

Féadfaidh an Ghníomhaireacht nó na húdaráis náisiúnta inniúla na deimhnithe dá bhforáiltear sa Rialachán seo agus sna gníomhartha tarmligthe agus cur chun feidhme arna nglacadh ar a bhonn a eisiúint ar bhonn na ndeimhnithe sin a eisíodh i gcomhréir le dlíthe tríú tíortha, nó féadfaidh siad glacadh le deimhnithe agus doiciméid ábhartha eile lena bhfianaítear comhlíonadh rialacha na heitlíochta sibhialta arna n-eisiúint i gcomhréir le dlíthe tríú tíortha, i gcás ina ndéantar foráil iontu ina leith seo a leanas:

- (a) comhaontuithe idirnáisiúnta i dtaca le deimhnithe a tugadh i gcrích idir an tAontas agus an tríú tír; nó
- (b) na gníomhartha tarmligthe agus cur chun feidhme arna nglacadh ar bhonn Airteagal 18(1)(l), 25(1)(f) agus 44(1)(e).

Airteagal 58

Aonáin cháilithe

1. Féadfaidh an Ghníomhaireacht agus na húdaráis náisiúnta inniúla cúraimí dá gcuid a bhaineann le deimhniú agus maoirseacht faoin Rialachán seo a shannadh d'aonáin cháilithe a bhfuil creidiúnú acu as a bheith i gcomhréir leis na critéir a leagtar amach in Iarscríbhinn VI. Bunóidh an Ghníomhaireacht agus na húdaráis náisiúnta inniúla sin a bhaineann leas as na haonáin cháilithe córas creidiúnacháin chun comhlíonadh na gcritéir sin ag na haonáin cháilithe a mheasúnú, ní hé amháin tráth a gcreidiúnacháin ach go leanúnach dá éis.

Maidir le creidiúnú ar aonán cáilithe, déanfaidh an Ghníomhaireacht nó údarás náisiúnta inniúil méid sin ar leithligh, nó féadfaidh dhá údarás náisiúnta inniúil (nó níos mó) agus iad i gcomhcheangal, nó an Ghníomhaireacht agus í i gcomhcheangal le húdarás náisiúnta inniúil amháin (nó níos mó) an creidiúnú sin a dhéanamh.

2. I gcás nach bhfuil na critéir a leagtar amach in Iarscríbhinn VI á gcomhlíonadh níos mó ag an aonán cáilithe, déanfaidh an Ghníomhaireacht nó an t-údarás inniúil náisiúnta, más iomchuí, creidiúnú an aonáin a aisghairm nó a chur ar fionraí.
3. Féadfaidh an Ghníomhaireacht nó an t-údarás inniúil náisiúnta nó an t-údarás a dhéanfaidh creidiúnú ar aonán cáilithe an phribhléid a bhronnadh air deimhnithe a eisiúint, a chúlghairm, agus a chur ar fionraí, nó dearbhuithe a ghlacadh, thar ceann na Gníomhaireachta nó thar ceann an údaráis náisiúnta inniúil. Déanfar an phribhléid sin a chuimsiú i raon an chreidiúnaithe.

4. Aithneoidh an Ghníomhaireacht agus na húdaráis náisiúnta inniúla, gan breis ceanglas teicniúil ná meastóireachta, creidiúnuithe a bhronn an Ghníomhaireacht agus údaráis náisiúnta inniúla eile cheana ar aonán cháilithe i gcomhréir le mír 1.
Ach féach nach mbeidh de dhualgas ar an nGníomhaireacht ná ar na húdaráis náisiúnta inniúla leas a bhaint as scóip iomlán an chreidiúnúcháin a bhronn údarás náisiúnta inniúil eile, ná pribhléidí a bhronn údarás inniúil eile ar aonán cáilithe i gcomhréir le mír 3 a aithint.
5. Déanfaidh an Ghníomhaireacht agus na húdaráis náisiúnta inniúla faisnéis a mhalartú maidir leis na creidiúnuithe a bronnadh, a cuireadh ar fionraí nó a aisghairmeadh. Cuirfidh an Ghníomhaireacht an fhaisnéis sin ar fáil tríd an stór lárnach dá dtagraítear in Airteagal 63.

Airteagal 59

Forálacha Cosanta

1. Ní bheidh an Rialachán seo ná na gníomhartha tarmligthe agus gníomhartha cur chun feidhme a glacadh ar a bhonn ina gcosc ar aon Bhallstát beart a chur i ngníomh láithreach i dtaca le fadhb a bhaineann le sábháilteacht na heitlíochta sibhialta, má shásaítear na coinníollacha seo a leanas:
 - (a) gurb ionann agus riosca tromchúiseach do shábháilteacht na heitlíochta an fhadhb agus gur gá don Bhallstát gníomhú láithreach chun an fhadhb a réiteach;
 - (b) nach féidir leis an mBallstát dul i ngleic go leordhóthanach leis an bhfadhb i gcomhréir le forálacha an Rialacháin seo agus na ngníomhartha tarmligthe agus gníomhartha cur chun feidhme a glacadh ar a bhonn;
 - (c) go bhfuil an gníomh a ghlacfar ar comhréir le déine na faidhbe atá le réiteach.

Sa chás sin, cuirfidh an Ballstát lena mbaineann in iúl láithreach don Choimisiún, don Ghníomhaireacht agus do na Ballstáit eile, tríd an stór lárnach a bunaíodh faoi Airteagal 63, na bearta a rinneadh maille leis na cúiseanna a bhí leo.

2. I gcás inar faide ná ocht mí as a chéile tréimhse na mbeart dá dtagraítear i mír 1 nó i gcás gur ghlac an Ballstát na bearta céanna sin arís is arís ar feadh tréimhse is faide ná ocht mí, déanfaidh an Ghníomhaireacht a mheasúnú ar sásaíodh na coinníollacha a luaitear i mír 1, agus eiseoidh sí moladh don Choimisiún maidir le toradh an mheasúnaithe sin, tráth nach faide ná trí mhí tar éis dháta ghlactha an fhógra dá dtagraítear i mír 1. Cuirfidh an Ghníomhaireacht an moladh sin i dtaisce sa stór lárnach a bunaíodh faoi Airteagal 63.

Sa chás sin, déanfaidh an Coimisiún a mheasúnú, agus an moladh sin san áireamh aige, ar sásaíodh na coinníollacha sin. I gcás ina measann an Coimisiún nár sásaíodh na coinníollacha sin nó i gcás nach mbeidh sé ag teacht le toradh an mheasúnaithe a rinne an Ghníomhaireacht, glacfaidh an Coimisiún cinneadh cur chun feidhme chuige sin, tráth nach faide ná trí mhí tar éis dháta ghlactha an mholta sin, agus déanfar é a fhoilsiú in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh* agus a chur i dtaisce sa stór lárnach a bunaíodh faoi Airteagal 63.

Ar chur an chinnidh sin in iúl, déanfaidh an Ballstát lena mbaineann, na bearta a glacadh de bhun mhír 1 a fhoirceannú.

3. Ar fháil an fhógra dá dtagraítear i mír 1, déanfaidh an Ghníomhaireacht, gan ró-mhoill, a mheasúnú an féidir léi an fhadhb a shainaithin an Ballstát a réiteach í féin trí na cinntí sin dá dtagraítear sa chéad fhomhír d'Airteagal 65(4) a ghlacadh, d'fhonn nach mbeidh gá ina dhiaidh sin leis na bearta a ghlac an Ballstát. I gcás ina measann an Ghníomhaireacht gur féidir an fhadhb a réiteach ar an gcuma seo, glacfaidh sí an cinneadh iomchuí chuige sin. I gcás ina measann sí nach féidir an fhadhb a réiteach ar an gcuma sin, eiseoidh sí moladh don Choimisiún maidir le pé leasú is gá a dhéanamh, dar léi, ar na gníomhartha tarmligthe agus cur chun feidhme a glacadh ar bhonn an Rialacháin seo, i bhfianaise chur chun feidhme mhír 1.
4. I gcás inar gá sin i bhfianaise chur chun feidhme mhír 1, déanfaidh an Coimisiún a mharana, gan ró-mhoill, agus moladh na Gníomhaireachta á chur san áireamh aige, ar chuid de na gníomhartha tarmligthe sin a glacadh de bhun Airteagal 18(1), 25(1), 28(1), 34(1), 39(1), 44(1), 47(1) agus 50(1) a leasú.

Airteagal 60

Forálacha solúbthachta

1. Féadfaidh na Ballstáit díolúine a thabhairt do dhuine nádúrtha nó dlítheanach ar bith atá faoi réir an Rialacháin seo ó na ceanglais is infheidhme don duine sin de bhun fhorálacha Chaibidil III, seachas na ceanglais fhíor-riachtanacha a leagtar amach sna forálacha sin, nó ó na gníomhartha tarmligthe agus cur chun feidhme arna nglacadh ar bhonn na bhforálacha sin, i gcás cúinsí neamh-intuatha práinneacha a bhainfeadh leis na daoine sin nó i gcás riachtanais oibríochtúla phráinneacha, ach na coinníollacha seo a leanas a chomhlíonadh:
 - (a) ní féidir na cúinsí nó na heasnaimh sin a réiteach go leordhóthanach i gcomhréir leis na ceanglais is infheidhme;
 - (b) leibhéal inghlactha sábháilteachta agus caomhnaithe comhshaoil atá i gcomhréir leis na ceanglais fhíor-riachtanacha is infheidhme a áirithiú, trí bhíthin bearta maolaithe más gá;
 - (c) go bhfuil maolú déanta, a mhéid is féidir, ag an mBallstát ar aon saobhadh féideartha ar dhálaí an mhargaidh i ngeall ar gur bronnadh an díolúine; agus
 - (d) nach rachaidh raon ná ré na díolúine thar a bhfuil riachtanach agus go gcuirfear i bhfeidhm í ar bhonn neamh-idirdhealaitheach.

I gcás den sórt sin, cuirfidh an Ballstát lena mbaineann in iúl láithreach don Choimisiún, don Ghníomhaireacht agus do na Ballstáit eile, tríd an stór lárnach arna bhunú faoi Airteagal 63, an díolúine a deonaíodh, cúis a deonaithe, agus, más iomchuí, na bearta maolaithe riachtanacha a cuireadh i bhfeidhm.

2. I gcás inar faide ná ocht mí as a chéile tréimhse na ndíolúintí dá dtagraítear i mír 1 nó i gcás inar bhronn an Ballstát na díolúintí céanna sin arís is arís eile ar feadh tréimhse is faide ná ocht mí, déanfaidh an Ghníomhaireacht a mheasúnú ar sásaíodh na coinníollacha a luaitear i mír 1, agus eiseoidh sí moladh don Choimisiún maidir le toradh an mheasúnaithe sin, tráth nach faide ná trí mhí tar éis dháta ghlactha an fhógra dá dtagraítear i mír 1. Cuirfidh an Ghníomhaireacht an moladh sin i dtaisce sa stór lárnach a bunaíodh faoi Airteagal 63.

Sa chás sin, déanfaidh an Coimisiún a mheasúnú, agus an moladh sin san áireamh aige, ar sásaíodh na coinníollacha sin. I gcás ina measann an Coimisiún nár sásaíodh

na coinníollacha sin nó i gcás nach mbeidh sé ag teacht le toradh an mheasúnaithe a rinne an Gníomhaireacht, glacfaidh sé cinneadh cur chun feidhme chuige sin, tráth nach faide ná trí mhí tar éis dháta glactha an mholta sin, a fhoilseofar in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh* agus a chuirfear i dtaisce sa stór lárnach a bunaíodh faoi Airteagal 63.

Ar chur an chinneadh sin in iúl, déanfaidh an Ballstát lena mbaineann, an díolúine a tugadh de bhun mhír 1 a fhoirceannadh.

3. I gcás ina measann an Ballstát gur féidir na ceanglais fhíor-riachtanacha is infheidhme a leagtar amach sna hIarscríbhinní a chomhlíonadh ar mhodh eile seachas ar an modh a leagtar síos sna gníomhartha tarmligthe agus cur chun feidhme arna nglacadh ar bhonn an Rialacháin seo, agus go mbaineann buntáistí leis an modh sin nach beag a mbrí do shábháilteacht na heitlíochta sibhialta, d'éifeachtúlacht na ndaoine sin atá faoi réir an Rialacháin seo, nó do na húdaráis lena mbaineann, féadfaidh an Ballstát iarraidh réasúnaithe a chur faoi bhráid an Choimisiúin agus na Gníomhaireachta, tríd an stór lárnach a bunaíodh faoi Airteagal 63, á iarraidh go leasófaí an gníomh ábhartha tarmligthe nó an gníomh ábhartha cur chun feidhme d'fhonn cead a thabhairt an modh eile seo a úsáid.

Sa chás sin, déanfaidh an Gníomhaireacht moladh a eisiúint don Choimisiún, gan ró-mhoill, maidir le cé acu a chomhlíonann nó nach gcomhlíonann iarratas an Bhallstáit na coinníollacha a leagtar síos sa chéad fhomhír.

Más gá sin i bhfianaise chur chun feidhme na míre seo, déanfaidh an Coimisiún a mharana, gan ró-mhoill, agus moladh na Gníomhaireachta á chur san áireamh aige, ar an ngníomh tarmligthe nó cur chun feidhme sin a leasú.

Airteagal 61

Faisnéis a bhailiú, a mhalartú agus a anailísiú

1. Malartóidh an Coimisiún, an Gníomhaireacht agus na húdaráis náisiúnta eitlíochta aon fhaisnéis a mbeidh fáil acu uirthi i gcomhthéacs chur i bhfeidhm an Rialacháin seo agus na ngníomhartha tarmligthe agus cur chun feidhme arna nglacadh ar a bhonn, agus a bheidh ábhartha do na páirtithe eile agus iad i mbun a gcúraimí faoin Rialachán seo. Údaráis na mBallstát sin a bhfuil de chúram orthu tionóiscí agus teagmhais eitlíochta sibhialta a imscrúdú, nó anailís a dhéanamh ar theagmhais, beidh siad i dteideal rochtain a bheith acu ar an bhfaisnéis sin freisin agus iad i mbun a gcúraimí. Féadfar an fhaisnéis seo a scaipeadh freisin ar pháirtithe leasmhara i gcomhréir leis na gníomhartha tarmligthe dá dtagraítear i mír 4.
2. Déanfaidh an Gníomhaireacht comhordú, ar leibhéal an Aontais, ar bhailiú, malartú agus anailísiú faisnéise atá laistigh de raon feidhme an Rialacháin. Chuige sin, féadfaidh an Gníomhaireacht réamhshocruithe riaracháin a dhéanamh le daoine nádúrtha agus dlítheanacha atá faoi réir an Rialacháin seo, nó le comhlachais ina mbeidh daoine dá leithéid, d'fhonn faisnéis a bhailiú, a mhalartú agus a anailísiú.
3. Ar iarratas ón gCoimisiún, déanfaidh an Gníomhaireacht anailís ar cheisteanna práinneacha nó tábhachtacha atá laistigh de raon feidhme an Rialacháin seo. Más iomchuí, comhoibreoidh na húdaráis náisiúnta inniúla leis an nGníomhaireacht agus í i mbun na hanailíse sin.
4. Déanfaidh an Coimisiún rialacha mionsonraithe a ghlacadh maidir le malartú na faisnéise dá dtagraítear i mír 1 i measc an Choimisiúin, na Gníomhaireachta agus na

n-údarás náisiúnta inniúil, agus i dtaca lena scaipeadh ar pháirtithe leasmhara. Cuimseofar na rialacha sin sna gníomhartha cur chun feidhme a ghlacfar i gcomhréir leis an nós imeachta scrúdúcháin dá dtagraítear in Airteagal 116(3).

Cuirfear an méid seo a leanas san áireamh sna rialacha mionsonraithe sin dá dtagraítear sa chéad fhomhír:

- (a) nach mór an fhaisnéis is gá chun comhlíonadh agus cur chun cinn na gcuspóirí a leagtar amach in Airteagal 1 a bhaint amach, nach mór í a sholáthar do dhaoine nádúrtha agus dlítheanacha atá faoi réir an Rialacháin seo;
 - (b) nach ceart dul thar a bhfuil riachtanach chun na cuspóirí sin a bhaint amach agus an fhaisnéis á scaipeadh agus á húsáid;
 - (c) gur den riachtanas nach ndéanfaí faisnéis a chur ar fáil ná a úsáid d'fhonn milleán nó dlítheanas a shannadh.
5. Glacfaidh an Coimisiún, an Ghníomhaireacht, na húdaráis náisiúnta inniúla, maille leis na daoine nádúrtha agus dlítheanacha dá dtagraítear i mír 2, na bearta is gá chun rúndacht iomchuí na faisnéise a thabharfar dóibh de bhun an Airteagail seo, a áirithiú, gan dochar do na ceanglais rúndachta a leagtar síos i Rialachán (CE) Uimh. 996/2010, Rialachán (CE) Uimh. 376/2014, nó i reachtaíocht eile an Aontais.
6. D'fhonn eolas a choinneáil leis an bpobal i dtaobh leibhéal ginearálta na sábháilteachta eitlíochta, déanfaidh an Ghníomhaireacht athbhreithniú sábháilteachta a fhoilsiú gach bliain. Cuirfear san athbhreithniú sin anailís ar staid ghinearálta na sábháilteachta, i gcaint nach doiligh ach ar réidh a tuiscint, agus tabharfar le fios fós cé acu atá nó nach bhfuil méadú ar na rioscaí sábháilteachta.

Airteagal 62

Cosaint na foinse faisnéise

1. Nuair a chuirfear an fhaisnéis dá dtagraítear in Airteagal 61(1) agus (2) ar fáil d'údarás náisiúnta, cosnófar foinse na faisnéise i gcomhréir le dlí an Aontais agus leis an dlí náisiúnta is infheidhme i dtaca le cosaint na foinse faisnéise i gcás na sábháilteachta eitlíochta sibhialta. I gcás inar duine nádúrtha a thugann an fhaisnéis sin don Choimisiún nó don Ghníomhaireacht, ní nochtfar foinse na faisnéise sin ná ní dhéanfar sonraí pearsanta na foinse a thaifead san áit chéanna leis an bhfaisnéis a cuireadh ar fáil.
2. Gan dochar don dlí coiriúil náisiúnta is infheidhme, staonfaidh na Ballstáit ó imeachtaí a thionscnamh i ndáil le sáruithe gan réamhbheartú nó sáruithe atá neamhaireach ar an dlí, ar sáruithe iad nach dtagann ar a n-aire ach ar an gcúis gur tugadh dóibh faisnéis ina dtaobh de bhun an Rialacháin seo agus na ngníomhartha tarmlichte agus gníomhartha cur chun feidhme a glacadh ar a bhonn.

Ní bheidh feidhm ag forálacha na chéad fohmíre i gcás inar tugadh neamhaird fhollasach, mhillteanach agus thromchúiseach ar riosca follasach agus inar theip glan ar an bhfreagracht ghairmiúil an cúram sin a theastaíonn sna cúinsí sin a ghlacadh, agus ina ndearnadh damáiste intuartha do dhuine nó do mhaoín, nó ar cuireadh sábháilteacht na heitlíochta sibhialta i mbaol go mór.
3. Féadfaidh na Ballstáit bearta a choinneáil nó a ghlacadh chun cosaint na bhfoinsí faisnéise dá dtagraítear i mír 1 a neartú.

4. Ní bheidh fostaithe agus pearsanra ar conradh a thabharfaidh faisnéis, agus an Rialachán seo lena ghníomhartha tarmligthe agus cur chun feidhme a glacadh ar a bhonn á gcur i bhfeidhm, ní bheidh siad, ar bhonn na faisnéise a chuir siad ar fáil, faoi réir aon dochair óna bhfostóir ná ón eagraíocht dá soláthraíonn siad seirbhísí.
Ní bheidh feidhm ag forálacha na chéad fomhíre i gcás inar tugadh neamhaird fhollasach, mhillteanach agus thromchúiseach ar riosca follasach agus inar theip glan ar an bhfreagracht ghairmiúil an cúram sin a theastaíonn sna cúinsí sin a ghlacadh, agus ina ndearnadh damáiste intuatha do dhuine nó do mhaoín, nó ar cuireadh sábháilteacht na heitlíochta i mbaol go mór.
5. Ní chuirfidh aon ní dá bhfuil i bhforálacha an Airteagail seo cosc ar an gCoimisiún, ar na Ballstáit ná ar an nGníomhaireacht gníomhú, más gá, chun sábháilteacht na heitlíochta a choinneáil ar bun nó a fheabhsú.
6. Ní dhéanfaidh forálacha an Airteagail seo dochar do na rialacha i dtaca le cosaint na foinse faisnéise a leagtar amach i Rialachán (CE) Uimh. 996/2010 ná i Rialachán (CE) Uimh. 376/2014.

Airteagal 63

An Stór Lárnach Faisnéise

1. Déanfaidh an Gníomhaireacht, i gcomhar leis an gCoimisiún agus leis na húdaráis náisiúnta inniúla, stór lárnach a bhunú agus a bhainistiú, ina mbeidh an fhaisnéis is gá chun comhoibriú éifeachtach a áirithiú idir an Gníomhaireacht agus na húdaráis náisiúnta inniúla, agus iad i mbun a gcúraimí deimhniúcháin, maoirseachta agus forfheidhmithe faoin Rialachán seo.

Sa stór lárnach sin, beidh an fhaisnéis seo a leanas:

- (a) deimhnithe arna n-eisiúint agus dearbhuithe arna bhfáil ag an nGníomhaireacht agus na húdaráis náisiúnta inniúla i gcomhréir le forálacha Chaibidil III agus Airteagal 53, 54, 55, 66, 67, 68, 69 agus 70;
- (b) deimhnithe arna n-eisiúint agus dearbhuithe arna bhfáil ag aonáin cháilithe thar ceann na Gníomhaireachta agus na n-údarás náisiúnta inniúla i gcomhréir le hAirteagal 58(3);
- (c) creidiúnaithe a bhronn an Gníomhaireacht agus na húdaráis náisiúnta inniúla ar aonáin cháilithe i gcomhréir le hAirteagal 58, lena n-áirítear faisnéis i dtaobh raon an chreidiúnaithe;
- (d) na bearta a ghlac na Ballstáit de bhun Airteagal 2(6) agus (7), agus cinntí sin an Choimisiúin a fhreagraíonn dóibh;
- (e) cinntí a ghlac an Coimisiún de bhun Airteagal 2(4);
- (f) cinntí a ghlac na Ballstáit de bhun Airteagal 36(2);
- (g) na haistrithe freagrachta sin a rinne na Ballstáit chuig an nGníomhaireacht nó chuig Ballstát eile de bhun Airteagal 53 agus 54, lena n-áirítear sonraí i dtaobh na bhfreagrachtaí a aistríodh;
- (h) cinntí a ghlac an Coimisiún de bhun Airteagal 55, lena n-áirítear sonraí i dtaobh na bhfreagrachtaí a aistríodh chuig an nGníomhaireacht de bhun na gcinntí sin;
- (i) cinntí a ghlac an Coimisiún de bhun Airteagal 56;

- (j) fógraí a rinne na húdaráis náisiúnta inniúla i dtaca le scéimeanna aonair um shonrú ama eiltle a cuireadh faoi bhráid na Gníomhaireachta ar bhonn na ngníomhartha tarmlichte arna nglacadh i gcomhréir le hAirteagal 28(1)(f), maille leis an tuairim a d'eisigh an Ghníomhaireacht ina dtaobh i gcomhréir le hAirteagal 65(7);
 - (k) fógraí a rinne na Ballstáit i dtaca leis na bearta a glacadh chun freagairt láithreach d'fhadhb a bhain le sábháilteacht na heitlíochta sibhialta agus i dtaobh díolúintí a tugadh, maille leis na moltaí a d'eisigh an Ghníomhaireacht agus an Coimisiún ina dtaobh i gcomhréir le hAirteagal 59(1) agus 60(1);
 - (l) iarrataí a rinne Ballstáit i dtaobh comhlíonadh a chur i gcrích ar mhodh eile, agus an moladh a rinne an Ghníomhaireacht ina dtaobh de bhun Airteagal 60(3);
 - (m) fógraí a rinne an Ghníomhaireacht agus cinntí an Choimisiúin ina dtaobh de bhun Airteagal 65(4);
 - (n) faisnéis eile ba ghá chun an comhoibriú éifeachtach dá dtagraítear sa chéad fhomhír a áirithiú.
2. Déanfaidh na húdaráis náisiúnta inniúla, na scrúdaitheoirí aerleighis agus na hionaid aerleighis faisnéis a mhalartú freisin trí bhíthin na faisnéise a bheidh sa stór lárnach i dtaobh dea-shláinte píolótaí. Pé sciar den fhaisnéis sin arb ionann agus sonraí pearsanta, lena n-áirítear sonraí sláinte, ní rachfar thar a bhfuil riachtanach, chun deimhniú agus maoirseacht éifeachtach ar pháilótaí a áirithiú de bhun Airteagal 20.
 3. Ní dhéanfar sonraí pearsanta ar bith a chuirfear sa stór lárnach, lena n-áirítear sonraí sláinte, a fhágáil ann tráth is faide ná is riachtanach chun na críocha sin dár bailíodh an fhaisnéis nó a ndéantar í a phróiseáil a shásamh.
 4. Déanfaidh na Ballstáit agus an Ghníomhaireacht a áirithiú go gcuirtear ar an eolas, *ex ante*, duine ar bith a ndéanfar a chuid sonraí pearsanta a phróiseáil sa stór lárnach.
 5. I dtaca leis an té a mbeidh sonraí leis sa stór lárnach, féadfaidh na Ballstáit agus an Ghníomhaireacht raon na gceart a bheidh ag an duine sin, maidir leis na sonraí pearsanta sin a rochtain, a cheartú nó a scriosadh, a chúngú a mhéid a bhfuil géarghá leis chun an eitlíocht sibhialta a chosaint, i gcomhréir le hAirteagal 13 de Threoir 95/46/CE agus Airteagal 20 de Rialachán (CE) 45/2001.
 6. Gan dochar do mhír 7, beidh rochtain shlán ar líne ar gach faisnéis dá mbeidh sa stór lárnach ag an gCoimisiún, ag an nGníomhaireacht, ag na húdaráis náisiúnta inniúla agus ag aon údarás inniúil de chuid na mBallstát a bhfuil de chúram air tionóiscí agus teagmhais eitlíochta sibhialta a imscrúdú d'fhonn a gcúraimí a chur i gcrích.
Más ábhartha, féadfaidh an Coimisiún agus an Ghníomhaireacht faisnéis ar leith as an stór lárnach, seachas an fhaisnéis dá dtagraítear i mír 2, a scaipeadh ar pháirtithe leasmhara nó a chur ar fáil don phobal.
 7. Beidh cosaint ag an bhfaisnéis a chuirfear sa stór lárnach, trí bhíthin uirlisí agus prótacail iomchuí, ar rochtain neamhúdaráithe. Acu siúd amháin atá freagrach as deimhniú agus maoirseacht a dhéanamh ar shláinte píolótaí, d'fhonn a gcúraimí a chur i gcrích faoin Rialachán seo, a bheidh cead rochtana agus nochta na faisnéise dá dtagraítear i mír 2. Féadfar rochtain theoranta ar an bhfaisnéis seo a thabhairt do dhaoine údaráithe eile d'fhonn feidhmiú éifeachtach an stóir lárnaigh a áirithiú, go háirithe i dtaca lena chothabháil theicniúil. Iad siúd a mbeidh údarás acu an fhaisnéis

a rochtain, cuirfear oiliúint orthu roimh ré maidir leis an reachtaíocht um chosaint ar shonraí pearsanta is infheidhme agus ar bhearta cosanta dá réir.

8. Glacfaidh an Coimisiún na rialacha is gá chun an stór lárnach a fheidhmiú agus a bhainistiú. Cuimseofar na rialacha sin i ngníomhartha tarmligthe a ghlacfar i gcomhréir leis an nós imeachta scrúdúcháin dá dtagraítear in Airteagal 116(3), agus leagfar amach iontu ceanglais mhionsonraithe i dtaca le:

- (a) na gnéithe teicniúla a bhainfidh le céadbhunú agus cothabháil an stóir lárnaigh;
- (b) aicmiú na faisnéise a bheidh le tarchur ag an gCoimisiún, ag an nGníomhaireacht agus ag na húdaráis náisiúnta inniúla lena cur sa stór lárnach, lena n-áirítear an fhoirm ina ndéanfar sin agus an modh a ndéanfar sin;
- (c) nuashonrú rialta agus caighdeánaithe na faisnéise a chuirfear sa stór lárnach;
- (d) na módúlachtaí a bhaineann le scaipeadh agus foilsiú na faisnéise ar leith sin a chuirfear sa stór lárnach i gcomhréir le mír 6.
- (e) aicmiú na faisnéise ar dhea-shláinte píolótaí atá le tarchur ag na húdaráis náisiúnta inniúla, ag na scrúdaitheoirí aerleighis agus ag na hionaid aerleighis, lena cur sa stór lárnach, lena n-áirítear an fhoirm ina ndéanfar sin agus an modh a ndéanfar sin;
- (f) na módúlachtaí a bhaineann leis an bhfaisnéis a chuirfear sa stór lárnach a chosaint ar rochtain neamhúdaraíthe, le rochtain ar an bhfaisnéis a chúngú, agus le pé sonraí pearsanta a chuirfear sa stór lárnach i gcomhréir leis an gcuid sin de reachtaíocht um chosaint sonraí pearsanta an Aontais is infheidhme, a chosaint go háirithe ar mhilleadh, ar chaillteanas, ar athrú, nó ar nochtadh de thaisme nó go neamhdhleathach;
- (g) an tréimhse stórála is faide a cheadófar na sonraí pearsanta a choinneáil sa stór lárnach, lena n-áirítear faisnéis i dtaobh dhea-shláinte píolótaí arb ionann í agus sonraí pearsanta;
- (h) na coinníollacha mionsonraithe faoina bhféadfaidh na Ballstáit agus an Gníomhaireacht cúngú a dhéanamh ar raon na gceart a bheidh ag an té a mbeidh sonraí leis sa stór lárnach, na sonraí pearsanta sin a rochtain, a cheartú nó a scriosadh de bhun mhír 5.

CAIBIDIL V

GNÍOMHAIREACHT SÁBHÁILTEACHTA EITLÍOCHTA AN AONTAIS EORPAIGH

ROINN I

CÚRAIMÍ

Airteagal 64

Bunú agus feidhmeanna na Gníomhaireachta

1. Bunaítear leis seo Gníomhaireacht Sabháilteachta Eitlíochta an Aontais Eorpaigh.
2. Chun críocha feidhmiú ceart agus forbairt na heitlíochta sibhialta a áirithiú san Aontas i gcomhréir leis na cuspóirí a leagadh síos in Airteagal 1, déanfaidh an Gníomhaireacht an méid seo a leanas:
 - (a) tabharfaidh sí faoi aon tasc agus foirmleoidh sí tuairimí maidir leis na hábhair uile a chumhdaítear sa Rialachán seo;
 - (b) tabharfaidh sí cúnamh don Choimisiún trí bhearta a ullmhú a ghlacfar faoin Rialachán seo. I gcás inar bearta teicniúla atá i gceist, ní fhéadfaidh an Coimisiún a bhfuil iontu a athrú gan é a chomhordú roimh ré leis an nGníomhaireacht;
 - (c) Tabharfaidh sí an tacaíocht theicniúil, eolaíoch agus riaracháin is gá don Choimisiún lena chúraimí a chomhlíonadh;
 - (d) glacfaidh sí na bearta is gá laistigh de na cumhachtaí a thugtar di leis an Rialachán seo nó le reachtaíocht eile an Aontais;
 - (e) déanfaidh sí cigireachtaí, gníomhaíochtaí eile faireacháin agus imscrúduithe de réir mar is gá lena cuid cúraimí a chomhlíonadh faoin Rialachán seo, nó arna iarraidh sin ag an gCoimisiún.
 - (f) laistigh dá réimse inniúlachta, comhlíonfaidh sí, thar ceann na mBallstát, na feidhmeanna agus na cúraimí a shanntar dóibh le coinbhinsiún idirnáisiúnta is infheidhme, go háirithe le Coinbhinsiún Chicago;
 - (g) tabharfaidh sí cúnamh d'údarais inniúla na mBallstát a gcúraimí a dhéanamh, go háirithe trí fhóram a sholáthar le haghaidh malartuithe faisnéise agus saineolais;
 - (h) arna iarraidh sin di, déanfaidh sí a cion féin chun táscairí feidhmíochta a bhunú, a thomhas, a thuairisciú agus anailís a dhéanamh orthu i gcás ina gcuirtear scéimeanna feidhmíochta ar bun, trí reachtaíocht an Aontais, a bhaineann le heitlíocht shibhialta;
 - (i) comhoibreoidh sí le hinstitiúidí, comhlachtaí, oifigí agus le gníomhaireachtaí eile an Aontais i gcás ina bhfuil baint ag a gcuid gníomhaíochtaí le gnéithe teicniúla na heitlíochta sibhialta.

Bearta na Gníomhaireachta

1. Arna iarraidh sin, tabharfaidh an Gníomhaireacht cúnamh don Choimisiún chun tograí a ullmhú maidir leis an Rialachán seo agus na gníomhartha tarmligthe agus cur chun feidhme a leasú, a ghlacfar ar bhonn an Rialacháin seo. Aon doiciméid a chuirfidh an Gníomhaireacht faoi bhráid an Choimisiúin, is i bhfoirm tuairimí a bheidh siad.
2. Déanfaidh an Gníomhaireacht a cuid moltaí a eisiúint agus a chur chuig an gCoimisiún chun Airteagal 59 agus Airteagal 60 a chur i bhfeidhm;
3. I gcomhréir le hAirteagal 104 agus leis na gníomhartha tarmligthe agus cur chun feidhme is infheidhme arna nglacadh ar bhonn an Rialacháin seo, déanfaidh an Gníomhaireacht sonraíochtaí deimhniúcháin, modhanna inghlactha comhlíonta agus ábhar treorach a eisiúint maidir leis an Rialachán seo agus na gníomhartha tarmligthe agus cur chun feidhme a ghabhann leis a chur i bhfeidhm, arna nglacadh ar an mbonn sin.
4. Glacfaidh an Gníomhaireacht na cinntí iomchuí chun Airteagail 53, 54, 55, 66, 67, 68, 69, 70, 71 agus 73 a chur i bhfeidhm.

Féadfaidh an Gníomhaireacht díolúintí a dheonú ar aon duine dlítheanach nó ar aon duine nádúrtha a mbeidh deimhniú eisithe aici dó de réir na gcúinsí agus faoi réir na gcoinníollacha atá leagtha síos in Airteagal 60(1). I gcás den sórt sin, cuirfidh an Gníomhaireacht na díolúintí a deonaíodh in iúl láithreach don Choimisiún agus do na Ballstáit, tríd an stór lárnach arna bhunú faoi Airteagal 63, na cúiseanna lena ndeonaíodh iad agus, más iomchuí, na bearta maolúcháin riachtanacha a cuireadh i bhfeidhm. I gcás ina dtéann fad díolúine thar ocht mí i ndiaidh a chéile nó i gcás gur dheonaigh an gníomhaireacht an díolúine chéanna arís agus arís eile thar thréimhse iomlán níos faide ná ocht mí, déanfaidh an Coimisiún measúnú chun a chinneadh ar comhlíonadh na coinníollacha, agus i gcás ina measann sé nár comhlíonadh, glacfaidh sé cinneadh cur chun feidhme chuige sin, cinneadh a fhoilseofar in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh* agus cuirfear isteach sa stór lárnach é arna bhunú faoi Airteagal 63. Chomh luath agus a chuirfear an cinneadh cur chun feidhme sin in iúl don Gníomhaireacht, cúlghairfidh sé an díolúine láithreach.
5. Eiseoidh an Gníomhaireacht tuarascálacha maidir le cigireachtaí agus gníomhaíochtaí eile faireacháin a rinneadh de bhun Airteagal 73.
6. Gníomhóidh an Gníomhaireacht gan mhoill mhíchuí i gcás ina mbeidh fadhb sábháilteachta ann a thagann faoi raon feidhme an Rialacháin seo trí ghníomh ceartaitheach a chinneadh nach mór d'údaráis náisiúnta inniúla nó do dhuine dlítheanach nó nádúrtha a dhéanamh faoi réir fhorálacha an Rialacháin seo agus trí fhaisnéis ghaolmhar a scaipeadh ar na húdaráis náisiúnta inniúla agus ar na daoine sin, lena n-áirítear treoracha agus moltaí, más gá sin chun cosaint a thabhairt do na cuspóirí atá leagtha síos in Airteagal 1.
7. Déanfaidh an Gníomhaireacht tuairimí a eisiúint maidir le scéimeanna sonraíochta ama eitilte aonair a mholann na Ballstáit de bhun na ngníomhartha tarmligthe a glacadh faoi réir Airteagal 28(1)(f) agus a chlaonann ó na sonraíochtaí deimhniúcháin arna nglacadh ag an nGníomhaireacht.

Aeracmhainneacht agus deimhniúchán comhshaoil

1. Maidir leis na táirgí, na páirteanna agus an trealamh neamhshuiteáilte dá dtagraítear in Airteagal 2(1)(a) agus Airteagal 2(1)(b)(i), comhlíonfaidh an Ghníomhaireacht, thar ceann na mBallstát, más infheidhme agus de réir mar a shonraítear é i gCoinbhinsiún Chicago nó sna hIarscríbhinní a ghabhann leis, feidhmeanna agus cúraimí an stáit inar dearadh, inar monaraíodh nó inar cláraíodh iad nuair a bhaineann na feidhmeanna agus na cúraimí sin le deimhniúchán dearthaí agus le formheas ar fhaisnéis maidir le haeracmhainneacht leanúnach. Chuige sin, déanfaidh sí an méid seo a leanas go háirithe:
 - (a) maidir le gach dearadh táirge a ndearnadh iarratas ar dheimhniú cineáil, ar dheimhniú athruithe, lena n-áirítear deimhniú cineáil breise, nó ar fhormheas ar dhearadh deisiúcháin ina leith i gcomhréir le hAirteagal 11, bunófar bonn an deimhniúcháin cineáil agus tabharfar fógra ina leith don iarrthóir;
 - (b) maidir le gach táirge a n-iarrtar deimhniú srianta ar aeracmhainneacht nó deimhniú srianta torainn dó i gcomhréir le hAirteagal 17(2)(a), bunóidh sí sonraíochtaí sonracha na haeracmhainneachta nó an cód sonrach le haghaidh táirgí ó thaobh comhoiriúnacht chomhshaoil de agus tabharfaidh sí fógra ina leith don iarrthóir;
 - (c) maidir le gach dearadh páirte nó trealamh neamhshuiteáilte a ndearnadh iarratas ar dheimhniú ina leith i gcomhréir le hAirteagal 12 nó 13 faoi seach, bunófar bonn an deimhniúcháin agus tabharfar fógra faoi don iarratasóir;
 - (d) maidir le haerárthach a ndearnadh iarratas ar cheadúnas eitilte ina leith i gcomhréir le hAirteagal 17(2)(b), eiseofar an formheas i ndáil leis na dálaí eitilte a ghabhann leis an dearadh sin;
 - (e) bunófar na sonraíochtaí aeracmhainneachta agus comhoiriúnachta comhshaoil is infheidhme i dtaca le dearadh táirgí agus páirteanna atá faoi réir dearbhú i gcomhréir le hAirteagal 17(1)(a) agus cuirfear ar fáil iad;
 - (f) beidh sí freagrach as na cúraimí a bhaineann le deimhniúchán, maoirseacht agus forfheidhmiú i gcomhréir le hAirteagal 51(3) i dtaca leis na deimhnithe cineáil, na deimhnithe srianta ar chineál, deimhnithe athruithe, lena n-áirítear na deimhnithe cineáil forlíontacha, agus formheasanna dearthaí deisiúcháin le haghaidh dearadh táirgí i gcomhréir le hAirteagal 11 agus le hAirteagal 17(1)(b);
 - (g) beidh sí freagrach as na cúraimí a bhaineann le deimhniúchán, maoirseacht agus forfheidhmiú i gcomhréir le hAirteagal 51(3) i dtaca leis na deimhnithe le haghaidh dearadh páirteanna agus le haghaidh trealamh neamhshuiteáilte i gcomhréir le hAirteagal 12 agus le hAirteagal 13;
 - (h) eiseoidh sí na bileoga sonraí comhshaoil iomchuí i dtaca le dearadh táirgí atá á ndeimhniú aici i gcomhréir le hAirteagal 11;
 - (i) áiritheoidh sí na feidhmeanna leanúnacha aeracmhainneachta a ghabhann le dearadh na dtáirgí, dearadh na bpáirteanna agus leis an trealamh neamhshuiteáilte atá deimhnithe aici agus a ndéanann sí maoirseacht orthu, lena n-áirítear go ngníomhóidh sí gan mhoill mhíchúí má bhíonn fadhb sábháilteachta nó slándála ann agus go n-eiseoidh sí agus go scaipfidh sí an fhaisnéis éigeantach is infheidhme;

2. Beidh an Ghníomhaireacht freagrach as na cúraimí a bhaineann le deimhniúchán, maoirseacht agus forfheidhmiú i gcomhréir le hAirteagal 51(3) i dtaca leis an méid seo a leanas:
 - (a) formheasanna na n-eagraíochtaí atá freagrach as dearadh táirgí, páirteanna agus trealamh neamhshuiteáilte, i gcomhréir le hAirteagal 15(1);
 - (b) formheasanna na n-eagraíochtaí atá freagrach as an monarú, an caomhnú agus an bhainistíocht leanúnach ar aeracmhainneacht táirgí, páirteanna agus trealaimh neamhshuiteáilte agus atá freagrach do na heagraíochtaí a chuireann oiliúint ar phearsanra, i gcomhréir le hAirteagal 15, i gcás ina bhfuil príomhionad gnó na n-eagraíochtaí sin lasmuigh de chríoch atá faoi chúram Ballstáit de réir Coinbhinsiún Chicago.
3. Beidh an Ghníomhaireacht freagrach as na cúraimí a bhaineann le maoirseacht agus forfheidhmiú i gcomhréir le hAirteagal 54(3) i dtaca leis na dearbhuithe a rinne eagraíochtaí i gcomhréir le hAirteagal 17(1)(a).

Airteagal 67

Deimhniúchán na foirne eitilte

1. Beidh an Ghníomhaireacht freagrach as cúraimí a bhaineann le deimhniúchán, maoirseacht agus forfheidhmiú i gcomhréir le hAirteagal 51(3) i dtaca le formheasanna na n-eagraíochtaí oiliúna le haghaidh píolótaí agus foirne eitilte agus formheasanna na n-ionad aerleighis dá dtagraítear in Airteagal 22, i gcás ina mbíonn príomhionad gnó lasmuigh den chríoch atá faoi chúram Ballstáit de réir Coinbhinsiún Chicago.
2. Beidh an Ghníomhaireacht freagrach as na cúraimí a bhaineann le deimhniúchán, maoirseacht agus forfheidhmiú i gcomhréir le hAirteagal 51(3) i dtaca leis na deimhnithe le haghaidh feistí oiliúna ionsamhalta eitilte i gcomhréir le hAirteagal 23 i ngach ceann de na cásanna seo a leanas:
 - (a) an eagraíocht sin a bhfuil deimhniú eisithe ag an nGníomhaireacht di i gcomhréir le mír 1, is í a oibríonn an fheiste;
 - (b) tá an fheiste lonnaithe laistigh de chríoch atá faoi chúram Ballstáit de réir Coinbhinsiún Chicago agus an eagraíocht sin a bhfuil deimhniú eisithe ag an nGníomhaireacht di i gcomhréir le mír 1, agus a bhfuil a príomhionad gnó lonnaithe lasmuigh den chríoch sin, is í a oibríonn an fheiste;
 - (c) tá an fheiste lonnaithe lasmuigh de chríoch atá faoi chúram Ballstáit de réir Coinbhinsiún Chicago, ach amháin más eagraíocht í sin a oibríonn an fheiste nach bhfuil deimhniú eisithe ag an nGníomhaireacht di i gcomhréir le mír 1, agus a bhfuil a príomhionad gnó lonnaithe laistigh den chríoch sin;

Airteagal 68

BAT/SAL

1. Beidh an Ghníomhaireacht freagrach as na cúraimí a bhaineann le deimhniúchán, maoirseacht agus forfheidhmiú i gcomhréir le hAirteagal 51(3) i dtaca leis an méid seo a leanas:

- (a) deimhnithe do na soláthraithe BAT/SAL dá dtagraítear in Airteagal 36, i gcás ina bhfuil príomhionad gnó na soláthraithe sin lasmuigh den chríoch a bhfuil feidhm ag na Conarthaí maidir leo agus más iad atá freagrach as BAT/SAL a sholáthar in aerspás na críche sin;
 - (b) na deimhnithe do na soláthraithe BAT/SAL dá dtagraítear in Airteagal 36, i gcás ina gcuireann na soláthraithe sin BAT/SAL uile-Eorpach ar fáil;
 - (c) na deimhnithe le haghaidh na n-eagraíochtaí, agus na dearbhuithe a rinne na heagraíochtaí sin dá dtagraítear in Airteagal 37, i gcás ina bhfuil lámh ag na heagraíochtaí sin i ndearadh, i monarú nó i gcothabháil córais agus comhdhamhnaí uile-Eorpach BAT/SAL;
 - (d) na dearbhuithe a rinne soláthraithe BAT/SAL ar eisigh an Ghníomhaireacht deimhniú dóibh i gcomhréir le pointí (a) agus (b), i dtaca le córais agus comhdhamhnaí BAT/SAL arb iad na soláthraithe sin a chuir i mbun oibríochta iad i gcomhréir le hAirteagal 38(1).
2. Maidir le córais agus comhdhamhnaí dá dtagraítear in Airteagal 38, déanfaidh an Ghníomhaireacht an méid seo a leanas:
- (a) i gcás ina bhforáiltear an méid sin sna gníomhartha tarmligthe de bhun Airteagal 39, bunófar na sonraíochtaí mionsonraithe agus tabharfar fógra faoi don iarrthóir, le haghaidh na gcórais agus na gcomhdhamhnaí BAT/SAL ar a bhfuil sábháilteacht agus idir-inoibritheacht ag brath agus atá faoi réir deimhniú nó dearbhú i gcomhréir le hAirteagal 38(2);
 - (b) i gcás ina bhforáiltear an méid sin sna gníomhartha tarmligthe de bhun Airteagal 39, beidh sí freagrach as cúraimí a bhaineann le deimhniúchán, maoirseacht agus forfheidhmiú i gcomhréir le hAirteagal 51(3) i dtaca leis na deimhnithe le haghaidh córais agus comhdhamhnaí BAT/SAL agus i dtaca leis na dearbhuithe a rinneadh ina leith, ar a bhfuil sábháilteacht agus idir-inoibritheacht ag brath i gcomhréir le hAirteagal 38(2).

Airteagal 69

Deimhniúchán Rialtóirí Aerthráchta

Beidh an Ghníomhaireacht freagrach as cúraimí a bhaineann le deimhniúchán, maoirseacht agus forfheidhmiú i gcomhréir le hAirteagal 51(3) i dtaca le deimhnithe le haghaidh na n-eagraíochtaí oiliúna do rialtóirí aerthráchta dá dtagraítear in Airteagal 42, i gcás ina bhfuil príomhionad gnó na n-eagraíochtaí lonnaithe lasmuigh den chríoch atá faoi chúram Ballstáit de réir Coinbhinsiún Chicago agus, más ábhartha, a bpearsanra.

Airteagal 70

Oibreoirí tríú tír agus maoirseacht sábháilteachta ar leibhéal idirnáisiúnta

1. Beidh an Ghníomhaireacht freagrach as na cúraimí a bhaineann le deimhniúchán, maoirseacht agus forfheidhmiú i gcomhréir le hAirteagal 51(3) i dtaca leis na húdruithe le haghaidh na n-oibríochtaí dá dtagraítear in Airteagal 49(1) agus (2) agus i dtaca leis na dearbhuithe a rinne na hoibreoirí dá dtagraítear in Airteagal 49(2), mura ndéanann Ballstát áirithe feidhmeanna agus cúraimí stáit an oibreora i dtaca leis na hoibreoirí lena mbaineann.

2. Beidh an Ghníomhaireacht freagrach as na cúraimí a bhaineann le deimhniúchán, maoirseacht agus forfheidhmiú i gcomhréir le hAirteagal 51(3) i dtaca leis na húdaruíthe le haghaidh aerárthaí agus píolótaí dá dtagraítear in Airteagal 50(1)(a).
3. Tabharfaidh an Ghníomhaireacht, arna iarraidh sin, cúnamh don Choimisiún i gcur chun feidhme Rialachán (CE) Uimh. 2111/2005 trí na measúnuithe riachtanacha a dhéanamh, lena n-áirítear cuairteanna ar an láthair, ar oibreoirí tríú tír agus ar na húdaráis atá freagrach as maoirseacht a dhéanamh orthu. Tabharfaidh sé torthaí na measúnuithe sin, mar aon le moltaí iomchuí, don Choimisiún.

Airteagal 71

Imscrúduithe a dhéanann an Ghníomhaireacht

1. Déanfaidh an Ghníomhaireacht féin na himscrúduithe is gá lena cúraimí a chur i gcrích a bhaineann le deimhniúchán, maoirseacht agus forfheidhmiú i gcomhréir le hAirteagal 51(3) nó cuirfidh sí á ndéanamh iad trí údaráis náisiúnta inniúla nó trí aonáin cháilithe.
2. Chun críocha imscrúduithe a dhéanamh dá dtagraítear i mír 1, tabharfar de chumhacht don Ghníomhaireacht an méid seo a leanas a dhéanamh:
 - (a) ceangal a chur ar na daoine dlítheanacha nó ar na daoine nádúrtha a bhfuil deimhniú eisithe aici dóibh, nó a bhfuil dearbhú déanta acu ina leith, gach eolas is gá a sholáthar;
 - (b) ceangal a chur ar na daoine sin míniúcháin ó bhéal a thabhairt i dtaca le haon fhíric, doiciméad, ní, nós imeachta nó aon ábhar ábhartha lena chinneadh an bhfuil an duine ag comhlíonadh fhorálacha an Rialacháin seo agus na gníomhartha tarmligthe agus cur chun feidhme arna nglacadh ar an mbonn sin;
 - (c) dul isteach in aon áitreabh, ar thailte nó i gcóir iompair na ndaoine sin;
 - (d) aon doiciméad, taifead nó sonraí atá i seilbh na ndaoine sin nó ar fáil dóibh a scrúdú, a chóipeáil nó sleachta a bhaint as, beag beann ar an meán ina stóráiltear an fhaisnéis i gceist.

Tabharfar de chumhacht don Ghníomhaireacht freisin, nuair is gá sin chun a chinneadh an bhfuil duine ag comhlíonadh fhorálacha an Rialacháin seo agus na ngníomhartha tarmligthe agus cur chun feidhme, duine ar eisíodh deimhniú dó, nó a bhfuil dearbhú déanta aige di, arna nglacadh ar an mbonn sin na cumhachtaí atá leagtha síos sa chéad fhomhír a fheidhmiú i dtaca le haon duine dlítheanach nó nádúrtha a mbeifí ag súil leis go réasúnta go mbeadh faisnéis ábhartha chun na críocha sin aige nó teacht aige uirthi.

Déanfar na cumhachtaí a luaitear sa mhír sin a fheidhmiú i gcomhréir le dlí náisiúnta an Bhallstáit nó an tríú tír ina mbeidh an grinnscrúdú a dhéanamh, ag féachaint do chearta agus suimeanna dlisteanacha daoine lena mbaineann agus sin i gcomhréir le prionsabal na comhréireachta. I gcás ina bhfuil réamhúdarú de dhíth ó údarás breithiúnach an Bhallstáit nó an tríú tír lena mbaineann, i gcomhréir leis an dlí náisiúnta is infheidhme, chun dul isteach in áitreabh, ar thailte agus i gcóir iompair dá dtagraítear i bpointe (c) den chéad fhomhír, ní úsáidfear na cumhachtaí sin ach amháin tar éis réamhúdarú dá shórt a fháil.

3. Áiritheoidh an Ghníomhaireacht go mbeidh a chuid comhaltaí foirne agus, más ábhartha, aon saineolaí eile a bheidh páirteach san imscrúdú cáilithe go

leordhóthanach, go mbeidh oiliúint leordhóthanach orthu agus go mbeidh an t-údarú iomchuí faighte acu. Déanfaidh na daoine sin a gcumhachtaí a fheidhmiú ar údarú i scríbhinn a thaispeáint dóibh.

4. Tabharfaidh oifigigh údaráis inniúla an Bhallstáit cúnamh, arna iarraidh sin ag an nGníomhaireacht, chun an t-imscrúdú a dhéanamh, arb ar a chríoch féin a dhéanfar an t-imscrúdú. I gcás ina mbeidh cúnamh dá sórt de dhíth, cuirfidh an Gníomhaireacht in iúl don Bhallstát achar maith roimh an imscrúdú, arb ar a chríoch féin a dhéanfar an t-imscrúdú, go mbeidh imscrúdú ann agus go mbeidh cúnamh de dhíth.

Airteagal 72

Fíneálacha agus íocaíochtaí tréimhsiúla pionósacha

1. Féadfaidh an Coimisiún, arna iarraidh sin ag an nGníomhaireacht, aon cheann amháin nó an dá cheann den mhéid seo a leanas a fhorchur ar dhuine dlítheanach nó nádúrtha a bhfuil deimhniú eisithe aici dó, nó a bhfuil dearbhú déanta aige di, i gcomhréir leis an Rialachán seo:
 - (a) fíneáil, i gcás inar sháraigh an duine sin, d'aon ghnó nó le faillí, aon cheann d'fhorálacha an Rialacháin seo nó de na gníomhartha tarmligthe agus cur chun feidhme arna nglacadh ar an mbonn sin;
 - (b) íocaíocht phionósach thréimhsiúil i gcás inar sháraigh an duine sin aon cheann de na forálacha sin, nó i gcás ina mbeidh sárú den sórt sin ar tí tarlú, chun iallach a chur ar an duine sin na forálacha sin a chomhlíonadh.
2. Na fíneálacha agus na híocaíochtaí pionósacha dá dtagraítear i mír 1, beidh siad éifeachtúil, comhréireach agus athchomhairleach. Leagfar síos iad agus aird ar leith á thabhairt ar thromchúis an cháis, go háirithe i dtaca leis an méid a cuireadh sábháilteacht nó caomhnú an chomhshaoil i mbaol, agus i dtaca le hinniúlacht eacnamaíoch an duine dlítheanach nó nádúrtha lena mbaineann.

Ní rachaidh méid na bhfíneálacha thar 4 % d'ioncam ná de láimhdeachas bliantúil an duine dhlítheanaigh nó an duine nádúrtha lena mbaineann. Ní rachaidh méid an phionóis thréimhsiúil thar 2.5 % de mheánioncam ná de mheánláimhdeachas laethúil an duine dhlítheanaigh nó an duine nádúrtha lena mbaineann.
3. Is de bhun mhír 1 amháin a déanfaidh an Coimisiún fíneálacha agus íocaíochtaí pionósacha tréimhsiúla a fhorchur nuair nach leor bearta eile dá bhforáiltear sa Rialachán seo agus sna gníomhartha tarmligthe arna nglacadh ar an mbonn sin, nó nuair nach bhfuil siad comhréireach, chun díriú ar sháruithe den sórt sin.
4. I dtaca le fíneálacha agus íocaíochtaí pionósacha tréimhsiúla a fhorchur i gcomhréir le forálacha an Airteagail seo, trí bhíthin gníomhartha tarmligthe i gcomhréir le hAirteagal 117, leagfaidh an Coimisiún síos an méid seo a leanas:
 - (a) critéir mhionsonraithe agus modheolaíocht mhionsonraithe chun méideanna na bhfíneálacha nó na n-íocaíochtaí pionósacha tréimhsiúla a shuíomh;
 - (b) rialacha mionsonraithe maidir le fiosrúcháin, bearta gaolmhara agus tuairisciú, chomh maith le cinnteoireacht, lena n-áirítear forálacha maidir le cearta cosanta, rochtain ar chomhaid, ionadaíocht dhlíthiúil, rúndacht agus forálacha ama; agus

- (c) nósanna imeachta le haghaidh bhailiú na bhfíneálacha agus na n-íocaíochtaí pionósacha tréimhsiúla.
- 5. Beidh dlínse neamhtheoranta ag Cúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh chun athbhreithniú a dhéanamh ar chinntí ón gCoimisiún arna nglacadh de bhun mhír 1. Féadfaidh sí an fhíneáil nó an íocaíocht phionósach thréimhsiúil arna forchur a chealú, a laghdú, nó a mhéadú.
- 6. Na cinntí ón gCoimisiún a ghlacfar de bhun mhír 1, ní cinntí de chineál an dlí choiriúla a bheidh iontu.

Airteagal 73

Faireachán ar na Ballstáit

- 1. Tabharfaidh an Ghníomhaireacht cúnamh don Choimisiún faireachán a dhéanamh ar an dóigh a gcuirfidh na Ballstáit forálacha an Rialacháin seo agus na ngníomhartha tarmligthe agus cur chun feidhme arna nglacadh ar an mbonn sin i bhfeidhm trí chigireachtaí agus gníomhaíochtaí eile faireacháin. Is é cuspóir na gcigireachtaí agus na ngníomhaíochtaí eile faireacháin sin cúnamh a thabhairt do na Ballstáit chun cur i bhfeidhm aonfhoirmeach na bhforálacha sin a áirithiú.

Tabharfaidh an Ghníomhaireacht tuarascáil don Choimisiún maidir le cigireachtaí agus gníomhaíochtaí eile faireacháin a dhéanfar de bhun na míre seo.

- 2. Chun críocha na cigireachtaí agus na ngníomhaíochtaí eile faireacháin a dhéanamh dá dtagraítear i mír 1, tabharfar de chumhacht don Ghníomhaireacht an méid seo a leanas a dhéanamh:
 - (a) ceangal a chur ar aon údarás náisiúnta inniúil agus ar aon duine dlítheanach nó nádúrtha faoi réir an Rialacháin seo gach faisnéis is gá a sholáthar;
 - (b) iarraidh ar na húdaráis agus ar na daoine sin míniúcháin ó bhéal a thabhairt i dtaca le haon fhíric, doiciméad, ní, nós imeachta nó aon ábhar ábhartha lena chinneadh an bhfuil an Ballstát ag comhlíonadh fhorálacha an Rialacháin seo agus na ngníomhartha tarmligthe agus cur chun feidhme arna nglacadh ar an mbonn sin;
 - (c) dul isteach in aon áitreabh, ar thailte nó i gcóir iompair na n-údarás agus na ndaoine sin;
 - (d) aon doiciméad, taifead nó sonraí a bheidh i seilbh na n-údarás agus na ndaoine sin, nó a bheidh ar fáil dóibh, a scrúdú, a chóipeáil nó sleachta a bhaint as, beag beann ar an meán ina stóráiltear an fhaisnéis i gceist.

Tabharfar de chumhacht don Ghníomhaireacht freisin, i gcás inar gá a chinneadh an bhfuil Ballstát ag comhlíonadh fhorálacha an Rialacháin seo agus na ngníomhartha tarmligthe agus cur chun feidhme arna nglacadh ar an mbonn sin, cumhachtaí a leagtar síos sa chéad fhomhír a fheidhmiú i dtaca le haon duine dlítheanach nó nádúrtha a mbeifí ag súil leis go réasúnta go mbeadh faisnéis ábhartha chun na críocha sin aige nó teacht aige uirthi.

Déanfar na cumhachtaí a luaitear sa mhír sin a fheidhmiú i gcomhréir le dlí náisiúnta an Bhallstáit nó na tríú tír ina mbeidh an t-imscrúdú a dhéanamh, ag féachaint do chearta agus do shuímeanna dlisteanacha na n-údarás agus na ndaoine lena mbaineann agus sin i gcomhréir le prionsabal na comhréireachta. I gcás ina bhfuil

réamhúdarú de dhíth ó údarás breithiúnach an Bhallstáit lena mbaineann, i gcomhréir leis an dlí náisiúnta is infheidhme, chun dul isteach in áitreabh, ar thailte agus i gcóir iompair dá dtagraítear i bpointe (c) den chéad fhomhír, ní úsáidfear na cumhachtaí sin ach amháin tar éis réamhúdarú dá shórt a fháil.

3. Áiríteoidh an Ghníomhaireacht go mbeidh a chuid comhaltaí foirne agus, más ábhartha, aon saineolaí eile a bheidh páirteach sa chigireacht nó in aon ghníomhaíochtaí faireacháin eile cáilithe go leordhóthanach, go mbeidh oiliúint leormhaith orthu agus go mbeidh an t-údarú iomchuí faighte acu. Déanfaidh na daoine sin a gcumhachtaí a fheidhmiú ar údarú i scríbhinn a thaispeáint dóibh.

Achar maith sula ndéanfar an chigireacht nó aon ghníomhaíocht faireacháin eile, cuirfidh an Ghníomhaireacht an Ballstát lena mbaineann ar an eolas maidir leis an ngníomhaíocht agus ainmneacha na gcomhaltaí foirne agus aon saineolaí eile a bheidh i mbun na gníomhaíochta sin.

4. Éascóidh an Ballstát lena mbaineann an chigireacht nó an ghníomhaíocht faireacháin eile. Áiríteoidh sé go n-oibreoidh na h-údaráis agus na daoine lena mbaineann i gcomhar leis an nGníomhaireacht.

I gcás nach n-oibríonn duine dlítheanach nó nádúrtha i gcomhar leis an nGníomhaireacht, tabharfaidh údaráis inniúla an Bhallstáit lena mbaineann an cúnamh is gá don Ghníomhaireacht le go mbeidh sí in ann an chigireacht nó aon ghníomhaíocht faireacháin eile a dhéanamh.

5. Nuair a chuimseofar cigireacht nó aon ghníomhaíocht faireacháin eile i ndáil le duine dlítheanach nó nádúrtha a bheidh faoi réir ag an Rialachán seo sa chigireacht nó sa ghníomhaíocht faireacháin eile a dhéanfar i gcomhréir leis an Airteagal seo, beidh feidhm ag forálacha Airteagal 71(2), (3) agus (4) maidir leo.
6. Arna iarraidh sin ag an mBallstáit, cuirfear tuarascálacha arna dtarraingt suas ag an nGníomhaireacht de bhun mhír 1 ar fáil dó i dteanga oifigiúil an Aontais nó i dteangacha oifigiúla an Bhallstáit inar cuireadh an chigireacht i gcrích.
7. Foilseoidh an ghníomhaireacht achoimre faisnéise maidir le cur chun feidhme fhorálacha an Rialacháin seo agus na ngníomhartha tarmligthe agus cur chun feidhme arna nglacadh ar an mbonn sin. Cuirfear an fhaisnéis sin san áireamh san athbhreithniú bliantúil sábháilteachta dá dtagraítear in Airteagal 61(6).
8. Rannchuideoidh an Ghníomhaireacht le measúnú a dhéanamh ar thionchar chur chun feidhme an Rialacháin seo agus na ngníomhartha tarmligthe agus cur chun feidhme arna nglacadh ar an mbonn sin, gan dochar do mheasúnú an Choimisiúin faoi Airteagal 113, ag féachaint do na cuspóirí a leagtar síos in Airteagal 1.
9. Glacfaidh an Coimisiún rialacha mionsonraithe maidir le modhanna oibre atá ag an nGníomhaireacht chun cúraimí faoin Airteagal seo a dhéanamh. Cuimseofar na rialacha sin sna gníomhartha cur chun feidhme a ghlacfar i gcomhréir leis an nós imeachta comhairleach dá dtagraítear in Airteagal 116(2).

Airteagal 74

Taighde agus nuálaíocht

1. Tabharfaidh an Ghníomhaireacht cúnamh do na Ballstáit agus don Choimisiún maidir le téamaí rithabhachtacha taighde a shainaithint i réimse na heitlíochta

sibhialta, téamaí a chuideoidh comhsheasmhacht agus comhordú a áirithiú idir taighde agus forbairt agus beartais a thagann faoi raon feidhme an Rialacháin seo.

2. Tacóidh an Ghníomhaireacht leis an gCoimisiún maidir le sainiú agus cur i gcrích chreachlár ábhartha an Aontais le haghaidh gníomhaíochtaí taighde agus nuálaíochta agus na gclár oibre bliantúla agus ilbhliantúla, lena n-áirítear cur i bhfeidhm na nósanna imeachta measúnaithe, i dtaca le hathbhreithniú na dtionscadal maoinithe, agus i dtaca le húsáid na dtorthaí a bhaineann leis.
3. Féadfaidh an Ghníomhaireacht taighde a fhorbairt agus a mhaoiniú a mhéid a bhainfidh sé go docht le feabhas a chur ar ghníomhaíochtaí ina réimse inniúlachta. Cuirfear riachtanais agus gníomhaíochtaí taighde na Gníomhaireachta san áireamh ina clár oibre bliantúil.
4. Foilseofar torthaí taighde a fuair maoiniú ón nGníomhaireacht, murab é go gcuirtear cosc ar an bhfoilsiú sin leis na rialacha is infheidhme maidir le dlí na maoine intleachtúla nó le rialacha slándála na Gníomhaireachta faoi Airteagal 112.
5. Le cois na gcúraimí atá leagtha síos in míreanna 1 go dtí 4 agus in Airteagal 64, féadfaidh an Ghníomhaireacht tabhairt faoi ghníomhaíochtaí taighde *ad hoc*, ar choinníoll go mbeidh na gníomhaíochtaí sin comhoiriúnach le cúraimí na Gníomhaireachta agus le cuspóirí an Rialacháin seo.

Airteagal 75

Caomhnú an chomhshaoil

1. Is é an cuspóir a bheidh le bearta na Gníomhaireachta i dtaca le hastaíochtaí agus torann, chun críocha deimhniúchán dhearadh na dtáirgí i gcomhréir le hAirteagal 11, éifeachtaí díobhálacha suntasacha ar an gcomhshaol nó ar shláinte daoine a sheachaint, arb iad na gníomhaíochtaí eitlíochta sibhialta is cúis leo.
2. Oibreoidh na Ballstáit, an Coimisiún, an Ghníomhaireacht agus institiúidí, comhlachtaí, oifigí agus gníomhaireachtaí eile de chuid an Aontais, laistigh dá réimse inniúlachta, i gcomhar lena chéile i dtaca le hábhair comhshaoil, lena n-áirítear iad siúd a chuimsítear i Rialachán (CE) Uimh. 1907/2006 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle²¹, chun a áirithiú go gcuirfear idirspiléachas idir caomhnú an chomhshaoil, sláinte daoine agus réimsí teicniúla eile na heitlíochta sibhialta san áireamh.
3. Tabharfaidh an Ghníomhaireacht cúnamh don Choimisiún chun beartais agus gníomhaíochtaí maidir le caomhnú an chomhshaoil i réimse na heitlíochta sibhialta a shainmhíniú agus a chomhordú, go háirithe trí staidéir agus ionsamhlúcháin a dhéanamh agus trí chomhairle theicniúil a thabhairt.
4. Chun páirtithe leasmhara agus an pobal a choinneáil ar an eolas, foilseoidh an Ghníomhaireacht athbhreithniú ar an gcomhshaol gach trí bliana, athbhreithniú ina

²¹ Rialachán (CE) Uimh. 1907/2006 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 18 Nollaig 2006 maidir le Clárú, Meastóireacht, Údarú agus Srianadh Ceimiceán (REACH), lena mbunaítear Gníomhaireacht Eorpach Ceimiceán, lena leasaítear Treoir 1999/45/CE agus lena n-aisghairtear Rialachán (CEE) Uimh. 793/93 ón gComhairle agus Rialachán (CE) Uimh. 1488/94 ón gCoimisiún chomh maith le Treoir 76/769/CEE ón gComhairle agus Treoracha 91/155/CEE, 93/67/CEE, 93/105/CE agus 2000/21/CE ón gCoimisiún (IO L 396, 30.12.2006, lch. 1).

dtabharfar cuntas oibiachtúil i dtaca le stádas chaomhnú an chomhshaoil agus an bhaint atá aige le heitlíocht shibhialta san Aontas.

Airteagal 76

Slándáil eitlíochta

1. Comhoibreoidh na Ballstáit, an Coimisiún agus an Ghníomhaireacht maidir le hábhair slándála a bhainfidh le heitlíocht shibhialta, lena n-áirítear cibearshlándáil, chun a áirithiú go gcuirfear idirspiléachas idir sábháilteacht agus slándáil na heitlíochta sibhialta san áireamh.
2. Cuirfidh an Ghníomhaireacht cúnamh teicniúil ar fáil don Choimisiún, arna iarraidh sin, maidir le cur chun feidhme Rialachán (CE) Uimh. 300/2008 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle²², lena n-áirítear i gcur i gcrích cigireachtaí slándála agus in ullmhúchán na mbearta a ghlacfar sa Rialachán sin.
3. Chun eitlíocht shibhialta a chosaint ar ghníomhartha mídhleathacha a chuireann isteach uirthi, féadfaidh an Ghníomhaireacht na bearta riachtanacha is gá a dhéanamh faoi Airteagal 65(6) agus faoi Airteagal 66(1)(i). Sula ndéanfaidh sí bearta den sórt sin, gheobhaidh an Ghníomhaireacht comhaontú ón gCoimisiún agus rachaidh sí i gcomhairle leis na Ballstáit ina leith.

Airteagal 77

Comhar idirnáisiúnta

1. Tabharfaidh an Ghníomhaireacht, arna iarraidh sin, cúnamh don Choimisiún i dtaca le bainistíocht a caidrimh le tríú tíortha agus le heagraíochtaí idirnáisiúnta a bhainfidh le hábhair a chuimsítear sa Rialachán seo. Cuirfidh cúnamh den sórt sin go háirithe le comhchuibhiú rialacha agus le haitheantas frithpháirteach deimhnithe.
2. Féadfaidh an Ghníomhaireacht comhoibriú le húdaráis inniúla tríú tíortha agus le heagraíochtaí idirnáisiúnta atá inniúil in ábhair a chuimsítear leis an Rialachán seo. Chuige sin, féadfaidh an Ghníomhaireacht, tar éis di réamhúdarú a fháil ón gCoimisiún, socruithe oibre a bhunú leis na húdaráis sin agus le heagraíochtaí idirnáisiúnta.
3. Tabharfaidh an Ghníomhaireacht cúnamh do na Ballstáit a ndualgais a urramú faoi chomhaontuithe idirnáisiúnta a bhainfidh le hábhair a chuimsítear leis an Rialachán seo, go háirithe faoi Choinbhinsiún Chicago.
4. Bunóidh an Ghníomhaireacht stór lárnach, i gcomhar leis na Ballstáit agus leis an gCoimisiún, agus coinneoidh sé cothrom le dáta é más gá, agus cuimseofar ann an méid seo a leanas:
 - (a) faisnéis maidir le comhlíonadh an Rialacháin seo, na ngníomhartha tarmligthe agus cur chun feidhme arna nglacadh ar an mbonn sin agus na bearta a rinne an Ghníomhaireacht faoin Rialachán seo mar aon leis na caighdeáin idirnáisiúnta agus na cleachtais mholta;

²²

Rialachán (CE) Uimh. 300/2008 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 11 Márta 2008 maidir le rialacha comhchoiteanna i réimse slándála na heitlíochta sibhialta agus lena n-aisghairtear Rialachán (CE) Uimh. 2320/2002 (IO L 97, 9.4.2008, lch. 72.)

- (b) faisnéis eile a bhfuil baint aici le cur chun feidhme an Rialacháin seo, faisnéis atá ar fáil sna Ballstáit ar fad agus atá ábhartha i dtaca leis an bhfaireachán a dhéanann ICAO ar na Ballstáit maidir le comhlíonadh Coinbhinsiún Chicago agus comhlíonadh na gcaighdeán idirnáisiúnta agus na gcleachtas molta;

Úsáidfidh na Ballstáit an fhaisnéis atá le fáil sa stór lárnach seo agus iad ag comhlíonadh a n-oibleagáidí faoi Airteagal 38 de Choinbhinsiún Chicago agus nuair a bheidh siad ag cur faisnéise ar fáil do ICAO faoin gClár Uilíoch um Iniúchadh ar Mhaoirseacht Sábháilteachta.

5. Gan dochar d'fhorálacha ábhartha an Chonartha, comhoibreoidh an Coimisiún, an Ghníomhaireacht agus na húdaráis náisiúnta inniúla, trí líonra saineolaithe, ar ábhair theicniúla a thagann faoi raon feidhme an Rialacháin seo agus ar ábhair a bhaineann le hobair ICAO.

Tabharfaidh an Ghníomhaireacht an tacaíocht riaracháin is gá don ghréasán seo, lena n-áirítear cúnamh chun a chuid cruinnithe a ullmhú agus a eagrú.

6. Le cois na gcúraimí atá leagtha síos i míreanna 1 go dtí 5 agus in Airteagal 64, féadfaidh an Ghníomhaireacht tabhairt faoi chomhoibriú teicniúil *ad hoc* agus faoi thionscadail taighde agus cúnamh le tríú tíortha agus le heagraíochtaí idirnáisiúnta, ar an gcoinníoll go mbeidh na gníomhaíochtaí sin comhoiriúnach le cúraimí na Gníomhaireachta agus leis na cuspóirí atá leagtha síos in Airteagal 1.

Airteagal 78

Bainistíocht Géarchéime

1. Déanfaidh an Ghníomhaireacht a cion féin, laistigh dá réimse inniúlachta, chun freagairt thráthúil a thabhairt ar ghéarchéimeanna agus chun iad a laghdú.
2. Beidh an Ghníomhaireacht rannpháirteach san Aonad Eorpach um Chomhordú Eitlíochta i gcás Géarchéime (EACCC) arna bhunú i gcomhréir le hAirteagal 18 den Rialachán (AE) Uimh. 677/2011²³ ón gCoimisiún.

Airteagal 79

Oiliúint eitlíochta

Chun dea-chleachtas agus aonfhoirmeacht a chur chun cinn i gcur chun feidhme an Rialacháin seo agus na mbeart arna nglacadh ar an mbonn sin, féadfaidh an Ghníomhaireacht oiliúint, lena n-áirítear oiliúint trí sholáthraithe seachtracha, a chur ar fáil d'údarais náisiúnta inniúla tríú tír, d'eagraíochtaí idirnáisiúnta, do dhaoine dlítheanacha agus nádúrtha faoi réir fhorálacha an Rialacháin seo agus páirtithe leasmhara eile. Na coinníollacha nach mór do sholáthraithe oiliúna seachtracha a chomhlíonadh nuair a úsáideann an Ghníomhaireacht iad, déanfaidh an Ghníomhaireacht iad a shuí agus a fhoilsiú ina foilseachán oifigiúil chun críocha an Airteagail seo.

²³

Rialachán (AE) Uimh. 677/2011 ón gCoimisiún an 7 Iúil 2011 lena leagtar síos rialacha mionsonraithe maidir le feidhmeanna gréasáin bainistíochta aerthráchta (BAT) a chur chun feidhme agus maidir le Rialachán (AE) Uimh. 691/2010 (IO L 185, 15.7.2011, lch. 1) a leasú.

Airteagal 80

Cur chun feidhme an Aerspáis Eorpaigh Aonair

Arna iarraidh sin, tabharfaidh an Gníomhaireacht cúnamh teicniúil don Choimisiún, i gcás ina mbeidh an saineolas ábhartha ag an nGníomhaireacht maidir le cur chun feidhme an Aerspáis Eorpaigh Aonair, go háirithe tríd an méid seo a leanas:

- (a) cigireachtaí teicniúla, imscrúduithe theicniúla agus staidéir a dhéanamh;
- (b) cuidiú le cur chun feidhme scéime feidhmíochta le haghaidh seirbhísí aerloingseoireachta agus feidhmeanna gréasáin;
- (c) cuidiú le cur chun feidhme an Mháistirphlean do BAT, lena n-áirítear forbairt agus imlonnú Cláir Taighde BAT (SESAR) an Aerspáis Eorpaigh Aonair.

ROINN II

STRUCHTÚR INMHEÁNACH

Airteagal 81

Stádas dlíthiúil, suíomh agus oifigí áitiúla

1. Is comhlacht de chuid an Aontais a bheidh sa Gníomhaireacht. Beidh pearsantacht dhlítheanach aici.
2. I ngach ceann de na Ballstáit, beidh an inniúlacht dhlítheanach is fairsinge a thugtar do dhaoine dlítheanacha faoina ndlíthe ag an nGníomhaireacht. Féadfaidh sí, go háirithe, maoin shochorraithe agus maoin dho-chorraithe a fháil nó a dhiúscairt agus féadfaidh sí bheith ina páirtí in imeachtaí dlíthiúla.
3. Is in Köln, Poblacht Chónaidhme na Gearmáine, a bheidh ceanncheathrú na Gníomhaireachta.
4. Féadfaidh an Gníomhaireacht oifigí áitiúla a bhunú sna Ballstáit, faoi réir a dtola agus i gcomhréir le hAirteagal 91(4).
5. Déanfaidh an Stiúrthóir Feidhmiúcháin ionadaíocht dhlíthiúil thar ceann na Gníomhaireachta.

Airteagal 82

Foireann

1. Maidir le Rialacháin Foirne Oifigigh an Aontais Eorpaigh, le Coinníollacha Fostaíochta Sheirbhísigh eile an Aontais Eorpaigh²⁴ agus leis na rialacha arna nglacadh trí chomhaontú idir institiúidí an Aontais lena dtugtar feidhm do na

²⁴

Rialachán (CEE, Euratom, CEEG) Uimh. 259/68 ón gComhairle an 29 Feabhra 1968 lena leagtar síos Rialacháin Foirne Oifigigh na gComhphobal Eorpach agus Coinníollacha Fostaíochta Sheirbhísigh eile na gComhphobal Eorpach agus lena dtionscnaítear bearta speisialta is infheidhme ar bhonn sealadach maidir le hoifigigh an Choimisiúin (IO L 56, 4.3.1968, lch. 1).

Rialacháin Foirne agus na Coinníollacha fostaíochta sin a chur i bhfeidhm, beidh feidhm acu maidir le foireann na Gníomhaireachta.

2. Féadfaidh an Ghníomhaireacht úsáid a bhaint as saineolaithe náisiúnta ar iasacht agus as foireann eile nach bhfuil fostaithe ag an nGníomhaireacht. Glacfaidh an Bord Bainistíochta cinneadh lena leagfar síos na rialacha maidir le saineolaithe náisiúnta a thabhairt ar iasacht don Ghníomhaireacht.

Airteagal 83

Pribhléidí agus díolúintí

Beidh feidhm ag an bPrótacal ar Phribhléidí agus Díolúintí an Aontais Eorpaigh maidir leis an nGníomhaireacht agus maidir lena foireann.

Airteagal 84

Dliteanas

1. Beidh dliteanas conarthach na Gníomhaireachta faoi rialú an dlí is infheidhme maidir leis an gconradh atá i gceist.
2. Beidh dlínse ag Cúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh breithiúnas a thabhairt de bhun aon chláisail eadrána atá i gconradh arna thabhairt i gcrích ag an nGníomhaireacht.
3. I gcás dliteanas neamhchonarthach, slánóidh an Ghníomhaireacht, i gcomhréir leis na prionsabail ghinearálta is coiteann do dhlíthe na mBallstát, aon damáiste arbh iad a seirbhísí nó a foireann i bhfeidhmiú a ndualgas ba chúis leis.
4. Beidh dlínse ag Cúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh i ndíospóidí a bhaineann leis an gcúiteamh as damáiste dá dtagraítear i mír 3.
5. Beidh dliteanas pearsanta a foirne i leith na Gníomhaireachta á rialú ag na forálacha a leagtar síos sna Rialacháin Foirne nó Coinníollacha Fostaíochta is infheidhme maidir léi.

Airteagal 85

Feidhmeanna an Bhoird Bainistíochta

1. Beidh Bord Bainistíochta ag an nGníomhaireacht.
2. Seo a leanas na cúraimí a bheidh ar an mBord Bainistíochta:
 - (a) an Stiúrthóir Riaracháin a cheapadh agus, más iomchuí, síneadh a chur lena téarma nó a téarma oifige nó é nó í a chur as oifig i gcomhréir le hAirteagal 92;
 - (b) tuarascáil bhliantúil chomhdhlúite gníomhaíochta maidir le gníomhaíochtaí na gníomhaireachta a ghlacadh agus í a sheoladh, faoin 1 Iúil gach bliain, chuig Parlaimint na hEorpa, an Chomhairle, an Coimisiún agus an Chúirt Iniúchóirí. Cuirfear an tuarascáil ghníomhaíochta bhliantúil chomhdhlúite ar fáil don phobal;
 - (c) doiciméad clársceidealaithe na Gníomhaireachta a ghlacadh gach bliain trí thromlach dhá thrian dá cuid comhaltaí atá i dteideal vótála i gcomhréir le hAirteagal 106;
 - (d) buiséad bliantúil na Gníomhaireachta a ghlacadh le tromlach dhá thrian a cuid comhaltaí atá i dteideal vótála agus i gcomhréir le hAirteagal 109(11);

- (e) bunóidh sé nósanna imeachta don Stiúrthóir Feidhmiúcháin chun cinntí a dhéanamh dá dtagraítear in Airteagal 104 agus in Airteagal 105;
 - (f) comhlíonfaidh sé a chuid feidhmeanna a bhaineann le buiséad na Gníomhaireachta de bhun Airteagal 109, Airteagal 110 agus Airteagal 114;
 - (g) ceapfaidh sé comhaltaí an Bhoird (na mBord) Achomhairc de bhun Airteagal 94;
 - (h) is aige a bheidh údarás araíonachta ar an Stiúrthóir Feidhmiúcháin;
 - (i) tabharfaidh sé a thuairim uaidh maidir leis na rialacha a bhaineann le táillí agus muirir dá dtagraítear in Airteagal 115(2);
 - (j) déanfaidh sé a Rialacha Nós Imeachta agus Rialacha Nós Imeachta an Bhoird Feidhmiúcháin a ghlacadh;
 - (k) cinnfidh sé na socruithe a dhéanfar don Ghníomhaireacht maidir le teangacha;
 - (l) gach cinneadh a ghlacadh faoi bhunú struchtúir inmheánacha na Gníomhaireachta agus faoina modhnú, más gá;
 - (m) i gcomhréir le mír 6, maidir le foireann na Gníomhaireachta, na cumhachtaí a fheidhmiú atá tugtha don Údarás Ceapacháin ag na Rialacháin Foirne agus ag Coinníollacha Fostaíochta Sheirbhísigh Eile ar an Údarás atá Cumhachtaithe chun Conradh Fostaíochta a Thabhairt chun Críche ("cumhachtaí an údaráis ceapacháin");
 - (n) na rialacha iomchuí cur chun feidhme a ghlacadh le héifeacht a thabhairt do na Rialacháin Foirne agus do Choinníollacha Fostaíochta Seirbhíseach Eile i gcomhréir le hAirteagal 110 de na Rialacháin Foirne;
 - (o) a áirithiú go ndéantar obair leantach leordhóthanach ar thorthaí agus ar mholtaí na dtuarascálacha agus na meastóireachtaí iniúchóireachta inmheánacha nó seachtracha, agus imscrúduithe na hOifige Frithchalaoise Eorpaí (OLAF);
 - (p) rialacha a ghlacadh maidir le cosc agus bainistiú coinbhleachtaí leasa i ndáil lena chomhaltaí, chomh maith le comhaltaí an Bhoird (na mBord) Achomhairc.
 - (q) na rialacha airgeadais is infheidhme maidir leis an nGníomhaireacht a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 114;
 - (r) Oifigeach Cuntasaíochta a cheapadh, faoi réir na Rialachán Foirne agus Coinníollacha Fostaíochta Seirbhíseach Eile, a bheidh go hiomlán neamhspleách agus é nó í ag comhlíonadh a chuid nó a cuid dualgas;
 - (s) straitéis fhrithchalaoise a ghlacadh, atá comhréireach leis na rioscaí calaoise ag cur san áireamh costais agus tairbhí na mbeart atá le cur chun feidhme;
 - (t) a thuairim a thabhairt maidir dréachtú an Cláir Eorpaigh um Shábháilteacht Eitlíochta i gcomhréir le hAirteagal 5;
 - (u) an Plean Eorpach um Shábháilteacht Eitlíochta a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 6;
3. féadfaidh an Bord Bainistíochta comhairle a thabhairt don Stiúrthóir Feidhmiúcháin maidir le haon ábhar a bhfuil baint aige le réimsí a chuimsítear leis an Rialachán seo.
 4. Bunóidh an Bord Bainistíochta comhlacht comhairleach a sheasann do réimse iomlán na bpáirtithe leasmhara a bhfuil tionchar ag obair na Gníomhaireachta orthu agus rachaidh sé i gcomhairle leis sula ndéanfaidh sé cinntí sna réimsí dá dtagraítear i mír 2(c), (e), (f) agus (i). Féadfaidh an Bord Bainistíochta a chinneadh freisin dul i gcomhairle leis an gcomhlacht comhairleach faoi aon cheisteanne eile dá dtagraítear i

mír 2 agus i mír 3. Ní bheidh tuairim an chomhlachta chomhairligh ina ceangal ar an mBord Bainistíochta i gcás ar bith.

5. Féadfaidh an Bord Bainistíochta comhlachtaí oibre a bhunú chun cúnamh a thabhairt dó a chuid cúraimí a chomhlíonadh, lena n-áirítear a chinntí a ullmhú agus faireachán a dhéanamh ar chur chun feidhme na gcinntí sin.
6. Glacfaidh an Bord Bainistíochta, i gcomhréir le hAirteagal 110 de na Rialacháin Foirne, cinneadh bunaithe ar Airteagal 2(1) de na Rialacháin Foirne agus ar Airteagal 6 de Choinníollacha Fostaíochta Seirbhíseach Eile, lena ndéantar cumhachtaí ábhartha an údaráis ceapacháin a tharmligean don Stiúrthóir Feidhmiúcháin agus lena sainítear na coinníollacha faoinar féidir an tarmligean cumhachtaí sin a chur ar fionraí. Beidh údarás ag an Stiúrthóir Feidhmiúcháin na cumhachtaí sin a fho-tharmligean.

Nuair is gá mar gheall ar chúinsí eisceachtúla, féadfaidh an Bord Bainistíochta, trí mheán cinnidh, tarmligean chumhachtaí an údaráis ceapacháin don Stiúrthóir Feidhmiúcháin chomh maith leo siúd arna dtarmligean aige, a chur ar fionraí agus iad a fheidhmiú é féin nó iad a tharmligean do dhuine dá chomhaltaí nó do bhall foirne eile seachas don Stiúrthóir Feidhmiúcháin.

Airteagal 86

Comhdhéanamh an Bhoird Bainistíochta

1. Ar an mBord Bainistíochta beidh ionadaithe ó na Ballstáit agus ón gCoimisiún, agus cearta vótála acu go léir. Ceapfaidh gach Ballstát comhalta amháin den Bhord Bainistíochta chomh maith le comhalta malartach amháin eile a dhéanfaidh ionadaíocht air nó uirthi nuair a bheidh sé nó sí as láthair. Ceapfaidh an Coimisiún beirt ionadaithe agus a gcuid comhaltaí malartacha freisin. Ceithre bliana a bheidh i dtéarma oifige chomhaltaí an Choiste agus a gcuid comhaltaí malartacha. Féadfar síneadh a chur leis an tréimhse sin.
2. Roghnófar comhaltaí an Bhoird Bainistíochta agus a gcuid comhaltaí malartacha i bhfianaise a saineolais agus a dtaithí agus a dtiomantais aitheanta i réimse na heitlíochta sibhialta, agus cuirfear a gcumas ábhartha bainistíochta, riaracháin agus buiséid san áireamh, cumas a úsáidfear chun cuspóirí an Rialacháin seo a chur chun cinn. Is orthu a bheidh cúram iomlán na mbeartas sábháilteachta, i dtaca le heitlíocht sibhialta ar a laghad ar bith, i ngach Ballstát.
3. Ba cheart do pháirtithe uile a mbeidh ionadaíocht acu ar an mBord Bainistíochta iarracht a dhéanamh ráta athraithe a n-ionadaithe a theorannú, chun leanúnachas obair an Bhoird Bainistíochta a áirithiú. Féachfaidh na páirtithe uile le hionadaíocht chothrom idir fir agus mná a bhaint amach ar an mBord Bainistíochta.
4. Más iomchuí, déanfar rannpháirtíocht ionadaithe as tríú tíortha Eorpacha ar an mBord Bainistíochta, ionadaithe a mbeidh stádas breathnóra acu, agus coinníollacha an rannpháirteachais sin a bhunú sna comhaontuithe dá dtagraítear in Airteagal 118.
5. Ceapfaidh an comhlacht comhairleach dá dtagraítear in Airteagal 85(4) ceathrar comhaltaí a bheidh rannpháirteach ar an mBord Bainistíochta agus is stádas breathnóra a bheidh acu. Seasfaidh siad, ar an mbealach is fairsinge is féidir, do na dearcthaí éagsúla atá ann sa chomhlacht comhairleach. Is é 24 mhí a bheidh sa téarma oifige agus is féidir síneadh breise 24 mhí a chur leis aon uair amháin.

Airteagal 87

Cathaoirleach an Bhoird Bainistíochta

1. Toghfaidh an Bord Bainistíochta Cathaoirleach agus Leas-Chathaoirleach as measc a chomhaltaí a mbeidh cearta vótála acu. Gabhfaidh an Leas-Chathaoirleach ionad an Chathaoirligh ar bhealach *ex-officio* mura mbeidh an Cathaoirleach in ann freastal ar a chuid nó a cuid dualgas.
2. Ceithre bliana a bheidh i dtéarma oifige an Chathaoirligh agus an leas-Chathaoirligh agus is féidir síneadh a chur leis an téarma uair amháin ar feadh ceithre bliana bhreise. Más rud é go dtiocfaidh deireadh lena gcomhaltas sa Bhord Bainistíochta tráth ar bith le linn a dtéarma oifige, rachaidh a dtéarma oifige in éag go huathoibríoch ar an dáta sin.

Airteagal 88

Cruinnithe an Bhoird Bainistíochta

1. Is é cathaoirleach an Bhoird Bainistíochta a thionólfaidh a chuid cruinnithe.
2. Reáchtálfaidh an Bord Bainistíochta dhá ghnáthchruinniú ar a laghad in aghaidh na bliana. Lena chois sin, tiocfaidh sé le chéile arna iarraidh sin ag an gCathaoirleach, don Choimisiún nó d'aon trian ar a laghad dá chomhaltaí.
3. Glacfaidh Stiúrthóir Feidhmiúcháin na Gníomhaireachta páirt sa phlé, gan é a bheith de cheart aige vótáil.
4. Féadfaidh an Bord Bainistíochta cuireadh a thabhairt d'aon duine freastal ar a chuid cruinnithe, arbh fhéidir gur díol spéise é a thuairim nó a tuairim agus is stádas breathnóra a bheidh ag an duine sin.
5. Cuirfidh an Gníomhaireacht an rúnaíocht ar fáil don Bhord Bainistíochta.

Airteagal 89

Rialacha vótála an Bhoird Bainistíochta;

1. Gan dochar d'Airteagal 85(2)(c) agus (d) agus d'Airteagal 92(7), déanfaidh an Bord Bainistíochta cinntí trí thromlach a chuid comhaltaí a bhfuil sé de cheart acu vótáil. Ar iarratas ó chomhalta den Bhord Bainistíochta, glacfar an cinneadh dá dtagraítear in Airteagal 85(2)(k) d'aontoil.
2. Beidh aon vóta amháin ag gach comhalta arna cheapadh de bhun Airteagal 86(1). Má bhíonn comhalta as láthair, beidh an comhalta malartach i dteideal a cheart nó a ceart vótála a fheidhmiú. Ní chaithfidh breathnóirí ná Stiúrthóir Feidhmiúcháin na Gníomhaireachta vóta.
3. Le Rialacha Nós Imeachta an Bhoird Bainistíochta bunófar socruithe vótála níos mionsonraithe, go háirithe na coinníollacha faoina bhféadfaidh comhalta feidhmiú thar ceann comhalta eile chomh maith le haon riachtanais maidir le córam, más iomchuí.
4. Sula féidir cinntí a bhaineann le buiséad nó le hacmhainní daonna a ghlacadh, is gá toradh dearfach bheith ann ar vóta ón gCoimisiún.

Airteagal 90

An Bord Feidhmiúcháin

1. Tabharfaidh Bord Feidhmiúcháin cúnamh don Bord Bhainistíochta.
2. Déanfaidh an Bord Feidhmiúcháin an méid seo a leanas:
 - (a) cinntí a bheidh le glacadh ag an mBord Bainistíochta a ullmhú;
 - (b) a áirithiú, i gcomhar leis an mBord Bainistíochta, go ndéantar obair leantach leordhóthanach ar na torthaí agus ar mholtaí na dtuarascálacha agus na meastóireachtaí iniúchóireachta inmheánacha nó seachtracha, agus imscrúduithe na hOifige Frithchalaoise Eorpaí (OLAF);
 - (c) gan dochar d'fheidhmeanna an Stiúrthóra Feidhmiúcháin, mar atá leagtha amach in Airteagal 91, cúnamh a thabhairt dó nó di agus comhairle a chur air nó uirthi maidir le cinntí an Bhoird Bainistíochta a chur chun feidhme, chun faireachán ar an mbainistíocht riaracháin agus bhuiséadach a atreisiú.
3. Nuair is gá, ar chúiseanna práinne, féadfaidh an Bord Feidhmiúcháin cinntí sealadacha áirithe a ghlacadh thar ceann an Bhoird Bainistíochta, go háirithe maidir le cúrsaí bainistíochta riaracháin, lena n-áirítear tarmligean chumhachtaí an údaráis ceapacháin agus cúrsaí buiséadacha a chur ar fionraí. Cuirfear ar aghaidh iad go dtí an chéad chruinniú eile de chuid an Bhoird Bainistíochta.
4. Beidh an Bord Feidhmiúcháin comhdhéanta de Chathaoirleach an Bhoird Bainistíochta, beirt ionadaithe ón gCoimisiún agus seisear comhalta eile a cheapfaidh an Bord Bainistíochta as measc a chuid comhaltaí a bhfuil sé de cheart acu vótáil. Beidh Cathaoirleach an Bhoird Bainistíochta ina Chathaoirleach ar an mBord Feidhmiúcháin freisin. Glacfaidh an Stiúrthóir Feidhmiúcháin páirt i gcruinnithe an Bhoird Feidhmiúcháin, ach ní bheidh sé de cheart aige vótáil. Féadfaidh an Bord Comhairliúcháin duine dá chomhaltaí a cheapadh ina bhreathnóir.
5. Beidh an téarma oifige céanna ag comhaltaí an Bhoird Feidhmiúcháin agus a bheidh ag comhaltaí an Bhoird Bainistíochta. Tiocfaidh deireadh le téarma oifige chomhaltaí an Bhoird Feidhmiúcháin nuair a thiocfaidh deireadh lena gcomhaltacht ar an mBord Bainistíochta.
6. Reáchtálfaidh an Bord Feidhmiúcháin gnáthchruinniú amháin ar a laghad gach trí mhí. Lena chois sin, reáchtálfaidh sé cruinnithe ar thionscnamh a Chathaoirligh nó arna iarraidh sin dá chuid comhaltaí.
7. Leagfaidh an Bord Bainistíochta síos rialacha nós imeachta an Bhoird Feidhmiúcháin.

Airteagal 91

Freagrachtaí an Stiúrthóra Feidhmiúcháin

1. Is é an Stiúrthóir Feidhmiúcháin a dhéanfaidh an Ghníomhaireacht a bhainistiú. Is é an Stiúrthóir Feidhmiúcháin a bheidh freagrach don Bhord Bainistíochta. Gan dochar do chumhachtaí an Choimisiúin, an Bhoird Bainistíochta agus an Bhoird Feidhmiúcháin, beidh an Stiúrthóir Feidhmiúcháin go hiomlán neamhspleách i bhfeidhmiú a chuid nó a cuid dualgas agus ní iarfaidh sé nó sí nó ní thógfaidh sé nó sí teoracha ó aon rialtas nó aon chomhlacht eile.

2. Tabharfaidh an Stiúrthóir Feidhmiúcháin tuarascáil do Pharlaimint na hEorpa maidir le cur i bhfeidhm a chuid nó a cuid dualgas nuair a iarrtar sin air nó uirthi. Féadfaidh an Chomhairle cuireadh a chur ar an Stiúrthóir Feidhmiúcháin tuarascáil a thabhairt maidir le cur i bhfeidhm a chuid nó a cuid dualgas.
3. Is ar an Stiúrthóir Feidhmiúcháin a bheidh cúram cur chun feidhme na gcúraimí arna sannadh don Ghníomhaireacht faoin Rialachán seo nó faoi ghníomhartha eile an Aontais. Beidh an Stiúrthóir Feidhmiúcháin freagrach go háirithe as:
 - (a) formheas a thabhairt do bhearta na Gníomhaireachta dá sainmhíneáir in Airteagal 65 laistigh de na teorainneacha a shonraítear leis an Rialachán seo agus sna gníomhartha tarmligthe agus cur chun feidhme arna nglacadh ar an mbonn sin;
 - (b) cinneadh a dhéanamh faoi imscrúduithe, faoi chigireacht agus faoi ghníomhaíochtaí faireacháin eile mar a fhoráiltear in Airteagal 71 agus in Airteagal 73;
 - (c) cinneadh a dhéanamh faoi shannadh na gcúraimí d'aonáin cháilithe i gcomhréir le hAirteagal 58(1) agus faoin dóigh a gcuireann údarais náisiúnta inniúla nó aonáin cháilithe na grinnscrúduithe i gcrích thar ceann na Gníomhaireachta i gcomhréir le hAirteagal 71(1); ;
 - (d) gach beart is gá a dhéanamh maidir le gníomhaíochtaí na Gníomhaireachta a bhainfidh le comhar idirnáisiúnta i gcomhréir le hAirteagal 77;
 - (e) gach céim is gá a dhéanamh, lena n-áirítear teoracha inmheánacha riaracháin a ghlacadh agus fógraí a fhoilsiú, chun a áirithiú go bhfeidhmeoidh an Ghníomhaireacht mar is ceart i gcomhréir leis an Rialachán seo;
 - (f) cinntí cur chun feidhme arna nglacadh ag an mBord Bainistíochta;
 - (g) an tuarascáil bhliantúil chomhdhlúite ar ghníomhaíochtaí na Gníomhaireachta a ullmhú agus í a chur faoi bhráid an Bhoird Bainistíochta lena glacadh;
 - (h) dréachtráiteas na Gníomhaireachta faoi mheastacháin ioncaim agus caiteachais a ullmhú de bhun Airteagal 109, agus a buiséad a chur chun feidhme de bhun Airteagal 110;
 - (i) tarmligeán a chumhachtaí nó a cumhachtaí chuig comhaltaí eile d'fhoireann na Gníomhaireachta. Tabharfaidh an Coimisiún sainmhíniú maidir le modhanna tarmligthe dá sórt a chuimseofar i ngníomhartha cur chun feidhme a ghlacfar i gcomhréir leis an nós imeachta comhairleach dá dtagraítear in Airteagal 116(2);
 - (j) an doiciméad clársceidealaithe a ullmhú dá dtagraítear in Airteagal 106(1), agus é a chur faoi bhráid an Bhoird Bainistíochta lena ghlacadh, tar éis tuairim a fháil ina leith ón gCoimisiún;
 - (k) an doiciméad clársceidealaithe dá dtagraítear in Airteagal 106(1) a chur chun feidhme, agus tuarascáil a thabhairt don Bhord Bainistíochta maidir lena chur chun feidhme;
 - (l) plean gníomhaíochta a ullmhú ina ndéanfar obair leantach ar chonclúidí tuarascálacha agus measúnuithe iniúchóireachta inmheánacha nó seachtracha, mar aon le himscrúduithe arna ndéanamh ag OLAF agus tuarascáil faoin dul chun cinn a thabhairt dhá uair sa bhliain don Choimisiún agus go tráthrialta don Bhord Bainistíochta agus don Bhord Feidhmiúcháin;
 - (m) leasanna airgeadais an Aontais a chosaint trí bhearta coisctheacha in aghaidh calaoise, éilliú agus aon ghníomhaíochtaí mídhleathacha eile a chur i bhfeidhm, trí

sheiceálacha éifeachtacha agus, má aimsítear neamhrialtachtaí, trí mhéideanna á íocadh go mícheart a aisghabháil agus, más iomchuí, trí phionóis riaracháin agus airgeadais a bheidh éifeachtach, chomhréireach agus athchomhairleach a chur i bhfeidhm;

- (n) straitéis frith-chalaoise a ullmhú don Ghníomhaireacht agus an straitéis sin a thíolacadh don Bhord Bainistíochta lena glacadh;
 - (o) dréachtrialacha airgeadais a ullmhú a mbeidh feidhm acu maidir leis an nGníomhaireacht;
 - (p) An Plean Eorpach um Shábháilteacht Eitlíochta maille le gach nuashonrú dá ndéanfar air a ullmhú agus iad a chur faoi bhráid an Bhoird Bainistíochta lena nglacadh.
 - (q) tuarascáil a thabhairt don Bhord bainistíochta maidir le cur i bhfeidhm an Phlean Eorpaigh um Shábháilteacht Eitlíochta
 - (r) freagra a thabhairt ar iarrataí ar chúnamh ón gCoimisiún arna ndéanamh i gcomhréir leis an Rialachán seo;
 - (s) glacadh le haistriú na bhfreagrachtaí chuig an nGníomhaireacht i gcomhréir le hAirteagal 53 agus le hAirteagal 54;
 - (t) riarachán laethúil na Gníomhaireachta.
4. Beidh an Stiúrthóir Feidhmiúcháin freagrach freisin as cinneadh a dhéanamh an gá, chun críocha cúraimí na Gníomhaireachta a dhéanamh ar dhóigh éifeachtúil agus éifeachtach, oifig amháin nó dhá oifig áitiúla a bhunú i mBallstát amháin nó níos mó ná sin. Chun an cinneadh sin a dhéanamh ní mór réamhthoiliú a fháil ón gCoimisiún, ón mBord Bainistíochta agus ón mBallstát ina mbunófar an oifig áitiúil. Leis an gcinneadh sin sonrófar raon feidhme na ngníomhaíochtaí a dhéanfar san oifig áitiúil sin ar dhóigh a sheachnóidh costais neamhriachtanacha agus feidhmeanna riaracháin na Gníomhaireachta a dhéanamh faoi dhó.

Airteagal 92

An Stiúrthóir Feidhmiúcháin

1. Beidh an Stiúrthóir Feidhmiúcháin fostaithe mar ghníomhaire sealadach den Ghníomhaireacht faoi Airteagal 2(a) de Choinníollacha Fostaíochta Seirbhíseach Eile.
2. Ceapfaidh an Bord Bainistíochta an Stiúrthóir Feidhmiúcháin ar bhonn fiúntais agus ar bhonn inniúlachta agus taithí doiciméadaithe a bhaineann leis an eitlíocht shibhialta, as liosta iarrthóirí arna moladh ag an gCoimisiún, tar éis nós imeachta roghnúcháin oscailte agus trédhearcach.

Chun críche an conradh a thabhairt i gcrích leis an Stiúrthóir Feidhmiúcháin, déanfaidh Cathaoirleach an Bhoird Bainistíochta ionadaíocht ar an nGníomhaireacht.

Sula ndéanfar an ceapachán, féadfar a iarraidh ar an iarrthóir a roghnóidh an Bord Bainistíochta ráiteas a dhéanamh os comhair choiste inniúil Pharlaimint na hEorpa agus ceisteanna ó chomhaltaí an choiste sin a fhreagairt.
3. Cúig bliana a bheidh i dtéarma oifige an Stiúrthóra Feidhmiúcháin. Roimh dheireadh na tréimhse sin, tabharfaidh an Coimisiún faoi mheasúnú a chuirfidh san áireamh

meastóireacht ar fheidhmíocht an Stiúrthóra Feidhmiúcháin agus ar chúraimí agus ar dhúshláin na Gníomhaireachta amach anseo.

4. Féadfaidh an Bord Bainistíochta, ag gníomhú dó ar thogra ón gCoimisiún, agus an measúnú a dtagraítear dó i mír 3 á chur san áireamh, síneadh a chur le téarma oifige an Stiúrthóra Feidhmiúcháin uair amháin, ar feadh cúig bliana ar a mhéad. Sula ndéantar síneadh a chur le téarma oifige an Stiúrthóra Feidhmiúcháin, cuirfidh an Bord Bainistíochta in iúl do Pharlaimint na hEorpa má tá rún aige síneadh a chur le téarma oifige an Stiúrthóra Feidhmiúcháin. Laistigh de mhí roimh aon síneadh den sórt sin, féadfar cuireadh a thabhairt don Stiúrthóir Feidhmiúcháin ráiteas a dhéanamh os comhair choiste inniúil na Parlaiminte agus ceistanna a chuirfidh comhaltaí an choiste a fhreagairt.
5. Ní fhéadfaidh Stiúrthóir Feidhmiúcháin, ar cuireadh síneadh lena chonradh, páirt a ghlacadh i nós imeachta roghnúcháin eile don phost céanna ag deireadh na tréimhse iomláine.
6. Ní fhéadfar an Stiúrthóir Feidhmiúcháin a chur as oifig ach amháin tar éis cinneadh ón mBord Bainistíochta ag gníomhú dó ar thogra ón gCoimisiún.
7. Tiocfaidh an Bord Bainistíochta ar chinntí faoi cheapachán, faoi shíneadh téarma oifige agus faoi chur as oifig an Stiúrthóra Feidhmiúcháin ar bhonn tromlaigh dhá thrian dá chuid comhaltaí a bhfuil ceart vótála acu.
8. Féadfaidh Stiúrthóir amháin nó níos mó ná Stiúrthóir amháin cúnamh a thabhairt don Stiúrthóir Feidhmiúcháin. Má bhíonn an Stiúrthóir Feidhmiúcháin as láthair nó mura mbeidh sé nó sí ar fáil, glacfaidh duine de na Stiúrthóirí a ionad nó a hionad.

Airteagal 93

Cumhachtaí an Bhoird Achomhairc

1. Bunófar Bord Achomhairc amháin nó níos mó mar chuid de struchtúr riaracháin na Gníomhaireachta. Is é an Coimisiún a dhéanfaidh líon na mBord Achomhairc a chinneadh agus an obair a shannfar dó nó dóibh trí ghníomhartha a chur chun feidhme a ghlacfar i gcomhréir leis an nós imeachta comhairleach dá dtagraítear in Airteagal 116(2).
2. Beidh an Bord Achomhairc nó na Boird Achomhairc freagrach as cinneadh a dhéanamh maidir le hachomhairc in aghaidh na gcinntí dá dtagraítear in Airteagal 97. Tionólfar an Bord Achomhairc nó na Boird Achomhairc de réir mar is gá.

Airteagal 94

Comhdhéanamh na mBord Achomhairc

1. Cathaoirleach agus beirt chomhaltaí eile a bheidh ar Bhord Achomhairc.
2. Beidh comhaltaí malartacha ann ar an gCathaoirleach agus ar na comhaltaí eile sin a dhéanfaidh ionadaíocht orthu nuair a bheidh siad as láthair.
3. Ceapfaidh an Bord Bainistíochta an Cathaoirleach, na comhaltaí eile agus a gcomhaltaí malartacha, as liosta d'iarrthóirí incháilithe arna bhunú ag an gCoimisiún.
4. I gcás ina measann an Bord Achomhairc go bhfuil gá leis de bharr chineál an achomhairc, féadfaidh sé a iarraidh ar an mBord Bainistíochta suas le beirt

chomhaltaí bhreise agus a gcomhaltaí malartacha a cheapadh ón liosta dá dtagraítear i mír 3.

5. Cinnfidh an Coimisiún na cáilíochtaí is gá do chomhaltaí gach Boird Achomhairc, cinnfidh sé a stádas agus a gcaidreamh conarthach leis an nGníomhaireacht, cumhachtaí na gcomhaltaí aonair i gcéim ullmhúcháin na gcinntí agus na coinníollacha vótála. Déanfaidh an Coimisiún an méid sin trí ghníomhartha a chur chun feidhme agus glacfar iad i gcomhréir leis an nós imeachta comhairleach dá dtagraítear in Airteagal 116(2).

Airteagal 95

Comhaltaí an Bhoird Achomhairc

1. Cúig bliana a bheidh i dtéarma oifige chomhaltaí Boird Achomhairc, lena n-áirítear an Cathaoirleach agus aon chomhaltaí malartacha agus is féidir síneadh cúig bliana bhreise a chur leis.
2. Beidh na comhaltaí ar Bhord Achomhairc neamhspleách. Agus iad i mbun cinnteoireachta, ní iarrfaidh siad teoracha ar aon rialtas nó ar aon chomhlacht eile nó ní ghlacfaidh siad teoracha uathu.
3. Ní dhéanfaidh na comhaltaí ar Bhord Achomhairc aon dualgais eile a fheidhmiú laistigh den Gníomhaireacht. Féadfaidh na comhaltaí ar Bhord Achomhairc oibriú ar bhonn páirtaimseartha.
4. Ní chuirfear na comhaltaí ar Bhord Achomhairc as oifig nó ní bhainfear de liosta na n-iarrthóirí incháilithe iad le linn a dtéarmaí oifige, mura bhfuil cúiseanna tromchúiseacha ann é sin a dhéanamh agus go gcinneann an Coimisiún an méid sin a dhéanamh, tar éis dó tuairim an Bhoird Bainistíochta a fháil.

Airteagal 96

Eisiamh agus agóid

1. Ní ghlacfaidh na comhaltaí ar Bhord Achomhairc páirt in aon imeachtaí achomhairc má bhíonn leas pearsanta acu iontu, má bhí baint acu cheana leis na himeachtaí mar ionadaithe ar dhuine de na páirtithe iontu nó má bhí siad rannpháirteach sa chinneadh a bhfuil achomharc á dhéanamh ina aghaidh.
2. Má tharlaíonn sé, ar cheann de na cúiseanna a liostaítear i mír 1 nó ar chúis eile, go measann comhalta de Bhord Achomhairc nár cheart dó nó di páirt a ghlacadh in aon imeacht achomhairc, cuirfidh sé nó sí an méid sin in iúl don Bhord Achomhairc dá réir.
3. Féadfaidh aon pháirtí sna himeachtaí achomhairc agóid in aghaidh aon chomhalta Boird Achomhairc ar aon cheann de na forais a luaitear i mír 1, nó má tá amhras ann go bhfuil an comhalta sin claonta. Ní bheidh agóid den sórt sin inghlactha, má bhíonn céim den nós imeachta glactha ag an bpáirtí sna himeachtaí achomhairc agus fios aige nó aici go raibh cúis achomhairc ann. Ní féidir agóid ar bith a dhéanamh bunaithe ar náisiúntacht na gcomhaltaí.
4. Cinnfidh an Bord Achomhairc an gníomh a dhéanfar sna cásanna a shonraítear i mír 2 agus i mír 3 gan an comhalta lena mbaineann a bheith rannpháirteach. Chun críocha an cinneadh sin a dhéanamh, gabhfaidh a chomhalta malartach nó a chomhalta malartach ionad an chomhalta lena mbaineann ar an mBord Achomhairc.

Airteagal 97

Cinntí atá faoi réir achomhairc

1. Féadfar achomharc a dhéanamh in aghaidh cinntí de chuid na Gníomhaireachta a glacadh de bhun Airteagail 53, 54, 55, 66, 67, 68, 69, 70, 71 nó 115.
2. Ní bheidh éifeacht fhionraitheach ag achomharc arna thaisceadh de réir mhír 1 den Airteagal seo. Féadfaidh an Ghníomhaireacht a ordú, áfach, go gcuirfear ar fionraí feidhm an chinnidh a ndéantar achomharc maidir leis má mheasann sí go gceadaítear sin sna cúinsí.
3. Ní fhéadfar achomharc a dhéanamh in aghaidh cinneadh nach gcuireann críoch le himeachtaí maidir le páirtí amháin de na páirtithe ach amháin i gcomhar le hachomharc in aghaidh an chinnidh chríochnaithigh, mura bhforálann an cinneadh d'achomharc ar leith.

Airteagal 98

Na daoine atá i dteideal achomharc a dhéanamh

Féadfaidh aon duine nádúrtha nó dlítheanach achomharc a dhéanamh in aghaidh cinneadh a díríodh chuig an duine sin, nó in aghaidh cinneadh ar de chúram an chéad duine é go díreach agus go leithleach, bíodh is gur cinneadh é a díríodh chuig duine eile. Féadfaidh páirtithe sna himeachtaí a bheith páirteach sna himeachtaí achomhairc.

Airteagal 99

Teorainn ama agus foirm

Déanfar an t-achomharc, mar aon le ráiteas cuí-réasúnaithe leis ar na forais atá leis a chomhdú i scríbhinn ag rúnaíocht an Bhoird Achomhairc laistigh de dhá mhí ón uair a thugtar fógra i leith an bhirt don duine lena mbaineann nó, in éagmais fógra den sórt sin, ón lá a cuireadh in iúl don duine sin é, de réir mar a bheidh.

Airteagal 100

Leasú idirbhreitheach

1. Sula scrúdófar an t-achomharc, tabharfaidh an Bord Achomhairc deis don Ghníomhaireacht a chinneadh a athbhreithniú. Má mheasann an Stiúrthóir Feidhmiúcháin go bhfuil bunús maith leis an achomharc, ceartóidh sé nó sí an cinneadh laistigh de dhá mhí tar éis dó nó di fógra a fháil ina leith. Ní bhainfidh sin le cásanna ina bhfuil an t-achomharcóir i gcoinne páirtí eile sna himeachtaí achomhairc.
2. I gcás nach gceartaítear an cinneadh, cinnfidh an Ghníomhaireacht gan mhoill ina dhiaidh sin cé acu a chuirfidh nó nach gcuirfidh sí cur chun feidhme an chinnidh ar fionraí de bhun Airteagal 97(2).

Airteagal 101

Achomhairc a scrúdú

1. Is e an Bord Achomhairc a dhéanfaidh measúnú maidir le cé acu atá nó nach bhfuil an t-achomharc inghlactha agus bunús maith leis.

2. Le linn dó an t-achomharc a scrúdú de bhun mhír 1, gníomhóidh an Bord Achomhairc go gasta. Tabharfaidh sé cuireadh, a mhinice is gá, do na páirtithe sna himeachtaí achomhairc tuairimí i scríbhinn a chomhdú laistigh de theorainneacha sonraithe ama maidir le fógraí a eiseoidh sé féin, nó maidir le teachtaireachtaí ó na páirtithe eile sna himeachtaí achomhairc. Féadfaidh an Bord Achomhairc cinneadh éisteacht ó bhéal a chur ar bun, uaidh féin nó ar iarraidh réasúnaithe a fháil ó dhuine de pháirtithe an achomhairc.

Airteagal 102

Cinntí ar achomharc

I gcás ina gcinneann an Bord Achomhairc nach bhfuil an t-achomharc inghlactha nó nach bhfuil bunús maith leis an achomharc, diúltóidh sé don achomharc. I gcás ina gcinneann an Bord Achomhairc go bhfuil an t-achomharc inghlactha agus go bhfuil bunús maith leis an achomharc, cuirfidh sé an cás ar ais chuig an nGníomhaireacht. Déanfaidh an Gníomhaireacht cinneadh réasúnaithe nua lena gcuirfear cinneadh an Bhoird Achomhairc san áireamh.

Airteagal 103

Caingne os comhair Chúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh

1. Is féidir caingne a thabhairt os comhair Chúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh chun gníomhartha ceangailteacha go dlíthiúil arna ndéanamh ag an nGníomhaireacht a neamhniú, as neamhghníomh agus, i gcomhréir le hAirteagal 84, i gcás dliteanas neamhchonarthach agus de bhun clásal eadrána, an dliteanas conarthach as damáistí arb é an Gníomhaireacht is cúis leo.
2. Ní fhéadfar caingne chun cinntí de chuid na Gníomhaireachta a glacadh de bhun Airteagail 53, 54, 55, 66, 67, 68, 69, 70, 71 nó 115 a neamhniú a thabhairt os comhair Chúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh ach amháin tar éis triail a bheith bainte as na nósanna imeachta achomhairc uile laistigh den Gníomhaireacht.
3. Féadfaidh na Ballstáit agus institiúidí an Aontais caingne a thabhairt i gcoinne chinntí na Gníomhaireachta go díreach os comhair Chúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh, gan ceangal a bheith orthu nósanna imeachta achomhairc a thriail laistigh den nGníomhaireacht.
4. Déanfaidh an Gníomhaireacht na bearta uile is gá chun breithiúnas Chúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh a chomhlíonadh.

ROINN III

MODHANNA OIBRE

Airteagal 104

Nósanna imeachta maidir le tuairimí, sonraíochtaí deimhniúcháin, modhanna inghlactha comhlíonta agus ábhar treorach a fhorbairt

1. Bunóidh an Bord Bainistíochta nósanna imeachta trédhearcacha chun na tuairimí, na sonraíochtaí deimhniúcháin, na modhanna inghlactha comhlíonta agus an t-ábhar treorach dá dtagraítear in Airteagal 65(1) agus (3) a eisiúint.
Déanfar an méid seo a leanas trí bhíthin na nósanna imeachta sin:
 - (a) bainfidh siad leas as an saineolas atá ar fáil sna húdaráis náisiúnta inniúla;
 - (b) saineolaithe iomchuí ó na páirtithe leasmhara ábhartha a thabhairt isteach, nuair is gá, nó leas a bhaint as saineolas atá ag na comhlachtaí ábhartha Eorpacha um chaighdeánú nó ag comhlachtaí speisialaithe eile;
 - (c) a áirithiú go bhfoilseoidh an Ghníomhaireacht doiciméid agus go rachaidh sí i gcomhairle go forleathan le páirtithe leasmhara, i gcomhréir le clár ama agus nós imeachta a áiríonn an oibleagáid go dtabharfadh an Ghníomhaireacht freagra i scríbhinn ar an bpróiseas comhairliúcháin.
2. Nuair a dhéanann an Ghníomhaireacht tuairimí, sonraíochtaí deimhniúcháin, modhanna inghlactha comhlíonta agus ábhar treorach a fhorbairt de bhun Airteagal 65(1) agus (3), bunóidh sí nós imeachta chun dul i gcomhairle leis na Ballstáit roimh ré. Féadfaidh sí, chuige sin, meitheal a bhunú a mbeidh gach Ballstát i dteideal saineolaí a ainmniú uirthi. Nuair is gá comhairliúchán a dhéanamh maidir le gnéithe míleata, oibreoidh an Ghníomhaireacht i gcomhar leis an nGníomhaireacht Eorpach um Chosaint chuige sin. Nuair is gá dul i mbun comhairliúcháin maidir leis an tionchar sóisialta a d'fhéadfadh bheith ann mar gheall ar bhearta na Gníomhaireachta, lorgóidh an Ghníomhaireacht ionadaíocht ó gheallsealbhóirí, lena n-áirítear comhpháirtithe sóisialta an Aontais Eorpaigh.
3. Foilseoidh an Ghníomhaireacht na tuairimí, sonraíochtaí deimhniúcháin, modhanna inghlactha comhlíonta agus ábhar treorach arna fhorbairt de bhun Airteagal 65(1) agus (3) agus na nósanna imeachta arna mbunú de bhun mhír 1 den Airteagal seo i bhfoilseachán oifigiúil na Gníomhaireachta.

Airteagal 105

Nósanna imeachta maidir le cinntí a dhéanamh

1. Bunóidh an Bord Bainistíochta nósanna imeachta trédhearcacha maidir le cinntí aonair a dhéanamh mar a fhoráiltear in Airteagal 65(4).
Déanfar an méid seo a leanas trí bhíthin na nósanna imeachta sin, go háirithe:
 - (a) áiritheofar go dtabharfar éisteacht don duine nádúrtha nó don duine dlítheanach a bhfuiltear le díriú air sa chinneadh agus d'aon pháirtí eile a bhfuil leas díreach pearasanta aige ann;

- (b) déanfar foráil maidir le fógra a thabhairt faoin gcinneadh do dhaoine dlítheanacha nó nádúrtha agus maidir lena fhoilsiú, faoi réir cheanglais Airteagal 112 agus Airteagal 121(2);
 - (c) déanfar foráil maidir leis an duine nádúrtha nó leis an duine dlítheanach ar a bhfuil an cinneadh dírithe agus le haon pháirtithe eile sna himeachtaí a chur ar an eolas faoi na réitigh dlí atá ar fáil dóibh faoin Rialachán seo;
 - (d) áiríteofar go dtabharfar cúiseanna sa chinneadh.
2. Bunóidh an Bord Bainistíochta nósanna imeachta ina sonrú na coinníollacha faoina ndéanfar fógraí a thabhairt do na daoine lena mbaineann, lena n-áirítear faisnéis maidir leis na nósanna imeachta achomhairc dá bhforáiltear sa Rialachán seo.

Airteagal 106

Clársceidealú bliantúil agus ilbhliantúil

1. Faoin 31 Nollaig gach bliain, i gcomhréir le hAirteagal 85(2)(c), glacfaidh an Bord Bainistíochta doiciméad clársceidealaithe ina mbeidh an clársceidealú ilbhliantúil agus bliantúil, bunaithe ar dhréacht arna chur chun tosaigh ag an Stiúrthóir Feidhmiúcháin, agus tuairim an Choimisiúin á cur san áireamh i dtaca le clársceidealú ilbhliantúil tar éis dul i gcomhairle le Parlaimint na hEorpa. Cuirfidh sé ar aghaidh chuig Parlaimint na hEorpa, chuig an gComhairle agus chuig an gCoimisiún é.

Beidh an doiciméad clársceidealaithe críochnaitheach tar éis ghlacadh deiridh an bhuiséid ghinearálta agus, más gá, déanfar coigeartú air dá réir.
2. Beidh cuspóirí mionsonraithe chomh maith leis na torthaí a bhfuiltear ag súil leo, lena n-áirítear táscairí feidhmíochta, sa chlár oibre bliantúil. Beidh cur síos ann freisin ar na gníomhartha a bheidh le maoiniú agus tabharfar sonrú ann ar na hacmhainní airgeadais agus daonna a shannfar do gach gníomh, i gcomhréir le prionsabail an bhuiséadaithe agus an bhainistithe de réir gníomhaíochtaí, lena sonraítear na gníomhaíochtaí a gheobhaidh maoiniú tríd an mbuiséad rialála agus na gníomhaíochtaí a gheobhaidh maoiniú trí tháillí agus trí mhuirir a fhaigheann an Gníomhaireacht. Beidh an clár oibre bliantúil ar aon dul leis an gclár oibre ilbhliantúil dá dtagraítear i mír 4. Sonrófar go soiléir ann na cúraimí a cuireadh leis, a athraíodh nó a scriosadh i gcomparáid leis an mbliain airgeadais roimhe. Áireofar sa chlársceidealú bliantúil straitéis na Gníomhaireachta i dtaca lena cuid gníomhaíochtaí a bhainfidh le comhar idirnáisiúnta i gcomhréir le hAirteagal 77 agus gníomhartha na Gníomhaireachta a mbeidh baint acu leis an straitéis sin.
3. Leasóidh an Bord Bainistíochta an clár oibre bliantúil arna ghlacadh nuair a thabharfar tasc nua don Gníomhaireacht.

Déanfar aon leasú substaintiúil ar an gclár oibre bliantúil a ghlacadh tríd an nós imeachta céanna lena ghlacadh an clár oibre bliantúil tosaigh. Féadfaidh an Bord Bainistíochta an chumhacht leasuithe neamhshubstaintiúla a dhéanamh ar an gclár oibre bliantúil a tharmligean don Stiúrthóir Feidhmiúcháin.
4. Leagfar amach sa chlár oibre ilbhliantúil an clársceidealú straitéiseach foriomlán lena n-áirítear cuspóirí, torthaí ionchais agus táscairí feidhmíochta. Leagfar amach cláreagrú acmhainní freisin, lena n-áirítear an buiséad agus an fhoireann.

Tabharfar an cláreagrú acmhainní cothrom le dáta gach bliain. Tabharfar an cláreagrú straitéiseach cothrom le dáta nuair is iomchuí, agus go háirithe chun dul i ngleic le toradh na meastóireachta dá dtagraítear in Airteagal 113.

Airteagal 107

Tuarascáil ghníomhaíochta bhliantúil chomhdhlúite

1. Déanfaidh an tuarascáil bhliantúil chomhdhlúite ar ghníomhaíochtaí cur síos ar an dóigh a bhfuil a clár oibre bliantúil curtha chun feidhme ag an nGníomhaireacht. Cuirfidh sé in iúl go soiléir na sainorduithe agus na cúraimí sin de chuid na Gníomhaireachta a tugadh isteach, a athraíodh nó a scriosadh i gcomparáid leis an mbliain roimhe sin.
2. Tabharfar sracleiriú sa tuarascáil ar na ghníomhaíochtaí a chuir an Gníomhaireacht i gcrích agus déanfaidh sí a dtorthaí a mheas i ndáil leis na cuspóirí, na táscairí feidhmíochta agus leis an amchlár a socraíodh, leis na rioscaí a bhain leis na ghníomhaíochtaí sin, leis an úsáid a baineadh as acmhainní agus le hoibríochtaí ginearálta na Gníomhaireachta agus le héifeachtúlacht agus éifeachtacht na gcóras inmheánach rialála. Cuirfidh sé in iúl freisin na ghníomhaíochtaí a fuair maoiniú tríd an mbuiséad rialála agus na ghníomhaíochtaí a fuair maoiniú trí tháillí agus trí mhuirir a fuair an Gníomhaireacht.

Airteagal 108

Trédhearcacht agus cumarsáid

1. Beidh feidhm ag Rialachán (CE) Uimh. 1049/2001 maidir le doiciméid atá i seilbh na Gníomhaireachta. Déanfar an méid sin gan dochar do na rialacha maidir le rochtain ar shonraí agus ar fhaisnéis atá leagtha síos in Rialachán (AE) Uimh. 376/2014 agus sna gníomhartha cur chun feidhme a glacadh ar bhonn Airteagal 61(4) agus Airteagal 63(8).
2. Féadfaidh an Gníomhaireacht tabhairt faoi ghníomhaíochtaí cumarsáide as a stuaim féin laistigh dá réimse inniúlachta féin. Áiritheoidh sí go háirithe go dtabharfar eolas faoina gcuid oibre atá oibiachtúil, iontaofa agus furasta a thuiscint don phobal iomlán agus d'aon pháirtí leasmhar go tapa, chomh maith leis an bhfoilseachán a shonraítear in Airteagal 104(3). Áiritheoidh an Gníomhaireacht nach ndéanfaidh leithdháileadh a cuid acmhainní ar ghníomhaíochtaí cumarsáide aon díobháil d'fheidhmiú éifeachtach na gcúraimí dá dtagraítear in Airteagal 64.
3. Déanfaidh an Gníomhaireacht ábhar ábhartha a bhfuil baint aige le sábháilteacht a aistriú isteach i dteangacha oifigiúla an Aontais nuair is iomchuí. Tabharfaidh na húdaráis náisiúnta inniúla cúnamh don Gníomhaireacht trí eolas ábhartha sábháilteachta a scaipeadh ar fud a ndlínsí agus i dteangacha na ndlínsí sin.
4. Beidh aon duine nádúrtha nó dlítheanach i dteideal dul i dteagmhail leis an nGníomhaireacht in aon cheann de theangacha oifigiúla an Aontais agus beidh de cheart aige freagra a fháil sa teanga chéanna.
5. Soláthróidh Ionad Aistriúcháin Chomhlachtaí an Aontais Eorpaigh na seirbhísí aistriúcháin a theastóidh chun go bhfeidhmeoidh an Gníomhaireacht.

ROINN IV

CEANGLAIS AIRGEADAIS

Airteagal 109

Buiséad

1. Gan dochar d'ioncaim eile, cuimseofar in ioncaim na Gníomhaireachta an méid seo a leanas:
 - (a) ranníocaíocht ón Aontas;
 - (b) ranníocaíocht ó aon tríú tír Eorpach a bhfuil na comhaontuithe idirnáisiúnta dá dtagraítear in Airteagal 118 tugtha i gcrích ag an Aontas léi;
 - (c) na táillí a íocann iarratasóirí ar dheimhnithe a eisíonn an Gníomhaireacht, agus iad siúd a bhfuil deimhnithe ina seilbh acu uaithi, agus táillí a íocann daoine a bhfuil dearbhuithe cláraithe acu leis an nGníomhaireacht;
 - (d) na muirir ar phróiseáil achomharc, ar fhoilseacháin, ar oiliúint agus ar aon seirbhísí eile a sholáthraíonn an Gníomhaireacht;
 - (e) aon ranníocaíocht dheonach airgeadais ó Bhallstáit, ó thríú tíortha nó ó aonáin eile, fad agus nach gcuirfeadh an ranníocaíocht sin isteach ar neamhspleáchas agus ar neamhchlaontacht na Gníomhaireachta;
 - (f) na muirir a íoctar i gcomhréir le Rialachán (AE) Uimh. (XXXX/XXX) maidir le cur chun feidhme an Aerspáis Aonair Eorpaigh le haghaidh cúraimí údaráithe ábhartha BAT/SAL;
 - (g) deontais.
2. Áireofar le caiteachas na Gníomhaireachta costais foirne, costais riaracháin, costais bonneagair agus caiteachas oibríochtúil. I dtaca le caiteachas oibríochtúil, féadfaidh gealltanais bhuiséadacha le haghaidh gníomhaíochtaí a mhaireann níos mó ná bliain airgeadais amháin a mhiondealú thar roinnt blianta ina dtráthchodanna bliantúla, más gá.
3. Beidh an t-ioncam agus an caiteachas i gcothromaíocht.
4. Déileálfar go seachtrach i gcuntais na Gníomhaireachta le buiséid rialaitheacha, leis na táillí a shocrófar agus a bhaileofar i leith gníomhaíochtaí deimhniúcháin agus leis na muirir a ghearrann an Gníomhaireacht orthu.
5. Déanfaidh an Gníomhaireacht pleanáil a foirne agus bainistiú a hacmhainní, i dtaca le táillí agus muirir, a choigeartú ar dhóigh a chuireann ar a chumas freagairt do luaineachtaí an ioncaim ó tháillí agus muirir.
6. Déanfaidh an Stiúrthóir Feidhmiúcháin dréachtráiteas a tharraingt suas uair sa bhliain faoi mheastacháin ar ioncam agus caiteachas na Gníomhaireachta don bhliain airgeadais ina dhiaidh sin, lena n-áirítear an plean bunaíochta, agus cuirfidh sé chuig an mBord Bainistíochta é. Bunófar an dréachtphean bunaíochta, i dtaca le poist a gheobhaidh a maoiniú trí tháillí agus muirir, ar líon teoranta táscairí arna ndearbhú ag an gCoimisiún chun ualach oibre agus éifeachtúlacht na Gníomhaireachta a thomhas, agus leagfar amach ann na hacmhainní is gá chun an t-éileamh ar dheimhniúcháin agus ar gníomhaíochtaí eile na Gníomhaireachta a riar ar dhóigh éifeachtúil agus tráthúil, lena n-áirítear iad sin a thiocfaidh as aistriú freagrachta i

gcomhréir le hAirteagail 53, 54 agus 55. Ar bhonn an dréachta sin, glacfaidh an Bord Bainistíochta dréachtmheastachán sealadach ar ioncam agus caiteachas na Gníomhaireachta don bhliain airgeadais ina dhiaidh sin. Cuirfear an dréachtmheastachán sealadach ar ioncam agus caiteachas na Gníomhaireachta chuig an gCoimisiún faoin 31 Eanáir gach bliain.

7. Déanfaidh an Bord Bainistíochta an dréachtmheastachán deiridh ar ioncam agus caiteachas na Gníomhaireachta, lena n-áireofar dréachtphlean bunaíochta mar aon leis an gclár oibre sealadach, a chur ar aghaidh faoin 31 Márta ar a dhéanaí, chuig an gCoimisiún agus chuig na tríú tíortha Eorpacha sin a bhfuil comhaontuithe idirnáisiúnta dá dtagraítear in Airteagal 118 curtha i gcrích ag an Aontas leo.
8. Cuirfidh an Coimisiún an ráiteas ar mheastacháin chuig an údarás buiséadach mar aon le dréachtbhuiséad ginearálta an Aontais Eorpaigh.
9. Ar bhonn an ráitis ar mheastacháin, cuirfidh an Coimisiún i ndréachtbhuiséad ginearálta an Aontais Eorpaigh na meastacháin sin a mheasann sé a bheith riachtanach don phlean bunaíochta agus do mhéid na ranníocaíochta a bhainfear as an mbuiséad ginearálta, agus cuirfidh sé faoi bhráid an údaráis bhuiséadaigh é i gcomhréir le hAirteagal 313 agus le hAirteagal 314 den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh.
10. Déanfaidh an t-údarás buiséadach leithreasuithe le haghaidh ranníocaíocht don Gníomhaireacht a údarú agus glacfaidh sé plean bunaíochta na Gníomhaireachta.
11. Glacfaidh an Bord Bainistíochta an buiséad. Tiocfaidh sé chun bheith críochnaitheach tar éis ghlacadh cinntitheach bhuiséad ginearálta an Aontais Eorpaigh. I gcás inar iomchuí, déanfar é a choigeartú dá réir sin.
12. Tabharfaidh an Bord Bainistíochta fógra don údarás buiséadach, a luaithe is féidir, faoi aon tionscadal atá ar intinn aige a chur chun feidhme a bhféadfadh impleachtaí suntasacha airgeadais a bheith aige ar mhaoiniú an bhuiséid, go háirithe faoi aon tionscadail a bhaineann le maoin amhail foirgnimh a fháil ar cíos nó a cheannach, agus cuirfidh sé an méid sin in iúl don Choimisiún. I gcás aon tionscadail ar dócha go mbeidh impleachtaí móra aige ar bhuiséad na Gníomhaireachta, beidh feidhm ag forálacha Rialachán Tarmligthe (AE) Uimh. 1271/2013²⁵ ón gCoimisiún maidir leis.

I gcás ina mbeidh fógra tugtha ag craobh den údarás buiséid go bhfuil sé ar intinn aici tuairim a thabhairt, seolfaidh sí a tuairim chuig an mBord Bainistíochta laistigh de thréimhse sé seachtaine ó dháta fógartha an tionscadail.

Airteagal 110

An buiséad a chur chun feidhme agus a rialú

1. Is é an Stiúrthóir Feidhmiúcháin a chuirfidh buiséad na Gníomhaireachta chun feidhme.
2. Faoin 1 Márta ar a dhéanaí tar éis gach bliana airgeadais, cuirfidh oifigeach cuntasaíochta na gníomhaireachta na cuntais shealadacha in iúl d'oifigeach cuntasaíochta an Choimisiúin agus don Chúirt Iniúchóirí. Lena chois sin, cuirfidh

²⁵

Rialachán Tarmligthe (AE) Uimh. 1271/2013 ón gCoimisiún an 30 Meán Fómhair maidir leis an rialachán réime airgeadais le haghaidh na gcomhlachtaí dá dtagraítear in Airteagal 208 den Rialachán (AE, Euratom) Uimh. 966/2012 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle (IO L 328, 7.12.2013, lch.42).

oifigeach cuntasáíochta na Gníomhaireachta tuarascáil maidir le bainistíocht buiséad agus airgeadais i gcomhair na bliana airgeadais sin chuig oifigeach cuntasáíochta an Choimisiúin faoin 1 Márta tar éis gach bliana airgeadais. Déanfaidh oifigeach cuntasáíochta an Choimisiúin cuntais shealadacha na n-institiúidí agus na gcomhlachtaí dílártha a chomhdhlúthú i gcomhréir le hAirteagal 147 de Rialachán (AE, Euratom) Uimh. 966/2012 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle²⁶.

3. Faoin 31 Márta ar a dhéanaí tar éis gach bliana airgeadais, cuirfidh an Stiúrthóir Feidhmiúcháin tuarascáil maidir le bainistíocht buiséid agus airgeadais i gcomhair na bliana sin ar aghaidh chuig an gCoimisiún, chuig an gCúirt Iniúchóirí, chuig Parlaimint na hEorpa agus chuig an gComhairle.
4. De bhun Airteagal 148 de Rialachán (AE, Euratom) Uimh. 966/2012, nuair a gheobhaidh an t-oifigeach cuntasáíochta barúlacha na Cúirte Iniúchóirí maidir le cuntais shealadacha na Gníomhaireachta, tarraingeadh sé nó sí suas cuntais chríochnaitheacha na Gníomhaireachta faoina fhreagracht nó faoina freagracht féin agus cuirfidh an Stiúrthóir Feidhmiúcháin faoi bhráid an Bhoird Bainistíochta iad chun tuairim a fháil uaidh.
5. Tabharfaidh an Bord Bainistíochta tuairim maidir le cuntais chríochnaitheacha na Gníomhaireachta.
6. Déanfaidh an t-oifigeach cuntasáíochta, faoin 1 Iúil ar a dhéanaí i ndiaidh gach bliana airgeadais, na cuntais chríochnaitheacha agus an tuairim ón mBord Bainistíochta a chur ar aghaidh chuig Parlaimint na hEorpa, chuig an gComhairle, chuig an gCoimisiún agus chuig an gCúirt Iniúchóirí.
7. Foilseofar na cuntais chríochnaitheacha in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh* faoin 15 Samhain an bhliain dar gcionn.
8. Cuirfidh an Stiúrthóir Feidhmiúcháin freagra chuig an gCúirt Iniúchóirí maidir lena barúlacha faoin 30 Meán Fómhair ar a dhéanaí. Cuirfidh sé nó sí an freagra sin chuig an mBord Bainistíochta freisin agus chuig an gCoimisiún.
9. Cuirfidh an Stiúrthóir Feidhmiúcháin faoi bhráid Parlaimint na hEorpa, arna iarraidh sin di, aon fhaisnéis is gá d'fheidhmiú rianúil an nós imeachta um urscaoileadh don bhliain airgeadais a bheidh i gceist, mar a fhoráiltear dó in Airteagal 165(3) de Rialachán (AE, Euratom) Uimh. 966/2012.
10. Tabharfaidh Parlaimint na hEorpa, ar mholadh ón gComhairle ag gníomhú di trí thromlach cáilithe, urscaoileadh don Stiúrthóir Feidhmiúcháin roimh an 15 Bealtaine de bhliain N+2, i leith chur chun feidhme an bhuiséid i gcomhair bliana N.

²⁶

Rialachán (AE, Euratom) Uimh. 966/2012 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 25 Deireadh Fómhair 2012 maidir leis na rialacha airgeadais is infheidhme maidir le buiséad ginearálta an Aontais (IO L 298, 26.10.2012, lch. 1).

Airteagal 111

Calaois a chomhrac

1. Chun calaois, éilliú agus gníomhaíochtaí neamhdhleathacha eile a chomhrac, beidh feidhm gan srian ag forálacha Rialachán (AE, Euratom) Uimh. 883/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle²⁷ maidir leo.
2. Aontóidh an Ghníomhaireacht don Chomhaontú Idirinstitiúideach an 25 Bealtaine 1999 idir Parlaimint na hEorpa, Comhairle an Aontais Eorpaigh agus Coimisiún na gComhphobal Eorpach maidir le himscrúduithe inmheánacha arna seoladh ag an Oifig Eorpach Frith-Chalaoise (OLAF)²⁸ laistigh de shé mhí ó *[Oifig na bhFoilseachán, cuir isteach an dáta beacht, le do thoil, dá dtagraítear in Airteagal 127]* agus glacfaidh sí na forálacha iomchuí is infheidhme maidir lena foireann ag úsáid an teimpléid atá leagtha síos san Iarscríbhinn a ghabhann leis an gComhaontú sin.
3. Beidh cumhacht iniúchóireachta ag Cúirt Iniúchóirí na hEorpa, ar bhunús doiciméad agus ar an toirt, thar gach tairbhí deontais, conraitheoir agus fochonraitheoir a fuair cistí Aontais ón nGníomhaireacht.
4. Féadfaidh OLAF imscrúduithe a dhéanamh, lena n-áirítear seiceálacha agus cigireachtaí gan choinne, agus é mar aidhm leo a shocrú ar tharla calaois, éilliú nó aon gníomhaíocht mhídhleathach eile a mbeadh tionchar aige ar leas an Aontais i ndáil le deontas nó conradh arna mhaoiniú ag an nGníomhaireacht, i gcomhréir leis na forálacha agus na nósanna imeachta atá leagtha síos i Rialachán (AE Euratom) Uimh. 883/2013 agus i Rialachán (Euratom, CE) Uimh. 2185/96 ón gComhairle²⁹.
5. Gan dochar do mhíreanna 1, 2, 3 agus 4, cuimseoidh comhaontuithe comhair le tríú tíortha agus le heagraíochtaí idirnáisiúnta, conarthaí, comhaontuithe deontais agus cinntí deontais na Gníomhaireachta forálacha a thugann cumhacht go sainráite do Chúirt Iniúchóirí na hEorpa agus do OLAF chun iniúchtaí agus imscrúduithe den sórt sin a dhéanamh, de réir a gcuid inniúlachtaí faoi seach.

Airteagal 112

Rialacha slándála maidir le faisnéis rúnaicmithe agus faisnéis íogair neamh-rúnaicmithe a chosaint

Glacfaidh an Ghníomhaireacht a rialacha slándála féin a bheidh coibhéiseach le rialacha slándála an Choimisiúin chun Faisnéis Rúnaicmithe an Aontais Eorpaigh (FRAE) agus faisnéis íogair neamh-rúnaicmithe a chosaint, mar a leagtar amach i gCinneadh 2015/443³⁰ agus i gCinneadh 2015/444³¹ (AE, Euratom) ón gCoimisiún.

²⁷ Rialachán (CE, Euratom) Uimh. 883/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 11 Méan Fómhair 2013 maidir le himscrúduithe arna ndéanamh ag an Oifig Eorpach Frith-Chalaoise (OLAF) agus lena n-aisghairtear Rialachán (CE) Uimh. 1073/1999 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle agus Rialachán (Euratom) Uimh. 1074/1999 ón gComhairle (IO L 248, 18.9.2013, lch. 1).

²⁸ IO L 136, 31.5.1999, lch. 15.

²⁹ Rialachán (Euratom, CE) Uimh. 2185/96 ón gComhairle an 11 Samhain 1996 maidir le seiceálacha gan choinne agus cigireachtaí a dhéanfaidh an Coimisiún chun leasanna airgeadais na gComhphobal Eorpach a chosaint i gcoinne na calaoise agus i gcoinne neamhríaltachtaí eile (IO L 292, 15.11.1996, lch. 2).

³⁰ Cinneadh (EU, Euratom) 2015/443 ón gCoimisiún an 13 Márta 2015 maidir le Slándáil sa Choimisiún (IO L 72, 17.3.2015, lch. 41).

Cuimseoidh rialacha slándála na Gníomhaireachta, *inter alia*, forálacha chun faisnéis den sórt sin a mhalartú, a phróiseáil agus a stóráil.

Airteagal 113

Meastóireacht

1. Déanfaidh an Coimisiún meastóireacht a choimisiúnú i gcomhlíonadh threoirlínte an Choimisiúin chun feidhmíocht an Choimisiúin a mheasúnú ó thaobh a chuid cuspóirí, a shainordú agus a thascanna de, *[tráth nach déanaí ná cúig bliana tar éis an dáta dá dtagraítear in Airteagal 127 Oifig na bhFoilseachán, cuir isteach an dáta beacht]*, agus gach cúig bliana ina dhiaidh sin. Díreoidh an measúnú, go háirithe, ar an ngá a d'fhéadfadh bheith ann sainordú na Gníomhaireachta a mhodhnú, agus ar na himpleachtaí airgeadais a bheadh ag aon leasú den sórt sin.
2. Má mheasann an Coimisiún nach bhfuil bonn cirt leis a thuilleadh go leanfadh an Ghníomhaireacht ar aghaidh agus é ag féachaint dá cuid cuspóirí, sainordaithe agus cúraimí sannta, féadfaidh sé a mholadh go ndéanfaí an Rialachán seo a leasú dá réir nó a aisghairm.
3. Cuirfidh an Coimisiún torthaí na meastóireachta ar aghaidh mar aon lena chonclúidí chuig Parlaimint na hEorpa, chuig an gComhairle agus chuig an mBord Bainistíochta. Cuirfear torthaí na meastóireachta ar fáil don phobal.

Airteagal 114

Rialacha airgeadais

Tar éis dul i gcomhairle leis an gCoimisiún, glacfaidh an Bord Bainistíochta na rialacha airgeadais a mbeidh feidhm acu maidir leis an nGníomhaireacht. Ní imeoidh siad ón Rialachán Tarmligthe (AE) Uimh. 1271/2013, ach amháin más gá an imeacht sin go sonrach d'fheidhmiú na Gníomhaireachta agus má tá toiliú tugtha ag an gCoimisiún roimh ré.

Airteagal 115

Táillí agus muirir

1. Tabharfar de chumhacht don Choimisiún gníomhartha tarmligthe a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 117 chun rialacha mionsonraithe a leagan síos, ar bhonn mhír 3, mír 4, mír 5 agus mhír 6 maidir le táillí agus muirir a ghearrfaidh an Ghníomhaireacht.
2. Rachaidh an Coimisiún i gcomhairle leis an nGníomhaireacht sula nglacfar rialacha dá dtagraítear i mír 1.
3. Leis na rialacha dá dtagraítear i mír 1, go háirithe, cinnfear na nithe a bhfuil táillí agus muirir iníoctha orthu de bhun Airteagal 109(1)(c) agus (d), suim na dtáillí agus na muirear agus an modh a n-íocfar iad.
4. Toibheofar táillí agus muirir i leith an méid seo a leanas:

³¹ Cinneadh (EU, Euratom) 2015/444 ón gCoimisiún an 13 Márta 2015 maidir le Slándáil sa Choimisiún (IO L 72, 17.3.2015, lch. 53).

- (a) eiseofar agus athnuafar deimhnithe agus déanfaidh an Ghníomhaireacht dearbhuithe a chlárú de bhun an Rialacháin seo, mar aon leis na gníomhaíochtaí maoirseachta i dtaca leis na gníomhaíochtaí a bhaineann leis na deimhnithe agus na dearbhuithe sin;
 - (b) foilseacháin, oiliúint agus soláthar aon seirbhíse eile de chuid na Gníomhaireachta, agus léireofar ann fíorchostas gach seirbhíse a chuirfear ar fáil;
 - (c) próiseáil achomharc;
Sloinnfear gach táille agus muirear, in euro, agus beidh siad iníoctha in euro.
5. Socrófar suim na dtáillí agus na muirear ar leibhéal a áiríteoidh gur leor i bprionsabal an t-ioncam ina leith chun costas iomlán na ngníomhaíochtaí a bhfuil baint acu leis na seirbhísí arna soláthar a chuimsiú, agus chun carnadh suntasach barrachais a sheachaint. Léireofar sa chostas sin caiteachas uile na Gníomhaireachta a chuirfear i leith na mball foirne dá dtagraítear i mír 3, go háirithe ranníocaíochtaí *pro-rata* an fhostóra leis an scéim pinsin. Sannfar mar ioncam don Ghníomhaireacht na táillí agus na muirir sin a bhaineann le seirbhísí a mbeidh táillí agus muirir dlite ina leith.
6. Úsáidfear barrachais buiséid arna ghiniúint trí tháillí agus muirir chun gníomhaíochtaí a bhainfidh leis na táillí agus na muirir a bheidh ann amach anseo a mhaoiniú nó chun caillteanais a fhritháireamh. Má éiríonn toradh suntasach ar an mbuiséad athfhillteach, ar bhonn dearfach nó diúltach, déanfar athbhreithniú ar leibhéal na dtáillí agus na muirear.

CAIBIDIL VI

FORÁLACHA DEIRIDH

Airteagal 116

An nós imeachta coiste

- 1. Tabharfaidh coiste cúnamh don Choimisiún. Beidh an Coiste sin ina Choiste de réir bhrí Rialachán (AE) Uimh. 182/2011.
- 2. I gcás ina ndéantar tagairt don mhír seo, beidh feidhm ag Airteagal 4 de Rialachán (AE) Uimh. 182/2011.
- 3. I gcás ina ndéantar tagairt don mhír seo, beidh feidhm ag Airteagal 5 de Rialachán (AE) Uimh. 182/2011.
- 4. I gcás ina ndéanfar tagairt don mhír seo, beidh feidhm ag Airteagal 8 de Rialachán (AE) Uimh. 182/2011 i gcomhar le hAirteagal 4 den Rialachán sin.

Airteagal 117

An tarmligean a fheidhmiú

- 1. Is faoi réir na gcoinníollacha atá leagtha síos san Airteagal seo a thugtar an chumhacht don Choimisiún gníomhartha tarmligthe a ghlacadh.
- 2. Déanfar na cumhachtaí chun gníomhartha tarmligthe a ghlacadh dá dtagraítear in Airteagal 2(3)(d), Airteagal 18, Airteagal 25, Airteagal 28, Airteagal 34,

Airteagal 39, Airteagal 44, Airteagal 47, Airteagal 50, Airteagal 51(10), Airteagal 52(5), Airteagal 72(4) agus Airteagal 115(1) a thabhairt don Choimisiún ar feadh tréimhse neamhchinntithe.

3. Féadfaidh Parlaimint na hEorpa nó an Chomhairle tarmligean na gcumhachtaí dá dtagraítear in Airteagal 2(3)(d), Airteagal 18, Airteagal 25, Airteagal 28, Airteagal 34, Airteagal 39, Airteagal 44, Airteagal 47, Airteagal 50, Airteagal 51(10), Airteagal 52(5), Airteagal 72(4) agus Airteagal 115(1) a chúlghairm tráth ar bith. Déanfaidh cinneadh chun cúlghairm a dhéanamh deireadh a chur le tarmligean na cumhachta atá sonraithe sa chinneadh sin. Gabhfaidh éifeacht leis ón lá tar éis fhoilsiú an chinnidh in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh*, nó ar dháta níos déanaí a shonrófar ann. Ní dhéanfaidh sé difear do bhailíocht aon ghníomhartha tarmligthe atá i bhfeidhm cheana féin.
4. A luaithe a ghlacfaidh sé gníomh tarmligthe, tabharfaidh an Coimisiún fógra ina leith go comhuaineach do Pharlaimint na hEorpa agus don Chomhairle.
5. Ní thiocfaidh gníomh tarmligthe a ghactar de bhun Airteagal 2(3)(d), Airteagal 18, Airteagal 25, Airteagal 28, Airteagal 34, Airteagal 39, Airteagal 44, Airteagal 47, Airteagal 50, Airteagal 51(10), Airteagal 52(5), Airteagal 72(4) agus Airteagal 115(1) i bhfeidhm ach amháin mura mbeidh aon agóid curtha in iúl ag Parlaimint na hEorpa nó ag an gComhairle laistigh de thréimhse dhá mhí tar éis fógra faoin ngníomh sin a thabhairt do Pharlaimint na hEorpa agus don Chomhairle nó más rud é, roimh dheireadh na tréimhse sin, go mbeidh Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle araon tar éis a chur in iúl don Choimisiún nach ndéanfaidh siad aon agóid. Cuirfear dhá mhí leis an tréimhse sin ar thionscnamh Pharlaimint na hEorpa nó na Comhairle.

Airteagal 118

Rannpháirtíocht tríú tíortha Eorpacha

Féadfaidh tríú tíortha Eorpacha, ar páirtithe conarthacha iad i gCoinbhinsiún Chicago agus a mbeidh comhaontuithe idirnáisiúnta curtha i gcrích acu leis an Aontas ar dá mbun a chuirfidh siad dlí an Aontais i bhfeidhm sna réimsí a chuimsítear sa Rialachán seo.

Sna comhaontuithe idirnáisiúnta sin féadfaidh forálacha bheith san áireamh lena sonraítear, go háirithe, an cineál agus an méid rannpháirteachais a bheidh ag an tríú tír Eorpach lena mbaineann in obair na Gníomhaireachta, lena n-áirítear forálacha maidir le ranníocaíochtaí airgeadais agus maidir leis an bhfoireann. Féadfaidh an Ghníomhaireacht, i gcomhréir le hAirteagal 77(2), socruithe oibre a bhunú le húdarás inniúil na tríú tír Eorpaí lena mbaineann chun éifeacht a thabhairt do na forálacha sin.

Airteagal 119

Comhaontú maidir le Ceanncheathrú agus coinníollacha oibriúcháin

1. Na socruithe riachtanacha maidir leis an gcóiríocht a chuirfear ar fáil don Ghníomhaireacht sa Bhallstát áíochta agus na háiseanna a chuirfidh an Ballstát sin ar fáil mar aon leis na rialacha sonracha is infheidhme sa Bhallstát áíochta maidir leis an Stiúrthóir Feidhmiúcháin, comhaltaí an Bhoird Bainistíochta, foireann na Gníomhaireachta agus baill dá dteaghlach, leagfar síos iad i gComhaontú maidir le Ceanncheathrú idir an Ghníomhaireacht agus an Ballstát ina mbeidh an

ceanncheathrú suite, a thabharfar i gcrích tar éis formheas a fháil ón mBord Bainistíochta agus tráth nach déanaí ná [Oifig na bhFoilseachán, cuir isteach an dáta cruinn - dhá bhliain tar éis theacht i bhfeidhm an Rialacháin seo].

2. Déanfaidh Ballstát aíochta na Gníomhaireachta na dálaí is fearr is féidir a chur ar fáil chun go bhfeidhmeoidh an Ghníomhaireacht go hiomchuí, lena n-áirítear córas oideachais ilteangach a bhfuil gné Eorpach ag baint leis, agus naisc iomchuí iompair.

Airteagal 120

Pionóis

Leagfaidh na Ballstáit síos pionóis le haghaidh sáruithe ar an Rialachán seo agus ar na rialacha cur chun feidhme arna nglacadh ar an mbonn sin. Beidh na pionóis éifeachtúil, comhréireach agus athchomhairleach.

Airteagal 121

Sonraí pearsanta a phróiseáil

1. Maidir le próiseáil sonraí pearsanta faoi chuimsiú an Rialacháin seo, cuirfidh na Ballstáit a gcuid cúraimí faoin Rialachán seo i gcrích i gcomhréir leis na dlíthe náisiúnta, na rialacháin náisiúnta nó na forálacha riaracháin náisiúnta lena dtrasúitear Treoir 95/46/CE chun feidhme.
2. Maidir le próiseáil sonraí pearsanta faoi chuimsiú an Rialacháin seo, cuirfidh an Coimisiún agus an Ghníomhaireacht a gcuid cúraimí faoin Rialachán seo i gcrích i gcomhréir le Rialachán (AE) Uimh. 45/2001 chun feidhme.

Airteagal 122

Aisghairm

Aisghairtear Rialachán (CE) Uimh. 216/2008.

Déanfar tagairtí don Rialachán (CE) Uimh. 216/2008 a fhorléiriú mar thagairtí don Rialachán seo agus léifear iad i gcomhréir leis an tábla comhghaoil in Iarscríbhinn X.

Airteagal 123

Leasuithe ar Rialachán (CE) Uimh. 1008/2008

Leasaítear Rialachán (CE) Uimh. 1008/2008 mar seo a leanas:

1. in Airteagal 4, cuirtear an méid seo a leanas in ionad phointe (b):
"(b) tá deimhniú aeroibreora (AOC) bailí ina sheilbh aige arna eisiúint ag údarás náisiúnta Ballstáit nó ag Gníomhaireacht Sabhálteachta Eitlíochta an Aontais Eorpaigh;"
2. Cuirtear an méid a leanas in ionad Airteagal 6:
"Airteagal 6
Deimhniú aeroibreora

1. Braithfidh deonú ceadúnais oibríochta agus bailíocht ceadúnais oibríochta tráth ar bith ar shealbhú AOC bailí ina sonrófar na gníomhaíochtaí a chuimsítear leis an gceadúnas oibríochta.

2. Beidh aon mhodhnú ar AOC aeriompróra Comhphobail le sonrú, más iomchuí, ar a cheadúnas oibríochta.

Murab ionann an dá údarás, cuirfidh an t-údarás inniúil a eisíonn AOC an t-údarás ceadúnaithe inniúil ar an eolas láithreach maidir le haon mhodhnú den sórt sin.

3. I gcás nach ionann an dá údarás, cuirfidh an t-údarás inniúil a eisíonn an deimhniú aeroibreora agus an t-údarás ceadúnaithe inniúil, nósanna imeachta ar bun le haghaidh malartú aon fhaisnéise a bhaineann le staid airgeadais an aeriompróra Chomhphobail a mheas, staid a bhféadfaidh tionchar a bheith aige ar shábháilteacht a n-oibríochtaí nó a fhéadfaidh cúnamh a thabhairt don údarás inniúil a eisíonn deimhniú aeroibreora i gcur i gcrích a chuid gníomhaíochtaí maoirseachta a bhaineann le sábháilteacht.";

3. Cuirtear an méid seo a leanas in ionad Airteagal 12(1):

"1. Gan dochar d'Airteagal 13(3) agus d'Airteagal 13(5), clárófar aerárthaí a úsáideann aeriompróir Comhphobail, de rogha an Bhallstáit a eiseoidh a údarás inniúil an ceadúnas oibríochta, ina chlár náisiúnta nó laistigh den Aontas.";

4. Leasaítear Airteagal 13 mar a leanas:

(a) Cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír 2:

"2. Comhaontú léasa thirim ar páirtí ann aeriompróir Comhphobail nó comhaontú léasa fhliuch faoina mbeidh an t-aeriompróir Comhphobail ina léasaí ar an aerárthach ar léas fliuch arna oibriú ag oibreoir tríú tír, beidh sé faoi réir formheas a rinneadh roimh ré i gcomhréir le Rialachán (AE) Uimh. [XX/XXX tagairt don Rialachán seo le cur isteach] agus leis na gníomhartha tarmligthe agus cur chun feidhme a ghlacfar ar an mbonn sin.";

(b) cuirtear isteach an mhír 5 seo a leanas:

"5. Aeriompróir Comhphobail a mbeidh aerárthaí a bheidh cláraithe i dtríú tír ar léas tirim aige, gheobhaidh sé formheas roimh ré don oibríocht ón údarás inniúil dá dheimhniú aeroibreora. Deonfaidh an t-údarás inniúil dearbhú i gcomhréir le Rialachán (AE) Uimh. [XX/XXX tagairt don Rialachán seo le cur isteach] agus leis na gníomhartha tarmligthe agus cur chun feidhme a ghlacfar ar an mbonn sin,".

Airteagal 124

Leasuithe ar Rialachán (AE) Uimh. 996/2010

Leasaítear Airteagal 5 de Rialachán (AE) Uimh. 996/2010 mar seo a leanas:

'1. Gach tionóisc nó teagmhas tromchúiseach a bhaineann le haerárthaí agus a bhfuil feidhm ag Rialachán (AE) BBBB/Uimh [tagairt do rialachán nua] ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle maidir leo, beidh siad ina n-ábhair imscrúdaithe sábháilteachta sa Bhallstát ina dtarlaíonn an tionóisc nó an teagmhas tromchúiseach.

2. I gcás ina bhfuil feidhm ag Rialachán (AE) BBBB/Uimh [tagairt do rialachán nua] maidir le haerárthach atá cláraithe i mBallstát agus go mbaineann tionóisc nó teagmhas tromchúiseach dó, agus nach féidir a shuíomh go críochnúil go bhfuil láthair

na tionóisce nó láthair an teagmhais thromchúisigh i gcríoch aon stáit, is é údarás imscrúdaithe sábháilteachta Bhallstát an Chláraithe a dhéanfaidh imscrúdú sábháilteachta.

3. Is é an t-údarás um imscrúdú sábháilteachta a chinnefidh raon feidhme na n-imscrúduithe dá dtagraítear i míreanna 1, 2 agus 4 agus an nós imeachta a bheidh le leanúint le linn imscrúduithe sábháilteachta dá sórt, agus na ceachtanna a mbeidh sé ag súil a bhaint as na himscrúduithe sin á gcur san áireamh chun sábháilteacht na heitlíochta a fheabhsú.

4. Féadfaidh na húdaráis um imscrúdú sábháilteachta cinneadh a dhéanamh chun teagmhais seachas na teagmhais dá dtagraítear i mír 1 agus i mír 2 a imscrúdú, mar aon le tionóiscí nó teagmhais thromchúiseacha a bhaineann do chineálacha eile aerárthaí, i gcomhréir le reachtaíocht náisiúnta na mBallstát, nuair a bheifear ag súil le ceachtanna sábháilteachta a bhaint astu.

5. De mhaolú ar mhír 1 agus ar mhír 2, féadfaidh an t-údarás a bheidh freagrach as imscrúdú sábháilteachta a chinneadh, agus na ceachtanna a mbeifí ag súil leo chun sochair sábháilteacht eitlíochta a chur san áireamh, gan imscrúdú sábháilteachta a thionscnamh nuair a bhaineann tionóisc nó teagmhas tromchúiseach le haerárthach éadrom nach bhfuil deimhniú nó dearbhú de dhíth air de bhun Airteagal 46(1) agus (2) den Rialachán (AE) BBBB/Uimh [tagairt do rialachán nua], nó nuair a bhaineann tionóisc nó teagmhas tromchúiseach le haerárthach foireannaithe a bhfuil uasmhais éirí de thalamh faoi bhun 2 250 kg aige nó níos lú, agus i gcás nach ndearnadh díobháil mharfach nó díobháil thromchúiseach do dhuine ar bith.

6. Maidir leis na himscrúduithe sábháilteachta dá dtagraítear i mír 1, i mír 2 agus i mír 4, ní bhainfidh siad in aon chor le milleán ná le dliteanas a chionroinnt. Beidh siad neamhspleách ar aon imeachtaí breithiúnacha nó riaracháin chun milleán nó dliteanas a chionroinnt, beidh siad ar leithligh ó aon imeachtaí den sórt sin agus beidh siad gan dochar d'aon imeachtaí den sórt sin.'

Airteagal 125

Leasuithe ar Rialachán (AE) Uimh. 376/2014

Leasaítear mír 2 d'Airteagal 3 de Rialachán (CE) Uimh. 376/2014 leis seo mar a leanas:

'2. Tá feidhm ag an Rialachán seo maidir le tarluithe agus maidir le faisnéis eile a bhaineann le haerárthaí sibhialta a bhfuil feidhm ag Rialachán [*cuir isteach tagairt do rialachán nua*] maidir léi.

Mar sin féin, ní bheidh feidhm ag an Rialachán seo maidir le tarluithe agus faisnéis eile a bhaineann le sábháilteacht i dtaca le haerárthaí éadroma nach bhfuil deimhniú nó dearbhú de dhíth orthu de bhun Airteagal 46(1) agus (2) den Rialachán (AE) BBBB/Uimh-[tagairt do rialachán nua], murab é gur bhain gortú marfach nó tromchúiseach do dhuine mar gheall ar an tarlú sin nó mar gheall ar fhaisnéis eile a bhaineann le sábháilteacht nó má bhí baint ag aerárthaí eile leis an tarlú, amach ó aerárthaí éadroma.

Féadfaidh na Ballstáit an Rialachán seo a chur i bhfeidhm maidir le tarluithe agus maidir le faisnéis eile a bhaineann leis na haerárthaí nach bhfuil feidhm ag Rialachán (AE) BBBB/Uimh [*cuir isteach tagairt do rialachán nua*] maidir leo.

Airteagal 126

Forálacha idirthréimhseacha

1. Na deimhnithe a eisíodh nó a aithníodh agus na dearbhuithe a rinneadh nó a aithníodh i gcomhréir le Rialachán (AE) Uimh. 216/2008, beidh siad bailí go fóill agus measfar gur eisíodh iad, go ndearnadh iad agus gur aithníodh iad de bhun fhorálacha comhfhreagracha an Rialacháin seo, lena n-áirítear chun críocha Airteagal 56 a chur i bhfeidhm.
2. Tráth nach déanaí ná [cúig bliana tar éis an dáta dá dtagraítear in Airteagal 127 Oifig na bhFoilseachán, cuir isteach an dáta cruinn le do thoil] déanfar na rialacha a nglacfar ar bhun Rialachán (CE) Uimh. 216/2008 a choigeartú de réir fhorálacha an Rialacháin seo. Go dtí go nglacfar iad, is mar seo a leanas a thuigfear na rialacha cur chun feidhme sin:
 - (a) le 'hoibríocht tráchtála' tagraítear d'Airteagal 3(i) den Rialachán (CE) Uimh. 216/2008;
 - (b) le 'haerárthaí atá a gcumhachtú le mótaí choimpléascacha' tagraítear d'Airteagal 3(j) den Rialachán (CE) Uimh. 216/2008;
 - (c) le 'fearas' tagraítear d'Airteagal 3(28) den Rialachán seo;
 - (d) le 'ceadúnas píolóta fóillíochta' tagraítear don cheadúnas dá dtagraítear in Airteagal 7(7) den Rialachán (CE) Uimh. 216/2008;
 - (e) le 'aeriompar tráchtála' tagraítear d'Airteagal 2(1) den Rialachán (AE) Uimh. 965/2012³² ón gCoimisiún.
3. De mhaolú ar Airteagal 45 agus Airteagal 46, beidh feidhm ag forálacha ábhartha Rialachán (CE) 216/2008 go fóill go dtí go dtiocfaidh na gníomhartha tarmlichte arna nglacadh de bhun Airteagal 47 i bhfeidhm.
4. Cuirfidh na Ballstáit deireadh le comhaontuithe dhéthaobhacha atá churtha i gcrích acu le tríú tíortha nó déanfaidh siad iad a choigeartú, i dtaca leis na réimsí sin a chuimsítear sa Rialachán seo chomh luath agus is féidir tar éis teacht i bhfeidhm an Rialacháin seo agus i gcás ar bith roimh [trí bliana tar éis an dáta dá dtagraítear in Airteagal 127 Oifig na bhFoilseachán, cuir isteach an dáta cruinn le do thoil].

Airteagal 127

Teacht i bhfeidhm

Tiocfaidh an Rialachán seo i bhfeidhm ar an bhfichiú lá tar éis lá a fhoilsithe in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh*.

Beidh an Rialachán seo ina cheangal go huile agus go hiomlán agus beidh sé infheidhme go díreach i ngach Ballstát.

³²

Rialachán (AE) Uimh 965/2012 ón gCoimisiún an 5 Deireadh Fómhair 2012 ina leagtar síos ceanglais theicniúla agus nósanna imeachta riaracháin a bhaineann le hoibríochtaí aeir de bhun Rialachán (CE) Uimh. 216/2008 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle, (IO L 296, 25.10.2012. lch. 1).

Arna dhéanamh sa Bhruiséil,

*Thar ceann Pharlaimint na hEorpa
An tUachtarán*

*Thar ceann na Comhairle
An tUachtarán*

RÁITEAS AIRGEADAIS REACHTACH

1. LEAGAN AMACH AN TOGRA/TIONSCNAIMH

- 1.1. Teideal an togra/tionscnaimh
- 1.2. Réimsí beartais lena mbaineann i gcreat ABM/ABB
- 1.3. An cineál togra/tionscnaimh
- 1.4. Cuspóirí
- 1.5. Foras an togra/tionscnaimh
- 1.6. Fad agus tionchar airgeadais
- 1.7. Modhanna bainistíochta atá beartaithe

2. BEARTA BAINISTÍOCHTA

- 2.1. Rialacha faireacháin agus tuairiscithe
- 2.2. Córas bainistíochta agus rialaithe
- 2.3. Bearta chun calaois agus neamhrialtachtaí a chosc

3. AN TIONCHAR AIRGEADAIS A MHEASTAR A BHEIDH AG AN TOGRA/TIONSCNAMH

- 3.1. Ceannteidil an chreata airgeadais ilbhliantúil agus na línte buiséid ar a n-imreofar tionchar
- 3.2. An tionchar a mheastar a bheidh ag an togra/tionscnamh ar chaiteachas
 - 3.2.1. Achoimre ar an tionchar a mheastar a bheidh ag an togra/tionscnamh ar chaiteachas
 - 3.2.2. An tionchar a mheastar a bheidh ag an togra/tionscnamh ar leithreasuithe faoi chomhair oibríochtaí
 - 3.2.3. An tionchar a mheastar a bheidh ag an togra/tionscnamh ar leithreasuithe de chineál riaracháin
 - 3.2.4. Comhoiriúnacht don chreat airgeadais ilbhliantúil reatha
 - 3.2.5. Ranníocaíochtaí ó thríú páirtithe
- 3.3. An tionchar a mheastar a bheidh ar ioncam

RÁITEAS AIRGEADAIS REACHTACH

1. LEAGAN AMACH AN TOGRA/TIONSCNAIMH

1.1. Teideal an togra/tionscnaimh

Togra le haghaidh Rialachán ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle maidir le rialacha comhchoiteanna i réimse na heitlíochta sibhialta lena mbunaítear Gníomhaireacht Sábháilteachta Eitlíochta an Aontais Eorpaigh agus lena naisghairtear Rialachán (CE) Uimh. 216/2008 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle.

1.2. Réimsí beartais lena mbaineann i gcreat ABM/ABB³³

06 - Soghluaisteacht agus Iompar

06 02 - An Beartas Iompair Eorpach

06 02 02 - Gníomhaireacht Sábháilteachta Eitlíochta na hEorpa

1.3. An cineál togra/tionscnaimh

☐ Baineann an togra/tionscnamh le **beart nua**

☐ Baineann an togra/tionscnamh le **beart nua a leanann treoirthionscadal/réamhbheart**³⁴

☒ Baineann an togra/tionscnamh le **síneadh ar bheart atá ann cheana**

☐ Baineann an togra/tionscnamh le **beart a atreoraíodh i dtreo beart nua**

1.4. Cuspóirí

1.4.1. Cuspóirí straitéiseacha ilbhliantúla an Choimisiúin ar a bhfuil an togra/tionscnamh dírithe

Margadh inmheánach níos doimhne agus níos cothroime a bhfuil bonn tionsclaíoch níos láidre aige: Limistéar Iompair Eorpach aonair chun creat a chur ar fáil do shaoránaigh agus cuideachtaí le haghaidh iompar sábhailte éifeachtúil ar ardchaighdeán.

Poist agus fás: Is é sprioc atá leis an tionscnamh seo cur le tionscal eitlíochta Eorpach a ghinfidh poist ardluacha agus a spreagfaidh nuálaíocht theicneolaíoch. Cruthófar leis sin creat rialála éifeachtach chun samhlacha gnó nua agus teicneolaíochtaí atá ag teacht chun cinn a chomhtháthú.

1.4.2. Cuspóirí sonracha agus na gníomhaíochtaí ABM/ABB lena mbaineann

Cuspóir sonracha Uimh.

Is iad seo a leanas cuspóirí sonracha an tionscnaimh seo:

- 1) Deireadh a chur le ceanglais nach bhfuil gá leo agus a áirithiú go mbeidh an rialáil comhréireach leis na rioscaí a bhaineann le cineálacha éagsúla gníomhaíochtaí eitlíochta;

³³

ABM: bainistiú de réir gníomhaíochtaí ABB: buiséadú de réir gníomhaíochtaí.

³⁴

Mar a thagraítear dó in Airteagal 54(2)(a) nó (b) den Rialachán Airgeadais.

- 2) A áirithiú go gcomhtháthófar go héifeachtachtúil teicneolaíochtaí nua agus forbairtí margaidh agus go ndéanfar maoirseacht éifeachtach orthu;
- 3) Próiseas comhoibríoch bainistíochta sábháilteachta a bhunú idir an tAontas agus a chuid Ballstát chun rioscaí a bhaineann leis an eitlíocht shibhialta a shainaithint agus a mhaolú;
- 4) Na bearnaí sa chóras rialála a líonadh agus a áirithiú go mbeidh an córas sin comhsheasmhach;
- 5) Córas comhthiomsaithe agus comhroinnte acmhainní idir na Ballstáit agus an Ghníomhaireacht a bhunú a oibreoidh go héifeachtach.

Gníomhaíochtaí ABM/ABB lena mbaineann

06 02 An Beartas Iompair Eorpach

1.4.3. *An toradh agus an tionchar a bhfuil súil leo*

Sonraigh an tionchar a bheadh ag an togra/tionscnamh ar na tairbhíthe/grúpaí ar a bhfuil sé dírithe.

Torthaí chuspóir sonrach Uimh. 1: creat chun deireadh a chur le rialacha nach bhfuil gá leo nó atá róshaintreorach; rialacha atá bunaithe ar fheidhmíocht a thabhairt isteach lena sainaithneofar na cuspóirí atá le baint amach ach a fhágfaidh go mbeidh solúbthacht ann i leith na modhanna lenar féidir na cuspóirí a bhaint amach; creat chun rialacha a oiriúnú don riosca a bhaineann leis an ngníomhaireacht a rialáiltear leo;

Torthaí chuspóir sonrach Uimh. 2: rialacha atá neodrach ó thaobh na teicneolaíochta de, nuair is féidir, a thabhairt isteach, creat dlíthiúil a thabhairt isteach le haghaidh aerárthaí gan foireann; méadú ar úsáid caighdeán tionscail; simpliú ar an gcreat rialála maidir le léasú fliuch aerárthaí idir oibreoirí de chuid an Aontais;

Torthaí chuspóir sonrach Uimh. 3: oibleagáid dhlíthiúil an Clár Eorpach um Shábháilteacht Eitlíochta, an Plean Eorpach um Shábháilteacht Eitlíochta agus Clár Shábháilteachta Stáit a bhaineann leas as a chéile a ghlacadh; feabhas ar mhalartú agus anailísiú faisnéise agus sonraí;

Torthaí chuspóir sonrach Uimh. 4: ceanglais fhíor-riachtanacha a thabhairt isteach le haghaidh láimhseáil ar an talamh, caomhnú an chomhshaoil i gcás táirgí aerloingseoireachta agus cibearshlándála; comhar níos dlúithe idir EASA agus an Coimisiún maidir le slándáil; bunús dlí le haghaidh athbhreithniú eitlíochta ar chaomhnú an chomhshaoil;

Torthaí chuspóir sonrach Uimh. 5: comhthiomsú de chigirí atá creidiúnaithe ag an Aontas a chruthú; sásra maoirseachta éigeandála a chruthú; creat dlíthiúil chun freagrachtaí rialála a aistriú chuig Ballstáit eile nó chuig EASA; deis cúraimí deimhniúcháin agus maoirseachta a shannadh d'eagraíochtaí úsáideoirí inniúla in earnáil na heitlíochta ginearálta; modhanna maoirseachta bunaithe ar riosca agus feidhmíocht a chur chun cinn; bunú stóir lárnaigh Eorpaigh le haghaidh faisnéis atá ábhartha do chomhar idir údaráis i mbun deimhniúcháin, maoirseachta agus cur i bhfeidhm; deis córas an Aontais le haghaidh aerárthaí stáit agus aerárthaí Iarscríbhinn II a roghnú;

1.4.4. *Táscairí lena léireofar toradh agus tionchar*

Sonraigh na táscairí lena léireofar an faireachán ar chur chun feidhme an togra/tionscnaimh.

Táscairí chuspóir sonracha Uimh. 1:

- Líon na gceisteanna a fuair EASA maidir le rialacha a léirmhíniú;
- Líon na n-oibreoirí a úsáideann rialacha atá bunaithe ar fheidhmíocht maidir le comhlíonadh ceanglas fíorthábhachtach a léiriú;
- Líon na gceadúnas eitlíochta príobháideacha san eitlíocht ghinearálta
- Laghdú ar na costais d'oibreoirí

Táscairí chuspóir sonracha Uimh. 2:

- Líon na rialacha a thagraíonn do chaighdeán tionscail;
- Aois an chabhlaigh eitlíochta ghinearálta san Aontas Eorpach;
- Laghdú ar chostais deimhniúcháin agus táirgthe aerárthaí;
- Líon na ndeimhniúcháin nua;

Táscairí chuspóir sonracha Uimh. 3:

- Ráta na dtionóiscí i dtaca le fás an tráchta
- Torthaí chaighdeánú EASA agus na ngníomhaíochtaí faireacháin leanúnacha
- Líon na gClár Sábháilteachta Stát agus leibhéal a gcur chun feidhme sna Ballstáit;

Táscairí chuspóir sonracha Uimh. 4:

- Líon na gceisteanna maidir le rialacha athbhreithnithe a léirmhíniú a fuair EASA;
- Líon na dtarluithe a bhain le láimhseáil ar an talamh ar bhain riosca leo;
- Aiseolas ó gheallsealbhóirí;

Táscairí chuspóir sonracha Uimh. 5:

- Torthaí chaighdeánú EASA agus na ngníomhaíochtaí faireacháin leanúnacha maidir le hacmhainní agus inniúlachtaí sna Ballstáit;
- Líon na mBallstát a úsáideann cigirí sábháilteachta eitlíochta an Aontais Eorpaigh agus na n-ionstraimí nua le haghaidh comhthiomsú agus comhroinnt acmhainní (tarmligean freagrachtaí, deis roghnúcháin le haghaidh aerárthaí stáit agus aerárthaí Iarscríbhinn II);
- Eabhlóid na n-acmhainní in údaráis eitlíochta náisiúnta na mBallstát arna tomhas de réir FTEanna agus buiséid;

1.5. **Foras an togra/tionscnaimh**

1.5.1. *Na ceanglais is gá a chomhlíonadh sa ghearrthéarma nó san fhadtéarma*

A áirithiú go leanfar d'ardleibhéal sábháilteachta san eitlíocht shibhialta fiú má bhíonn méadú ar na méideanna tráchta.

Cur le hiomaíochas na hearnála eitlíochta trí chóras eitlíochta sibhialta na hEorpa a dhéanamh níos éifeachtúla agus ardchaighdeán sábháilteachta agus chomhshaoil a áirithiú san am céanna.

Ceanglais ICAO le haghaidh na mBallstát nach mór dóibh Cláir Shábháilteachta Stáit a ghlacadh dá réir.

1.5.2. *Luach breise a bhaineann le rannpháirtíocht an AE*

Tá cuid mhór den aeriompar trasnáisiúnta agus, dá bhrí sin, tá gá le cur chuige rialála ar leibhéal an Aontais Eorpaigh ina leith.

Glacann na Ballstáit leis go ginearálta go bhfuil gá le rialacha comhchoiteanna maidir le sábháilteacht eitlíochta sibhialta chun ardleibhéal sábháilteachta a bhaint amach. Léiríodh sin cheana nuair a céadghlacadh Rialachán (CE) Uimh. 216/2008 agus Rialachán (CE) Uimh. 1592/2002 a tháinig roimhe. Tá sábháilteacht chóras eitlíochta sibhialta na hEorpa ag brath *inter alia* ar a fheabhas atá eilimintí an chórais sin comhnasctha le chéile. Baineann riosca le comhéadan ar bith sa chóras sin agus is gá iad a chomhordú. Má tá reachtaíocht chomhchoiteann ann, ní gá comhordú a dhéanamh idir córais rialála na mBallstát agus méadaítear an tsábháilteacht ar an gcaoi sin. Is ar leibhéal an Aontais Eorpaigh is fearr is féidir córas comhchoiteann sábháilteachta na hEorpa a chur chun cinn. Mar an gcéanna, méadóidh córas aonair eitlíochta sibhialta na hEorpa an éifeachtúlacht trí chur in éadan ilroinnt chostasach.

1.5.3. *Ceachtanna a foghlaimíodh ó thaithí eile den sórt sin san am a chuaigh thart*

Tá an tionscnamh bunaithe *inter alia* ar anailís ghrinn ar an taithí a fuarthas ó Rialachán (CE) Uimh. 216/2008 agus Rialachán (CE) Uimh. 1592/2002 a tháinig roimhe a chur chun feidhme lena n-áirítear an mheastóireacht a rinneadh in 2013 ar fheidhmiú Rialachán (CE) Uimh. 216/2008 faoi Airteagal 62 den Rialachán sin.

1.5.4. *Comhoiriúnacht d'ionstraimí iomchuí eile agus sineirgíocht a d'fhéadfadh a bheith ann*

Is táirge insoláthartha é an tionscnamh seo faoin bpacáiste eitlíochta atá le glacadh ag deireadh 2015 agus cuirfidh sé le hiomaíochas earnáil eitlíochta an Aontais Eorpaigh.

Tá an tionscnamh seo i gcomhréir le Páipéar Bán Iompair 2011 a raibh sé d'aidhm leis an Eoraip a bheith ar an réigiún is sábháilte ar domhan ó thaobh eitlíochta de.

Lena chois sin, tá an tionscnamh seo i gcomhréir leis an straitéis Eoraip 2020 agus tosaíochtaí an Choimisiúin ós rud é go bhforbróidh sé an margadh inmheánach agus go gcothóidh sé an nuálaíocht, rud a chuirfidh le poist, le fás agus le hiomaíochas domhanda earnáil na heitlíochta.

Maidir le ceisteanna rialachais EASA, tá an tionscnamh seo ag teacht leis na moltaí atá sa Ráiteas Comhpháirteach ón gCoimisiún, ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle maidir le gníomhaireachtaí dílártaite agus cuirtear moltaí sin chun feidhme leis.

1.6. Fad agus tionchar airgeadais

- ☐ Togra/tionscnamh a bheidh i bhfeidhm ar feadh **tréimhse theoranta**
- ☐ ☐ Togra/tionscnamh a bheidh i bhfeidhm ón [LL/MM]BBBB go dtí an [LL/MM]BBBB
- ☐ ☐ Tionchar airgeadais ó BBBB go BBBB
- ☒ Togra/tionscnamh a bheidh i bhfeidhm ar feadh **tréimhse neamhtheoranta**
- Cuirfear chun feidhme é le linn na tréimhse tosaigh BBBB go BBBB,
- agus cuirfear ag feidhmiú go hiomlán tar a éis sin é.

1.7. Modhanna bainistíochta atá beartaithe³⁵

- ☐ **Bainistíocht dhíreach** a dhéanann an Coimisiún
- ☐ ina ranna, lena n-áirítear an chuid sin den fhoireann atá i dtoscaireachtaí an Aontais;
- ☐ ☐ trí na gníomhaireachtaí feidhmiúcháin;
- ☐ **Bainistíocht atá comhroinnte** leis na Ballstáit
- ☒ **Bainistíocht indíreach** trí thascanna a bhaineann le cur chun feidhme an bhuiséid a shannadh dóibh seo a leanas:
- ☐ tríú tíortha nó na comhlachtaí a d'ainmnigh siad;
- ☐ eagraíochtaí idirnáisiúnta agus a ngníomhaireachtaí (tabhair sonraí);
- ☐ BEI agus an Ciste Eorpach Infheistíochta;
- ☒ comhlachtaí dá dtagraítear in Airteagal 208 agus Airteagal 209 den Rialachán Airgeadais;
- ☐ comhlachtaí dlí poiblí;
- comhlachtaí arna rialú ag an dlí príobháideach agus a bhfuil misean seirbhíse poiblí acu sa mhéid go gcuireann siad ráthaíochtaí leordhóthanacha airgeadais ar fáil;
- ☐ comhlachtaí arna rialú ag dlí príobháideach Ballstáit, a gcuirtear de chúram orthu comhpháirtíochtaí príobháideacha poiblí a chur chun feidhme, agus a sholáthraíonn ráthaíochtaí leordhóthanacha airgeadais;
- ☐ daoine a gcuirtear de chúram orthu bearta sonracha a chur chun feidhme in CBES de bhun Theideal V de CAE, ar daoine iad a aithnítear sa bhunghníomh ábhartha.
- *I gcás ina sonraítear níos mó ná modh bainistíochta amháin, tabhair sonraí sa roinn 'Nótaí'.*

Nótaí

ceann ar bith

³⁵

Is féidir mionsonraí ar na modhanna bainistíochta agus tagairtí don Rialachán Airgeadais a fheiceáil ar shuíomh gréasáin Ard-Stiúthóireacht an Bhuiséid:
http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html

2. BEARTA BAINISTÍOCHTA

2.1. Rialacha faireacháin agus tuairiscithe

Sonraigh minicíocht na mbeart agus na coinníollacha atá leo

Tá cuid mhór sásraí le haghaidh faireacháin agus meastóireachta ann cheana agus is féidir iad a úsáid ós rud é gur cuid dhílis de chreat rialála an Aontais é an faireachán ar fheidhmíocht i réimse na sábháilteachta eitlíochta sibhialta. Déanfar meastóireacht éigeantach ar a éifeachtaí atá an beart atá beartaithe, tar éis a ghlactha, gach cúig bliana, de réir mar a dhéantar cheana faoi Rialachán (CE) Uimh. 216/2008 atá i bhfeidhm faoi láthair.

Ar cheanglais tuairiscithe na Gníomhaireachta tá ullmhú na tuarascála gníomhaíochta bliantúla comhdhlúite agus ullmhú na gcuntas deiridh.

2.2. Córas bainistíochta agus rialaithe

2.2.1. Na rioscaí a aithníodh.

ceann ar bith

2.2.2. Faisnéis maidir leis an gcóras rialaithe inmheánaigh atá i bhfeidhm.

Ina cháil mar ghníomhaireacht de chuid an Aontais, cuireann EASA i bhfeidhm na modhanna rialaithe de chuid gníomhaireachtaí dílártaí is infheidhme atá leagtha síos cheana i Rialachán (CE) Uimh. 216/2008.

I Rialachán Airgeadais EASA, atá bunaithe ar an gCreat-Rialachán Airgeadais le haghaidh Gníomhaireachtaí, tá na ceanglais maidir le hiniúcháir inmheánach a cheapadh agus maidir le hiniúcháireacht inmheánach leagtha amach.

2.2.3. Meastachán ar chostais agus ar shochair na rialuithe agus measúnú ar an leibhéal riosca earráide a bhfuiltear ag súil leis.

neamhbhainteach

2.3. Bearta chun calaois agus neamhrialtachtaí a chosc

Sonraigh bearta coisctheacha agus cosanta atá ann cheana nó atá beartaithe.

Baineann Airteagal 111 den Rialachán atá beartaithe le calaois a chomhrac. Leis an Airteagal sin, déantar Rialachán (AE, Euratom) Uimh. 883/2013 maidir le himscrúduithe a dhéanann OLAF infheidhme maidir le EASA agus cumhachtaítear OLAF agus an Chúirt Iniúcháirí iniúcháireachtaí agus imscrúduithe eile a dhéanamh. Comhfhreagraíonn an tAirteagal sin do shamhail an téacs maidir le gníomhaireachtaí dílártaí.

Lena chois sin, ghlac EASA straitéis frithchalaoise an 9 Nollaig 2014.

3. AN TIONCHAR AIRGEADAIS A MHEASTAR A BHEIDH AG AN TOGRA/TIONSCNAMH

3.1. Ceannteidil an chreata airgeadais ilbhliantúil agus na línte buiséid ar a n-imreofar tionchar

- Línte buiséid atá ann cheana

In ord cheannteidil agus línte buiséid an chreata airgeadais ilbhliantúil.

Ceannteide al an chreata airgeadais ilbhliantúil:	Líne buiséid	Saghascaiteachais	Ranníocaíocht			
	UimhirCeannteideal.....	LD/LN ³⁶	ó thíortha de chuid CSTE ³⁷	ó thíortha is iarrthóirí ³⁸	ó thríú tíortha	de réir bhrí Airteagal 21(2)(b) den Rialachán Airgeadais
1 Fás cliste agus cuimsitheach a) Iomaíocht as le haghaidh fáis agus post	06 02 02 Gníomhaireacht Sábháilteachta Eitlíochta na hEorpa	Difreáilte	TÁ	NÍL	TÁ*	NÍL

- * An Ranníocaíocht ón Eilbhéis de bhun Chinneadh Uimh. 1/2007 (2008/100/CE)

- Línte nua buiséid atá á n-iarraidh: neamhbhainteach

In ord cheannteidil agus línte buiséid an chreata airgeadais ilbhliantúil.

Ceannteide al an chreata airgeadais ilbhliantúil:	Líne buiséid	Saghascaiteachais	Ranníocaíocht			
	Uimhir, Ceannteideal.....	LD/LN	ó thíortha de chuid CSTE	ó thíortha is iarrthóirí	ó thríú tíortha	de réir bhrí Airteagal 21(2)(b) den Rialachán Airgeadais
	[XX.BB.BB.BB]		TÁ/NÍL	TÁ/NÍL	TÁ/NÍL	TÁ/NÍL

³⁶ LD = Leithreasuithe difreáilte / LN = Leithreasuithe neamhdhifreáilte

³⁷ CSTE: Comhlachas Saorthrádála na hEorpa.

³⁸ Tíortha is iarrthóirí agus, nuair is iomchuí, tíortha ó na Balcáin Thiar a d'fhéadfadh bheith ina n-iarrthóirí.

3.2. An tionchar a mheastar a bheidh ag an togra/tionscnamh ar chaiteachas

3.2.1. Achoimre ar an tionchar a mheastar a bheidh ag an togra/tionscnamh ar chaiteachas³⁹

EUR milliúin (go dtí an tríú deachúil)

Ceannteideal an chreata airgeadais ilbhliantúil:	Uimhir 1a	Ceannteideal 1a Iomaíochas le haghaidh Fáis agus Post
---	-----------	---

Ard-Stiúrthóireacht: MOVE			Bliain N ⁴⁰	Bliain N+1	Bliain N+2	Bliain N+3	Iontráil na blianta ar fad a theastaíonn le fad an tionchair a thaispeáint (féach pointe 1.6)			IOMLÁN
• Leithreasuithe faoi chomhair oibríochtaí										
Uimhir na líne buiséid 06 02 02	Gealltanais	(1)	34,870 + 1,575 = 36,445	34,870 + 2,045 = 36,915	35,568 + 1,395 = 36,963	36,279 + 1,395 = 37,674				Togra a bheidh i bhfeidhm ar feadh tréimhse neamhtheoranta
	Íocaíochtaí	(2)	36,445	36,915	36,963	37,674				Togra a bheidh i bhfeidhm ar feadh tréimhse neamhtheoranta
Leithreasuithe de chineál riaracháin arna maoiniú ó chlúdach clár sonrach ⁴¹ neamhbhainteach										
Uimhir na líne buiséid		(3)								
IOMLÁN leithreasuithe	Gealltanais	=1	36,445	36,915	36,963	37,674				Togra a bheidh i bhfeidhm ar feadh tréimhse

³⁹ Caiteachais atá le coigeartú de réir comhaontú a rinne comh-aireachtaí le chéile maidir le poist bhreise agus gníomhairí ar conradh breise.

⁴⁰ Is í bliain N an bhliain a chuirfear tús le cur chun feidhme an togra/tionscnaimh.

⁴¹ Cúnamh agus caiteachas teicniúil agus/nó riaracháin ar mhaithe le cláir agus/nó bearta de chuid AE (seanlínte "BA") a chur chun feidhme, taighde indíreach, taighde díreach.

i gcomhair Ard-Stiúrthóireacht MOVE										neamhtheoranta
	Íocaíochtaí	=2	36,445	36,915	36,963	37,674				Togra a bheidh i bhfeidhm ar feadh tréimhse neamhtheoranta

IOMLÁN leithreasuithe do CHEANNTEIDEAL 1a den chreat airgeadais ilbhliantúil	Gealltanais		36,445	36,915	36,963	37,674				Togra a bheidh i bhfeidhm ar feadh tréimhse neamhtheoranta
	Íocaíochtaí		36,445	36,915	36,963	37,674				Togra a bheidh i bhfeidhm ar feadh tréimhse neamhtheoranta

Ceannteideal an chreata airgeadais ilbhliantúil:	5	"Caiteachas riaracháin"
---	----------	-------------------------

EUR milliúin (go dtí an tríú deachúil)

		Bliain N	Bliain N+1	Bliain N+2	Bliain N+3	Iontráil na blianta ar fad a theastaíonn le fad an tionchair a thaispeáint (féach pointe 1.6)			IOMLÁN
Ard-Stiúrthóireacht: MOVE									
Acmhainní daonna Bunús leis an ríomh: leibhéal reatha buiséid i gcomhar baill foirne in AS MOVE atá ag plé le Rialachán (CE) 216/2008 agus ceisteanna a bhaineann le EASA (7 FTE x EUR 132 000 /bliain = EUR 924 000)		0,924	0,924	0,924	0,924				Togra a bheidh i bhfeidhm ar feadh tréimhse neamhtheoranta
Caiteachas riaracháin eile		0	0	0	0				
IOMLÁN Ard-Stiúrthóireacht MOVE	Leithreasuithe	0,924	0,924	0,924	0,924				Togra a bheidh i bhfeidhm ar feadh tréimhse neamhtheoranta

IOMLÁN leithreasuithe do CHEANNTIDEAL 5 den chreat airgeadais ilbhliantúil	(Iomlán gealltanais Iomlán íocaíochtaí) =	0,924	0,924	0,924	0,924				
---	---	-------	-------	-------	-------	--	--	--	--

EUR milliúin (go dtí an tríú deachúil)

		Bliain N ⁴²	Bliain N+1	Bliain N+2	Bliain N+3	Iontráil na blianta ar fad a theastaíonn le fad an tionchair a thaispeáint (féach pointe 1.6)			IOMLÁN
--	--	------------------------	------------	------------	------------	---	--	--	---------------

⁴² Is í bliain N an bhliain a chuirfear tús le cur chun feidhme an togra/tionscnaimh.

IOMLÁN leithreasuithe faoi CHEANNTEIDIL 1 go 5 den chreat airgeadais ilbhliantúil	Gealltanais	37,369	37,839	37,887	38,598				Togra a bheidh i bhfeidhm ar feadh tréimhse neamhtheoranta
	Íocaíochtaí	37,369	37,839	37,887	38,598				Togra a bheidh i bhfeidhm ar feadh tréimhse neamhtheoranta

3.2.1.1 Dréachtphlean bunaíochta atá beartaithe do EASA 2017-2020

An fhoireann atá beartaithe do EASA 2017-2020 (Iomlán)*	2016**	2017	2018	2019	2020
Gráid AD	548	541	540	540	540
Gráid nua AD		5			
Iomlán AD	548	546	540	540	540
Gráid AST	128	123	118	118	118
Gráid nua AST					
Iomlán AST	128	123	118	118	118
Iomlán na bpost don Phlean Bunaíochta	676	669	658	658	658

* Coigeartófar na figiúirí seo i bhfianaise córas solúbthachta le haghaidh poist lena mbaineann táillí agus muirir atá le forbairt ar bhonn tacar táscairí maidir le hualach oibre agus éifeachtúlacht na Gníomhaireachta atá le formheas ag an gCoimisiún. Tráth ghlacadh dhréachtbhuiséad 2017 ar a dhéanaí, cuirfidh an Coimisiún Ráiteas Airgeadais Reachtach athbhreithnithe ar fáil maidir leis na mionsonraí a bhaineann leis an gcaoi a n-oibreodh córas solúbthachta le haghaidh poist lena mbaineann táillí agus muirir go praiticiúil agus leis an tionchar a bheadh aige sin ar phlean bunaíochta na Gníomhaireachta. Sa Ráiteas Airgeadais Reachtach a ghabhann leis an togra seo, atá ag teacht amach sula bhfuarthas torthaí na hoibre sin atá ar siúl faoi láthair, tá staid sheasta leagtha amach maidir leis an líon post lena mbainfidh táillí agus muirir, ar bhonn na Teachtaireachta ón gCoimisiún maidir leis an gclársceideal acmhainní daonna

agus airgeadais gníomhaireachtaí díláraithe ó 2014 go 2020 agus a cuireadh in oiriúint do na cinntí a rinne an t-údarás buiséadach le linn an phróisis bhuiséid le haghaidh 2016 agus cinntí a rinneadh roimhe sin.

****Tá figiúirí 2016 faoi réir ghlacadh an bhuiséid deiridh ag an údarás buiséadach. Is féidir go mbeidh gá ann figiúirí na mblianta 2017 – 2020 a oiriúnú tar éis ghlacadh an bhuiséid deiridh gach bliain.**

An fhoireann atá beartaithe do EASA 2017-2020 (An ranníocaíocht ón Aontas) *	2016	2017	2018	2019	2020
Gráid AD	175	177	184	184	184
Gráid nua AD		5			
Iomlán AD	175	182	184	184	184
Gráid AST	50	46	42	42	42
Gráid nua AST					
Iomlán AST	50	46	42	42	42
Iomlán na bpost don Phlean Bunaíochta	225	228	226	226	226

Tá cur i bhfeidhm laghdú 2 % (laghdú 1 % ar an bhfoireann agus tobhach bliantúil 1 % i gcomhair an chomhthiomsaithe athlonnúcháin) go dtí 2018 san áireamh sna figiúirí seo maille leis na poist bhreise atá tuartha ag TCO agus RPAS mar atá leagtha amach in Iarscríbhinn I den Teachtaireacht maidir leis an gclársceideal acmhainní daonna agus airgeadais (COM(2013)519).

An fhoireann atá beartaithe do EASA 2017-2020 (Táillí agus muirir)*	2016	2017	2018	2019	2020
Gráid AD	373	364	356	356	356
Gráid nua AD					
Iomlán AD	373	364	356	356	356
Gráid AST	78	77	76	76	76

Gráid nua AST					
Iomlán AST	78	77	76	76	76
Iomlán na bpost don Phlean Bunaíochta	451	441	432	432	432

* Coigeartófar na figiúirí seo i bhfianaise córas solúbthachta le haghaidh poist lena mbaineann táillí agus muirir atá le forbairt ar bhonn tacar táscairí maidir le hualach oibre agus éifeachtúlacht na Gníomhaireachta atá le formheas ag an gCoimisiún. Tráth ghlacadh dhréachtbhuiséad 2017 ar a dhéanaí, cuirfidh an Coimisiún Ráiteas Airgeadais Reachtach athbhreithnithe ar fáil maidir leis na mionsonraí a bhaineann leis an gcaoi a n-oibreodh córas solúbthachta le haghaidh poist lena mbaineann táillí agus muirir go praiticiúil agus leis an tionchar a bheadh aige sin ar phlean bunaíochta na Gníomhaireachta. Sa Ráiteas Airgeadais Reachtach a ghabhann leis an togra seo, atá ag teacht amach sula bhfuarthas torthaí na hoibre sin atá ar siúl faoi láthair, tá staid sheasta leagtha amach maidir leis an líon post lena mbainfidh táillí agus muirir, ar bhonn na Teachtaireachta ón gCoimisiún maidir leis an gclársceideal acmhainní daonna agus airgeadais gníomhaireachtaí díláraithe ó 2014 go 2020 agus a cuireadh in oiriúint do na cinntí a rinne an t-údarás buiséadach le linn an phróisis bhuiséid le haghaidh 2016 agus cinntí a rinneadh roimhe sin.

3.2.2. An tionchar a mheastar a bheidh ag an togra/tionscnamh ar leithreasuithe faoi chomhair oibríochtaí

- ☐ ☐ Ní éilíonn an togra/tionscnamh go n-úsáidfear leithreasuithe faoi chomhair oibríochtaí
- ☒ Éilíonn an togra/tionscnamh go n-úsáidfear leithreasuithe faoi chomhair oibríochtaí⁴³, mar a mhínítear thíos:
- (Bunús leis an ríomh: meánchostas iomlán 1 FTE: EUR 132 000)

Leithreasuithe faoi chomhair gealltanais in EUR milliúin (go dtí an tríú deachúil)

Sonraigh cuspóirí agus aschuir			Bliain N		Bliain N+1		Bliain N+2		Bliain N+3		Iontráil na blianta ar fad a theastaíonn le fad an tionchair a thaispeáint (féach pointe 1.6)						IOMLÁN	
	ASCHUIR																	
			Líon	Costas	Líon	Costas	Líon	Costas	Líon	Costas	Líon	Costas	Líon	Costas	Líon	Costas	Líon iomlán	Costas iomlán
↓																		
CUSPÓIR SONRACH Uimh. 1 ⁴⁴ Deireadh a chur le ceanglais nach bhfuil gá leo agus a áirithiú go mbeidh an rialáil comhréireach leis na rioscaí a bhaineann le cineálacha éagsúla gníomhaíochtaí eitlíochta			Ní imreofar aon tionchar breise ar EASA ó shúfaidh na leithreasuithe atá ann faoi láthair na haschuir isteach.															
Fo-iomlán do chuspóir sonrach Uimh. 1			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
CUSPÓIR SONRACH Uimh. 2 A áirithiú go gcomhtháthófar go héifeachtach teicneolaíochtaí nua agus forbairtí margaidh agus			Líon	Costas	Líon	Costas	Líon	Costas	Líon	Costas	Líon	Costas	Líon	Costas	Líon	Costas	Líon iomlán	Costas iomlán

⁴³ Leithreasuithe atá le coigeartú de réir comhaontú a rinne comh-aireachtaí le chéile maidir le poist bhreise agus gníomhairí ar conradh breise.

⁴⁴ Mar a thuairiscítear i bpointe 1.4.2. 'Cuspóirí sonracha...'

go ndéanfar maoirseacht éifeachtach orthu;																
Creat dlí nua le haghaidh aerárthaí gan foireann																
Fo-iomlán do chuspóir sonrach Uimh. 2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
CUSPÓIR SONRACH Uimh. 3 Próiseas bainistíochta sábháilteachta comhoibríoch a bhunú idir an tAontas agus a chuid Ballstát chun rioscaí a bhaineann leis an eitleocht shibhialta a shainaithint agus a mhaolú	Líon	Costas	Líon	Costas	Líon	Costas	Líon	Costas	Líon	Costas	Líon	Costas	Líon	Costas	Líon iomlán	Costas iomlán
Stór Eorpach (Airt. 28): bunsonraí le haghaidh cinnteoireachta agus faireachán (1 CA/bliain, costais ríomhaireachta aon uaire EUR 0,3 m i mbliain n agus i mbliain n+1 agus costais reatha bhliantúla		0,535		0,570		0,270		0,270								Togra a bheidh i bhfeidhm ar feadh tréimhse neamhthe
'Mórshonraí': sonraí agus anailísiú le haghaidh chóras eitleochta na hEorpa (costais foirne 2 FTE + 1 CA/bliain gan costais oibriúcháin san áireamh)		0,167		0,334		0,334		0,334								Togra a bheidh i bhfeidhm ar feadh tréimhse neamhthe
Fo-iomlán do chuspóir sonrach Uimh. 3		0,702		0,904		0,604		0,604								Togra a bheidh i bhfeidhm ar feadh tréimhse neamhthe oranta
CUSPÓIR SONRACH Uimh. 4 Na bearnaí sa chóras rialála a	Líon	Costas	Líon	Costas	Líon	Costas	Líon	Costas	Líon	Costas	Líon	Costas	Líon	Costas	Líon	Costas

líonadh agus a áirithiú go mbeidh an córas sin comhsheasmhach									s						iomlán	iomlán
Láimhseáil ar an talamh: córas ceanglas comhchoiteann a chur ar bun agus a choinneáil ar bun (Airt. 11) (costais foirne 1 FTE/bliain)		0,066		0,132		0,132		0,132								Togra a bheidh i bhfeidhm ar feadh tréimhse neamhthe
Comhchuibhiú gnéithe Slándála agus Sábháilteachta; Tacaíocht do dhéanamh rialacha agus cigireachtaí (Airt. 40) (costais foirne 1 FTE/bliain)		0,066		0,132		0,132		0,132								Togra a bheidh i bhfeidhm ar feadh tréimhse neamhthe
Ceanglais nua Deimhniúcháin Eorpaigh maidir le Caomhnú an Chomhshaoil agus Tuarascáil ar an gComhshaoil (Airt. 39) (1 FTE/bliain agus costais ríomhaireachta bhliantúla EUR 0.15m san áireamh)		0,216		0,282		0,282		0,282								Togra a bheidh i bhfeidhm ar feadh tréimhse neamhthe
Fo-iomlán do chuspóir sonrach Uimh. 4		0,348		0,546		0,546		0,546								Togra a bheidh i bhfeidhm ar feadh tréimhse neamhthe oranta
CUSPÓIR SONRACH Uimh. 5 Córas comhthiomsaithe agus comhroinnte acmhainní idir na Ballstáit agus an Ghníomhaireacht a bhunú a oibreoidh go héifeachtach.	Líon	Costas	Líon	Costas	Líon	Costas	Líon	Costas	Líon	Costas	Líon	Costas	Líon	Costas	Líon iomlán	Costas iomlán
Modhanna maoirseachta bunaithe ar riosca agus feidhmíocht a chur chun cinn		0,100		0,100		0,100		0,100								0,400

Comhthiomsú saíneolaithe (Airteagal 17) (1CA, costais ríomhaireachta aon uaire EUR 0,1 m i mbliain n agus i mbliain n+1 agus costais reatha bhliantúla EUR 5000 san áireamh)		0,140		0,175		0,075		0,075								Togra a bheidh i bhfeidhm ar feadh tréimhse neamhthe oranta
creat le haghaidh freagrachtaí a tharmligean a chur ar bun (Airt. 18)		0,175		0,175		0,00		0,00								0,350
Comhchaighdeán oiliúna a áirithiú (Airteagal 43)(1 CA/bliain agus costais aon uaire ar ábhar oiliúna EUR 0,075 m mbliain n agus bliain n+1)		0,11		0,145		0,070		0,070								Togra a bheidh i bhfeidhm ar feadh tréimhse neamhthe oranta
Fo-iomlán do chuspóir sonrath Uimh. 5		0,525		0,595		0,245		0,245								
COSTAS IOMLÁN		1.575		2,045		1,395		1,395								

3.2.3. An tionchar a mheastar a bheidh ag an togra/tionscnamh ar leithreasuithe de chineál riaracháin

3.2.3.1. Achoimre

- ☐ Ní éilíonn an togra/tionscnamh go n-úsáidfear leithreasuithe de chineál riaracháin
- ☒ Éilíonn an togra/tionscnamh go n-úsáidfear leithreasuithe de chineál riaracháin mar a mhínítear thíos:
- Bunús leis an ríomh: leibhéal reatha buiséid i gcomhar baill foirne in AS MOVE atá ag plé le Rialachán (CE) 216/2008 agus ceistanna a bhaineann le EASA (7 FTE x EUR 132 000 /bliain = EUR 924 000)

EUR milliúin (go dtí an tríú deachúil)

	Bliain N ⁴⁵	Bliain N ⁺¹	Bliain N ⁺²	Bliain N ⁺³	Iontráil na blianta ar fad a theastaíonn le fad an tionchair a thaispeáint (féach pointe 1.6)			IOMLÁN
--	------------------------	------------------------	------------------------	------------------------	---	--	--	--------

CEANNTÉIDE AL 5^{den} chreat airgeadais ilbhliantúil								
Acmhainní daonna	0,924	0,924	0,924	0,924				
Caiteachas riaracháin eile	0	0	0	0				
Fo-iomlán CHEANNTÉID EAL 5^{den} chreat airgeadais ilbhliantúil	0,924	0,924	0,924	0,924				

lasmuigh de CHEANNTÉID EAL 5⁴⁶ den chreat airgeadais ilbhliantúil								
Acmhainní daonna	0	0	0	0				
Caiteachas eile ^{de} chineál riaracháin	0	0	0	0				
Fo-iomlánlasmuigh de CHEANNTÉID EAL 5^{den} chreat airgeadais ilbhliantúil	0	0	0	0				

IOMLÁN	0,924	0,924	0,924	0,924				
---------------	-------	-------	-------	-------	--	--	--	--

⁴⁵ Is í bliain N an bhliain a chuirfear tús le cur chun feidhme an togra/tionscnaimh.

⁴⁶ Cúnamh agus caiteachas teicniúil agus/nó riaracháin ar mhaithe le cláir agus/nó bearta de chuid AE (seanlínte "BA") a chur chun feidhme, taighde indíreach, taighde díreach.

Cumhdófar na hacmhainní daonna is gá agus caiteachas eile de chineál riaracháin le leithreasuithe ó na hArd-Stiúrthóireachtaí a bhfuil bainistíocht an bhirt faoina gcúram cheana agus/nó atá ath-imlonnaithe laistigh den Ard-Stiúrthóireacht, mar aon le haon leithdháileadh breise a d'fhéadfaí a thabhairt don Ard-Stiúrthóireacht atá i mbun bainistíochta faoi chuimsiú an nós imeachta maidir le leithdháileadh bliantúil i bhfianaise na srianta buiséadacha

3.2.3.2. Na hacmhainní daonna a mheastar a bheidh riachtanach

- ☐ Ní éilíonn an togra/tionscnamh go n-úsáidfear acmhainní daonna.
- ☒ Éilíonn an togra/tionscnamh go n-úsáidfear acmhainní daonna mar a mhínítear thíos:

Sloinnfear an meastachán in aonaid de choibhéis lánaimseartha

	Bliain N	Bliain N+1	Bliain N+2	Bliain N+3	Iontráil na blianta ar fad a theastaíonn le fad an tionchair a thaispeáint (féach pointe 1.6)		
• Poist don phlean bunaíochta (oifigigh agus foireann shealadach)							
06 01 01 01 (Ceannteathrú agus Oifigí Ionadaíocht an Choimisiúin)	7	7	7	7			
XX 01 01 02 (Toscaireachtaí)	0	0	0	0			
XX 01 05 01 (Taighde indíreach)	0	0	0	0			
10 01 05 01 (Taighde díreach)	0	0	0	0			
• Foireann sheachtrach (i gcoibhéis lánaimseartha: FTE)⁴⁷							
XX 01 02 01 (CA, SNE, INT ón gclúdach iomlánaíoch)	0	0	0	0			
XX 01 02 02 (CA, LA, SNE, INT agus JED sna toscaireachtaí)	0	0	0	0			
XX 01 04 bb⁴⁸	0	0	0	0			
	0	0	0	0			
XX 01 05 02 (CA, SNE, INT – taighde indíreach)	0	0	0	0			
10 01 05 02 (CA, INT, SNE – taighde díreach)	0	0	0	0			
Línte buiséid eile (sonraigh)							
IOMLÁN	7	7	7	7			

Is é **XX** an réimse beartais nó an teideal buiséid lena mbaineann.

Soláthrófar na hacmhainní daonna is gá le baill foirne ón Ard-Stiúrthóireacht a bhfuil bainistíocht an bhiart faoina gcúram cheana agus/nó a ath-imlonnófar laistigh den Ard-Stiúrthóireacht, mar aon le haon leithdháileadh breise a d'fhéadfaí a thabhairt don Ard-Stiúrthóireacht atá i mbun bainistíochta faoi chuimsiú an nós imeachta maidir le leithdháileadh bliantúil i bhfianaise na srianta buiséid eile.

Cur síos ar na cúraimí a bheidh le déanamh:

Oifigigh agus pearsanra sealadach	Baill foirne in Ard-Stiúrthóireacht MOVE a phléann le cúrsaí a bhaineann le sábháilteacht eitlíochta sibhialta, caomhnú an chomhshaoil maidir le heitlíocht agus EASA, lena n-áirítear: - glacadh agus cur chun feidhme beart atá ina dtorthaí ar mholtaí ó EASA (Cinntí agus Rialacháin ón gCoimisiún) a bhainistiú; - comhordú agus rialú riaracháin EASA; cláir oibre, pleananna beartais foirne ilbhliantúla, cruinnithe an bhoird bainistíochta agus coistí eile;
-----------------------------------	--

⁴⁷ CA = Ball foirne ar conradh; LA= Ball foirne áitiúil; SNE= Saineolaí náisiúnta ar iasacht; INT= Ball foirne gníomhaireachta; JED = Saineolaí sóisearach i dtoscaireacht.

⁴⁸ Fo-uasteorainn d'fhoireann sheachtrach arna cumhdach ag leithreasuithe faoi chomhair oibríochtaí (na seanlínte "BA").

	- forbairt agus comhordú beartas - freagrachtaí airgeadais agus cuntasaióchta maidir le EASA ar leibhéal an Choimisiúin (buiséad, urscaoileadh etc.)
Pearsanra seachtrach	

3.2.4. Comhoiriúnacht don chreat airgeadais ilbhliantúil reatha

- ☐ Tá an togra/tionscnamh comhoiriúnach don chreat airgeadais ilbhliantúil reatha.
- ☒ Beidh athchlárú an ceannteidil ábhartha sa chreat airgeadais ilbhliantúil ag gabháil leis an togra/tionscnamh seo.

Mínigh an cineál athchláraithe a bhfuil gá leis, agus sonraigh na línte buiséid lena mbaineann agus na méideanna comhfhreagracha⁴⁹.

Líne buiséid: 06 02 02

EUR milliún

N: 36,445

N+1: 36,915

N+2: 36,963

N+3: 37,674

- ☐ Éilíonn an togra/tionscnamh go gcuirfear an ionstraim sholúbthachta i bhfeidhm nó go ndéanfar athbhreithniú ar an gcreat airgeadais ilbhliantúil.

Mínigh an méid a bhfuil gá leis, agus sonraigh na ceannteidil agus na línte buiséid lena mbaineann agus na méideanna comhfhreagracha.

3.2.5. Ranníocaíochtaí ó thríú páirtithe

- Ní dhéantar foráil sa togra/tionscnamh maidir le cómhaoiniú ó thríú páirtithe.
- Déantar foráil sa togra/tionscnamh maidir le cómhaoiniú atá réamh-mheasta thíos:

Leithreasuithe in EUR milliún (go dtí an 3ú deachúil)

	Bliain N	Bliain N+1	Bliain N+2	Bliain N+3	Iontráil na blianta ar fad a theastaíonn le fad an tionchair a thaispeáint (féach pointe 1.6)			Iomlán
An ranníocaíocht ó thíortha LEE/CSTE cé is moite den Eilbhéis*	1,070	1,070	1,054	1,073				
An Ranníocaíocht ón Eilvéis	1,0	1,0	1,0	1,0				
IOMLÁN leithreasuithe cómhaoinithe	2, 070	2,070	2, 054	2,073				

*Ar an mbonn go bhfaighfear ranníocaíocht 2.76 % as an ranníocaíocht bhliantúil ón Aontas Eorpach. Chun críche an ríomha meastar gur 0 na hioncain shannta a díoraíodh as barrachais na bliana roimhe.

**Meastachán i gcomhréir le cinneadh Uimh. 1/2007 ón gComhchoiste/ó Choiste Aeriompar na hEilvéise a cuireadh ar bun faoin gcomhaontú idir an Comhphobal Eorpach agus Cónaidhm na hEilvéise maidir le hAeriompar (2008/100/EC)

⁴⁹ Méideanna atá le coigeartú de réir comhaontú a rinne comh-aireachtaí le chéile maidir le poist bhreise agus gníomhairí ar conradh breise.

3.3. An tionchar a mheastar a bheidh ar ioncam

- ☒ Ní bheidh tionchar airgeadais ar bith ag an togra ar ioncam.
- ☐ Beidh an tionchar airgeadais seo a leanas ag an togra/tionscnamh:
 - ☐ maidir le hacmhainní dílse
 - ☐ ar ioncam ilghnéitheach

EUR milliúin (go dtí an tríú deachúil)

Líne buiséid ioncaim:	Leithreasuithe atá ar fáil don bhliain airgeadais reatha	Tionchar an togra/tionscnaimh ⁵⁰					
		Bliain N	Bliain N+1	Bliain N+2	Bliain N+3	Iontráil na blianta ar fad a theastaíonn le fad an tionchair a thaispeáint (féach pointe 1.6)	
Airteagal							

I gcás ioncam ilghnéitheach atá 'sannta', sonraigh na línte buiséid a n-imrítear tionchar orthu.

--

Sonraigh an modh chun an tionchar ar ioncam a ríomh.

--

⁵⁰

A fhad a bhaineann le hacmhainní dílse traidisiúnta (dleachtanna talmhaíochta, tobhaigh siúcra), ní mór na méideanna a luaitear a bheith ina nglanmhéideanna, i.e. méideanna comhlána agus 25 % de na costais bhailiúcháin a bheith bainte astu.